KUHMON KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2021 TOIMINTAKERTOMUS 2021

KUHMO

Kuule kuinka puut puhuvat

SISÄLLYSLUETTELO

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 5
   1.1 Kaupunginjohtajan katsaus 5
   1.2 Kaupungin hallinto 7
   1.3 Yleinen taloudellinen tilanne ja Kuhmon taloudellinen kehitys 8
   1.4 Muutokset kaupungin toiminnoissa 25
   1.5 Kuhmon kaupungin henkilöstö 31.12.2021 28
   1.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä, kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 30

2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 35
   2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen 35
   2.2 Toiminnan rahoitus 36
   2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset 37
   2.4 Kunnan kokonaistulot ja –menot (ulkoiset erät) 38

3 Kuntakonsernin toiminta ja talous 39
   3.1 Konsernin rakenne ja sisältö 39
   3.2 Konsernin tunnusluvut 40
   3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat 41
   3.4 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut 54
   3.5 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 55
   3.6 Konsernitase ja sen tunnusluvut 56

4 Tilikauden tulos 57
   4.1 Tilikauden tuloksen käsittely 57

5 Tavoitteiden toteutuminen 58
   5.1 Kuhmon kaupunkistrategia 58
   5.2 Toiminnan painopistealueet ja strategiset tavoitteet 58
   5.3 Strategiset mittarit 59
   5.4 Käyttötalouden toteutuminen, Kuhmon kaupunki 60
   5.5 Investointien toteutuminen 62
   5.6 Rahoitusosan toteutuminen 65
   5.7 Palvelualueiden tavoitteiden toteutuminen 66

6 Tilinpäätöslaskelmat 126
   6.1 Tuloslaskelma 126
   6.2 Rahoituslaskelma 127
   6.3 Tase 128
   6.4 Konsernituloslaskelma 129
   6.5 Konsernin rahoituslaskelma 130
   6.6 Konsernitase 131

7 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 132
   7.1 Jaksotus- ja arvostusperiaatteet sekä menetelmät 132
   7.2 Tuloslaskelman liitetiedot 133
   7.3 Tasetta koskevat liitetiedot 138
   7.4 Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 147

8 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 153
   8.1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet 153
   8.2 Konsernin oma pääoma 154
   8.3 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät 155
   8.4 Konsernin toimintatuotot (ulkoiset) 156

8.5 Konsernin satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely 156
8.6 Konsernin henkilöstöä koskevat liitetiedot 157

9 Eräitä käsitteitä 158

10 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 31.12.2021 160

11 Tilinpäätöksen allekirjoitus 161

12 Tilinpäätösmerkintä 162

I Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Täyttä elämää metsän ja kulttuurin valtakunnassa. Näin kuuluu tuore Kuhmon kaupungin visio. Visio on jotakin, jonka haluamme saavuttaa ja joka innostaa meitä. Täyttä elämää ei ole sama kuin toive täydellisestä elämästä vaan täyttymys siitä, että voi elää oman näköistään elämää - ja elää siitä juuri Kuhmossa, paikassa, jossa metsä ja kulttuuri ovat läsnä. Yhä useampi halusikin muuttaa viime vuonna Kuhmoon ja muuttotase oli historiallisen positiivinen.

Kuhmon kaupunkina lupaamme luoda mahdollisuuksia. Lupaamme, että Kuhmo on turvallinen ja avoin kotikaupunki toteuttaa unelmia sekä ajatella isosti. Tämä lupaus meidän tulee sisäistää ja ymmärtää, ei pelkästään kaupunkina, vaan yhteisönä ja erityisesti meidän vanhempien ja isovanhempien lupauksena kuhmolaisille lapsille ja nuorille. Venäjän hyökkäys Ukrainaan alkuvuonna 2022 on järkyttänyt meitä syvästi. Juuri nyt kaupungin strategian lupaus on ehkä arvokkaampi kuin koskaan.

Vuosi 2021 jää itselleni mieleen uudistuksien vuotena. Otimme käyttöön uuden aluebrändin. Uudistimme päätöksenteon rakenteet. Lisäksi kaupungin osallisuustyö meni eteenpäin niin kaavoitusprosesseissa kuin Kuhmon raati toimintamallin käyttöönoton myötä. Olen erityisen tyytyväinen henkilöstön, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten yhteistyöhön kaupunkistrategiaa laadittaessa. Lämmin kiitos!

Vuonna 2021 pidettiin kuntavaalit. Haluan tässä yhteydessä kiittää vielä kerran pitkäaikaista päättäjäämme Anneli Kinnusta hyvästä yhteistyöstä. Vaaleja siirrettiin koronan vuoksi. Uusi valtuusto aloitti kesäkuun jälkeen työnsä. Syksy oli työntäyteinen työpajoineen. Teimme ennakointityötä ja määritimme yhteisen strategisen suunnan. Valtuustotyö, valiokuntamalli ja jaoston toiminta ovat käynnistyneet hyvin. Toimintaa arvioitiin joulukuussa ja sitä kehitetään systemaattisesti.

Strategiaan kirjattiin vahavana arvona yhdenvertaisuus. Otamme tulevien vuosien tavoitteeksi, että luomme yhdessä Kuhmoon vahvaa yhdenvertaisuuden kulttuuria. Meillä tulee olla myös uskallusta puuttua toimintaan, joka on syrjivää ja yhdenvertaisuusperiaatteiden vastaista.

Kuhmon kaupunkina olemme tehneet lupauksen: tavoittelemme tasavertaisuutta ja vastavuoroisuutta palvellessamme. Kartoitamme säännöllisesti palvelujen toimivuutta ja teemme korjausliikkeitä tarpeen vaatiessa. Tiedotamme palveluista niissä kanavissa, joissa tavoitamme kohderyhmät parhaiten. Muutoksen keskellä ymmärrämme uudistumisen merkityksen. Kaupungin työyhteisössä tunnistetaan se hyvä, mikä tulee säilyttää, ja samaan aikaan uskalletaan kokeilla uutta ja uudistaa toimintatapoja.

Viime vuonna saimme valmiiksi Kuhmon alueen brändiasiakirjan. Paikan brändiä ei voi mainostoimistolta ostaa, vaan se tehdään aidoista aineksista kokemusten, tarinoiden, toimintojen ja tekojen avulla. Me kuhmolaiset teemme Kuhmon tulevaisuuden ja maineen. Brändityötä jatketaan vuonna 2022 yhdessä. Yritysten ja yhdistysten rooli Kuhmon menestyksessä on olennainen.

Taloudellisesti alkuvuosi 2021 oli epävarma. Monet poikkeukselliset tapahtumat toivat Kuhmolle lopulta ennätyksellisen hyvän tuloksen. Valtuusto hyväksyi lievästi alijäämäisen talousarvion vuodelle

2022. Suunnitelmakauden taseemme on kuitenkin ylijäämäinen ja vahvistui vuoden 2021 tilinpäätöksen myötä. Kiitokseksi Kuhmon kaupungin henkilökunnalle hyvästä työstä vuonna 2021 esitän tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä 50 euron/hlö lisäystä henkilöstön hyvinvointiin vuodelle 2022.

Sodan ja pakotteiden vaikutuksia globaaleihin markkinoihin on vaikea ennustaa. Vuonna 2022 varaudumme erilaisiin skenaarioihin niin taloudellisesti kuin toiminnallisesti. Vaikeasti hallittaviin riskeihin voi varautua vain tilannekuvan jatkuvalla ylläpitämisellä ja hyvällä suunnittelulla. Arjen tulee pyöriä ja meidän kaikkien tulee osoittaa strategista päättäväisyyttä. Uskon, että kuhmolaiset ymmärtävät hyvin, mitä tämä tarkoittaa. Siihen liittyy ennen kaikkea oman toimintakyvyn pitäminen hyvänä, tulevaisuuteen uskominen sekä samaan aikaan hyvä varautuminen.

Kuhmossa 25.3.2022

Tytti Määttä, kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuuston valitsemat toimielimet	Kv23.8.2021
Valtuuston vaalilautakunta	
Tarkastuslautakunta	2021-2023
Kaupunginhallitus	2021-2023
Keskusvaalilautakunta	2021-2023
Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta	2021-2023
Elinvoimavaliokunta	2021-2023
Teknisen lautakunnan valvontajaosto	
Vetovoima- ja tulevaisuusjaosto	2021-2023
Tutkimusrahaston johtokunta	
	2021-2023

Edustajat	
Kainuun alueellinen pelastuslautakunta	
Kainuun Liitto -kuntayhtymä, yhtymävaltuusto	
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ky, yhtymävaltuusto	
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet	
Käräjäoikeuden lautamiehet	
Oulun Poliisilaitoksen neuvottelukunta	
Suomen Kuntaliiton kuntapäivät	

Kaupunginvaltuusto	
KD	1
Kesk.	13
Kok.	3
PS	6
Sdp	2
Vas.	1
Vihr.	1
Yhteensä	27

Kaupunginvaltuuston pj.	Tuomas Kettunen
Kaupunginvaltuuston I vpj.	Antti Komulainen
Kaupunginvaltuuston II vpj.	Riikka Seppänen

Kaupunginhallitus	
Kesk.	4
Kok.	1
PS	2
Vas.	1
KD	1
Sdp	0
Vihr.	0

Kaupunginhallituksen pj.	Heikki Huotari
Kaupunginhallituksen I vpj.	Mikko Polvinen
Kaupunginhallituksen II vpj.	Eija Komulainen
Kaupunginhallitus, esittelijä, kaupunginjohtaja	Tytti Määttä

1.3 Yleinen taloudellinen tilanne ja Kuhmon taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalouden kehitys

Yleinen taloudellinen tilanne

Taulukko: Kansantalouden keskeisiä tunnuslukuja
(Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2021, VM 2021:70)

	2020	2021	2022	2023	2024
BKT markkinahintaan, määrän muutos ,%	-2,90	3,40	3,00	1,50	1,40
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,30	2,20	2,60	1,80	1,80
Työttömyysaste, %	7,70	7,60	6,70	6,50	6,40
Työllisyysaste, %	70,70	72,40	73,50	74,00	74,20
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,40	-0,40	-0,50	-0,50	-0,50
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,10	-0,20	-0,10	0,00	0,00
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa bkt:een, %	59,50	69,50	67,70	67,10	67,50

BKT:n arvioidaan kasvavan 3,4 % vuonna 2021. Covid-19-pandemian pahentuminen vuode 2021 lopulla lisää taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. BKT:n kasvu pysyy 3,0 prosentissa vuonna 2022, sillä usealla toimialalla tuotanto on edelleen pandemiaa edeltävän tason alapuolella. Talouden kasvu kuitenkin hidastuu ja BKT:n arvioidaan kasvavan 1,5 % vuonna 2023 ja 1,4 % vuonna 2024. Ennusteessa oletetaan, että tautitilanteen heikentyminen hidastaa talouden toipumista vain hetkellisesti.

Energian hinta pitää inflaatiota yllä vuodenvaihteen ympärillä ja kääntyy vähitellen alenevaksi vuoden 2022 aikana. Inflaation nousun oletetaan jäävän tilapäiseksi kysyntä- ja tarjontatilanteen vähitellen helpottuessa.
(Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2021, VM 2021:70)

Merkittävää epävarmuutta kansantalouden kehitykseen aiheuttaa tällä hetkellä Ukrainan tilanteen eskaloituminen.

Kuntatalouden kehitys

Taulukko: Kuntatalouden kehitys vuoteen 2025, mrd. euroa (käyvin hinnoin)
(Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, syksy 2021, VM 2021-49)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintakate	**-29,8**	**-30,6**	**-31,0**	**-32,9**	**-12,7**	**-13,0**	**-13,2**
Verotulot	23,0	23,9	25,3	25,5	13,6	13,0	13,3
Valtionosuudet	8,7	11,0	10,0	10,6	3,2	3,3	3,4
Rahoitustutot ja -kulut, netto	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Vuosikate	**2,3**	**4,7**	**4,7**	**3,6**	**4,5**	**3,7**	**3,8**
Poistot	-2,9	-3,1	-3,2	-3,3	-3,1	-3,2	-3,3
Satunnaiset erät, netto	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden tulos	**-0,2**	**1,7**	**1,6**	**0,4**	**1,5**	**0,6**	**0,6**
Tulorahoituksen korjauserät	-0,9	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Tulorahoitus, netto	**1,8**	**4,3**	**4,3**	**3,2**	**4,1**	**3,3**	**3,4**
Investoinnit, netto	-4,0	-4,7	-4,7	-4,8	-4,0	-4,1	-4,2
Rahoitusjäämä (1	**-2,2**	**-0,4**	**-0,4**	**-1,5**	**0,1**	**-0,7**	**-0,7**
Lainakanta	21,9	23,4	23,8	25,4	20,6	21,3	22,1
Rahavarat	6,3	7,9	7,9	7,9	7,4	7,4	7,4

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta= Tulorahoitus + investoinnit, netto
Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Toimintakate kuntakokoryhmittäin 2020-2025, €/as

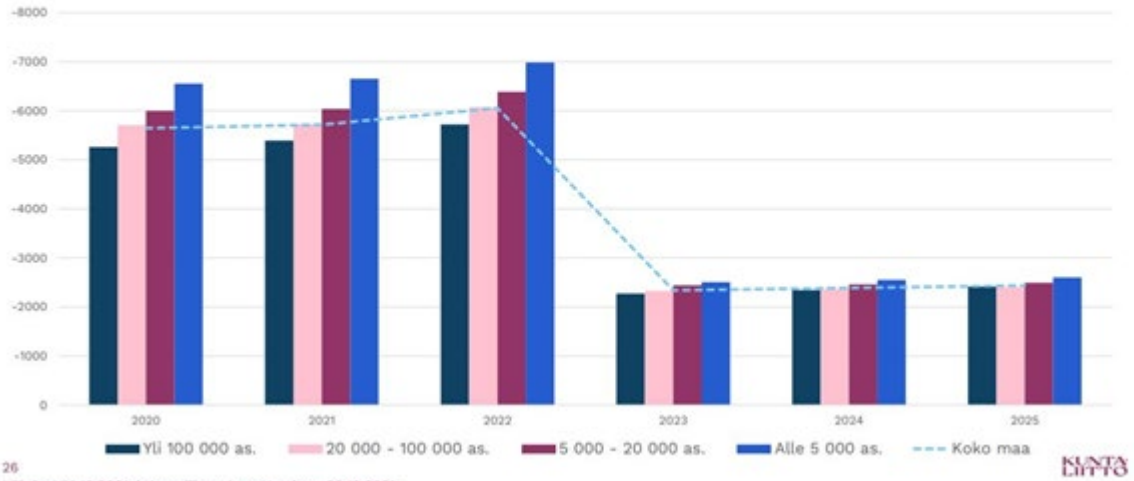

26
Lähde: VM 12.2021 / Kuntaliitto, Aaro Hottinen 22.12.2021

Valtionosuudet kuntakokoryhmittäin 2020-2025, €/as

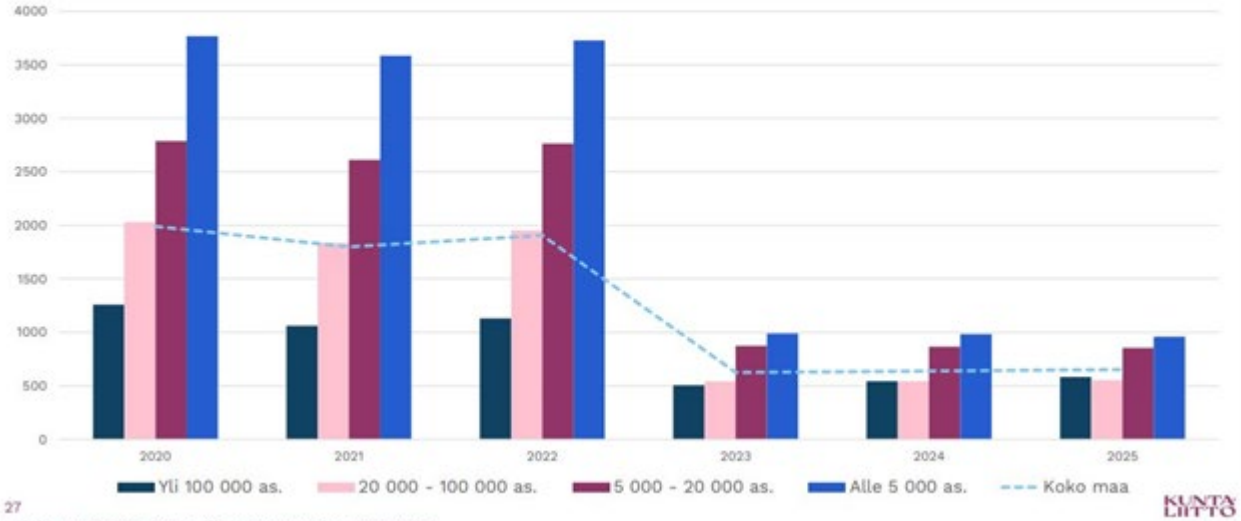

27
Lähde: VM 12.2021 / Kuntaliitto, Aaro Hottinen 22.12.2021

Verotulot kuntakokoryhmittäin 2020-2025, €/as

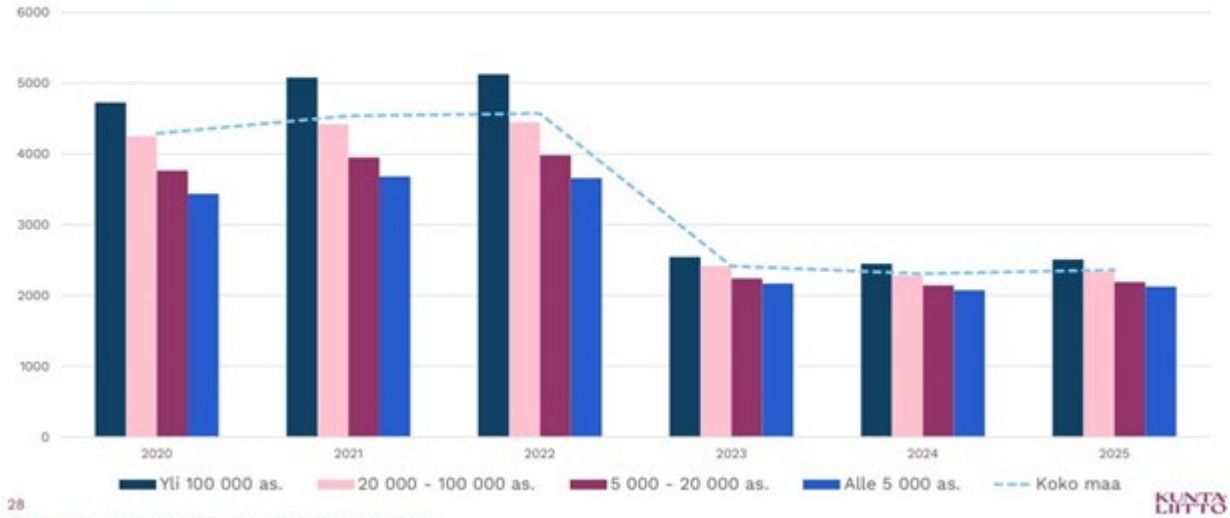

28
Lähde: VM 12.2021 / Kuntaliitto, Aaro Hottinen 22.12.2021

Vuosikate kuntakokoryhmittäin 2020-2025, €/as

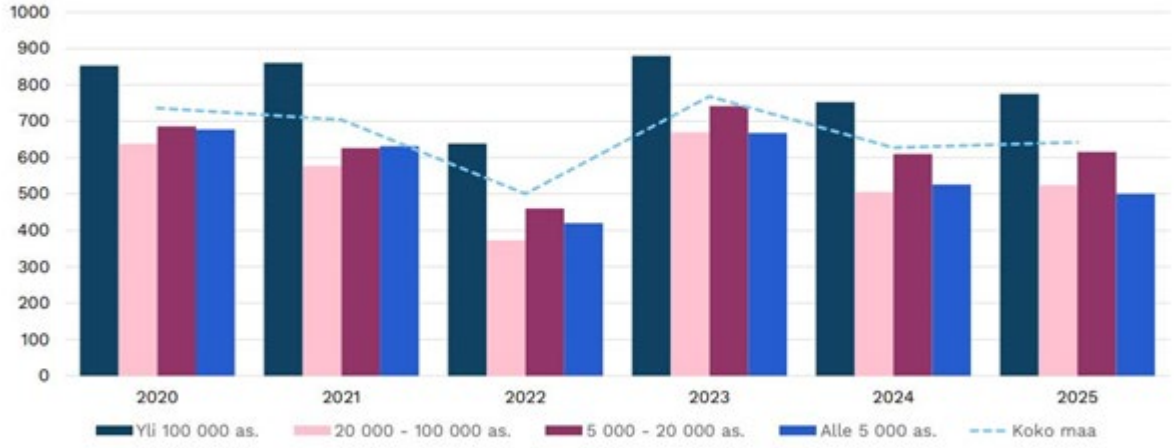

29
Lähde: VM 12.2021 / Kuntaliitto, Aaro Hottinen 22.12.2021

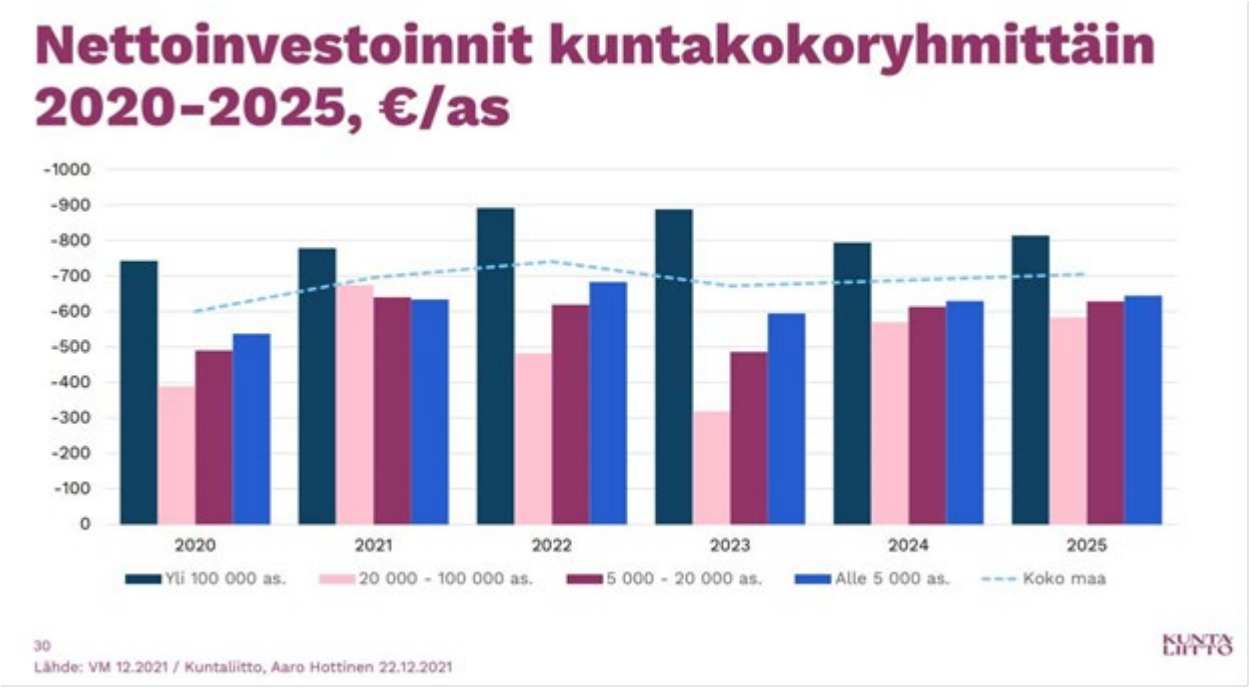

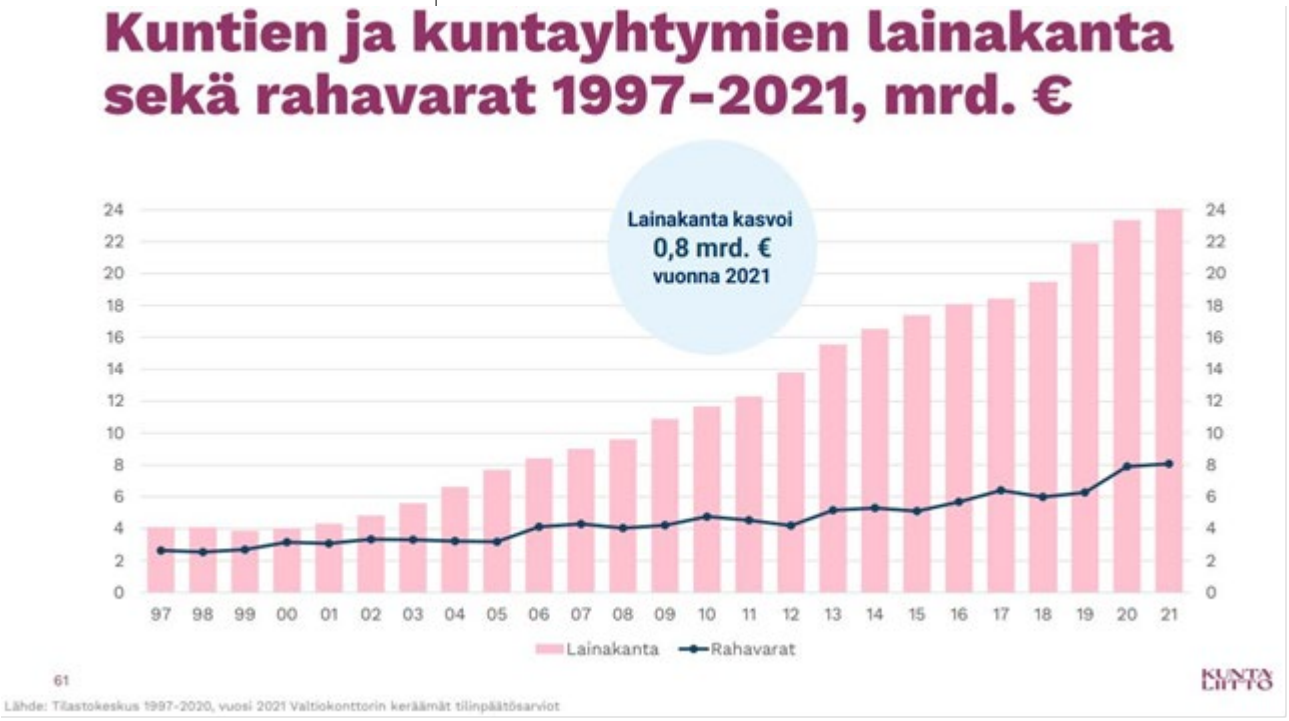

Ennakkotietoihin perustuva arvio on, että Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tulos vuodelta 2021 on + 1,5 mrd. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous on lähes tasapainossa. Kunnat saivat koronatukea noin 2,4 mrd. euroa ja ne kuittasivat menetykset ja lisäkulut. Kuntien tuloksessa kertaluonteiset myynnit paransivat tulosta sadoilla miljoonilla euroilla. Ilman myyntivoittoja tulos olisi jäänyt alle miljardiin. Omaisuuden myynnit vähensivät lainanottotarvetta.

Ennakkotiedon mukaan toimintakulut kasvoivat kokonaisuutena 7,7 % palkkojen ja palkkioiden kasvaessa 5 %, henkilöstösivukulujen 6 %, palveluhankintojen 13 % ja aineiden ja tarvikkeiden 6 %. Kuntia, joiden taseessa on alijäämää, ennakoidaan vuoden 2021 lopussa olevan 18, kun vastaava luku vuonna 2019 oli 56 ja vuonna 2020 31 kuntaa. Kuntien investointien tulorahoitus-%:n arvioidaan olevan 86 %,

kun se 2019 vuoden osalta oli 44 % ja vuoden 2020 osalta 84 %. Investointimenot vuonna 2021 olivat ennakkotiedon 5,27 mrd. euroa. Investoinnit laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 8,6 %.

Kuntatalous selvisi toisesta koronavuodesta vahvana, mutta rakenteelliset ongelmat ovat ratkaisematta.

(Lähde: Kuntaliiton Taloustorstai 9.2.2022 materiaali)

Vuosi 2021 on ollut koronaepidemian vuoksi kuntataloudessa edelleen poikkeuksellinen. Koronaepidemian hoitaminen ja torjuminen muun muassa rajoitustoimenpitein ovat hidastaneet paluuta normaaliin toimintaan, ja terveydenhuollossa monia kiireettömän hoidon toimenpiteitä on jouduttu jälleen siirtämään koronakriisin akuutin hoidon vuoksi.

Kuntatalouden vuosikatteen sekä toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan pysyvän lähellä vuoden 2020 tasoa vuonna 2021.

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa vaikealta menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kehitysurassa kunta-alan ansiokehityksen on oletettu mukailevan koko kansantalouden ennustettua ansiokehitystä vuosina 2022 – 2025. Kuntatalouden toimintakatteen ennakoidaan heikkenevän voimakkaasti, kun toimintamenot kasvavat ja samalla toimintatulot laskevat koronatukien poistuessa. Kuntien verotulojen kasvu hidastuu vajaaseen prosenttiin yhteisöverojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättyessä.

Venäjän toimet Ukrainassa vaikuttavat myös kuntatalouteen.

1.3.2 Talouden kehitys Kuhmossa

Kuvio: Liikevaihdon ja palkkasumman trendivertailu Kuhmon kaupungissa

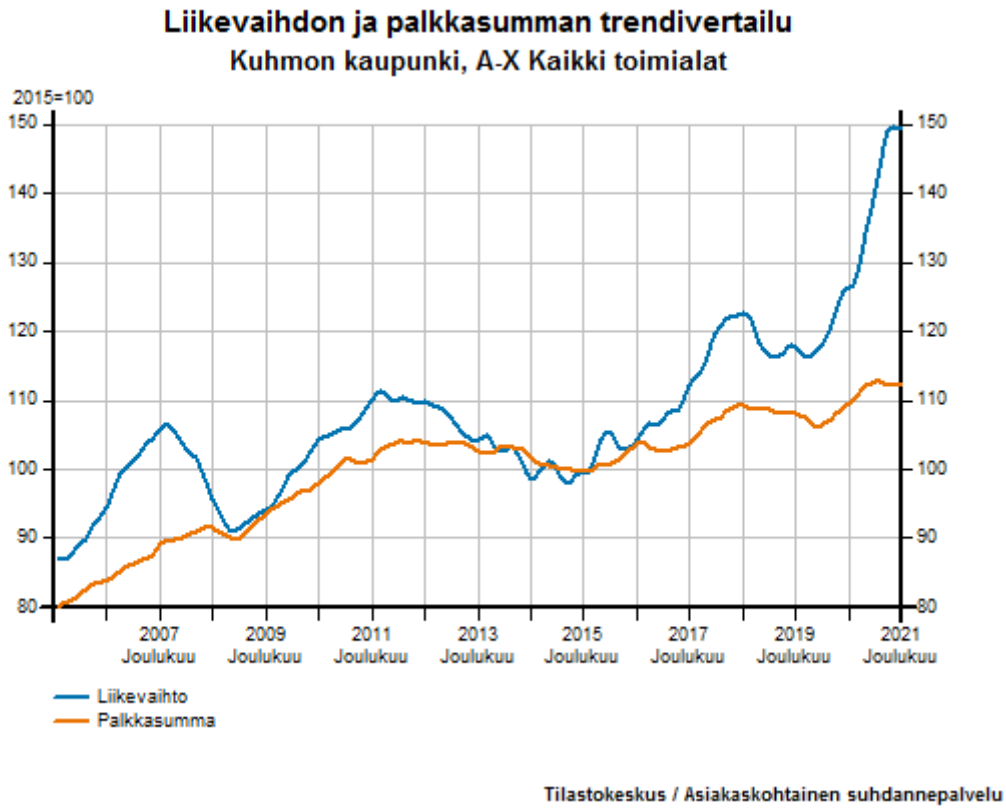

Kuvio: Väestökehitys Kuhmossa

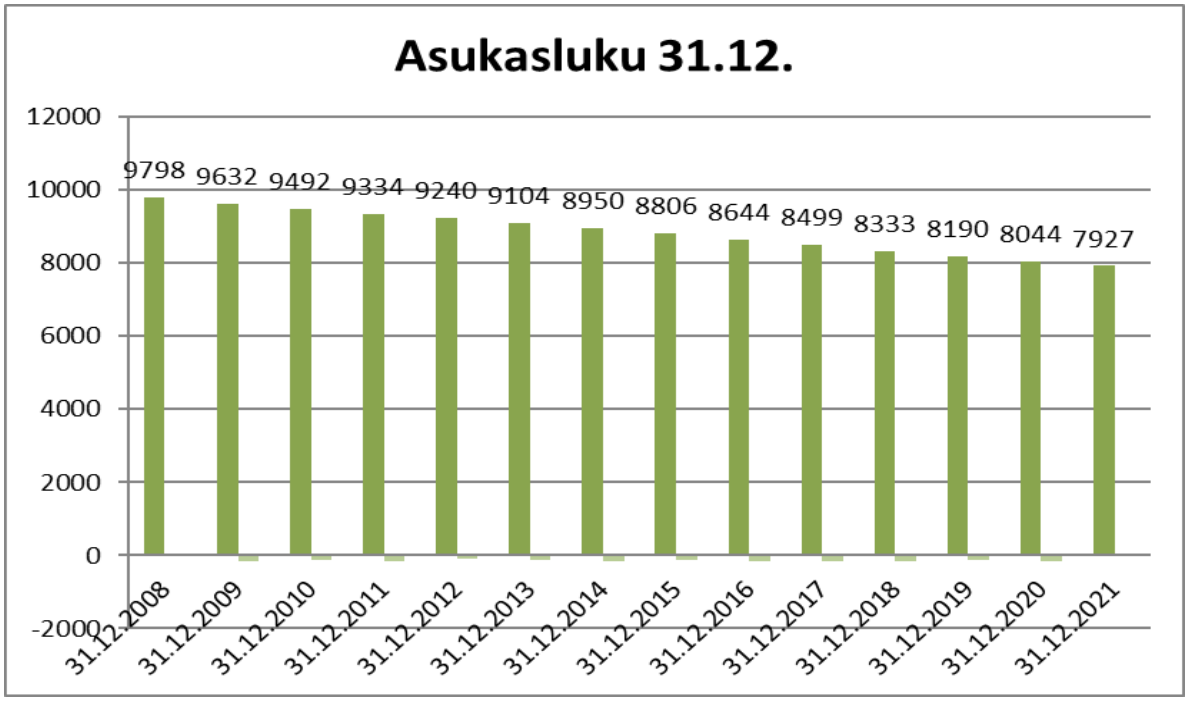

Taulukko: Kuhmon väestörakenne ikäryhmittäin
Lähde: Tilastokeskus, Väestörakenteen ennakkotiedot alueittain, 2019 M01-2019M12

	Väestö	Muutos, kpl	Muutos-%	Ikäjakaumat							
				0-4	%	5-19	%	20-64	%	65 -	%
2010	9492	-144	-1,50	379	3,99	1352	14,24	5367	56,54	2394	25,22
2016	8647	-159	-1,80	264	3,05	1127	13,03	4467	51,66	2789	32,25
2017	8499	-148	-1,70	241	2,84	1099	12,93	4304	50,64	2855	33,59
2018	8333	-166	-1,96	233	2,80	1047	12,57	4148	49,78	2902	34,83
2019	8190	-143	-1,72	224	2,73	1023	12,49	3952	48,85	2991	36,52
2020	8044	-146	-1,78	202	2,51	987	12,27	3829	47,60	3026	37,62
2021	7927	-117	-1,45	190	2,40	979	12,35	3736	47,13	3022	38,12

Taulukko: Väestömuutostekijöitä Kuhmossa
Lähde Tilastokeskus, väestömuutoksen ennakkotiedot

	2018	2019	2020	2021		2018	2019	2020	2021		2018	2019	2020	2021
Elävänä syntyneet					**Kuntien väl. tulomuutto**					**Maahan muutto**				
Q1	9	16	10	8	Q1	49	49	48	57	Q1	6	4	4	4
Q2	5	2	4	11	Q2	53	63	68	73	Q2	0	3	2	6
Q3	10	13	8	6	Q3	71	51	56	73	Q3	2	5	8	4
Q4	12	5	11	4	Q4	62	38	56	56	Q4	6	6	3	4
YHT	**36**	**36**	**33**	**29**	**YHT**	**235**	**201**	**228**	**259**	**YHT**	**14**	**18**	**17**	**18**
Kuolleet					**Kuntien väl. lähtömuutto**									
Q1	40	34	41	41	Q1	41	37	43	44	**Maasta muutto**				
Q2	42	34	37	44	Q2	68	67	55	41	Q1	1	1	0	0
Q3	33	38	39	43	Q3	116	96	113	110	Q2	1	1	0	1
Q4	35	26	43	40	Q4	71	56	47	57	Q3	2	2	3	0
YHT	**150**	**132**	**160**	**168**	**YHT**	**296**	**256**	**258**	**252**	Q4	1	1	3	0
Luonnoll. Väestökeh.					**Kuntien väl. nettomuutto**					**YHT**	**5**	**5**	**6**	**1**
Q1	-31	-18	-31	-33	Q1	8	12	5	13					
Q2	-37	-32	-33	-33	Q2	-15	-4	13	32					
Q3	-23	-25	-31	-37	Q3	-45	-45	-57	-37					
Q4	-23	-21	-32	-36	Q4	-9	-18	9	-1					
YHT	**-114**	**-96**	**-127**	**-139**	**YHT**	**-61**	**-55**	**-30**	**7**					

Taulukko: Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain/Kainuu
Lähde: Työllisyyskatsaus Kainuu, joulukuu 2021

				Muutos		Työttömistä työn-	Työttömien työn-				Muutos	
	Joulu	Marras	Joulu	Joulu	2021	työnhakijoista	hakijoiden osuus	Joulu	Marras	Joulu	Joulu	2021
	2021	2021	2020	Joulu	2020	lomautetut	lomautetuista	2021	2021	2020	Joulu	2020
Kunta	Työttömät työnhakijat				%		%	Avoimet työpaikat				%
Hyrynsalmi	100	93	127	-27	-21	...	12,1	18	23	12	6	50
Kajaani	1 745	1 471	1 928	-183	-9	178	10,5	780	779	516	264	51
Kuhmo	399	374	485	-86	-18	47	12,4	73	72	57	16	28
Paltamo	168	151	198	-30	-15	13	13,2	19	21	23	-4	-17
Puolanka	149	144	171	-22	-13	14	16,4	22	...	17	5	29
Ristijärvi	58	52	65	-7	-11	...	11,4	5	...	11	-6	-55
Sotkamo	318	302	376	-58	-15	38	6,9	124	129	132	-8	-6
Suomussalmi	398	357	478	-80	-17	34	13,4	42	44	55	-13	-24
Kainuu	3 335	2 944	3 828	-493	-13	333	10,8	1083	1089	823	260	32

Kuvio: Työttömyysasteen kehitys Kuhmossa

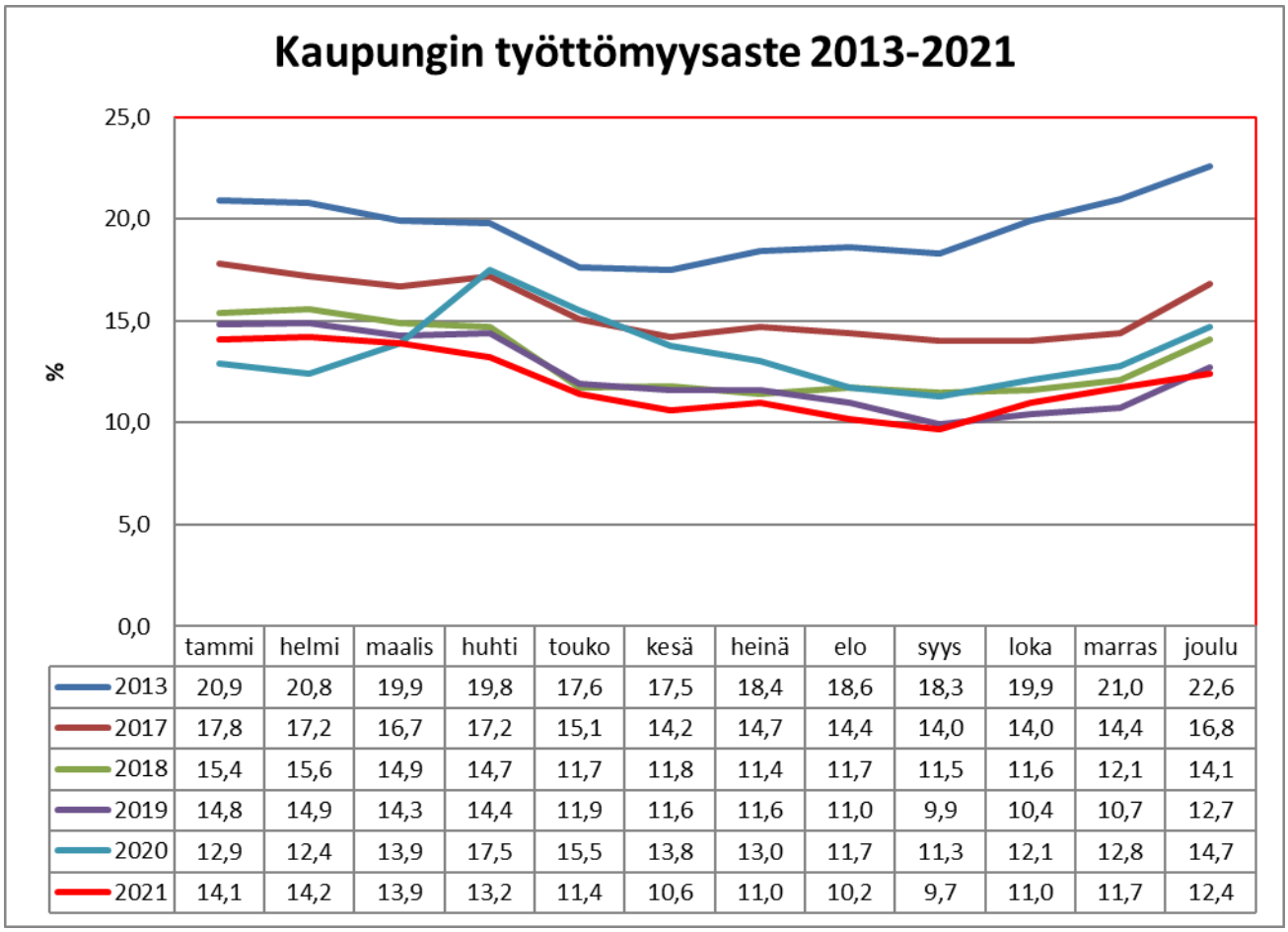

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
2013	20,9	20,8	19,9	19,8	17,6	17,5	18,4	18,6	18,3	19,9	21,0	22,6
2017	17,8	17,2	16,7	17,2	15,1	14,2	14,7	14,4	14,0	14,0	14,4	16,8
2018	15,4	15,6	14,9	14,7	11,7	11,8	11,4	11,7	11,5	11,6	12,1	14,1
2019	14,8	14,9	14,3	14,4	11,9	11,6	11,6	11,0	9,9	10,4	10,7	12,7
2020	12,9	12,4	13,9	17,5	15,5	13,8	13,0	11,7	11,3	12,1	12,8	14,7
2021	14,1	14,2	13,9	13,2	11,4	10,6	11,0	10,2	9,7	11,0	11,7	12,4

Kuhmon kaupungin tuloksen sekä yli-/alijäämän kehitys 2010 - 2021

Kuvio: Kuhmon kaupungin tuloskehitys sekä yli-/alijäämäkertymä

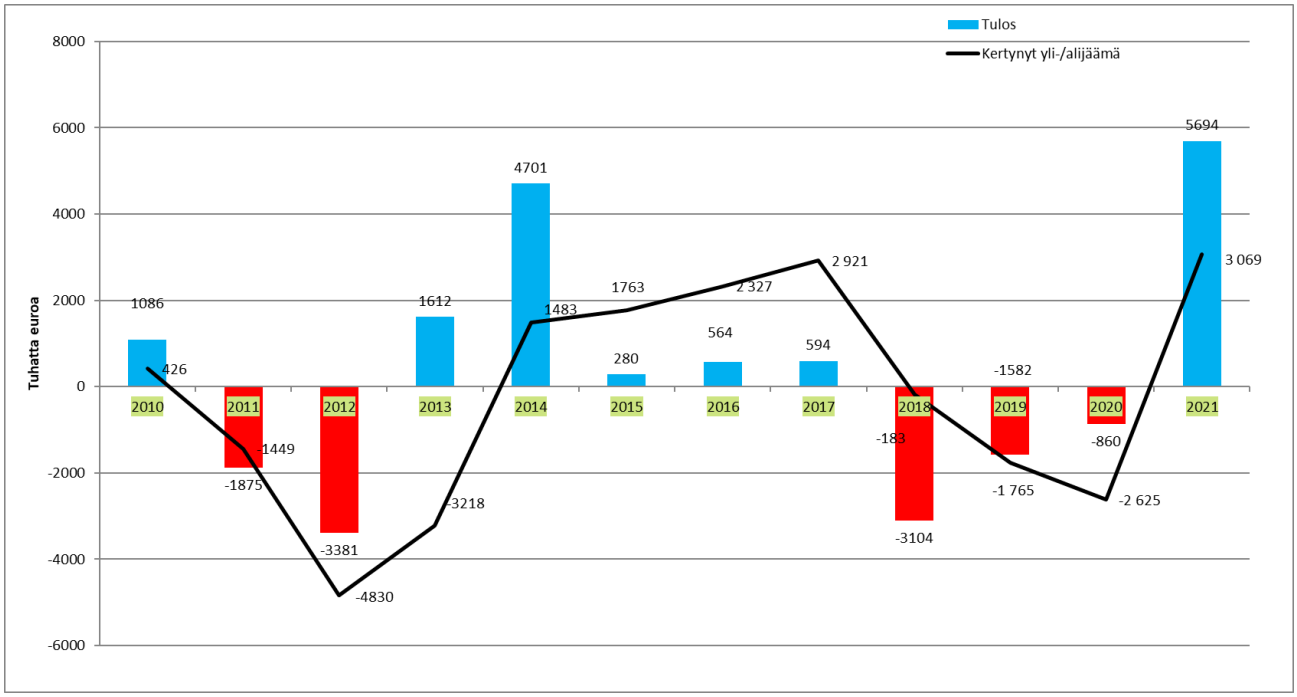

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupunkiemon (ei konserniyritysten) ulkoiset tuotot ja kulut.

Vuoden 2021 tilikauden ylijäämä oli 5 693,52 tuhatta euroa. Tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna 6 553,43 tuhatta euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tehtiin nykyisen terveysaseman tasearvon alaskirjaus 635,9 tuhatta euroa sekä muodostettiin 470,0 tuhannen euron pakollinen varaus terveysaseman purkukuluihin. Vuoden 2021 tilinpäätökseen kirjattiin 1,45 miljoonaa euroa harkinnanvaraista valtionosuutta. Vuonna 2021 tehtiin alaskirjaus Kainuun Etu Oy:n osakkeista 20 939,40 euroa.

Kulujen vertailtavuuteen edelliseen vuoteen verrattuna vaikuttaa se, että Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminta yhtiöitettiin vuoden 2021 alusta alkaen. Vuonna 2020 ostot sote-kuntayhtymältä kirjattiin muihin yhteistoimintaosuuksiin (tili 4488) ja vuonna 2021 nämä ostot kirjattiin asiakaspalvelujen ostoihin kuntayhtymiltä (tili 4320).

Tuotot 2021

Kuvio: Tuottojen jakaantuminen 2021

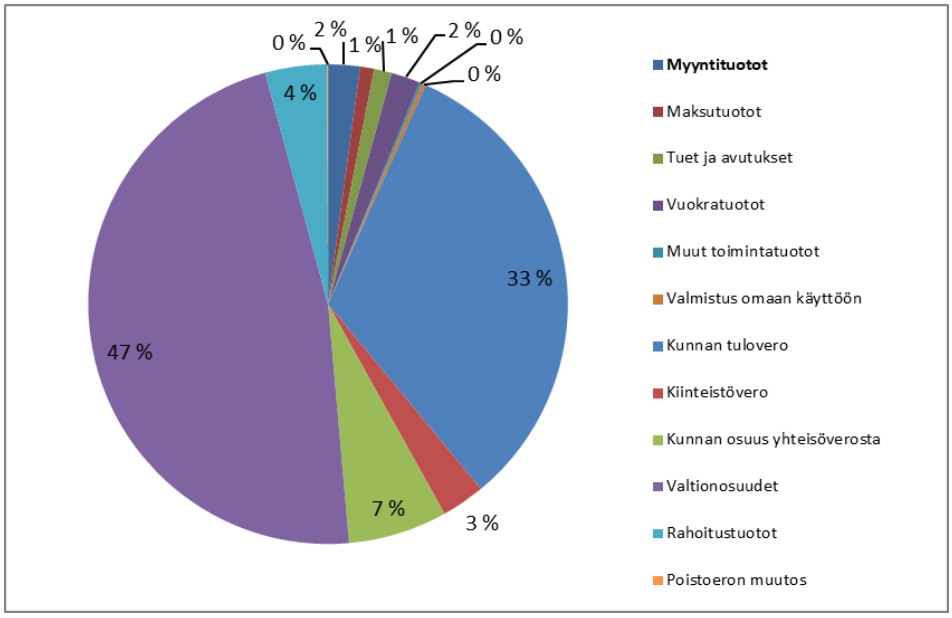

Kuvio: Tuottojen kehitys

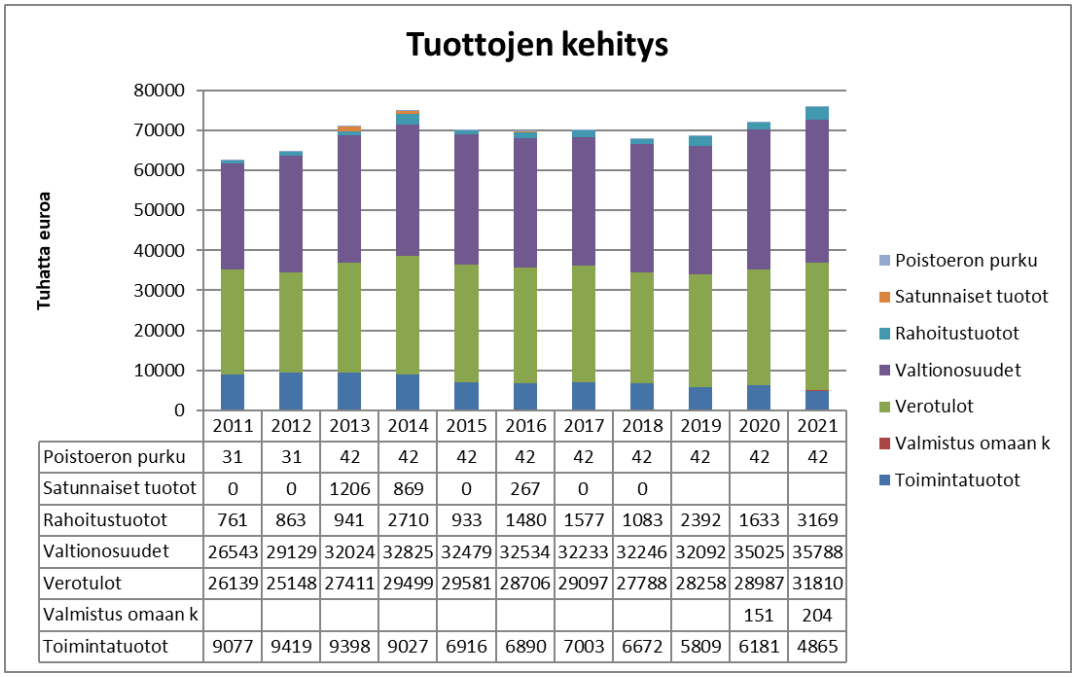

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poistoeron purku	31	31	42	42	42	42	42	42	42	42	42
Satunnaiset tuotot	0	0	1206	869	0	267	0	0			
Rahoitustuotot	761	863	941	2710	933	1480	1577	1083	2392	1633	3169
Valtionosuudet	26543	29129	32024	32825	32479	32534	32233	32246	32092	35025	35788
Verotulot	26139	25148	27411	29499	29581	28706	29097	27788	28258	28987	31810
Valmistus omaan k										151	204
Toimintatuotot	9077	9419	9398	9027	6916	6890	7003	6672	5809	6181	4865

Tuotot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,8 miljoonaa euroa. Toimintatuotot laskivat 1,3 miljoonaa euroa, verotuotot kasvoivat 2,8 ja valtionosuudet 0,8 miljoonaa euroa. Rahoitustuottojen kasvu oli 1,5 miljoonaa euroa.

Verotuloja vuonna 2021 saatiin 31 809,5 (28 987,2) tuhatta euroa eli 2 822,4 tuhatta euroa vuotta 2020 enemmän. Kunnan tuloverot olivat 24 521,8 (23 643,4) tuhatta euroa ja kasvoivat 878,5 tuhatta euroa (3,7 %). Verotettavat ansiotulot kasvoivat 2,1 miljoonaa euroa (1,7 %). Vuonna 2021 Kuhmon efektiivinen veroaste oli 14,26 % (14,13 %). Kiinteistöverotuottoja saatiin 2 217,9 (1 987,8) tuhatta euroa, kasvua 230,1 tuhatta euroa (11,5 %). Kiinteistöverojen tilityksiä siirtyi edelliseltä vuodelta vuodelle 2021. Yhteisöverotuottoja saatiin 5 069,8 (3 356,0) tuhatta euroa, joka oli 1 713,8 tuhatta euroa (51,1 %) edellistä vuotta enemmän. Yhteisöverotuottoon vaikutti ennen kaikkea kuntien jako-osuuteen koronasyin tehty määräaikainen korotus.

Valtionosuutta saatiin vuonna 2021 yhteensä 35 788,1 (35 024,9) tuhatta euroa, kasvua edelliseen vuoteen 763,2 tuhatta euroa. Kuhmon kaupungille myönnettiin harkinnanvaraista valtionosuutta 1 450,0 tuhatta euroa.

Korkotuotot olivat 57,7 (61,2) tuhatta euro. Muita rahoitustuottoja saatiin 3 112,2 (1 571,9) tuhatta euroa. Vuonna 2020 rahoitusarvopapereiden tuotto jäi huonon alkuvuoden jälkeen kokonaisuutena noin 4 %:iin. Vuosi 2021 oli tuottojen osalta huippuvuosi. Kuhmon rahoitusarvopapereiden markkina-arvo vuoden 2021 lopussa oli 26 289,2 (23.162,0) tuhatta euroa, kasvua 3.127,2 tuhatta euroa (13,5 %).

Toimintatuotot olivat 4 865,4 (6 180,9) tuhatta euroa, laskua 1 315,4 tuhatta euroa. Myyntituottoja saatiin 1 626,0 (2 904,2) tuhatta euroa, laskua 1 278,2 tuhatta euroa. Vesihuollon yhtiöittämisestä johtuva lasku kaupunkiemon myyntituottoon oli 1 145,9 tuhatta euroa. Muu lasku 133 tuhatta euroa, joka tuli pääosin sivistyspalveluiden ja kaupunginhallituksen alaisten toimintojen myyntituotoista. Maksutuottoja saatiin 717,3 (575,6) tuhatta euroa, kasvu 141,6 tuhatta euroa rakennuslupa ja ympäristösuojelun maksutuottojen kasvaessa 76,9 tuhatta euroa ja yksityistiepalveluiden maksutuottojen 32,5 tuhatta euroa. Tukia ja avustuksia saatiin 906,3 (1 146,2) tuhatta euroa, laskua 239,9 tuhatta euroa. Työllistämispalveluiden tuet vaihtelevat toteutettavien hankkeiden myötä, ja ne laskivat – 66,8 tuhatta euroa. Musiikkiopiston saamat tuet laskivat – 161,3 tuhatta euroa, kun vuodelle 2020 myönnettyä korona-avustusta palautettiin 88 tuhatta euroa. Yksityistiepalveluiden saamat tuet laskivat 75,1 tuhatta euroa. Perusopetuksen saamat tuet kasvoivat 63,1 tuhatta ja nuorisopalveluiden tuet 45,2 tuhatta euroa. Muut toimintatuotot olivat 1 615,9 (1 554,9) tuhatta euroa, kasvua 61,0 tuhatta euroa. Maankäytön ja mittauksen muut toimintatuotot kasvoivat 58,3 tuhatta euro vuokratuottojen kasvaessa 22,0 tuhatta ja myyntivoittojen 36,4 tuhatta euroa.

Kulut 2021

Kuvio: Kulujen jakaantuminen 2021

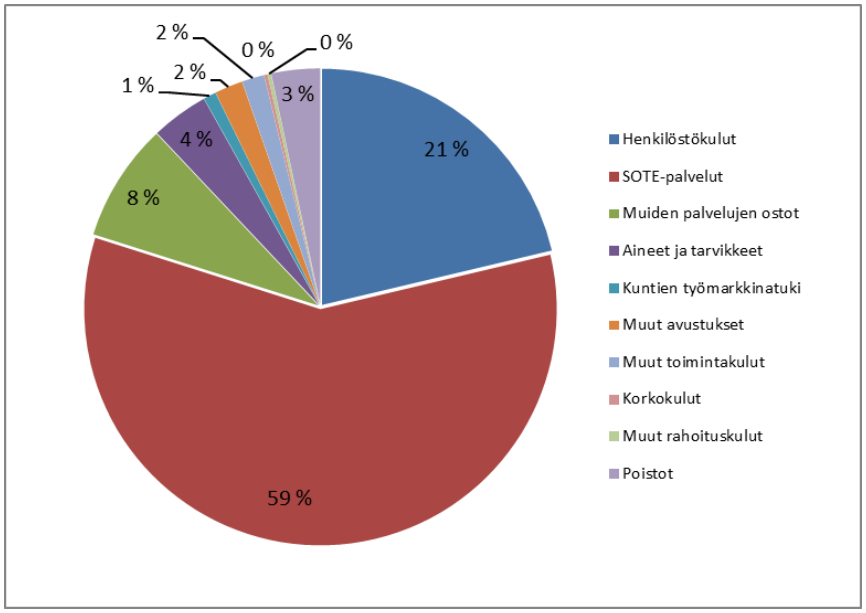

Kuvio: Kulujen kehitys

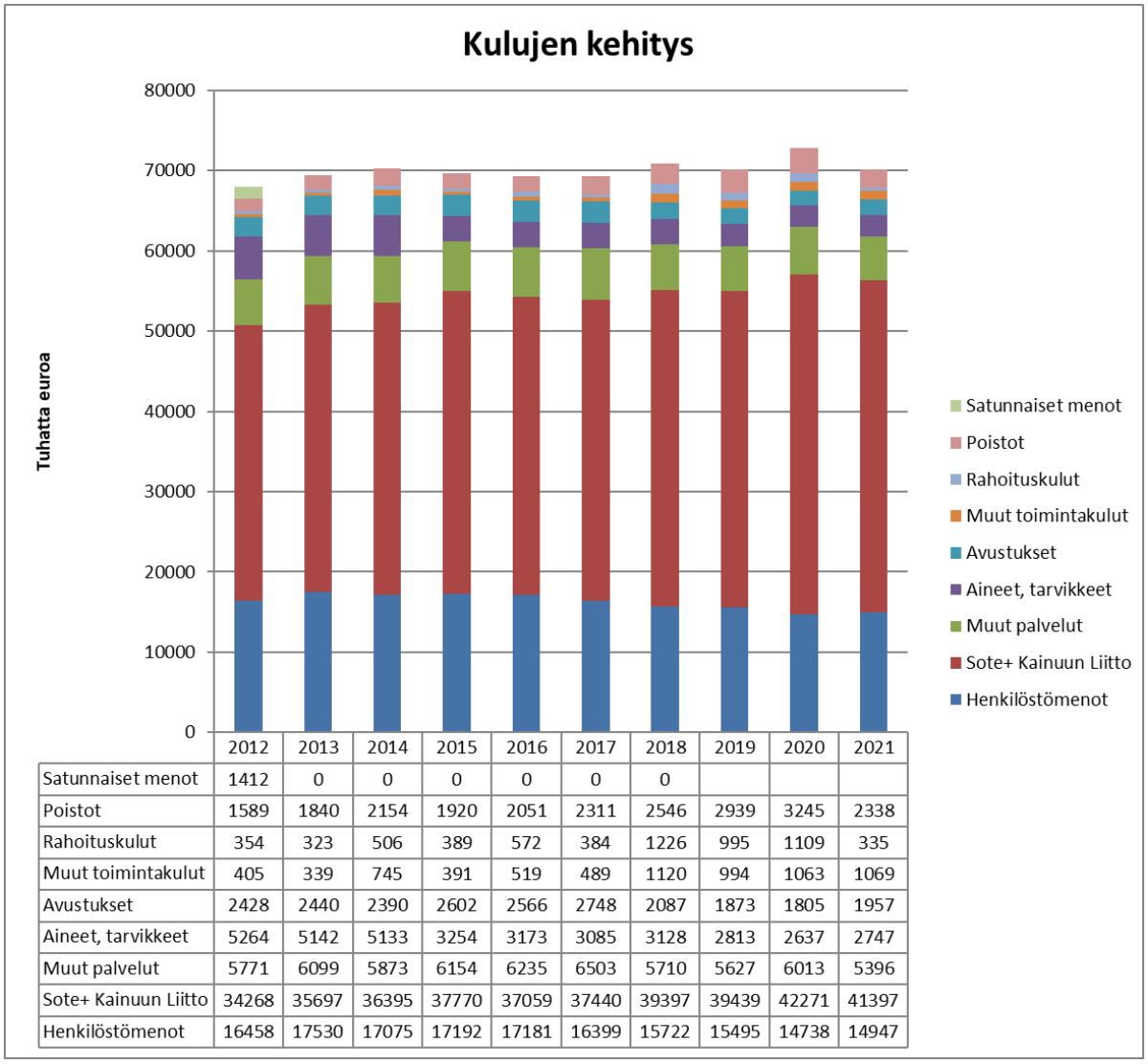

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Satunnaiset menot	1412	0	0	0	0	0	0			
Poistot	1589	1840	2154	1920	2051	2311	2546	2939	3245	2338
Rahoituskulut	354	323	506	389	572	384	1226	995	1109	335
Muut toimintakulut	405	339	745	391	519	489	1120	994	1063	1069
Avustukset	2428	2440	2390	2602	2566	2748	2087	1873	1805	1957
Aineet, tarvikkeet	5264	5142	5133	3254	3173	3085	3128	2813	2637	2747
Muut palvelut	5771	6099	5873	6154	6235	6503	5710	5627	6013	5396
Sote+ Kainuun Liitto	34268	35697	36395	37770	37059	37440	39397	39439	42271	41397
Henkilöstömenot	16458	17530	17075	17192	17181	16399	15722	15495	14738	14947

Kulut kokonaisuutena vuonna 2021 laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,7 miljoonaa euroa. Vesiliiketoiminnan yhtiöittämisestä johtuva kulujen lasku oli 637,8 tuhatta euroa. Muuta laskua kuluissa oli 2 056,2 tuhatta euroa. Sote-kulut laskivat 868,8 tuhatta euroa ja muut palveluiden hankinnat 621,6 tuhatta euroa. Rahoituskulut laskivat 773,8 tuhatta euroa. Poistojen lasku oli 907,0 tuhatta euroa. Kasvua oli henkilöstökuluissa 209,3 tuhatta euroa sekä aineissa ja tarvikkeissa 109,9 tuhatta euroa.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2021 14 947,1 (14 737,8) tuhatta euroa, kasvua 209,3 tuhatta euroa. Vesiliiketoiminnasta aiheuta henkilöstökulujen lasku 271,9 tuhatta euroa ja nykyisen toimintarakenteen henkilöstökulujen kasvu siis 481,2 tuhatta euroa (3,3 %).

Palveluja hankittiin vuonna 2021 yhteensä 1 490,4 tuhatta euroa pienemmällä summalla kuin edellisenä vuotena. Vesiliiketoiminnan yhtiöittämisestä johtuva lasku oli 161,2 tuhatta euroa ja muu lasku 1 329,2 tuhatta euroa. Siitä sote-kulujen lasku selittää 868,8 tuhatta euroa. Teknisissä palveluissa kirjattiin vuonna 2020 rakennusten purkuvarausta 470 tuhatta euroa. Tilapalvelujen kunnossapitomäärärahoja käytettiin vuonna 2021 noin 110 tuhatta euroa viime vuotta vähemmän. Yksityistiepalvelujen palveluhankinnat laskivat noin 71 tuhatta euroa. Pelastustoiminnan laskutus vuonna 2021 kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 279,5 tuhatta euroa. Hallintopalvelujen päälle kirjatut muut palvelumaksut laskivat 92 tuhatta euroa. Elinvoimapalveluiden projektien palvelumaksut laskivat 135 tuhatta euroa. Sivistyspalveluiden palvelumaksut kasvoivat 293 tuhatta euroa matkustus- ja kuljetuspalvelujen kasvaessa 289 tuhatta euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden hankinnoissa laskua edelliseen vuoteen 109,9 tuhatta euroa. Vesiliiketoiminnan yhtiöittämisestä johtuva lasku 196,9 tuhatta euroa ja muu kehitys näin ollen kasvua hankinnoissa

noin 87 tuhatta euroa. Sähkön hankinnat kasvoivat nykyiselle toimintakokonaisuudelle noin 82 tuhatta euroa.

Maksetut avustukset kasvoivat 151,4 tuhatta euroa. Varhaiskasvatuksen lastenhoidon kotihoidon tuet ja kotihoidon kuntalisät laskivat yhteensä 61,3 tuhatta euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuudet kasvoivat 16 tuhatta euroa ja työllisyyspalveluiden muita työllistämistukia maksettiin 32 tuhatta euroa edellistä vuotta enemmän. Yksityistiepalvelujen tukia makettiin 66,6 tuhatta euroa, liikuntapalveluiden tukia 42,6 tuhatta euroa, elinkeinopalveluiden tukia 25,8 tuhatta euroa ja henkilöstön hyvinvointiin suunnattuja tukia 28,4 tuhatta euroa edellistä vuotta enemmän.

Muut rahoituskulut laskivat 759,5 tuhatta euroa edellisestä vuodesta. Muutos johtui rahoitusarvopapereiden myönteisestä markkinatilanteesta.

Poistoissa laskua edelliseen vuoteen verrattuna 906,7 tuhatta euroa. Vuonna 2020 kirjattiin pysyvien vastaavien arvonalentumista 615,0 tuhatta euroa kuluvaa vuotta enemmän.

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva **toimintakate** osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. **Vuosikate** kuvaa kokonaisrahoituksen riittävyyttä.

Kuhmon kaupungin toimintakate vuonna 2021 oli – 62 442,9 (-62 193,4) tuhatta euroa. Toimintakate heikkeni 249,5 tuhatta euroa. Toimintatuotot laskivat 1 315,4 tuhatta euroa ja toimintakulut laskivat 1 013,4 tuhatta euroa. Sote-kulut laskivat 868,8 tuhatta euroa. Muut toimintakulut pienenivät 144,6 tuhatta euroa. Vesiliiketoiminnan yhtiöittämisestä johtuva toimintakatteen muutos oli - 533,7 tuhatta euroa.

Kuhmon kaupungin vuosikate vuonna 2021 oli 7 989,2 (2 342,5) tuhatta euroa, kasvua 5 646,7 tuhatta euroa. Kuhmon kaupungin käyttötalouden rahoitus vuosikatteella mitattuna on positiivinen.

Taulukko: Tuloslaskelman tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	7,21	9,02
Vuosikate/Poistot, %	341,69	72,19
Vuosikate, euroa/asukas	1007,85	291,21
Asukasmäärä	7 927	8 044

Vuosikate euroa/asukas on 1 007,85 euroa. Vastaavan kokoisissa kunnissa vuonna 2020 tunnusluvun arvo oli 696 euroa ja ennuste 2021 vuoden osalta 507 euroa. Vuosikate/Poistot oli 174 % ja 2021 vuoden ennuste 133 %. Vuosi 2020 oli kuntien talouden osalta ennätyksellisen hyvä. Myös vuosi 2021 on muodostumassa kuntien osalta hyväksi.

Jos vuosikate ei riitä peittämään poistoja, tarkoittaa se, että taloutta tulee sopeuttaa.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään suunnitelmanmukaiset poistot, arvonalentumiset sekä mahdolliset satunnaiset tuotot/kulut ja poistoeron muutokset, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos.

Vuoden 2021 tulos on 5 694 tuhatta euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna + 6 553,4 tuhatta euroa. Kuhmon kaupungin tilikauden ylijäämä poistoeron kirjauksen jälkeen on 5 693,5 tuhatta euroa.

Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kunnan varsinaisen toiminnan, investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Tarkempi rahoituslaskelma on tilinpäätöskirjan kohdassa 2.2.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivisuus ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä puolestaan ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavirtoja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2021 oli 4 540 (1 575) tuhatta euroa ja parani 2 965 tuhatta euroa. Investointeihin käytetty rahavirta kasvoi 1 839 tuhatta euroa. Toiminnan rahavirta parani 4 804 tuhatta euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Investointeihin käytetyssä rahavirrassa pysyvien vastaavien luovutustulot olivat 55 (144) tuhatta euroa.

Rahoituksen rahavirta vuonna 2021 oli – 2 134 (402) tuhatta euroa. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 3 000 tuhatta euroa vuonna 2021. Lainoja lyhennettiin 3 433 tuhatta euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä laski 2 000 tuhatta euroa.

Taulukko: Kuhmon kaupungin toiminnan ja investointien kumulatiivinen rahavirta viideltä viimeiseltä vuodelta (2017 – 2021) on yhteensä – 8 159 tuhatta euroa.

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
2017	2018	2019	2020	2021	KUM 5 V
-9 529	-4 025	-720	1 575	4 540	**-8 159**

Toiminnan ja investointien rahavirta/asukas oli 2021 vuonna 572,73 euroa/asukas. Vastaavan kokoisissa kunnissa vuonna 2020 vastaava luku oli keskimäärin - 178 euroa/asukas ja ennuste 2021 vuodelle -21 euroa/asukas

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena.

Kuhmon kaupungin rahavarojen muutos oli 2 407 tuhatta euroa.

Taulukko: Rahoituksen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Investointien tulorahoitus, %	260,69	178,16
Pääomamenojen tulorahoitus, %	122,96	47,28
Lainanhoitokate	2,26	0,66
Kassan riittävyys, pv	132	119
Asukasmäärä	7 927	8 044

Investointien tulorahoitus - % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä osuus investoinneista on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Pääomamenojen tulorahoitus - % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta ja lainojen takaisinmaksusta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kun tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää, jos tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys (pv) kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Se ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kuhmon kaupungin rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Sisäiset erät, kuten kaupungin eri toimialojen keskinäiset saatavat ja velat eivät sisälly taseeseen.

Kuhmon kaupungin taseen arvo oli vuoden 202 lopussa yhteensä 82,2 (81,6) miljoonaa euroa. Tarkempi tase esitetään tilinpäätöskirjan kodassa 2.3.

Kuhmon vesiliiketoiminnan yhtiöittäminen apportoimalla 1.1.2021 vaikuttaa tase-erien vertailukelpoisuuteen vuoteen 2020 verrattuna.

Taulukko: Vesiliikelaitoksen apporttisiirto						
Apporttina luovutettu omaisuus				Siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka		
1005	Tietokoneohjelmistot	9 882,39		2800	Lomapalkkajaksotus	44 019,03
1102	Kiinteistöjen liittymismaksut	38 467,74				
1120	Tehdas- ja tuotantorakennukset	585 769,62		Siirtyneet liittymismaksut		
1140	Johtoverkostot ja laitteet	3 722 553,42		2569	Muut velat, liitt. Maksut ja muut	1 329 183,49
1150	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	418 754,31				
1160	Kuljetusvälineet	21 709,08		Luovutuksessa saatu osakkeita		
1170	Muut koneet ja kalusto	94 211,78		1201	Tytäryhtiöosakkeet	3 518 145,82
	Yhteensä	4 891 348,34			Yhteenä	4 891 348,34

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät sijoitukset on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelma ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kaavio: Taseen vastaavaa jakautuminen

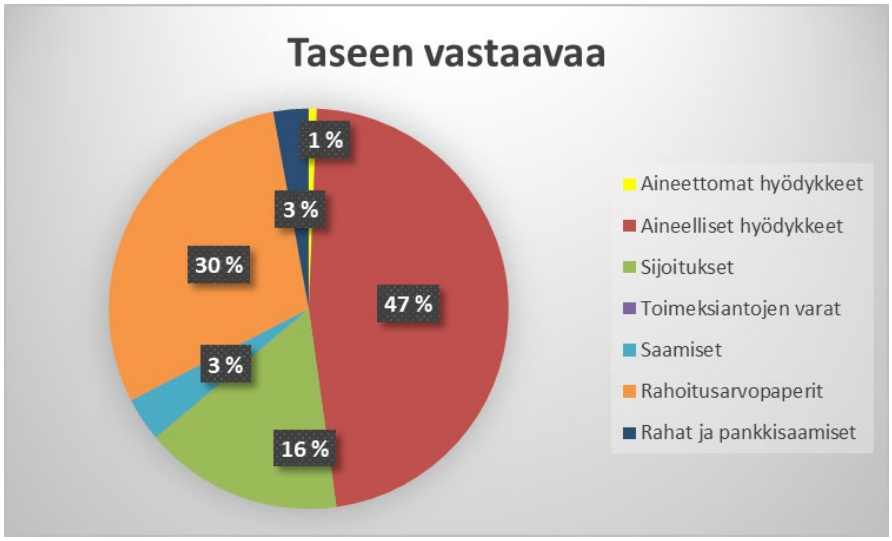

Pysyvien vastaavien arvo taseessa vuonna 2021 oli 52,5 (53,4) miljoonaa euroa, laskua – 0,9 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä 47 %:n osuudella taseesta on aineelliset hyödykkeet, joiden arvo on 38,7 (42,9) miljoonaa euroa. Rakennusten arvo taseessa on 25,2 (26,8) ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo 5,6 (10,0) miljoonaa euroa, maa-alueet 4,2 (4,4) miljoonaa euroa sekä koneet ja kalusto 0,9 (1,2) miljoonaa euroa. Ennakkomaksuihin ja keskeneräisiin hankintoihin on taseessa kirjattu 2,6 (0,3) miljoonaa euroa. Arvo- ja taide-esineitä taseessa on 0,2 (0,2) miljoonan euron edestä.

Sijoituksia eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli taseessa 13,2 (9,8) miljoonaa euroa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Vaihtuvia vastaavia oli vuoden 2021 lopussa 29,7 (28,2) miljoonaa euroa, kasvua 1,5 miljoonaa euroa. Kuhmossa rahoitusarvopaperit ovat vaihtuvien vastaavien merkittävin erä 30 %:n taseosuudella. Rahoitusarvopapereiden tasearvo oli vuoden lopussa 24,4 (21,6) miljoonaa euroa, kasvu 2,9 miljoonaa euroa. Kuhmon rahoitusarvopapereiden markkina-arvo vuoden 2021 lopussa oli 26 289,2 (23.162,0) tuhatta euroa, kasvua 3.127,2 tuhatta euroa (13,5 %). Lyhytaikaiset saamiset olivat 1,3 (2,2) miljoonaa euroa, kasvua 0,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainasaamisia oli 1,6 (1,6) miljoonaa euroa, laskua 30 tuhatta euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat 2,4 (2,8) miljoonaa euroa, laskua 0,5 miljoonaa euroa.

Vaihtuvien vastaavien pitkäaikaisten saamisten arvo oli 1,6 (1,6) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten saamisten merkittävien erä on Kuhmon kaupungin 1,2 miljoonan euron lainasaaminen Kuhmon VesiEnergia Oy:ltä. Lyhytaikaisten saamisten arvo on 1,3 (2,2) miljoonaa euroa, josta myyntisaamiset 0,6 (1,1) miljoonaa euroa, lainasaamiset 0,03 (0,07), siirtosaamiset 0,2 (0,6) ja muut saamiset 0,5 (0,4) miljoonaa euroa.

Kaupungin rahoitusarvopaperit esitetään tarkemmin kappaleessa 7.3.1.4.

Vastattavaa

Kaavio: Taseen vastattavaa jakaantuminen

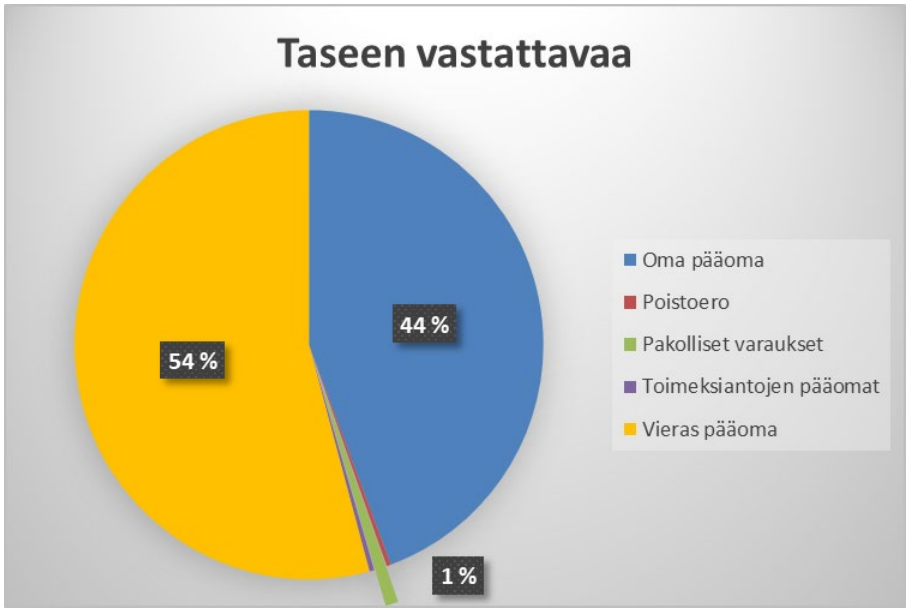

Oma pääoman vuoden 2021 lopussa oli 36,4 (31,0) miljoonaa euroa. Oma pääoman osuus taseen loppusummasta on 44 %. Omasta pääomasta peruspääoma muodostaa 23,6 miljoonaa. Muiden omien rahastojen arvo on 9,8 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien alijäämä on – 2,6 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä 5,7 miljoonaa euroa. Taseen kumulatiivinen ylijäämä on vuoden lopussa 3,1 miljoonaa euroa.

Poistoeron arvo taseessa on 0,2 (0,3) miljoonaa euroa. Pakollisten varausten arvo on 0,7 (1,0) miljoonaa euroa, laskua 0,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 varausta käytettiin Kontion koulun purkukuluihin. Toimeksiantojen arvo taseessa oli 0,3 (0,3) miljoonaa euroa.

Vieras pääoma vuoden lopussa oli yhteensä 44,5 (49,0) miljoonaa euroa, laskua 4,5 miljoonaa euroa. Lainat pankeilta ja julkisyhteisöiltä olivat 37,2 (39,6) miljoonaa euroa, laskua 2,4 miljoonaa euroa. Saatujen ennakoiden arvo taseessa oli 0,04 (0,08) miljoonaa euroa. Ostovelkojen osuus vieraasta pääomasta oli 1,4 (0,9) miljoonaa euroa, kasvua 0,5 miljoonaa euroa. Liittymismaksujen arvo oli 0,3 (0,3) miljoonaa euroa. Siirtovelat olivat 4,9 (6,0) miljoonaa euroa, laskua 1,1 miljoonaa euroa. Sotekuntayhtymälle vuonna 2021 toteutunut lisämaksu 2,4 miljoonaa euroa kirjattiin vuoden vaihteessa siirtovelkoihin. Edellisenä vuodenvaihteena vastaava summa oli 3,5 miljoonaa euroa.

Taulukko: Taseen tunnusluvut

TASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	44,6	38,4
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	61,4	69,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	62,4	70,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	3069	-2 625
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	387,1	-326,8
Lainakanta, €/asukas	4 691	4 932
Lainakanta 31.12., 1 000 €	37 188	39 620
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 601	1 678
Leasing- ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	721	369
Asukasmäärä	7 927	8 044

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavarisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulorahoituksella. Jonkinasteisena mittana voidaan pitää 50 %:n velkaisuusastetta, jonka yli tunnusluku ei saisi mennä.

Vuoden 2021 lopussa Kuhmon kaupungin omavaraisuusaste oli 44,6 (38,4) %. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 61,4 (69,7) %.

Kuvio: Lainakannan kehitys, toiminnan ja investointien rahavirta

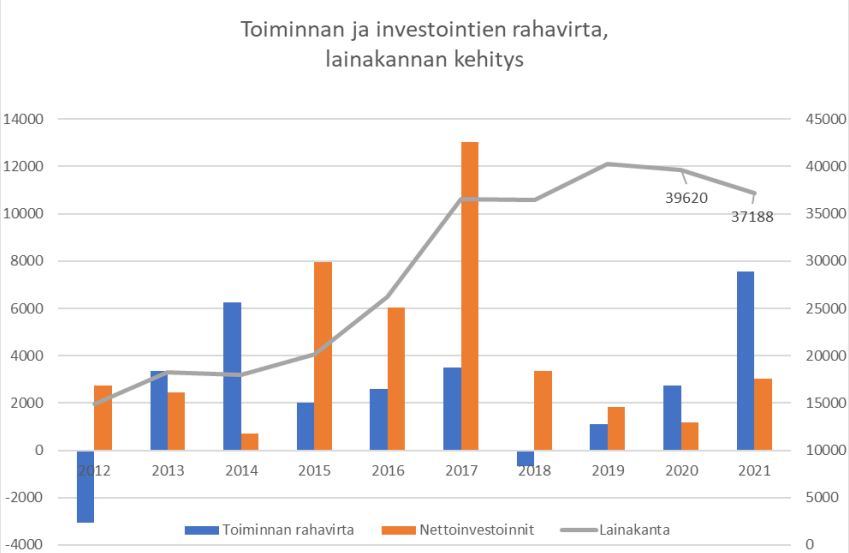

Kuhmon kaupungin lainakanta vuoden 2021 lopussa oli 37,2 (39,6) miljoonaa euroa, laskua 2,4 miljoonaa euroa. Lainakanta/asukas oli 4 691 euroa. Lainkanta/asukas oli Manner-Suomen kunnissa vuoden 2020 lopussa keskimäärin 3 458 euroa ja ennuste vuodelle 2021 3 476 euroa/asukas.

1.3.3 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja talouden sopeuttamisesta

Kuhmon kaupungin talousarvio avattiin valtuuston päätöksellä tammikuussa 2021 ja muutetuista talousarvioluvuista päätettiin valtuustossa 18.1.2021. Tuossa vaiheessa lähdettiin tavoittelemaan vuodelle 632 tuhannen euron ylijäämää. Vuoden 2021 tuloksesta muodostui lopulta historiallisen hyvä, eli ylijäämää muodostui 5,7 miljoonaa euroa, jonka jälkeen kaupungin taseessa on aiempien vuosien ylijäämää 3,1 miljoonaa euroa. Tulokseen vaikutti merkittävästi kaupungin saama harkinnanvarainen valtionosuus 1,45 miljoonaa euroa.

Sote-uudistuksen 1.1.2023 jälkeinen kuntien valtionosuus muodostuu vuosien 2021 ja 2022 keskimääräiseen tulokseen perustuen. Vuoden 2021 hyvä tulos luo tältä osin hyvää pohjaa tuleville vuosille.

Vuoteen 2022 lähdettiin -252 alijäämäisellä talousarviolla, joka tulos talousarviota hyväksyttäessä todettiin kohtuulliseksi ottaen huomioon vuoden 2021 hyvä tulosennuste. Tilannekuva vuoden 2022 osalta on muuttunut erittäin merkittävästi talousarvion laatimis- ja hyväksymishetkeen verrattuna. Venäjän toimet Ukrainassa järkyttävät koko Euroopan ja maailman tilannetta, ja niillä on vaikutusta monilla tavoin myös kuntien talouteen. Esimerkkinä mainittakoon vaikutus inflaatioon, energiahintojen ja materiaalihintojen nousu, vaikutukset ansiotason kehitykseen ja erittäin isona asiana myös vaikutus rahoitusarvopapereiden markkinoihin. Voidaan sanoa, että talouden ennustettavuus on nyt Ukrainasyin erittäin vaikeaa.

Vuoden 2022 tuloksella on Kuhmon kaupungin kannalta iso merkitys tulevaisuuden valtionosuustuloja silmällä pitäen. Johtuen talouden epävakaasta tilanteesta tällä hetkellä, on kaupungin taloutta seurattava nyt tarkasti ollen valmis tekemään tarvittavaa sopeuttamista. Kainuun sote-kuntayhtymän toiminta on vielä vuonna 2022 Kainuun kuntien rahoittamaa toimintaa. Sote-toiminnan talouden ennustettavuus on ollut ja on vaikeaa. Sote-uudistuksen osalta sekä hyvinvointialueiden että kuntien rahoitus on vielä suunnittelun alla ja tuo epävarmuutta tulevaisuuden osalta. Lisäpaineita Kuhmon talouteen ja talouden tasapainottamiseen tuovat jo aiempina vuosina suoritetut mittavat investoinnit ja edelleen suunnitelmavuosille kohdistuva suuri investointipaine sekä kaupungin korkea velkaantuneisuus. Kaupungille ollaan vuoden 2022 aikana hyväksymässä kiinteistöstrategiaa, jonka tarkoituksena on helpottaa kiinteistömassan hallintaan. Kiinteistöjen käytön tehostaminen vaikuttaa positiivisesti myös talouteen.

1.4 Muutokset kaupungin toiminnoissa

Kuhmon kaupungin hallinto ja hallintosääntö uudistettiin uuden valtuustokauden alkuun vuonna 2021. Kuhmon kaupunki siirtyi hallinnossaan valiokuntamalliin. Valiokunnat ovat hallintosäännön mukaan päätöksiä tekeviä elimiä.

Kuvio: Kuhmon kaupungin hallintomalli

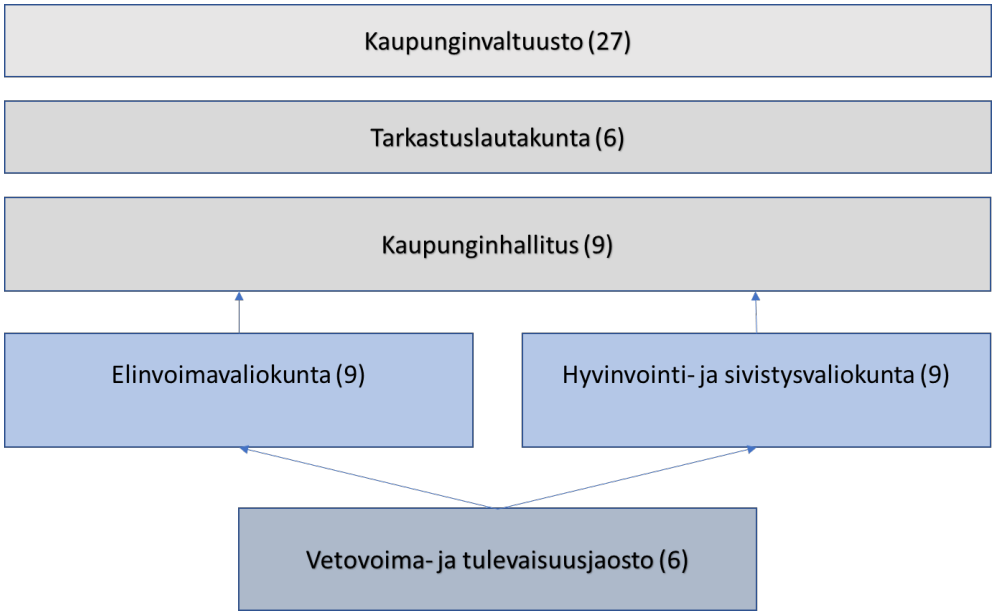

Elinvoimavaliokunnan tehtäväalueina ovat:

- matkailu
- elinvoimapalvelut
- Woodpolis
- työllisyydenhoito
- kuljetuspalveluiden osalta reittiliikenne ja saavutettavuus
- rakentamisen neuvonta ja valvonta
- ympäristönsuojelu
- väestönsuojelu sekä öljyntorjunta siltä osin kuin kyseisiä tehtäviä ei alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksella ole siirretty pelastuslaitokselle
- rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen
- kaavoitus ja maankäyttö
- mittaustoimi
- hulevesiasiat
- yksityistiepalvelut
- kunnallisten laitosten vaatimat tukitoiminnot
- liikuntapaikat

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan tehtävätaleina ovat:

- hyvinvointityö
- varhaiskasvatus
- perusopetus
- nuorisopalvelut
- lukiokoulutus
- oppivelvollisuuslaissa säädetyt tehtävät
- musiikkiopisto
- kansalaisopisto
- kulttuuri-, museo-, tapahtuma- ja kirjastopalvelut

- terveysliikunta ja liikuntapalvelut
- koulukuljetukset

Vetovoima- ja tulevaisuusjaoston tehtävät:

- jaosto ohjaa esittelijän aloitteesta asioiden valmistelua ja käy niistä keskustelua
- jaoston vastuulla on erityisesti eri palvelualueiden välinen ennakointi-, strategia-, ohjelma- ja tulevaisuustyö, jolla tähdätään veto- ja pitovoiman sekä osallisuuden lisäämiseen
- jaosto tekee esityksiä ja toimenpidesuosituksia valiokunnille ja kaupunginhallitukselle
- jaostolla ei ole päätöksenteko-oikeutta
- jaoston kokouksista laaditaan julkinen muistio
- jaosto kokoontuu vähintään 4 kertaa vuodessa

Kuhmon kaupungin operatiivisen toiminnan organisaatio

Kuhmon kaupungin organisaatiota uudistettiin vuoden 2020 aikana. Vuoden 2021 aikana ei tapahtunut muutoksia. Hallintomallin uudistamisen yhteydessä operatiivista organisaatiota ei muutettu. Vuodelle 2021 talouden ja toimintojen suunnittelu ja raportointi on rakennettu palvelualuejaon mukaisesti. Vuodesta 2022 alkaen talouden seurantaa voi seurata sekä uuden hallintomallin mukaisesti että operatiivisen palvelualuejaon mukaisesti.

Kuvio: Kuhmon kaupungin operatiivinen organisaatio

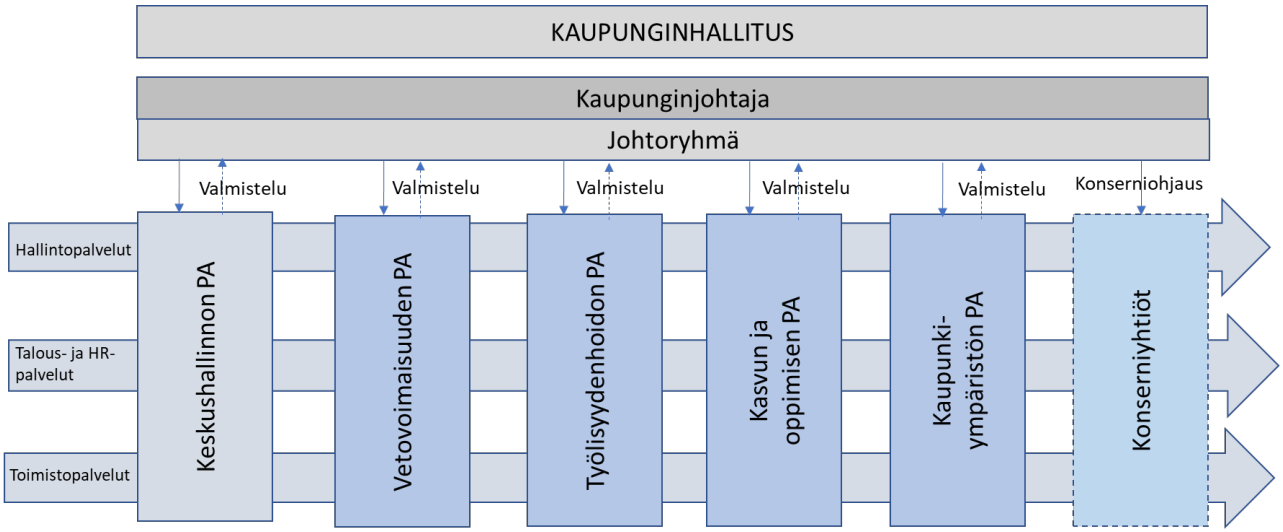

Kuhmon kaupungin strategia

Kuhmon kaupungin strategia uudistettiin vuoden 2021 aikana ja se hyväksyttiin kaupungin-valtuustossa joulukuussa 2022.

Kaupunkikonsernin rakenne

Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminta apportoitiin osaksi Kuhmon Lämpöenergia Oy:n toimintaa 1.1.2021 alkaen. Yhtiön nimi muutettiin Kuhmon VesiEnergia Oy:ksi. Yhtiö on Kuhmon kaupungin täysin omistama tytäryhtiö.

Kiinteistöjärjestelyt

Kiinteistöjärjestelyissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2021 aikana.

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopapereiden allokaatiossa ei tapahtunut vuoden 2021 aikana muutoksia. Kuhmon rahoitusarvopapereiden markkina-arvo vuoden 2021 lopussa oli 26 289,2 (23 162,0) tuhatta euroa, kasvua 3 127,2 tuhatta euroa (13,5 %).

Sijoitusten markkina-arvo ja kasvu kahden varainhoitajan välillä jakaantuu seuraavasti:

Evli Pankki Oyj	16 648,0 (14 284,8), kasvu 2 363,2 tuhatta euroa, + 16,5 %
Op Varainhoito Oy	9 641,3 (8 877,2), kasvu 764,1 tuhatta euroa, + 8,6 %

Rahoituksen allokaatiot ovat:

Evli Pankki Oyj:

Korkosijoitukset	30 %
Osakesijoitukset	30 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	40 %; Health Care (100 %)

Op Varainhoito Oy:

Korkosijoitukset	30 %	
Osakesijoitukset	30 %	
Vaihtoehtoiset	40 %	OP Toimitilat 33 %
		OP Vuokratuotto 13 %
		OP Asunto/tonttirah. 30 %
		OP Metsänomistaja 25 %

1.5 Kaupungin henkilöstö 31.12.2021

Henkilöstömäärä ilmoitetaan vuoden viimeisen päivän (31.12.) tilanteen mukaan. Henkilöstömäärässä yksi henkilö lasketaan vain yhden kerran, vaikka hänellä olisi useampi kuin yksi palvelussuhde Kuhmon kaupungille.

Kuhmon kaupungin vuoden viimeisen päivän (31.12.2021) mukainen henkilöstömäärä on 326 henkilöä, ilman työllistettyjä 307 henkilöä. Vakituisen henkilöstön määrä on vähentynyt 13 henkilöllä ja määräaikaisten kolmella henkilöllä. Työllistettyjä on edellisvuoteen verrattuna 12 henkilöä enemmän.

Vakituista henkilöstöä poistui vesiliikelaitoksen yhtiöittämisen vuoksi kahdeksan henkilöä, joista seitsemän kaupunkiympäristön palvelualueelta ja yksi keskushallinnosta.

	TA 2021	Toteutunut htv 2021	Toteutunut htv 2020	Muutos tot 21-20	TA 21 - Tot 21
Kaupunginhallitus	1	1,3	1,3	0,0	0,3
Keskushallinnon palvelualue	13,7	13,1	15,1	-2,1	-0,6
Vetovoimaisuuden palvelualue	19,7	17,2	15,5	1,8	-2,5
Työllisyydenhoidon palvelualue	16,9	11,0	8,2	2,8	-5,9
Kasvun ja oppimisen palvelualue	179,7	173,4	170,1	3,3	-6,3
Kaupunkiympäristön palvelualue	82,7	81,8	85,9	-4,1	-0,9
Kaikki yhteensä	**313,7**	**297,7**	**296,1**	**1,7**	**-16,0**

Vakituisia virka- ja työsuhteita päättyi vuoden 2021 aikana 16 ja alkoi 11. Eläkkeelle siirtyi viisi vakituista henkilöä, yksi henkilö siirtyi sisäisesti muihin tehtäviin ja 10 henkilön työsuhde päättyi muista syistä.

Kuhmon kaupungin henkilöstömäärä (pl. työllistetyt) vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan on 3,87 % koko Kuhmon kaupungin väestöstä. Suhdeluku on pienentynyt hieman vuoden 2020 vastaavasta luvusta (3,94 %) henkilöstömäärän vähentymisen takia.

	Toteutunut htv 2021	Toteutunut htv 2020	Muutos tot 21-20
Kaupunginhallitus	1,3	1,3	0,0
Keskushallinnon palvelualue	13,1	15,1	-2,1
Vetovoimaisuuden palvelualue	17,2	15,5	1,8
Työllisyydenhoidon palvelualue	11,0	8,2	2,8
Kasvun ja oppimisen palvelualue	173,4	170,1	3,3
Kaupunkiympäristön palvelualue	81,8	85,9	-4,1
Kaikki yhteensä	**297,7**	**296,1**	**1,7**

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti. Osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden kalenteripäiviin. Alla henkilötyövuodet palkallisten palveluksessaolopäivien mukaisesti raportoituna. Toteutuneet henkilötyövuodet ovat pysyneet lähes ennallaan vuoteen 2020 verrattuna.

Keskushallinnon palvelualueelta poistui henkilötyövuosia eläköitymisten vuoksi ja yksi henkilö siirtyi kaupunkiyhtiöön.

Vetovoimaisuuden palvelualueen henkilötyövuosia nosti edellisvuoteen verrattuna kesätyöntekijät ja projektityöntekijät. Kamarimusiikille palkattiin nuoria kesätyöhön n. 0,7 henkilötyövuoden verran nuoria. Kesätyöntekijöitä oli myös viestinnässä ja markkinoinnissa.

Työllisyydenhoidon palvelualueen henkilötyövuosia nosti palkkatuettujen määrän lisäys sekä kuntakokeilun alkaminen ja laski projektin päättyminen.

Kasvun ja oppimisen palvelualueella henkilötyövuosien lisäys jakaantui tasaisesti musiikkiopistolle, varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen.

Kaupunkiympäristön palvelualueelta siirtyi seitsemän henkilöä vesilaitoksen yhtiöittämisen vuoksi kaupunkiyhtiöön, joka osaltaan aiheutti henkilötyövuosien vähentymisen. Palvelualueella oli edellisvuoteen verrattuna enemmän määräaikaista henkilöstöä kausityöntekijöinä ja investointikohteissa.

Vuonna 2021 kesä- ja kausityöntekijöitä oli n. 10 henkilötyövuoden verran, vuonna 2020 kesä- ja kausityöntekijäitä oli 6,8 henkilötyövuotta. Kausityöntekijöiden määrään vaikutti korona ja kesätapahtumien peruuntuminen kesältä 2020.

Vakituisen henkilöstön henkilötyövuodet vähenivät -11,7 ja määräaikaisten lisääntyi +8,8. Työllistettyjen henkilötyövuosia oli +3,6 enemmän kuin vuonna 2020. Projektirahoituksen piirissä oli kaikilla palvelualueilla 14,8 henkilötyövuotta, mikä oli +2,1 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2020.

1.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä, kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 17.12.2013 ja hyväksyi kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Kaupunginvaltuusto on 18.3.2014 hyväksynyt konserniohjeen, joka määrittää vastuut ja toimintaperiaatteet, joilla kaupunkikonserniin kuuluvia yksiköitä ja yhtiöitä johdetaan kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 10.2.2015 Kuhmon kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjelman.

Hallintosääntö

Kuhmon kaupungin hallintosääntö uudistettiin viimeksi 28.6.2021. Muutokset hallintosääntöön koskivat uutta hallintomallia.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Kuhmon kaupungin strategiset riskit päivitettiin strategian uudistamisen myötä vuonna 2021.

Strateginen ja toiminnalliset tavoitteet	Riski	Syy	Seuraus	Riskiluku			Toimenpiteet
				TN	VS	RL	
Kestävä kaupunki • Rakennamme puusta • Vaikutamme hankinnoilla • Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia • Sopeutamme infrastruktuuria • Pitkän aikavälin talouden tasapaino • Fiksu omistaminen	Talouden epätasapaino ja ylivelkaantuminen	Kuntien rahoituksen uudistuminen -23 alkaen; oma käyttötalouden epätasapaino	Joudumme karsimaan palveluja, emme pysty tekemään haluamiamme investointeja	4	5	20	Vuoden 2022 osalta pyrimme mahdollisimman hyvään tulokseen à valtionosuuksien maksimointi tuleville vuosille. Soteaseman rakennusluvan saaminen.
	Epäonnistumme säännöllisesti hankinnoissa	Ei ole riittävää osaamista ja resurssia hankintoihin Huono hankeosaaminen	Syntyy välillisiä kustannuksia ja aikaa kuluu hukkaan valituksissa Kehittäminen kärsii	3	4	12	Uudenlainen hankintayhteistyö Kainuun kuntien kanssa. Tulevat rekrytoinnit ja hankeosaamisen kasvattaminen, edunvalvonta
	Emme pysty hyödyntämään	Osaamisen puute, vihreän siirtymää ei ymmärretä laajasti	Kehitys taantuu	2	5	10	Osaamisen lisääminen
	Ei ostajia tyhjille kiinteistöille	Emme kykene tekemään valintoja ajoissa	Turhat kustannukset	4	4	16	Kiinteistöstrategian toteuttaminen
	Valtiojohtoiset normimuutokset	Valtion talouden tasapainottaminen	Emme voi itse vaikuttaa kuntamme palveluiden tuottamiseen, palvelut tuotetaan keskitetysti ja etäällä kuntalaisistamme	2	2	4	Edunvalvonta
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne • Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat • Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus • Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään • Saamme osaajia • Tulomuuttopalvelut kunnossa • Yrittäjämyönteinen kaupunki	Työvoiman saatavuus	Kansallinen tilanne, syrjäinen sijainti, palkkataso Kuhmossa	Yritysten menettäminen, laajennusinvestointien estyminen	5	5	25	Kuhmo-kuvan kirkastaminen, verkottuminen rekrytoinnissa
	Yrittäjyyden vaje ja yrityspohjan kapeus, matkailun investoinnit eivät toteudu	Väestöpohja, kysyntä, yrittäjäaineksen puute, rahoituksen saatavuus	Investoinnit ja yritysten liiketoiminnan kasvu estyy Kuhmossa	5	5	25	Yrittäjäystävällinen elinkeinopolitiikka, Kuhmo-kuvan kirkastaminen, hanketoiminta, yritysneuvonta, ideapajat, yrittäjärekrytointi, investorihankinta, edunvalvonta
	Kuhmon petotilanne	Petopolitiikka, kaatolupatilanne	Metsästysmatkailun kehittäminen vaarantuu	5	3	15	Aktiivinen viestintä ja edunvalvonta
	Kainuun muut kunnat eivät sitoudu puu/hybridirakentamiseen	Yritysvaikutuksia ei tunneta	Tiedottaminen/osaamisen lisääminen				
	Emme onnistu osaajien saannissa	Ei riittävästi veto- ja pitovoimaa	Entistä taantuvampi alue				
	Yritysten riskirahoituksen saatavuus	Pankkien riskinormit ja varovaisuus	Yritysten perustaminen ja kehittäminen vaikeutuu	4	4	16	Yrityksille tukea rahoituksen hakemiseen
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä – hyvinvoivat kuhmolaiset • Turvallinen ja avoin kaupunki • Aktiiviset toimijat • Osalliset ihmiset • Työllisyyden edistäminen • Monipuoliset ja ajassa	Resurssit eivät riitä palveluiden tuottamiseen (totuttu/haluttu palvelutaso)	Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys	Palvelujen tai toimintatapojen muuttuminen; vaihtoehtona talouden tasapainon järkkyminen	4	3	12	Palvelujen muotoilu; toimintatapojen muuttuminen, toimintojen digitalisointi soveltuvin osin, sopimusperustaisuus yhteistyössä yhdistysten kanssa
	Kuntalaiset eivät tunne voivansa vaikuttaa riittävästi Kuhmon palveluihin ja päätöksiin	Emme löydä tai käytä riittävän monipuolisia ja aktivoivia viestintä- ja vaikuttamiskanavia	Heikko asukastyytyväisyys ja passiivisuus	2	1	2	Liikkuminen kuntalaisten parissa, www-sivujen ja sähköisten mahdollisuuksien hyödyntäminen, hyvinvointijohtaminen, vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisoval-

elävät harrastusmahdollisuudet • Elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan							tuusto- Vetovoima- ja tulevaisuusjaosto-työskentelyssä onnistuminen. Kestävän kehityksen hankkeen toteuttaminen.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki • Kuhmon aluebrändi tunnetaan • Luotettava yhteistyökumppani • Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa • Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa • Elävä suhde Kostamuksen ja Karjalan tasavallan kanssa	Kuhmolaiset eivät ota brändiä omakseen ja osallistu viestimiseen. Emme vakuuta toimijoita Suomen metsäkeskeisimpänä kaupunkina.	Brändin jalkauttaminen jää kesken emmekä vie sitä systemaattisesti käytäntöön. Sisältö ei vastaa brändikuvaa.	Emme saavuta kohderyhmiämme ja häviämme veto- ja pitovoimassa. Bränditunnettuus heikko.	2	4	8	Brändin systemaattisen jalkauttamisen jatkaminen, brändilähettiläät, musiikkitunnisteen lanseeraus, Sammon takoja 2022.
	Menetämme Unescon kirjallisuuskaupunkistatuksen	Emme ole kyenneet toiminnallamme vakuuttamaan arvioijia.	Negatiivinen imago statuksen menettämisestä. Resurssien hukkaa, kun yhteistyöverkosto, johon on panostettu, häviää.	2	3	6	Valmistaudutaan hyvin arviointiin ja toteutetaan systemaattisesti sovittua suunnitelmaa yhteistyökumppaneiden kanssa. Otetaan KV-verkostosta kaikki hyöty irti.
	Raja on kiinni pitkään ja emme löydä korvaavia tapoja yhteistyöhön	Globaali koronatilanne. Oma laiskuus miettiä yhteistyön muotoja.	Yhteistyökumppani panostaa sinne, missä on kykyä uusintaa toimintatapoja.	3	4	12	CBC-hankehaku avautuu loppuvuodesta 2021. Hankeidean työstäminen Kostamuksen kanssa uuden sopimuksen pohjalta.
Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille • Kannustava varhaiskasvatus • Yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus • Vetovoimainen oma lukio • Ammattiin voi opiskella Kuhmossa • Laadukkaat elinikäiset oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus	Pätevien työntekijöiden rekrytoinnissa ei onnistuta kasvun- ja oppimisen palvelualueella.	Kuhmon kaupunkia ei koeta kiinnostavaksi työantajaksi.	Kasvatuksen ja opetuksen laatu kärsii ja nuorten jatko-opintomahdollisuudet vaarantuvat.	3	3	9	Panostetaan kehittämiseen ja mielekkäisiin tehtäväkokonaisuuksiin sekä työvointiin, tiedotetaan hyvistä käytänteistä.
	Taitotehtaan toimintamalli kuihtuu kokoon parin vuoden jälkeen.	Opiskelijat haluavat opiskella isommissa yksiköissä tai sellaisia aloja, jotka eivät ole mahdollisia Taitotehtaassa, yrittäjien innostus toimintamalliin laantuu.	Työvoimapula pahenee ja yritysten toiminta-edellytykset häviävät.	3	3	9	Taitotehdasta markkinoidaan aktiivisesti monilla kanavilla.
	Käyttäjien määrä vähenee ennakoitua nopeammin ja sitä ei kyetä huomioimaan.	Kuhmo kärsii kovasta muuttotappiosta tai kiinnostus itsensä kehittämiseen vähenee voimakkaasti tai aalloissa.	Palveluja ei pystytä tarjoamaan, koska opettajia ei saada vähäisten tuntimäärien vuoksi. Pätevä henkilöstö muuttaa paikkakunnalta.	2	2	4	Tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä taiteen perusopetukseen, murretaan raja-aitoja uuden kokeilussa, tiivistetään kaupungin yksiköiden yhteistyötä ja yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö • Hyvä palveluasenne • Valmentava johtajuus • Itseohjautuvat tiimit • Salliva kokeilukulttuuri • Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö	Epäonnistuminen osaamisen hallinnassa, epäonnistuminen rekrytoinneissa	Eläköitymiset ja taloudelliset paineet pakottavat vähentämään rekrytointeja	Palvelujen laadun heikkeneminen, henkilöstön jaksaminen, tyytymättömät asiakkaat	3	3	12	Strategisten osaamisten määrittäminen, henkilöstösuunnitelma
	Henkilöstön jaksaminen ja työtyytyväisyys	Esimies- ja alaistaidot, työyhteisöosaaminen	Huonosti motivoitunut henkilöstö, huono työnantajakuva	3	3	9	Työtyytyväisyysmittaus uudistetaan henkilöstön proaktiivisuutta tukevaksi Esihenkilötaitojen kehittäminen Alaistaitojen kehittäminen
	Työyhteisö ei halua tehdä mitään yhdessä	Yhdessä toimimista ja tilaisuuksia ei suunnitella.	Työnimua ja kollektiivista tukea ei tunneta organisaatiossa	2	4	8	Yhteiset ja vetovoimaiset tapahtumat ja tilaisuudet, yhdessä kehittäminen

Kaupungin toiminnan vakuutukset

Toiminnan ja omaisuuden riskit on suojattu vakuuttamalla. Kaupungin kiinteistöt ja niihin liittyvä irtaimisto on vakuutettu ja vakuutusmaksu on vuodessa noin 51.000 euroa. Kaupungin henkilöstön kolman-nelle osapuolelle aiheuttamien vahinkojen varalta on käytössä vastuuvakuutukset ja lisäksi on käytössä hallinnon vastuuvakuutus. Näiden vakuutusten vakuutusmaksu on vuodessa noin 8.200 euroa.

Ympäristötekijät/päästöoikeudet

Kuhmon Lämpö Oy	2021	2020
Päästöoikeudet tCO2, 1.1.	63.404	67.398
Päästöoikeuksien lisäys, tCO2 (vuosilta 2013-2020)	9.965	11.185
Käytetyt, tCO2	-1.350	-179
Myydyt, tCO2	-11.000	-15.000
Päästöoikeudet, tCO2, 31.12.	63.339	63.404
Käyttämättömät päästöoikeudet, €, 31.12.	5.047.087,29	2.065.068,28

Yhtiö harjoittaa päästökauppalain mukaista toimintaa. Päästökauppaoikeudet on saatu vastikkeettomasti. Päästöoikeuksilla on tilikauden aikana käyty kauppaa. Yhtiön tilikaudella 2021 käyttämät päästöoikeudet on todennettu tilikauden jälkeen. Päästöoikeudet vuodelta 2021 vahvistetaan ja lisätään tilille kevään 2022 aikana.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen sisäisen valvonnan selonteko 2021

Palvelualueen kehittämislinjaukset vuodelle 2021
- terveelliset ja turvalliset toimitilat (mm. lukion käyttämät tilat, Tuupalan kivikoulu ja päiväkodit),
- varhaiskasvatuksen hallintomallista päättäminen,
- kuhmolaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Riskit ja riskien hallinnan järjestäminen

Sivistyspalvelujen toimintaan vaikuttavat riskit ovat sekä sisäisestä toiminnasta johtuvia että ulkoisten tekijöiden aiheuttamia. Sekä sisäiset että ulkoiset riskit voivat kohdistua organisaatioon tai organisaation asiakkaisiin. Kasvun ja oppimisen palvelualueella asiakkaita ovat kuhmolaiset lapset, nuoret, aikuiset ja vanhusväestö sekä Kuhmossa vierailevat matkailijat. Palvelut tuotetaan suoraan asiakkaille.

Keskeisimmät riskit sivistyspalvelujen toimialalla ovat ulkoisen uhan riskit asiakkaille tai työntekijöille.

Väkivalta ja muut yhteiskunnan toimintoja uhkaavat kriisitilanteet

Suomessa viime vuosina sattuneiden suuria ihmismääriä kohdanneiden väkivallantekojen vaara on olemassa myös Kuhmossa. Muun muassa näiden riskien torjuntaa varten on laadittu eri yksiköiden ja yleisötapahtumien turvallisuussuunnitelmat sekä kaupungin omat evakuointi- ja suojelusuunnitelmat. Edellä mainitut suunnitelmat päivitetään määräajoin ja yleisötapahtumien turvallisuussuunnitelmat tehdään aina jokaiseen yleisötapahtumaan erikseen ja Kainuun Pelastuslaitos käy ne läpi.

Palvelualueen yksiköt ovat ottaneet toiminnassaan huomioon pandemian ja mukauttaneet toimintaansa tilanteiden vaatimilla tavoilla. Käytännössä tämä on tarkoittanut mm. etäopetusta, kaupungin tarjoamien toimintojen tarjoamatta jättämistä tai niihin osallistuvien henkilöiden määrän rajausta ja ruokakasseihin liittyviä toimenpiteitä koronaan liittyvistä syistä.

Henkilöresurssien aiheuttamat riskit

Palvelutuotannossa huolehditaan siitä, että kaupungin palvelut täyttävät kuluttajaviraston palvelujen tuottajille antamat määräykset sekä lakien asettamat vaatimukset.

Ikäluokkien pienentyessä ja opetusryhmien vähentyessä pätevien opettajien ja muun henkilöstön saaminen paikkakunnalle voi olla haasteellista, erityisesti silloin, kun perheen toisenkin aikuisen pitäisi työllistyä Kuhmoon tai lähikuntiin.

Suunnitellut kehittämiskohteet ja toimenpiteet toimialalla

Terveelliset ja turvalliset toimitilat

Säädökset edellyttävät, että käytössä olevat toimitilat ovat turvallisia ja terveellisiä kaikille asiakasryhmille sekä työntekijöille.

Tuupalan alakoulu ja päiväkoti ovat valmistuneet vuoden 2017 lopussa ja ne on otettu käyttöön helmikuussa 2018.

Tuupalan kivikoulun remontti valmistui joulukuussa 2021 ja kirjaston remontti elokuussa, jolloin valtaosa lukion opetuksesta siirrettiin kirjastolle. Tunteja pidettiin kuitenkin myös Tuupalan kivikoulun siipirakennuksessa, lukiolla sekä oppimiskeskuksella. Ylioppilaskirjoitukset järjestettiin lukiorakennuksen salissa, jossa pidettiin myös liikunnan tunteja.

Sisäilmaan liittyviä huomioita on tehty myös nuorisopalveluiden ja varhaiskasvatuksen käytössä olevissa tiloissa ja korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdytty. Nämä tarkoittavat mm. remontteja ja toisiin toimitiloihin siirtymistä.

Varhaiskasvatuksen hallintomallista päättäminen

Varhaiskasvatuksen hallintomallivaihtoehdoista käytiin laaja keskustelu vuoden 2021 aikana, mutta lopullinen päätös uudesta mallista siirtyi tammikuulle 2022.

Kuhmolaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalain 1§:n 2. momentin mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia. Hyvinvoinnin edistäminen on mainittu useissa muissakin palvelualuetta koskevissa laeissa.

Kuhmossa on vuodesta 2009 lähtien toiminut kaupunginhallituksen perustama terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka valmistelee Kuhmon hyvinvointikertomuksen.

Vuonna 2018 päätettiin uuden, laajan hyte-työryhmän kokoonpanosta. Kaupungin hyvinvointityötä johtaa kaupunginjohtaja ja siihen on nimetty edustajat mm. kaikista kasvun ja oppimisen palvelualueen vastuuyksiköistä.

Useat palvelualueen yksiköt saivat OKM:n tai OHP:n avustuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen tai koronasta johtuvan oppimisvajeen paikkaamiseen.

Kaupunkiympäristön palvelualueen sisäisen valvonnan selonteko 2021

1. Kehittäminen

Kaupunkiympäristön palvelualueen työyhteisöä on pyritty kehittämään ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja ja tehtävävastuita on muutettu henkilöstön eläköitymisten myötä. Vuokralaskutuksessa on otettu käyttöön uusi ohjelma. Tilojen ja paikkojen vuokraustoiminnan kehittämiseksi kaupunkiympäristön palvelualueelta ollaan osallistuttu verkkokaupan kehittämiseen ja hankintaprosessiin. Hankintojen tilausten vahvistamiseksi on hankittu Cloudian tilausjärjestelmä kaupungin käyttöön. Palvelualueelta on osallistuttu myös kaupungin järjestämään tuotekehittäjäkoulutukseen.

2. Koronakriisi

Koronakriisin jatkumisen myötä etätyöt ovat jatkuneet esihenkilöportaassa suurelta osin. Koronakriisin pahimpina aikoina työntekijäpareja suorittavassa portaassa on erotettu toisistaan ja ollaan työskennelty yksin. Kokouksien pidossa on siirrytty lähes täysin etäkokouksiin tai hybridikokouksiin. Lisäksi kaupunkiympäristön palvelualueella on PSAVI:n ohjeiden mukaisesti rajoitettu ja sopeutettu terveysliikunnan ja sisäliikuntapaikkojen käyttöön osallistuvien henkilömääriä.

3. Viestintä

Ulospäin viestintää lisäämällä on saatu palvelualueen toimintaa tutuksi ja mahdollisista häiriötilanteista tietoa suuremmalle joukolle kuntalaisia. Tämä on lisännyt positiivisten palautteiden määrää.

4. Talous

Palvelualueen taloutta seurataan jatkuvasti ja siitä raportoidaan kolmannesvuosittain ja ne toimitetaan lautakunnan kautta kaupunginhallituksen tietoon. Viime vuoden käyttötalous kaupunkiympäristön palvelualueella toteutui lähes suunnitellusti, käyttökate oli n. 22 t€ suunniteltua huonompi. Ulkoinen käyttökate kaupunkiympäristön palvelualueella oli 3 994 t€. Investoinnit toteutuivat pääosin suunnitellusti, joitakin hankkeita siirrettiin odottamaan kiinteistöstrategian valmistumisen jälkeen tehtäviä ratkaisuja. Kirjaston muutostöissä kustannukset ylittivät suunnitellut kustannukset, mikä johtui sähkötöiden lisääntymisistä.

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Kaavoituksen suunnitteluyhteistyötahoina toimivien viranomaisten edustajien kanssa käytiin tarvittavia viranomaisneuvotteluja sekä maankäytön suunnittelun yhteistyöhön liittyvä lakisääteinen kehittämiskeskustelu. Kaavoitustyössää on Yrityspuisto Kuhmon Mäntymäki -asemakaava saatettiin hyväksymisvaiheeseen. Lisäksi Kuhmo Oy:n sahan kohdalla laadittiin asemakaavamuutosta Hyryntien varrella ja samalla Kuhmon kaupungin ja Kuhmo Oy:n yhteisesti rahoittamalla hankkeella laaditaan tiesuunnitelmaa ja rakennussuunnitelmaa Hyryntien siirtämiseksi.

Maankäytön ja mittauksen vastuuyksiköstä eläköityi karttatietokäsittelijä ja hänen tilalleen ei palkattu uutta henkilöä. Maanmittausinsinöörille apuja antaa palvelusihteeritiimi lähinnä laskutus- ja postitusasioissa.

Kaupungin metsätilojen hoito on kaupungin omassa hoidossa ja tiemestarin tehtävänkuvassa. Vuonna 2021 hakattiin metsää Seljänne, Yrjölä, Pajukko, Lentuan koulu, Käntinniemi -nimisiltä tiloilta. Vuoden

2021 aikana tehtiin vähäisessä määrin metsän uudistamistöitä. Kuhmon kaupunki on mukana myös uudessa Kuhmon yhteismetsässä.

6. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonnassa lupamäärät kasvoivat vuodesta 2020 n. 27 %. Ympäristö- ja maa-aineslupien määrä pysyi vuoden 2020 tasolla. Lupamääristä tehdään ao. valvontatilastot kolmannesvuosittain. Rakennusvalvonnassa jatkettiin kiinteistöveroselvitystyötä, jossa tehtiin n. 250 kiinteistöä koskevia päätöksiä. Nämä johtivat yli 30 kiinteistön osalta rakennusluvan hakemiseen ja saattamisen kiinteistöveron piiriin. Rakennusvalvonnan vastuuyksiköstä eläköityi lupavalmistelija vuoden 2002 aikana ja samanlaiseen tehtävänkuvaan ei palkattu uutta henkilöä. Rakennusvalvontaan oli lupa rekrytoida kolmen vuoden ajaksi määräaikainen lupainsinööri, mutta valittu henkilö ei ottanut virkaa vastaan. Käynnissä on juuri uudelleenhaku.

7. Tilapalvelut

Tilapalvelujen vastuuyksikössä suurimpana investointikohteena olivat Tuupalan yläkoulun ja kirjaston muutostyöt sekä Satumetsän päiväkodin muutostöiden suunnittelu. Kuusenkuiskeen päiväkodissa tehtiin ulkoseinille ja väliseinille runkotolppien korjaustöitä ja toimintakeskukseen tehtiin muutostöitä, jotta Satumetsässä olleet toimintakeskuksen toiminnot pystyivät siirtymään toimintakeskukseen. Puisen Sote-aseman kehittämishankkeen työtä jatkettiin puisen mallielementin suunnittelulla. Mallielementiksi valittiin potilashuone.

Ateria- ja puhtauspalveluissa Tuupalan keittiöllä aloitti työt uusi ruokapalveluvastaava eläköityneen tilalla. Ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö ottanut tehtävänkuvaansa osittain entisen isännöitsijän tehtäviä.

8. Kunnallistekniikka

Tekninen varikko tuotti kaupungille varastointi- ja kuljetuspalveluja. Aikaisemmin tehtävänä olleet vesi- ja kaukolämpöverkon ylläpitotyöt siirtyivät vuoden 2021 alusta Kuhmon VesiEnergia Oy:n tehtäväksi. Näitä tehtäviä suorittaneet henkilöt siirtyivät yhtiön palvelukseen.

Kunnallistekniikan merkittäviä investointikohteita olivat katujen rakentaminen Valimontien ja Pennitein välisellä yhteydellä, katujen saneeraukset Urheilukadulla ja Evakkotiellä sekä Kainuuntie-Koulukadulla asfaltin jyrsintää ja uudelleenpäällystämistä.

9. Riskit

Kaupunkiympäristön palvelualueen riskit ja niihin varautuminen tapahtuu kuten aikaisemminkin erilaisten valmius- toimenpide-, poikkeusolojen rakennussuunnitelmien sekä evakuointi-, suojelu-, raivaussuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi riskien akuutti torjunta ja käytännöntasoinen ennakointi toteutetaan päivystys- ja varallaolojärjestelmiä sekä ohjaus- ja hälytysautomaatiota käyttäen. Tilapalvelut on lisäksi ostanut vartiointipalvelua eräille kiinteistöille, joissa on tapahtunut normaalia enemmän ilkivaltaa. Työntekijät perehdytetään tehtäviinsä henkilö- ja tehtäväriskien välttämiseksi.

Henkilöriskit ilmenevät lähinnä henkilöstön ikääntymisenä ja sairauspoissaolojen lisääntymisenä. Tästä aiheutuu haittaa päivittäiseen toimintaan, koska organisaatio on niin ohut, ettei täydennystä ole juuri saatavilla sisäisin järjestelyin eikä ulkoakaan ole nopealla aikataululla saatavilla koulutettua työntekijää. Pitempiaikaisten sairauslomien ajalle on palkattava määräaikaisia työntekijöitä. Tiettyjen ydintehtävien hoidossa pidetään yllä varahenkilöjärjestelmää.

Työntekijöihin kohdistuu myös ergonomisia, fysikaalisia, henkisiä, kemiallisia ja biologisia vaaratekijöitä ja osin jopa merkittäviä riskejä. Toiminnassa painotetaan henkilökohtaisten suojavälineitten käyttöä, oikeita työmenetelmiä, varovaisuutta ja huolellisuutta riskien minimoimiseksi.

Taloudellisten riskien välttämiseksi on hankintojen selventämistä varten kaupungilla on oma hankintaohje, joka valmistui vuoden 2018 aikana. Palvelun ja tavaran toimittajien asiakastietoihin ja referensseihin sekä liikevaihtoon suuremmissa urakoissa on kiinnitettävä tarkempaa huomiota kilpailutuksia tehdessä.

2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT
(ulkoiset erät)

	2021 *1 000 €*	*2020* *1 000 €*
Toimintatuotot	4 865	6 181
Valmistus omaan käyttöön	204	151
Toimintakulut	-67 512	-68 526
Toimintakate	**-62 443**	**-62 193**
Verotulot	31 810	28 987
Valtionosuudet	35 788	35 025
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	58	61
Muut rahoitustuotot	3 112	1 572
Korkokulut	-166	-180
Muut rahoituskulut	-170	-929
Vuosikate	**7 989**	**2 342**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-2 317	-2 609
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset	-21	-636
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	**5 651**	**-902**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	42	42
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**5 694**	**-860**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	7,21	9,02
Vuosikate/Poistot, %	341,69	72,19
Vuosikate, euroa/asukas	1 007,85	291,21
Asukasmäärä	7 927	8 044

2.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021 1000 €	*2020 1000 €*
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	7 989	2 342
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-440	404
Toiminnan rahavirta	7 550	2 746
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 106	-1 354
Rahoitusosuudet investointeihin	41	39
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	55	144
Toiminnan ja investointien rahavirta	**4 540**	**1 575**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		-71
Antolainasaamisten vähennykset	50	71
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 433	-3 640
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000	3 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		25
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	919	-677
Korottomien velkojen muutos	-670	1 694
Rahoituksen rahavirta	**-2 134**	**402**
Rahavarojen muutos	**2 407**	**1 978**
Rahavarat 31.12., 1 000 €	26 760	24 353
Rahavarat 1.1., 1 000 €	24 353	22 375

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	260,69	178,16
Pääomamenojen tulorahoitus, %	122,96	47,28
Lainanhoitokate	2,26	0,66
Kassan riittävyys, pv	132	119
Asukasmäärä	7 927	8 044

2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021 *1 000 €*	2020 *1 000 €*
A PYSYVÄT VASTAAVAT	52 502	53 403
I Aineettomat hyödykkeet	535	674
1 Aineettomat oikeudet	535	674
II Aineelliset hyödykkeet	38 734	42 943
1 Maa- ja vesialueet	4 245	4 414
2 Rakennukset	25 170	26 777
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 603	9 972
4 Koneet ja kalusto	858	1 210
5 Muut aineelliset hyödykkeet	221	221
6 Ennakkomaksut ja keskeneräiset h	2 637	349
III Sijoitukset	13 233	9 786
1 Osakkeet ja osuudet	13 196	9 699
2 Muut lainasaamiset		50
3 Muut saamiset muilta	37	37
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11	11
1 Valtion toimeksiannot		
II Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	11	11
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 669	28 181
Vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
I Saamiset	2 909	3 828
Lyhytaikaiset saamiset	2 909	3 828
1 Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	1 200	1 200
2 Lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	376	401
3 Lainasaamiset muilta		5
4 Myyntisaamiset	604	1 066
5 Lainasaamiset muilta	25	72
6 Muut saamiset	517	443
7 Siirtosaamiset	186	642
II Rahoitusarvopaperit	24 412	21 552
1 Muut arvopaperit	24 412	21 552
III Rahat pankkisaamiset	2 348	2 801
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**82 182**	**81 595**

VASTATTAVAA	2021 *1 000 €*	2020 *1 000 €*
A OMA PÄÄOMA	36 420	31 026
I Peruspääoma	23 580	23 580
II Arvonkorotusrahasto		299
III Muut omat rahastot	9 771	9 771
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 625	-1 765
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 694	-860
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	241	284
1 Poistoero	241	284
C PAKOLLISET VARAUKSET	734	1 023
I Muut pakolliset varaukset	734	1 023
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	273	273
1 Valtion toimeksiannot		
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	273	273
E VIERAS PÄÄOMA	44 514	48 990
I Pitkäaikainen	33 339	35 400
1 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 525	33 242
2 Lainat julkisyhteisöiltä	80	96
3 Muut velat	734	2 063
II Lyhytaikainen	11 175	13 589
1 Joukkovelkakirjalainat	1 000	3 000
2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 567	3 267
3 Lainat julkisyhteisöiltä	16	16
4 Saadut ennakot	46	91
5 Ostovelat	1 362	894
6 Liittymismaksut ja muut velat	261	273
7 Siirtovelat	4 923	6 048
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**82 182**	**81 595**

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	44,6	38,4
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	61,4	69,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	62,4	70,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	3 069	-2 625
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	387,1	-326,3
Lainakanta, €/asukas	4 691	4 925
Lainakanta 31.12., 1 000 €	37 188	39 620
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 601	1 678
Leasing- ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	721	369
Asukasmäärä	7 927	8 044

2.4 Kunnan kokonaistulot ja -menot (ulkoiset erät)

Tulot	€	%	Menot	€	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4 865 428	6,3	Toimintakulut	67 512 156	91,4
Verotulot	31 809 544	41,5	- valmistus omaan käyttöön	-203 842	-0,3
Valtionosuudet	35 788 082	46,6			
Korkotuotot	57 710	0,1	Korkokulut	165 897	0,2
Muut rahoitustuotot	3 112 203	4,1	Muut rahoituskulut	169 509	0,2
Satunnaiset tuotot		0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot	-52 582	-0,1	+/- Pakollisten varausten muutos	-289 335	-0,4
			- muihin vuosiin kohdistuvat oikaisut		0,0
			- käyttöomaisuuden myyntitappiot		0,0
			Oman pääoman muutos		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41 492	0,1	Käyttöomaisuusinvestoinnit	3 106 135	4,2
Pysyvien vastaavien luovutustulot	55 150	0,1			
			Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 432 666	4,6
Antolainasaamisten vähennykset	50 000	0,1			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	3,9			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000	-2,6			
Kokonaistulot yhteensä	**76 727 026**	**100,0**	**Kokonaismenot yhteensä**	**73 893 186**	**100,0**
			Kokonaistulot-kokonaismenot	2 833 840	
			Muut maksuvalmiuden muutokset	427 285	
			Rahavarojen muutos	2 406 556	
				2 833 840	

3 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.1 Konsernin rakenne ja sisältö

				Kuntakonserinin osuus (1000 €)		
Konserniyhteisöt	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %	Kaupungin omistusosuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Kuntayhtymät						
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	Kajaani	10,93	10,93	1 809	25 255	53
Kainuun Liitto	Kajaani	12,44	12,44	231	96	7
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	Kajaani	12,57	12,57	263	656	-10
Tytäryhteisöt						
Kuhmon Lämpö Oy, Kuhmo	Kuhmo	51,32	51,32	2 327	2 335	58
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot, Kuhmo	Kuhmo	100,00	100,00	1 786	2 476	112
Kuhmon Yrityssampo Oy, Kuhmo	Kuhmo	100,00	100,00	3 009	66	-58
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo, Kuhmo	Kuhmo	94,00	94,00	1 740	203	-30
Kuhmon VesiEnergia Oy, Kuhmo	Kuhmo	100,00	100,00	6 511	3 383	399
Osakkuusyhteisöt						
Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	Kuhmo	24,50	24,50	80	291	-2

3.2 Konsernin tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,03	48,82
Vuosikate/Poistot, %	236,49	97,38
Vuosikate, euroa/asukas	1683,53	783,75
Asukasmäärä	7 927	8 044

Rahoituksen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Investointien tulorahoitus, %	225,24	111,35
Pääomamenojen tulorahoitus, %	128,46	61,51
Lainanhoitokate	2,88	1,50
Kassan riittävyys, pv	118	105

Taseen tunnusluvut

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	38,4	34,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	64,4	69,2
Konsernin velat ja vastuut-% käyttötuloista	66,0	70,7
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €	11 626	4 846
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €/asukas	1467	602
Konsernin lainat €/asukas	7 911	7 989
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	62 714	64 263
Konsernin velat ja leasingvastuut	1 928	1 786
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	487	572
Asukasmäärä	7 927	8 044

3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

3.3.1 Kuhmon kaupunkikonserni

Tytäryhteisöt	Omistus-osuus-%	Osakkuus- ja omistusyhteisöt	Omistus-osuus-%
Kuhmon VesiEnergia Oy	100 %	Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	24,5 %
KOY Kuhmon Terva-asunnot	100 %	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuol-lon kuntayhtymä	10,93 %
Kuhmon Yrityssampo Oy	100 %	Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	12,57 %
KOY Kuhmon Kulttuuritalo	94 %	Kainuun Liitto	12,44 %
Kuhmon Lämpö Oy	51,32 %		

3.3.2 Kuhmon VesiEnergia Oy

	TP 2021	TA 2021	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2020	Muutos, € 2021-2020	Muutos, % 2021-2020
Liikevaihto	4 967 218	4 811 600	155 618	3,2	3 470 535	1 496 682	43,1
Toimintakulut	-4 111 645	-3 952 290	-159 355	4,0	-3 012 082	-1 099 563	36,5
Käyttökate	**855 573**	**859 310**	-3 737	-0,4	**458 453**	**397 119**	86,6
Poistot	-410 480	-392 000	-18 480	4,7	-194 971	-215 510	110,5
Liikevoitto	**445 092**	**467 310**	-22 218	-4,8	**263 482**	**181 610**	68,9
Rahoituskulut	-45 713	-45 000	-713	1,6	-46 820	1 107	-2,4
Tuloverot	-100 728	-93 462	-7 266	7,8	-46 281	-54 446	117,6
Tulos	**399 380**	**328 848**	**-30 196**	**-9,2**	**170 381**	**128 271**	75,3

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT								
	Tavoitearvo 2018	Toteuma 2018	Tavoitearvo 2019	Toteuma 2019	Tavoitearvo 2020	Toteuma 2020	Tavoitearvo 2020	Toteuma 2020
Talouden mittarit								
Current ratio	2,00	2,63	2,00	3,10	2	3,36	2	2,38

Tilikauden voitto 399.380,16 euroa. Osinkoa jaetaan 100.000,00 euroa, osinko 500 euroa/osake.

Talous
Kuhmon VesiEnergia Oy:n vuoden 2021 liikevaihto oli 4.967.218 (3.470.535) euroa, kasvu 1.512.666 euroa. Vesiliiketoiminta liitettiin yhtiöön vuoden 2021 alusta. Vesiliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2021 oli 1.214.553 euroa. Lämpöliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2021 oli 3.752.664 (3.470.535) euroa, kasvua 282.128 euroa. Kaukolämmön kuluttajamaksu ja perusmaksu pidettiin vuonna 2021 vuoden 2020 tasolla. Hintamuutokset eivät näin vaikuttaneet liikevaihdon kehittymiseen. Vesiliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2021 oli 1.214.554 (1.145.855/Kuhmon kaupunki) euroa, kasvua 68.699 euroa. Vuodelle 2021 veden perusmaksua ja käyttömaksuja korotettiin 5 %.

Tilikauden liikevoitto vuodelta 2021 oli 545.820 (263.481) euroa. Vuoden 2021 alusta vastaanotetun vesiliiketoiminnan liikevoitto on 150.456 euroa. Vertailukelpoinen muutos edelliseen vuoteen (kaukolämpö) oli liikevoiton kasvua 131.882 euroa. Yhtiön toimintakulut olivat 4.511.850 (3.253.873) euroa, josta vesiliiketoiminnan toimintakuluja 1.096.003 euroa. Toimintakulut kasvoivat 1.257.977 euroa. Vertailukelpoinen kasvu edelliseen vuoteen oli 161.974 euroa.

Yhtiön merkittävin kuluerä ovat lämpöenergian ostot Kuhmon Lämpö Oy:ltä. Vuonna 2021 lämpöä ostettiin 2.875.148 eurolla (2.805.052) eurolla, kasvua 70.096 euroa. Lämmön perusmaksun indeksimuutos oli – 4,3 %. Kulutusmaksu säilyi edellisen vuoden tasolla. Pesurin/kuivurin perusmaksuun tuli – 4,3 %:n indeksimuutos ja perusmaksua maksettiin 18.843 euroa kuukaudessa.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lämmön ostot % lämpöliike-toiminnan liikevaihdosta	81,4	73,2	77,81	73,9	81,4	76,6

Vuotovesimäärä vuonna 2021 oli 3.372 m3 (5.034 m3).

Yhtiön poistot olivat 410.480 (151.815) euroa. Rahoitustuotot ja kulut olivat nettomääräisenä 45.713 (46.820) euroa.

Yhtiön taloudelliset tavoitteet ylittyivät. Voitto ennen veroja oli budjetoitu 422.310 euroa ja toteuma oli 500.108 euroa, ylitys 77.798 euroa. Liikevaihtotavoite ylittyi 155.620 euroa.

Kuhmon VesiEnergia Oy:llä on pitkäaikainen luotto 1,2 miljoonaa euroa. Laina on otettu liiketoiminnan ostamiseen Kuhmon kaupungilta. Kuhmon VesiEnergia Oy:n maksuvalmius säilyi koko vuoden ajan hyvällä tasolla. Current Ratio oli keskimäärin 2,38.

Osakepääoma

Kuhmon VesiEnergia Oy:n osakepääoma on kaksituhattaviisisataa (2.500,00) euroa. Osakkeiden lukumäärä on 500 kpl. Kuhmon kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan.

Yleistä

Vuosi 2021 oli Kuhmon VesiEnergia Oy:n seitsemäs toimintavuosi.

Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2015, josta alkaen yhtiön toimialana oli sähkön, kaasun, lämmön ja vastaavien kiinteän verkoston tai putkiston kautta jaeltavien energiahyödykkeiden tuotanto, jakelu ja kauppa, tilojen jäähdytykseen käytettävien ilman ja veden tuotanto ja jakelu. Yhtiön toiminta keskittyi vuoden vaihteeseen 2020 - 2021 Kuhmon Lämpö Oy:ssä tuotettavan kaukolämmön jakeluun Kuhmon kaupungin kaukolämpöverkoston alueella sekä kaukolämpöverkoston ylläpitoon ja kehittämiseen. 1.1.2021 yhtiö vastaanotti Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminnan apporttisiirrolla. Samalla yhtiön aiempi nimi Kuhmon Lämpöenergia Oy muutettiin Kuhmon VesiEnergia Oy:ksi. Samalla yhtiön toimialaa muutettiin niin, että se kattaa kiinteän verkoston kautta tapahtuvan kaukolämmön jakelun lisäksi talousveden tuotannon ja jakelun sekä jätevesien vastaanottamisen ja puhdistamisen.

Nykyisellä liiketoimintakokonaisuudella toimien vuosi 2021 oli yhtiön ensimmäinen.

Hallitus

Eija Komulainen, puheenjohtaja
Timo Piirainen, varapuheenjohtaja
Kari Nikulainen
Miia Ainasoja
Päivi Haverinen, varajäsen

Tilintarkastus

Kuhmon VesiEnergia Oy:n varsinaisena tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT JHT Antti Kääriäinen.

Henkilöstö ja muu hallinto

Kuhmon kaupungin talousjohtaja Eija Jansson on hoitanut Kuhmon VesiEnergia Oy:n toimitusjohtajan tehtävää oman toimensa ohessa. Muuta henkilöstä ovat operatiivinen johtaja ja käyttöpäällikkö. Yhtiön palveluksessa henkilöstöä oli keskimäärin 10.

Yhtiön omassa hoidossa oli vuoden aikana talouden suunnittelu ja seuranta, ostolaskujen asiatarkastus, myyntilaskutus ja myyntireskontran hoito. Muutoin yhtiön taloushallintoa ja palkanlaskentaa on hoitanut Monetra Oulu Oy. Myyntilaskujen perintä on ulkoistettu Intrum Justitia Oy:lle.

Vakuutukset

Kuhmon VesiEnergia Oy:llä on keskeytysturva-, vastuuturva-, oikeusturva-, ja hallinnonvastuuturvavakuutus Pohjolassa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella
Kuhmon Lämpöenergia Oy otti apporttisiirtona vastaan Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminnan 1.1.2021. Yhtiön nimeksi muutettiin Kuhmon VesiEnergia Oy.

Vuoden aikana
- uusia kaukolämpöliittymiä saatiin (omakotitalot) 12 kpl
- uusia vesiliittymiä saatiin 2 kpl
- kaukolämmön verkostoa uusittiin 200 m Peuranpolun varrella
- kaukolämmön muutostyötä tehtiin Pajakkasillalla
- viemäriputkien saneerausta sujuttamalla tehtiin 1000 m. Samalla kunnostettiin betonisia kaivoja 40 kpl
- uusittiin Sudenpolun jätevesipumppaamon sisäputkisto
- hankittiin huoltoauto kaukolämpöverkoston huoltotöihin
- käynnistettiin ilmastohankkeet-hankerahoituksella (70 %) hanke

Yhtiön palveluntuottajana kirjanpidon, ostoreskontran, maksuliikenteen ja palkkahallinnon osalta on vuoden 2021 alusta alkaen toiminut Monetra Oulu Oy.

Tulevaisuuden näkymät
Kuhmon VesiEnergia Oy:n tilanne näyttää vakaalta. Uudella liiketoimintakokonaisuudella vuoden toteutunut toiminta on sujunut hyvin ja yhtiön maksuvalmius on pysynyt hyvänä.

Vuoden 2022 aikana yhtiö käynnistää investoinnin jätevesipuhdistamon uudistamiseen. Kokonaisinvestoinnin arvoksi on tulevien viiden vuoden aikana arvioitu 2,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 aikana investoidaan noin 0,5 miljoonan euron edestä sähkö- ja automaatiosaneeraukseen, välppäys- ja hiekanerotusosaston rakennukseen, tulopumppaamoon, alueputkistoon sekä valvomo- ja sosiaalitiloihin.

Kuhmon VesiEnergia valmistautuu osallistumaan mahdollisiin Hyryntien siirron toimenpiteisiin. Vuonna 2022 on suunniteltu toteutettavan kaukolämpöverkoston laajentamista Pajakkakadulla ja Teerenpolulla, investointi yhteensä noin 60 tuhatta euroa. Etäluettavien vesi- ja kaukolämpömittareiden asennukset on aloitettu. Vuodelle 2022 kaukolämmön perusmaksua korotettiin 2 %:lla ja kulutusmaksua 2 %:lla. Veden perusmaksua korotettiin 10 %:lla ja kulutusmaksua 5 %:lla.

3.3.3 Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot

TALOUS	TP 2021	TA 2021	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2020	Muutos, € 2021-2020	Muutos, % 2021-2020
Liikevaihto	3 186 631	2 986 800	199 831	6,7	3 141 701	44 930	1,4
Muut tuotot	194 971	159 300	35 671	22,4	289 120	-94 149	-32,6
Kulut	-3 128 926	-2 800 100	-328 826	11,7	-3 082 988	-45 938	1,5
Varaukset	-140 641	-346 000	205 359	-59,4	-347 833	207 192	-59,6
Tulos	**112 035**	**0**	**112 035**	**-18,5**	**0**	**112 035**	

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT		Tavoitearvo 2018	Toteuma 2018	Tavoitearvo 2019	Toteuma 2019	Tavoitearvo 2020	Toteuma 2020	Tavoitarvo 2021	Toteuma 2021
Yhtiön maksuvalmius									
Current ratio		7	7,01	8,5	11,2	12	12,1	12	10,65
Asuntojen vuokrausaste									
Käyttöaste %		91	90	92,5	91,9	91	92,9	90,5	93,6
Asiakastyytyväisyys									
Toteutus myöhemmin yhteistyössä kaupungin kanssa									
Kiinteistöjen korjaus		1 000 000	511 358	712 000	592 725	651 200	465 676	600 000	889 803

Tilikauden tulos osoittaa voittoa 112.035,59 euroa. Osinkoa jaetaan 0,0506 euroa/osake, yhteensä 100.000 euroa.

Talous

Yhtiön talous on pysynyt hyvässä kunnossa ja maksuvalmius on erittäin hyvä. Oman taloushallinnon lisäksi yhtiö on hoitanut hallintopalvelusopimuksen nojalla Kuhmon Yrityssampo Oy:n taloushallinnon. Yhteistyö on tuonut osapuolille toiminnallisia ja taloudellisia synergiahyötyjä.

Aravavuokrien määrityksessä on noudatettu 1.3.1997 käyttöön otettua pääomavuokrien tasausta. Tilikauden budjetoitu keskineliövuokra oli 8,04 eur/m2/kk. Tilikaudella yhtiö ei korottanut aravavuokria ja on pystynyt säilyttämään asumisen kustannukset edullisina.

1.1.1997 lukien allekirjoitetuissa vuokrasuhteissa on ollut käytössä tuhannen markan vakuus 31.12.2001 saakka ja 1.1.2002 lukien kahdensadan euron vakuus vuokrasuhteen velvoitteiden täyttämiseksi. Yhtiöllä oli rahana saatuja vakuuksia kertomusvuoden lopussa yhteensä 86.363,80 euroa ja Soten/Kelan vakuussitoumuksia yhteensä 11.817,19 euroa.

Lainat

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin tilikaudella 156.000 euroa. Yhtiön kokonaislainasaldo 31.12.2021 oli 2.037.000 euroa.

Poistot, asuintalovaraus

Rakennuksista on tehty 4 %:n jäännösarvopoisto. Koneiden ja kaluston jäännösarvopoisto on 25 %. Yhtiö tuloutti vuodelta 2011 muodostetun 882.200 euron suuruisen asuintalovarauksen kiinteistöjen hoito- ja korjauskustannuksiin ja muodosti tilivuodelta uuden 1.022.841,77 euron suuruisen asuintalovarauksen.

Vakuutukset

Kaikki kiinteistöt on vakuutettu Pohjola Vakuutus Oy:ssä kiinteistön täysarvovakuutuksella. Vakuutus sisältää hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu- ja oikeusturvavakuutuksen.

Yleistä

Kertomusvuosi oli yhtiön 25. toimintavuosi. Yhtiö perustettiin 1.1.1997 fuusioimalla 18 erillistä aravavuokrataloyhtiötä ja 80 kaupungin suoraan omistamaa vuokra-asuntoa. Yhtiön tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää vuokra-asuntoja Kuhmossa. Tällä hetkellä yhtiö käsittää yhteensä 593 asuinhuoneistoa, joiden yhteinen asuinhuoneistoala on 34.669 m2.

Sormulan rivitaloalueen, Piilolantie 40:n, Könninmäentie 2:n, Kappelikuja 11-13:n ja Peuranpolku 7:n kiinteistönhoitotehtävät yhtiö hoiti omana työnä lukuun ottamatta koneellisia lumitöitä, nurmikonleikkuuta ja päivystystä. Muiden kiinteistöjen kiinteistönhoito- ja siivoustehtävät suoritettiin ostopalveluina.

Kuhmon kaupungin väkiluku väheni edelleen, ennakkotietojen mukaan väkiluku oli joulukuun 2021 lopussa 7927 asukasta. Yhtiön 593 asuinhuoneistossa oli talonkirjan mukaan 31.12.2021 kaikkiaan 713 henkilöä (726 henkilöä 31.12.2020). Kertomusvuonna allekirjoitettiin 113 (124) uutta vuokrasopimusta.

Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa (nro 649/1990) tuli voimaan 1.3.1991 ja sitä sovelletaan kaikissa käyttö- ja luovutusrajoitusten alaisissa aravavuokrataloissa. Yhteishallinto tarkoittaa sitä, että myös asukkaat pääsevät osallistumaan vuokratalon hallintoon. Asukastoimikunta toimi seuraavissa yhtiön vuokranmäärityskohteissa:

Karhu-Haka	Virkatie 26 / Karhunpolku 5 / Sudenpolku 2-4
Kuhmon Vatro	Karhunpolku 3
Piilolanvatro	Peuranpolku 9
Kuhmonselkä	Pyykuja 15-17

Osakepääoma

Kuhmon kaupunki omistaa kaikki Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen osakkeet ja yhtiö kuuluu Kuhmon kaupunkikonserniin. Yhtiön kotipaikka on Kuhmo. Yhtiön osakepääoma on kertomusvuoden lopussa yhteensä 1.660.694,31 euroa käsittäen 1.974.808 kappaletta 0,84 euron nimellisarvoisia osakkeita.

Hallitus
Antti Komulainen, pj
Tapani Sutinen, varapj.
Jari Juntunen, jäsen
Lea Kiiveri, jäsen
Eija Komulainen, jäsen
Minna Karjalainen, varajäsen
Päivi Maijanen, varajäsen

Hallituksen kokouksia pidettiin seitsemän kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.3.2021 ja kokouksessa kaupunginhallituksen edustajana oli Maarit Rauhala.

Tilintarkastus
Varsinaisena tilintarkastajana toimi KPMG OY AB, päävastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen KHT, JHT.

Henkilöstö ja muu hallinto
Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Pasi Tervo. Muuta henkilökuntaa vuoden 2021 lopussa oli 13: kiinteistönhoitaja, remonttimies (3), lvi-asentaja/kiinteistönhoitaja (2), toimistosihteeri, asumisneuvoja, kiinteistösihteeri ja kunnossapitoinsinööri sekä kaksi määräaikaista työntekijää (remonttimies ja remonttiapumies).

Olennaiset tapahtumat tilikaudella
Yhtiön kiinteistöjen peruskorjaustoimintaa toteutettiin koko kertomusvuoden ajan. Karhunpolku 3 kerrostalon peruskorjaus alkoi ikkunoiden uusimisella kertomusvuoden kesällä ja jatkui A-rapun hissinrakennus- ja esteettömyyskorjauksilla sekä huoneistoremonteilla. Peruskorjauksen valmistuttua kohteessa on 42 peruskorjattua liikuntaesteetöntä asuntoa. Huoneistoremontteja yhtiö suoritti tarvittavassa laajuudessa muuttojen yhteydessä vajaassa sadassa huoneistossa. Yhtiön toimesta remontoitiin myös Kuhmon Yrityssampo Oy:n tiloja.

Yhtiön kiinteistöihinsä hankkimien automaatioratkaisujen etähallintalaitteistojen asennustyöt alkoivat kertomusvuonna. Hankinnan yhteydessä tarkistettiin kerrostalojen kaukolämpöliittymien tilausvesivirrat. Kertomusvuonna alkanut Karhunpolku 3 kerrostalon peruskorjaus kestää vuoteen 2023. Talo korjataan rappu kerrallaan ja talon muissa rapuissa asutaan korjauksen aikana.

Tulevaisuuden näkymät
Asuntojen keskimääräinen vuokrausaste nousi hieman kertomusvuonna. Vuokrattavissa olevista tiloista oli vuoden lopussa 93,6 % vuokrattuna (92,9 %). Hallituksen käsityksen mukaan yhtiön toiminta jatkuu häiriöittä seuraavien 12 kk:n aikana.

3.3.4 Kuhmon Yrityssampo Oy

TALOUS							
	TP 2021	TA 2021	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2020	Muutos, € 2021-2020	Muutos, % 2021-2020
Liikevaihto	684 686	573 720	110 966	19,3	577 100	107 586	18,6
Muut tuotot	97 246	120 470	-23 224	-19,3	112 800	-15 554	-13,8
Kulut	-839 906	-769 000	-70 906	9,2	-768 680	-71 226	9,3
Tulos	**-57 974**	**-74 810**	**16 836**	**-22,5**	**-78 780**	**20 806**	**14,1**

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT									
	Tavoitearvo 2018	Toteuma 2018	Tavoitearvo 2019	Toteuma 2019	Tavoitearvo 2020	Toteuma 2020	Tavoitearvo 2021	Toteuma 2021
Toimitilojen vuokralle antaminen								
Käyttöaste %	98,00	94,00	94,00	97,00	95,00	88,00	88,00	91,00
Kiinteistöjen korjaus								
Kokonaiskustannukset € ja €/kerros-m2	58 437	50 000	75 000	90 278	60 000	89 463	170 000	161 648
Current ratio	3,52	4,00	3,00	3,76	4,60	6,46	3,00	3,95

Tilikauden tappio -57 974,34 euroa.

Talous
Yhtiön kokonaisliikevaihto kertomusvuodelta oli yhteensä 781.932,16 euroa. Omistajan konserniavustus kattoi tyhjistä tiloista syntynyttä hoitoalijäämää. Yhtiön maksuvalmius pysyi hyvänä tilikaudella.

Lainat
Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Poistot
Merta-hallin poisto nostettiin 7 %:iin. Muista rakennuksista on tehty 4 %:n jäännösarvopoisto. Koneiden ja kaluston jäännösarvopoisto on 10 %.

Vakuutukset
Kaikki kiinteistöt on vakuutettu Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa. Vakuutusturva kattaa omaisuusvakuutusten lisäksi vastuuvakuutukset.

Yleistä
Kuhmon Yrityssampo Oy on perustettu 1979 perustamisnimellä Kuhmon Teollisuuskylä Oy Kuhmon kaupungin, Kera Oy:n ja Kuhmo Oy:n toimesta rakentamaan, rakennuttamaan, hallinnoimaan ja vuokraamaan kiinteistöjä Kuhmon kaupungissa toimiville ja tänne muuttaville teollisille ja kaupallisille yrityksille. Nykyisen toiminimen yhtiö otti käyttöön vuonna 1995. Aikaisemmin liiketoiminta-alueena on ollut kiinteistötoiminnan lisäksi myös elinkeinotoimiston tehtävät.

Tällä hetkellä Kuhmon Yrityssampo Oy hoitaa yhtiön ja kaupungin välisen, vuonna 1998 uudistetun työnjaon mukaisesti vain kiinteistöjensä hallintoon, vuokraukseen ja tilojen rakennuttamiseen ja ylläpitoon kuuluvat tehtävät. Yhtiön hallinnolliset tehtävät on hoidettu 1.11.2010 lukien hallintopalvelusopimuksella Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen toimesta.

Osakepääoma
Kuhmon kaupunki omistaa kaikki Kuhmon Yrityssampo Oy:n osakkeet ja yhtiö kuuluu Kuhmon kaupunkikonserniin. Yhtiön kotipaikka on Kuhmo. Yhtiön osakepääoma on kertomusvuoden lopussa yhteensä 2.259.387 euroa.

Hallitus
Eero Pöllänen, pj
Timo Klemetti, varapj.
Anneli Kinnunen, jäsen
Kari Peltonen, jäsen
Kirsi Virtanen, jäsen
Ilmo Komulainen, varajäsen
Maarit Rauhala, varajäsen

Hallituksen kokouksia pidettiin seitsemän kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana toimii Pasi Tervo. Tehtävä sisältyy 1.11.2010 allekirjoitettuun yhtiön ja Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen väliseen hallintopalvelusopimukseen. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.3.2021. Lisäksi pidettiin ylimääräinen yhtiökokous 1.7.2021, joka päätti rakennusten ostamisesta osoitteesta Sammontakojankatu 12. Molemmissa kokouksissa Kuhmon kaupungin kokousedustajana oli Arto Malinen.

Tilintarkastus
Varsinaisena tilintarkastajana toimi KPMG OY AB, päävastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen KHT, JHT.

Kiinteistönhoito
Yhtiön kiinteistönhoitotehtävät suoritettiin ostopalveluina Kuhmon Kiinteistöhuolto Oy:n ja Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen toimesta. Koneellisista lumitöistä yhtiöllä on urakkasopimus Veljekset Pääkkönen Oy:n kanssa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella
Yhtiön tilojen käyttöaste parani kertomusvuoden aikana. Yhtiö osti kylmän varastorakennuksen ja tontin vuokraoikeuden osoitteesta Sammontakojankatu 12 ja vuokrasi sen. Kertomusvuonna käynnistyi

kiinteistöjen automaatioratkaisujen etähallintalaitteiston hankinta yhtiön kiinteistöihin. Hankinnan yhteydessä tarkistettiin myös eräiden kiinteistöjen kaukolämmön tilausvesivirrat. Puutavaran ja rakennustarvikkeiden äkillisestä hintojen noususta johtuvat talousvaikeudet alan yrityksissä kasvattivat yhtiön vuokrasaatavia. Yhtiö on mukana laatimassa Kuhmon kaupunkikonsernin kiinteistöstrategiaa.

Tulevaisuuden näkymät

Paikkakunnan väkiluku jatkoi hienoista laskua. Työttömyys väheni ja Kuhmon työttömyysaste oli vuoden lopussa 12,4 %. Työvoiman saanti on entistä haasteellisempaa ja työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa työmarkkinoilla. Woodpoliksen alueen teollisuushallitilat ovat kaikki vuokrattuna. Hallituksen käsityksen mukaan yhtiön toiminta jatkuu häiriöttä seuraavien 12 kk:n aikana.

3.3.5 Kiinteistö Oy Kuhmon kulttuuritalo

TALOUS	TP 2021	TA 2021	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2020	Muutos, € 2021-2020	Muutos, % 2021-2020
Liikevaihto	575 561	640 150	-64 589	-10,1	508 077	67 484	13,3
Muut tuotot	24 946	0	24 946		0	24 946	
Kulut	-631 393	-697 040	65 647	-9,4	-565 861	-65 533	11,6
Tulos	**-30 886**	**-56 890**	**26 003**	**-45,7**	**-57 784**	**5 084**	**-8,8**

	Tavoitearvo 2018	Toteuma 2018	Tavoitearvo 2019	Toteuma 2019	Tavoitearvo 2020	Toteuma 2020	Tavoitearvo 2021	Toteuma 2021
Talouden mittarit								
Vuokratuotot	109 700	107 760	117 500	101 386	117 000	63 492	100 000	99 672
Muut tuotot	77 466	76 479	80 500	80 060	95 510	20 085	114 650	76 213
Muuttuvat vuokrat	68 082	69 101	62 000	47 287	68 590	15 082	45 923	65 302
Omat tuotot vastikkeista (%-osuus)	44,09	43,40	45,00	42,00	50,06	19,69	51	41,4
Current ratio	0,10	0,82		1,25		1,15		0,92
Muut numeeriset mittarit								
Tilaisuuksien määrä	740	697	750	712	720	201	580	694
Yleisötilaisuuksia	220	315	225	230	250	69	145	169
Kävijämäärä	76 000	63 403	78 500	65 173	79 000	18 912	36 000	46 588
Yleisötilaisuuksissa	37 700	44 167	37 900	43 864	48 000	7 352	18200	24 861

Tilikauden 2021 tappio on 32.206,16 €.

Talous

Yhtiön talous rakentuu edelleen vuokra- ja muille tuotoille ja osakkaitten panostukselle. Osakkailta kerättäviä vastikkeita korotettiin viimeksi vuodelle 2018. Varsinainen hoitovastike oli kuluneena vuonna 97,50 euroa/kk ja ns. investointi- ja korjausvastike 44,00 euroa/kk osakkeelta. Rahoitusvastiketta ei kuluneena vuonna peritty. Normaali indeksikorotus vuodelle 2020 olisi ollut 4,9 % eli yhteensä peräti 17.079,98 euroa vuodessa. Indeksikorotuksesta pidättäytymällä yhtiö osaltaan vastasi kaupungin vaikeaan taloustilanteeseen tilanteessa, joka sittemmin osoittautui paljon kuviteltua huonommaksi.

Toimintavuonna yhtiön taloudellinen tulos oli tappiollinen, mutta edellisen vuoden 59.000 euron tappiosta päästiin kuitenkin -32.206,16 euron liiketappioon. Rahoituskulujen jälkeen tappiota on yhteensä 32.209,27 euroa. Kun tilinpäätös sisältää jo pelkkiä poistoja 98.778 euroa ja kaupungille ja sen tyttärille maksettuja kuluja hieman yli 98.000 euroa, voi tulosta näissä oloissa pitää kohtuullisena. Ennen koronaa ja vesivahinkoa edellisen kymmenen vuoden tulos oli keskimäärin tasan 40.000 euroa.

Tulos on saavutettu ennen kaikkea kovalla menokurilla. Sijaisten työtunnit on karsittu minimiin ja koko henkilökunta siivoojaa ja toimitusjohtajaa lukuun ottamatta oli 10 työpäivää lomautettuna maaliskuun aikana työtehtävien vähyyden vuoksi. Toimitusjohtaja leikkasi maaliskuun palkkaansa samassa suhteessa kuin muut työntekijät menettivät palkkatuloa.

Yhden teknikon pitkän sairausloman ja odotettavissa oleva eläköitymisen vuoksi Kuhmo-talo rekrytoi työntekijän esitysteknikon oppisopimussuhteeseen. Työ alkoi 1.5.2021. Näillä näkymin oppisopimus on tarkoitus saattaa loppuun kevään 2022 aikana, minkä jälkeen työsuhde on tarkoitus vakinaistaa.

Likviditeettiongelmia ei ole ollut ja yliaikakorot ovat pysyneet alhaisina. Yhtiöllä on Kuntarahoitukselta 2020 kattoremonttia varten otettu 100.000 euron laina, jota lyhennettiin vuonna 2021 6.666 euroa.

Käytännön talouden vaihteluiden hoitamiseksi yhtiön tili Osuuspankissa on luotollinen ja sille on kaupungin myöntämä takuu.

Yhtiön taseen loppusumma 31.12.2021 on 2.067.498,26 €. Yhtiön johdolle ja hallitukselle on maksettu palkkoja ja palkkioita 1.880 € ja palkkoja kaikkiaan 198.468,44 €.

Yleistä
Vuosi 2021 oli Kuhmo-talon 28. täysi toimintavuosi.

Hallitus
Maarit Rauhala (pj.) (varalla Janne Ylijoki)
Ilmo Komulainen (varalla Minna Karjalainen)
Miia Ainasoja (varalla Maila Juntunen)
Sari Rusanen (varalla Hannu Huotari)
Matti Kähkönen (varalla Mauri Huotari)

Hallituksen sihteerinä on toiminut toimitusjohtaja Mikko Nortela. Hallitus on kokoontunut kuusi kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 7.5.2021. Kokouksen puheenjohtajana toimi Anneli Kinnunen.

Tilintarkastus
Yhtiön tilintarkastusyksikkönä on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Antti Kääriäinen.

Henkilöstö
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalon toimitusjohtaja on Mikko Nortela. Muuta vakituista henkilökuntaa on neljä: myyntisihteeri, lavamestari, esitysteknikko ja siivooja.

Kuhmo-talon talonmiespalvelut on syyskuussa ulkoistettu ISS-palvelut Oy:lle. Yhtiön tilinpidon ja palkanmaksun hoitaa Kuhmon Laskentapalvelut Oy. Vakituisina vuokralaisina yhtiön tiloissa ovat Kuhmon kaupunki/Kuhmon musiikkiopisto ja kulttuuritoimi, Kuhmon kulttuurikahvila Oy sekä pitkäaikaisena vuokralaisena Spring House Oy. Kuhmo-talo on ollut mukana Suomen kulttuuritalot ry:n, Idän Taiga ry:n ja Tapahtumateollisuus ry:n toiminnassa. Lippujärjestelmänä on ollut Lippupiste.

Toiminta ja tapahtumat tilikaudella
Koronapandemia on leimannut koko alan toimintaa maaliskuusta 2020 alkaen. Vuonna 2021 tapahtumia on välillä voitu toteuttaa erityisjärjestelyin, välillä niitä on peruttu hyvinkin nopealla aikataululla tautitilanteen mukaan. Suuret kiertueet ovat olleet liikkeellä varovasti ja asiakkaat ovat ostaneet lippujaan viime tingassa. Korvauksi ei ole saatu, vaikka jo ”normaali” toiminta on ollut erityisjärjestelyjen takia kalliimpaa kuin aiemmin.

Kesällä ovet avautuivat hetkeksi, joten tilastot olivat huomattavasti vuotta 2020 positiivisemmat. Yleisötilaisuuksien 7352 kävijästä päästiin yli kolminkertaiseen määrään, 24861 kävijään, ja varsinaisia tilaisuuksia oli 169, siis tasan sata enemmän kuin vuotta aiemmin. Keskimääräiset kävijämäärät olivat kuitenkin pieniä osin koronarajoitusten vuoksi. Vuoden Lippupisteen tilastossa Kuhmo-talon kautta myytiin vain 2.962 lippua ja kassan kokonaissumma oli 78.964,50 euroa. Tavalliset lukemat ovat noin kolminkertaisia sekä lukumäärissä että euroina mitattuna.

Muina yleisötilaisuuksina talossa on ollut esimerkiksi kesämuusikoiden konsertteja ja näyttelyjä. Ilmeisesti yleisö varoi kesällä koronaa, sillä kävijöitä oli kesämuusikoiden konserteissa tavallista vähemmän. Muutamat näyttelyt kyllä toivat mukavasti kävijöitä, joita oli yli kaksinkertaisesti vuoteen 2020 verrattuna. Myös koulutukset pystyttiin järjestämään pääosin paikan päällä, mikä näkyy tilastoissa.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Tilaisuuksia kaikkiaan	694	201	712	697	713	830
joista yleisötilaisuuksia	169	69	191	315	207	194
Kävijöitä	46.588	18.912	65.143	63.403	78.778	75.561
joista yleisötilaisuuksissa	24.861	7.352	47.185	44.167	36.777	37.077

Oma toiminta kulttuurin alueella

Vuoden 2021 tapahtumista Kuhmo-talo on ollut järjestämässä tai tukemassa Kuhmon kesämuusikoita sekä yhtenä järjestäjänä Kuhmon Talvessa ja Hilpeässä Heinäkuussa.

Uudenvuoden juhlallisuudet jäivät kokonaan väliin koronan vuoksi. Jopa ilotulitus peruttiin, mutta sen sijaan saatiin kaupungin, Kuhmo Oy:n, Kuhmon Osuuspankin ja Kuhmo-talon yhteistyönä aikaiseksi Valoparran tekemä pitkäkestoinen juhlavalaistus.

Kuhmon Talvi jouduttiin perumaan virallisesti 4.2., siis vain muutama viikko ennen suunniteltua tapahtumaa. Toteutuviksi osiksi jäivät näyttelyt, joista Kuhmo-talossa oli Matti Kyllösen Kamarihulluus -näyttely. Lisäksi osa tapahtumista toteutettiin striimauksina. Striimaukset olivat vuoden sana myös monissa muissa tapahtumissa.

Kuhmon Kesämuusikot konsertoivat Kahvila Juttuassa 19.6.–6.7. Rajoituksista voimassa olivat enää turvaetäisyydet ja hygieniaohjeet, mutta yleisömäärät ylittivät harvoin 50 henkeä kerralla. Yhteensä 21 tilaisuudessa kävi noin tuhat kuulijaa.

Hilpeä Heinäkuu oli tarjonnaltaan ennätysmäisen laaja. Yli sata tapahtumaa keräsivät tavallista vähemmän osallistujia, mutta suuri osa järjestäjistä koki tilaisuudet silti mielekkäiksi ja tärkeiksi koronan kiusaaman kauden hengähdystaukona.

Tilaisuuksia

Koronan että vesivahingon jälkeisten viimeisten siivousten jälkeen vuosi alkoi Kuhmon Kuvataideyhdistyksen näyttelyllä. Matti Kyllösen valokuvanäyttelyn lisäksi yleisöä kiinnosti etenkin vanhaa ja uutta Kuhmoa rinnakkain esitellyt näyttely 10.3.–7.4. Näyttelyä tuki Pirkko Meriläinen. Eduskuntavaalit toteutettiin Kuhmo-talossa sekä ennakkoäänestyksen että varsinaisen vaalipäivän osalta.

Varsinaisesti tapahtumien järjestämiseen päästiin vasta kesäkuussa, jolloin Joutsentanssin loppunäytös aloitti tapahtumakauden. Sommelon konserteissa oli vielä niukasti yleisöä, mutta erityisjärjestelyin toteutettu Kuhmon Kamarimusiikki oli jo muutaman konsertin osalta loppuunmyyty.

Syksyllä tapahtumia saatiin myyntiin ja peruttiin, toteutettiin vajaalla kapasiteetilla ja pyrittiin suunnittelemaan optimistisessa hengessä. Jopa koronakauden piristykseksi toivotuista levytyksistä osa peruuntui, kun taiteilijat eivät päässeet liikkumaan suunnitellusti. Syyskuussa toteutettiin Taiteiden yö, jossa Kuhmon kaupungin ostamana esityksenä Ikiroudan vierailu Kajaanista. Paula Vilmi esitti saksofonitutkintoonsa pohjaavan konsertin ja lokakuussa Veikko Ahvenainen toi saliin kokonaisen ikäpolven edestä hanurimusiikin muistoja. Suurista kiertueista ensimmäisenä saapui Ismo Leikola, joka keräsi rajoituksiin nähden kiitettävästi yleisöä.

Kuhmo-talon rakennustöiden alusta tuli 21.11. kuluneeksi tasan 30 vuotta. Marraskuun tapahtumia olivat muun muassa Kuhmon yhteislukion Wanhojen tanssit ja Ulla Tapaninen, Marion Rung, Joulumieltä jokaiselle sekä Pietarin baletin Joutsenlampi.

Kuhmo-talon pääkäyttäjistä

Kuhmon musiikkiopisto on talon merkittävin käyttäjä talven aikana. Opetus toteutui lähes kokonaan lähiopetuksena, vaikka hetkittäin varsinkin aikuisten ryhmätoimintoja vältettiin. Helmikuun aikana sali saatiin täyteen harjoituskäyttöön remontin aikana ja oppilaskonserteista osa saatiin toteutettua normaalisti. Muutokset olivat kuitenkin pikaisia ja häiritsivät kovasti suunniteltuja tilaisuuksia.

Kuhmon Kulttuurikahvila Oy on kaikkien ravintoloiden tavoin kärsinyt koronasta ja siitä, että yksityistilaisuuksiakin on rajoitettu raskaasti.

Kuhmon kaupunki siirtyi käyttämään Kuhmo-taloa sekä ennakkoäänestysten että varsinaisen vaalipäivän vaalihuoneistona. Tämä vaatii jatkossa pieniä erityisjärjestelyjä, mutta on ollut vuonna 2021 hyvä lisä talon muuten erittäin rajoitettuun toimintaan. Kaikki festivaalit saatiin toteutumaan erityisjärjestelyin. Lipunmyynti poikkesi huomattavasti tavanomaisesta ja järjestelyt vaativat paljon työtä. Onnistuminen toi kuitenkin kipeästi kaivattua toivoa tulevaan.

Markkinointi ja tiedotus
Korona on tehnyt ennakoinnista lähes mahdotonta. Markkinointi on vaikuttanut turhalta tilanteessa, jossa tilaisuuksia perutaan jatkuvasti. Myös yleisö tuntuu odottavan viimeiseen asti mahdollisia muutoksia tilaisuuksissa ja niiden järjestelyissä.

Investoinnit ja korjaukset
Kuhmo-taloon on vuoden aikana hankittu 32.440 euron arvosta suoraan taseeseen kirjattuja kalustohankintoja. Pienempiä korjauksia, hankintoja ja investointeja on niitäkin yli 20.000 eurolla. Investointeja on tehty etenkin tanssistudion ja Lentua-salin valoihin ja katon turvallisuuteen. Korjausvelkaa jää vielä tuleville vuosille, mutta niitä voidaan hoitaa toiminnan kärsimättä pitkälläkin aikajaksolla.

Laitteistojen vuokra- ja leasing-kulut ovat pitkään jatkuneen laskukauden jälkeen nousseet vanhan laitteiston tultua käyttöikänsä päähän. Tällä hetkellä kulut ovat noin 6.000 euroa vuodessa ja niitä on syytä kasvattaa jonkin verran. Talo- ja turvatekniikan uusiminen Siemensin elinkaarisopimuksella näkyy kohonneina käyttö- ja huoltokuluina, joita on yhteensä ollut 49.162 €.

Kuhmo-talon vesivahinko
Kesäkuussa 2020 tapahtunut vesivahinko saatiin korjattua helmikuussa, viimeiset siihen liittyneet pienet urakat tehtiin vielä kesällä. Korjaustyöhön liittyen kesken Kamarimusiikin saatiin saliin vielä pieni määrä vettä, kun katon huovat liikkuivat pitkän helleaallon aikana. Tämä korjattiin kattoyhtiön lukuun. Myös vesikaivoja pidennettiin ja sadevesien juoksun eristystä ja kiinnitystä parannettiin. Vuoden 2021 tuloksessa näkyy 26.000 euron korvaukset vahingoista.

Näkymät vuodelle 2022
Helmikuussa 2022 tilaisuuksien rajoituksia vihdoin puretaan, mutta tulevaisuus on edelleen epäselvä ja yleisön halu käydä tilaisuuksissa on vielä arvoitus.

3.3.6 Kuhmon Lämpö Oy

TALOUS							
	TP 2021	TA 2021	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2020	Muutos, € 2021-2020	Muutos, % 2021-2020
Liikevaihto	8 667 139	7 250 999	1 416 140	16,3	7 414 230	1 252 909	14,5
Muut tuotot	3 102		3 102	100,0	1 130	1 972	63,6
Kulut	-8 558 057	-7 052 954	-1 505 103	17,6	-7 378 284	-1 179 773	13,8
Tulos	**112 184**	**198 045**	**-85 861**	-43,4	**37 076**	**75 108**	**202,6**

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT				
	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Oikaistu oma po	5 550 513	6 489 329	6 463 406	7 790 591
Poistoerosta omaan pääomaan	1 760 800	2 104 000	2 356 000	3 256 000
Poistoerosta verovelkaan	440 200	526 000	589 000	814 000
	2 201 000	2 630 000	2 945 000	4 070 000
Korollinen vieras pääoma	5 729 191	4 864 674	4 042 262	3 219 850
Sijoitettu pääoma, e	10 530 504	9 593 203	8 716 668	8 654 441
Nettotulos+rahoituskulut+verot, e	990 733	683 704	577 033	1 443 398
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,61	6,00	5,41	15,69
Oman pääoman tuotto %	10,25	7,34	5,31	16,98
Oikaistut velat, e	6 679 358	6 969 790	5 778 468	5 363 948
Omavaraisuusaste %	48,24	48,22	55,37	59,22
Current ratio	0,99	0,85	0,78	1,24
Nettovelkaantumisaste, gearing	64,04	43,47	37,04	25,19
Investoinnit, e				

Tilikauden tulos on 112.184,75 euroa.

Talous

Liikevaihto vuonna 2021 oli 8,667 milj. euroa. Liikevaihto kasvoi 1,253 milj. euroa (n. +17 %) verrattuna vuoteen 2020. Lämmön myyntimäärä kasvoi sekä kaupungille että sahalle. Vaikutus liikevaihtoon oli n.+ 283.000 euroa ja indeksimuutoksen negatiivinen vaikutus perusmaksuihin oli n. -109.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihtoa kasvattavina tekijöinä olivat myös sähkön hintataso, minkä vaikutus oli n. + 910.000 euroa, sekä päästöoikeuksien myynnin vaikutus n. + 163.000 verrattuna edelliseen vuoteen.

Kaukolämmön myynnin osuus koko liikevaihdosta oli 4,188 milj. euroa (ed. vuonna 3,9 milj. euroa) ja kaukolämmön perusmaksujen osuus oli 2,420 milj. euroa (2,528 milj. euroa). Sähkön myynnin liikevaihto oli 1,429 milj. euroa (0,519 milj. euroa). Päästöoikeuksien myynnin osuus liikevaihdosta oli n. 518.000 euroa. (ed. vuonna 355.000 euroa). Muut liiketoiminnan tuotot olivat lähinnä palveluiden myyntiä Kuhmo Oy:lle.

Tilikauden liikevoitto oli 1,358 milj. euroa, mikä kasvoi edellisestä vuodesta n. 188 %, vaikka liiketoiminnan kulutkin kasvoivat johtuen yleisestä kustannustason noususta sekä huolto/korjauskustannuksista.

Tase

Kertomusvuoden lopussa taseen loppusumma oli 13.154.539 euroa. Oma pääoma oli yhteensä 4.534.591 euroa jakaantuen seuraavasti:

Osakepääoma	1.639.327 euroa
Rahastot	381.906 euroa
Tilikausien voitto/tappio	2.401.172 + 112.184 euroa

Lainat

Pitkäaikainen vieras pääoma oli 2.397.438 euroa, muutos (lainanlyhennykset) vuodessa -822.412 euroa. Vieras pääoma oli yhteensä 4.549.948 euroa.

Yleistä

Vuosi 2021 oli Kuhmon Lämpö Oy:n 41. toimintavuosi.

Energian kokonaistuotanto kasvoi edellisestä vuodesta. Energian kokonaistuotanto sähkö ja savukaasujen lämmön talteenotto mukaan lukien oli n. 290 GWh. Energian myyntimäärä Kuhmo Oy:lle kasvoi n.136 GWh:iin (ed.vuonna n.128 GWh). Kaupungille myydyn energian määrä kasvoi n. 73 GWh:iin, (ed. vuosi 66 GWh). Sähkön kokonaistuotanto kasvoi 6 %, josta myydyn sähkön osuuden kasvu oli 2,5 %. Sähkön hintataso oli 175 % korkeampi kuin edellisenä vuonna. Päästöoikeuksien hinta oli ennätystasolla. Vuodelle 2021 kaukolämmön kulutusmaksu pysyi ennallaan ja tukkuhintaindeksi alensi perusmaksuja -4,3 %.

Öljyä käytettiin 70 tn vähemmän kuin edellisvuonna. Koko tuotantoon suhteutettuna öljyllä tuotetun energian määrä oli ennätyksellisen alhainen ja yhtiö pystyi tuottamaan energian lähes kokonaisuudessaan sahalta tulevalla puupolttoaineella. Lisäksi laitoksen ennakoiva huolto sekä prosessin optimointi on vaikuttanut positiivisella tavalla tuotantoon ja käyttöasteeseen.

Vuonna 2021 tehtiin pääkattilalle tutkimus, jossa määriteltiin tarkemmin kattilan kuntoa ja sen perusteella jäljellä olevaa käyttöikää. Tutkimuksen tuloksena todettiin käyttöikää olevan vielä hyvin jäljellä.

Lämmöntuotannon kapasiteetin lisäys tuli ajankohtaiseksi Kuhmo Oy:n sahan laajenemissuunnitelmien myötä. Selvitystyötä tehtiin tähän liittyen ja yhtiön hallitus päätti käynnistää uuden 15 MW:n kattilalaitoksen hankintaprojektin lämmöntuotannon kapasiteetin lisäämiseksi.

Tällä investoinnilla vastataan asiakkaiden kasvavaan lämpöenergian tarpeeseen sekä samalla parannetaan koko laitoksen energian toimitusvarmuutta ja käytettävyyttä. Investoinnin toteutus jakautuu vuosille 2022-2023.

Ympäristöasiat

Laitoksella on voimassa oleva ympäristölupa, jota Kainuun Ely-keskus valvoo. Tulevan kattilainvestoinnin seurauksena uuden ympäristöluvan hakuprosessi on aloitettu.

Savukaasujen lämmön talteenottolaitteisto on ollut toiminnassa jatkuvasti. Jäähdytysveden järvestä kierrätys on pysynyt huomattavasti vähäisempänä suljettujen jäähdytysjärjestelmien rakentamisen jälkeen. Puun polttamisessa syntyvä tuhka on toimitettu kokonaisuudessaan lannoitekäyttöön.

Tuotanto

Energianmyynti sekä omakäyttö MWh	2020	2021	muutos%
Kaukolämpö Kuhmon kaupungille	65 980	72 621	+10
Kaukolämpö Kuhmo Oy	127 786	136 654	+7
Apujäähdytinlämpö	0	0	0
Savuk. pesurin lämpö kuorikuivurille	38 015	42 610	+12
Savuk. lämpö sahan kuivurille	9 132	10319	+13
Sähkön myynti, PKS Oy	18 783	19 259	+ 2,5
Omakäyttösähkö	7 468	8 610	+15
Yhteensä	267 164	290 073	+ 8,6

Polttoaineiden käyttö	2020	2021
Sahanpuru ja kuori, GWh	226	243
Öljyn käyttö, tn	102	32

Öljyllä tuotetun osuus kokonaistuotannosta oli n. 0,1 %.

Riskit

Talouden kannalta riskinä on uuden kattilainvestoinnin ulkopuolinen rahoitus, mikä heikentää omavaraisuusastetta. Korkojen mahdollinen nousu lainarahoituksessa on huomioitava.

Biopolttoaineen riittävyys tulevaisuudessa lisääntyvän energiatarpeen myötä. Riskinä on myös biopolttoaineen hinnan mahdollinen nousu. Tietynlaisena riskinä voidaan pitää myös puupolttoaineen käyttöön liittyvän byrokratian lisääntymistä lakimuutoksineen.

Kunnossapito- ja korjauskustannusten nousu ikääntyvän laitteiston toimintavarmuuden ylläpitämiseksi saattaa aiheuttaa taloudellisia paineita. Yllättävä laiterikko lämmityskaudella voi aiheuttaa kustannuksia varakapasiteetin (öljy) käytön seurauksena. Tähän varaudutaan ennakoivalla kunnossapidolla, jotta saadaan minimoitua yllättävät rikkoutumiset. Tuotannon katkoksia niin ulkopuolisten asioiden kuin oman toiminnan kannalta on turvattu vakuutuksilla.

Henkilöstön kannalta riskinä on koronavirus, joka levitessään voi aiheuttaa poissaoloja. Tarpeellisilla varotoimilla pyritään vähentämään riskiä. Henkilökunnan eläköityminen aiheuttaa lähivuosina haasteita työntekijöiden ammattitaidon ylläpidon kannalta. Tähän varaudutaan uusien työntekijöiden riittävällä koulutuksella, jotta ns. "hiljainen tieto" siirtyy kokeneilta ammattilaisilta uusille työntekijöille.

Henkilöstö

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, joka toimii myös käytönvalvojana, varakäytönvalvoja, toimistonhoitaja ja vuonna 2021 keskimäärin 15 laitosmiestä/kk, mikä on samaa tasoa kuin edellisenä vuonna. Laitosmiesten työpanoksesta myydään kahta henkilötyövuotta vastaava osuus Kuhmo Oy:lle nipunvaihto- ja yövartijapalveluna.

Hallitus

Matti Pääkkönen	puheenjohtaja
Jaakko Kyllönen	jäsen, varapj.
Tommi Ruha	jäsen
Eira Piipponen	jäsen
Pertti Huotari	jäsen
Juhani Pääkkönen	jäsen
Ilmo Komulainen	varajäsen
Milla Ruotsalainen	varajäsen
Matti Sipiläinen	varajäsen

Hallitus kokoontui vuonna 2021 yhteensä 4 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.04.2021. Toimitusjohtaja Toimitusjohtajana toimii Janne Heikkinen.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab. Vastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen, JHT, KHT ja toisena tilintarkastajana Katri Hokkanen, KHT, JHT. Varatilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab.

Näkymät vuodelle 2022

Lämmön myynti Kuhmo Oy:lle on todennäköisesti lähellä aikaisempaa tasoa, mutta suunta on kasvamaan päin. Lämmön myynnissä kaupungille ei ole odotettavissa suuria muutoksia. Sähköntuotanto tulee todennäköisesti olemaan samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Tukkuhintaindeksi korotti perusmaksuja 10,3 % ja kulutushinta pysyy ennallaan. Vuodelle 2022 budjetoitu liikevaihto on 7,251 milj. euroa liiketoiminnan muut tuotot mukaan lukien.

Sähkön hintatason ennusteet ovat kahdensuuntaisia. Laskusuunta lienee kuitenkin todennäköinen, mikäli Olkiluoto 3:n tuotanto käynnistyy vuoden aikana. Toisaalta maailmantilanteet voivat vaikuttaa toiseen suuntaan.

Laitoksen pääautomaatiojärjestelmän uudistusinvestointi tehdään vuonna 2022. Investoinnin hinta on n. 300.000 euroa. Lisäksi tehdään joitakin pienempiä korjaus- ja laiteinvestointeja. Kattilalaitosinvestointiin liittyen vuonna 2022 on suunniteltu toteutettavaksi lupa-asiat, laitostoimittajan valinta hankintasopimuksineen, rahoitusjärjestelyt, perustusten suunnittelu ja urakoitsijan kilpailutus sekä perustusurakan toteutus.

Kattilainvestoinnin kokonaishinta tulee olemaan n. 9 milj. euroa, josta vuoden 2022 aikana toteutuu osa, minkä suuruus riippuu lopullisesta rahoitusratkaisusta ja hankintasopimuksesta.

3.4 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021 *1 000 €*	*2020* *1 000 €*
Toimintatuotot	56 594	54 750
Toimintakulut	-113 112	-112 148
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-2	
Toimintakate	**-56 521**	**-57 397**
Verotulot	31 699	28 886
Valtionosuudet	35 788	35 025
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	40	37
Muut rahoitustuotot	3 060	1 291
Korkokulut	-265	-279
Muut rahoituskulut	-456	-1 258
Vuosikate	**13 345**	**6 304**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-5 622	-5 838
Arvonalentumiset	-21	-636
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	**7 702**	**-170**
Rahaston muutokset	4	2
Vähemmistöosuudet	-505	-150
Tilikuden verot	-165	-59
Laskennalliset verot	-257	-416
Valmistus omaan käyttöön		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**6 780**	**-793**

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,03	48,82
Vuosikate/Poistot, %	236,49	97,38
Vuosikate, euroa/asukas	1 683,53	783,75
Asukasmäärä	7 927	8 044

3.5 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021 *1 000 €*	*2020* *1 000 €*
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 345	6 304
Tilikauden verot	-165	-59
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-506	286
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 967	-5 621
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41	41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	86	232
Toiminnan ja investointien rahavirta	**6 835**	**1 183**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 640	2 943
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 463	-4 669
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 976	2 998
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	34	-69
Vaihto-omaisuuden muutos	31	-2
Saamisten muutokset	168	-1 288
Korottomien velkojen muutokset	-660	1 535
Rahoituksen rahavirta	**-2 225**	**1 447**
Rahavarojen muutos	**4 610**	**2 630**
Rahavarat 31.12.	40 126	35 516
Rahavarat 1.1.	35 516	32 885

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	225,24	111,35
Pääomamenojen tulorahoitus, %	128,46	61,51
Lainanhoitokate	2,88	1,50
Kassan riittävyys, pv	118	105

3.6 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2021 1000 €	2020 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	84 539	84 485
Aineettomat hyödykkeet	1 036	1 170
Aineettomat oikeudet	160	174
Muut pitkävaikutteiset menot	871	963
Ennakkomaksut	5	33
Aineelliset hyödykkeet	82 741	82 529
Maa- ja vesialueet	5 202	5 333
Rakennukset	48 334	49 102
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 041	13 309
Koneet ja kalusto	11 065	11 868
Muut aineelliset hyödykkeet	2 189	1 733
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	2 910	1 183
Sijoitukset	763	786
Osakkeet ja osuudet	721	745
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	41	41
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	453	497
Valtion toimeksiannot	284	
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	25	25
Muut toimeksiantojen varat	144	472
VAIHTUVAT VASTAAVAT	48 632	44 222
Vaihto-omaisuus	352	384
Aineet ja tarvikkeet	352	384
Keskeneräiset tuotteet		
Ennakkomaksut		
Saamiset	8 154	8 322
Pitkäaikaiset saamiset	1 041	1 165
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	457	492
Muut saamiset	584	673
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	7 113	7 157
Myyntisaamiset	3 558	2 634
Lainasaamiset	30	80
Muut saamiset	958	981
Siirtosaamiset	2 566	3 463
Rahoitusarvopaperit	28 584	25 563
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	28 584	25 563
Rahat ja pankkisaamiset	11 542	9 953
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**133 625**	**129 204**

VASTATTAVAA	2021 1000 €	2020 1000 €
OMA PÄÄOMA	47 296	40 820
Peruspääoma	23 580	23 580
Arvonkorotusrahasto	3	302
Muut omat rahastot	12 087	12 091
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 846	5 639
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 780	-793
VÄHEMMISTÖOSUUS	3 998	3 493
PAKOLLISET VARAUKSET	1 394	1 739
Muut pakolliset varaukset	1 394	1 739
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	921	931
Valtion toimeksiannot	411	494
Lahjoitusrahastojen pääomat	310	311
Muut toimeksiantojen pääomat	200	126
VIERAS PÄÄOMA	80 015	82 221
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	55 592	56 225
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 446	56 057
Lainat julkisyhteisöiltä	145	168
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 262	2 900
Ostovelat		
Muut velat	2 351	2 238
Laskennalliset verovelat	912	662
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	6 210	7 376
Joukkovelkakirjalainat	1 000	3 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 188	4 353
Lainat julkisyhteisöiltä	23	23
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	14 951	15 721
Saadut ennakot	90	127
Ostovelat	4 150	3 464
Muut velat	1 325	1 026
Siirtovelat	9 386	11 103
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**133 625**	**129 204**

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	38,4	34,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	64,4	69,2
Konsernin velat ja vastuut-% käyttötuloista	66,0	70,7
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €	11 626	4 846
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €/asukas	1 467	602
Konsernin lainat €/asukas	7 911	7 989
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	62 714	64 263
Konsernin vuokra- ja leasingvastuut	1 928	1 786
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	487	572
Asukasmäärä	7 927	8 044

4 Tilikauden tulos

4.1 Tilikauden tulosten käsittely

Tilikauden tulos	**5 651 069,02**
Poistoero	
Vähennykset, sumupoistot	42 448,14
Rahastojen muutos	
Tuloutus lainanhoitorahastosta	
Tuloutus tutkimusrahastoon	
Tuloutus tutkimusrahastosta	
Tilikauden ylijäämä	**5 693 517,16**

Tilikauden 2021 ylijäämä 5 693 517,16 euroa merkitään kohtaan tilikauden yli-/alijäämä.

5 Tavoitteiden toteutuminen

5.1 Kuhmon kaupunkistrategia

Kuhmon kaupungin kaupunkistrategia kuvaa keskeiset tavoitteet, joihin valtuuston johtamana Kuhmon päätökset perustuvat strategiakaudella. Vuosittaiset tavoitteet vahvistetaan valtuuston hyväksymässä talousarviossa ja niitä seurataan tilinpäätöksessä. Operatiivinen toteutus tapahtuu kaupunginhallituksessa ja valiokunnissa sekä kaupunkiorganisaation toimesta.

Kuhmon kaupungin strategia uudistettiin vuonna 2021. Vuoden 2021 tavoitteet on asetettu aiemmin voimassa olleen strategian pohjalta.

Kuhmon kaupungin visio
Kuhmo – globaalisti tunnettu biotalouden menestystarina metsän keskellä.

5.2 Toiminnan painopistealueet ja strategiset tavoitteet

1. **Kunnan asukkaiden hyvinvointi**
    1. Ekologisuus kaikessa toiminnassa
    2. Toimivat ja laadukkaat peruspalvelut maakuntauudistuksen edetessä
    3. Monipuoliset tapahtumat kulttuuri- ja liikuntapuolella
    4. Laadukkaat lähiliikuntapaikat
    5. Hyvät etätyö-, opiskelu ja harrastusmahdollisuudet
    6. Esteettömyys
    7. Elämäntilanteeseen sopiva asuminen
    8. Pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen

2. **Yritystoiminta ja investoinnit**
    1. Kuhmo tunnettu biotalouden menestystarina
    2. Kuhmossa on ekologinen puuteollisuusalue
    3. Investoinnit Kuhmossa kasvavat
    4. Matkailutoimialan kehittyminen (erityisesti metsästys- ja kalastusmatkailu)
    5. Kuhmossa yrittämisen mahdollistava infrastruktuuri
    6. Kuhmo on mahdollistaja ekologisuuden edistämisessä ja yrittämisen uusien mahdollisuuksien luonnissa

3. **Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet**
    1. Digiyhteistyön onnistuminen
    2. Kuhmo-hengen nostattaminen
    3. Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia
    4. Epävirallisten kontaktien muodostaminen
    5. Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty

4. **Talous**
    1. Talouden tasapaino
    2. Ei yli-investointeja kantokykyyn verrattuna
    3. Parhaimmat palvelujen järjestämistavat
    4. Konsernijohtamista tukeva omistajaohjaus

5. **Johtaminen ja työyhteisöosaaminen**
    1. Aito kunnioittava vuorovaikutus
    2. Oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö

3. Hyvät yhteistyötaidot sekä luottamushenkilöillä että viranhaltijoilla ja työntekijöillä
4. Työhyvinvointi
5. Hyvä työnantajakuva

5.3 Strategiset mittarit

Painopistealue	Mittari	Tavoitearvo
Kunnan asukkaiden hyvinvointi	Hyvinvointikertomus	Positiivinen kehitys
Yritystoiminta ja investoinnit	Tilastokeskuksen kuntabarometrin liikevaihto- ja palkkasummakehitys ELPO-kehitys	Myönteinen kehitys Kainuun paras
Talous	Tulos Vuosikate Lainan määrä/asukas Kertynyt yli-/alijäämä	>0 >poistot Max 20 % yli kuntien keskiarvon Ei kertynyttä alijäämää
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen	Työtyytyväisyys Kehityskeskustelu -% Poissaolo-%	Positiivinen kehitys 100 % <viiden vuoden keskiarvo

Strategiaan pohjautuvan toimintasuunnitelman seuranta esitetään tuloskorteilla kohdassa 5.5 Palvelualueiden tavoitteiden toteutuminen.

5.4 Käyttötalouden toteutuminen, Kuhmon kaupunki

YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA

TULOSLASKELMA	Toteuma	Toteuma	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti	Ero, euroa	Ero-%
(Ulkoinen)	2021	2020			2021		
MYYNTITUOTOT	1 626 003,64	2 904 190,62	-1 278 186,98	-44,0 %	1 733 865,00	-107 861,36	-6,2 %
MAKSUTUOTOT	717 259,40	575 624,79	141 634,61	24,6 %	690 650,00	26 609,40	3,9 %
TUET JA AVUSTUKSET	906 307,06	1 146 192,89	-239 885,83	-20,9 %	1 352 534,00	-446 226,94	-33,0 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 615 857,62	1 554 864,06	60 993,56	3,9 %	1 590 495,00	25 362,62	1,6 %
TOIMINTATUOTOT	**4 865 427,72**	**6 180 872,36**	**-1 315 444,64**	**-21,3 %**	**5 367 544,00**	**-502 116,28**	**-9,4 %**
Valmistus omaankäyttöön	203 786,11	151 252,93	52 533,18	34,7 %		203 786,11	
HENKILÖSTÖKULUT	-14 947 072,44	-14 737 789,11	-209 283,33	1,4 %	-14 864 362,51	-82 709,93	0,6 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-46 792 785,22	-48 283 224,66	1 490 439,44	-3,1 %	-47 831 935,00	1 039 149,78	-2,2 %
AINEET JA TARVIKKEET	-2 746 575,19	-2 636 701,45	-109 873,74	4,2 %	-2 549 531,27	-197 043,92	7,7 %
AVUSTUKSET	-1 956 733,80	-1 805 329,65	-151 404,15	8,4 %	-1 893 734,00	-62 999,80	3,3 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 068 989,02	-1 062 522,38	-6 466,64	0,6 %	-1 026 719,00	-42 270,02	4,1 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-67 512 155,67**	**-68 525 567,25**	**1 013 411,58**	**-1,5 %**	**-68 166 281,78**	**654 126,11**	**-1,0 %**
TOIMINTAKATE	**-62 442 941,84**	**-62 193 441,96**	**-249 499,88**	**0,4 %**	**-62 798 737,78**	**355 795,94**	**-0,6 %**
Tulovero	24 521 823,80	23 643 367,00	878 456,80	3,7 %	24 116 234,00	405 589,80	1,7 %
Kiinteistövero	2 217 911,07	1 987 804,17	230 106,90	11,6 %	2 257 000,00	-39 088,93	-1,7 %
Yhteisövero	5 069 808,87	3 355 990,05	1 713 818,82	51,1 %	4 057 000,00	1 012 808,87	25,0 %
VEROTULOT	**31 809 543,74**	**28 987 161,22**	**2 822 382,52**	**9,7 %**	**30 430 234,00**	**1 379 309,74**	**4,5 %**
Peruspalvelujen vo	23 573 669,19	24 522 792,04	-949 122,85	-3,9 %	30 125 217,00	-6 551 547,81	-21,7 %
Verotuloperusteinen vo-tasaus	6 548 985,96	6 265 233,99	283 751,97	4,5 %	4 922 429,00	1 626 556,96	33,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-707 002,25	-655 716,00	-51 286,25	7,8 %	-547 383,00	-159 619,25	29,2 %
VALTIONOSUUDET	**35 788 082,30**	**35 024 903,03**	**763 179,27**	**2,2 %**	**34 500 263,00**	**1 287 819,30**	**3,7 %**
KORKOTUOTOT	57 709,66	61 177,14	-3 467,48	-5,7 %	60 000,00	-2 290,34	-3,8 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 112 202,62	1 571 853,40	1 540 349,22	98,0 %	1 000 000,00	2 112 202,62	211,2 %
KORKOKULUT	-165 897,22	-180 167,61	14 270,39	-7,9 %	-198 000,00	32 102,78	-16,2 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-169 509,30	-928 991,99	759 482,69	-81,8 %		-169 509,30	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	**2 834 505,76**	**523 870,94**	**2 310 634,82**	**441,1 %**	**862 000,00**	**1 972 505,76**	**228,8 %**
VUOSIKATE	**7 989 189,96**	**2 342 493,23**	**5 646 696,73**	**241,1 %**	**2 993 759,22**	**4 995 430,74**	**166,9 %**
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-2 317 181,54	-2 608 961,23	291 779,69	-11,2 %	-2 404 000,00	86 818,46	-3,6 %
KERTALUONTEISET POISTOT						0,00	
ARVONALENTUMISET	-20 939,40	-635 893,55	614 954,15	-96,7 %		-20 939,40	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	**-2 338 120,94**	**-3 244 854,78**	**906 733,84**	**-27,9 %**	**-2 404 000,00**	**65 879,06**	**-2,7 %**
SATUNNAISET TUOTOT						0,00	
SATUNNAISET KULUT						0,00	
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	42 448,14	42 448,14	0,00	0,0 %	42 448,00	0,14	0,0 %
TULOSLASKELMA	**5 693 517,16**	**-859 913,41**	**6 553 430,57**	**-762,1 %**	**632 207,22**	**5 061 309,94**	**800,6 %**

Kuhmon kaupungin talousarvio avattiin tammikuussa 2021. Toteumalukuja verrataan muutetun talousarvion lukuihin. Kuhmon kaupungin tulos 2021 oli 5 693,5 (-859,9) tuhatta euroa ja toteutui 5 061,3 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Toimintakate toteutui 355,8 tuhatta euroa, verotulot 1 379,3 tuhatta euroa, valtionosuudet 1 287,8 ja rahoitusarvopapereiden tuotto 1 942,7 tuhatta euroa ennakoitua parempana. Kuhmo haki vuonna 2021 harkinnanvaraista valtionosuutta 2,0 miljoonaa euroa ja sai sitä 1,45 miljoonaa euroa.

Toimintakate oli – 62 442,9 (-62 193,4) tuhatta euroa ja ylitti muutetun talousarvion 355,8 tuhannella eurolla.

Toimintatuotot olivat 4 865,4 (6 180,9) tuhatta euroa. Ne jäivät talousarviosata – 502,1 tuhatta euroa. Merkittävin erä jäämässä oli avustustuottojen jääminen – 446,2 tuhannella eurolla.

Myyntituottoja saatiin 1 626,0(2 904,2) tuhatta euroa. Myyntituottojen budjetti alittui – 107,9 tuhatta euroa. Työllistämispalvelujen myynnit jäivät tavoitteesta – 69,0 tuhatta euroa ja teknisten palvelujen myynnit – 34 tuhatta euroa. Yksi yksittäinen jäämä myyntituotoissa oli ruokapalveluiden jäämä – 88 tuhatta euroa.

Maksutuotot olivat 717,3 (575,6) tuhatta euroa ja ylittivät budjetin 26,6 tuhatta euroa. Kulttuuripalveluiden maksutuotot jäivät tavoitteesta – 16 tuhatta euroa ja varhaiskasvatuksen – 21 tuhatta euroa. Ylitystä tuli rakennusvalvonnan lupamaksuista 40 tuhatta euroa ja yksityistiepalveluiden maksuista 24 tuhatta euroa.

Tukia ja avustuksia saatiin 906,3 (1 146,2) tuhatta euroa ja ne alittivat budjetin -446,2 tuhannella eurolla. Elinvoimapalveluiden tuet jäivät budjetoidusta – 73 tuhatta euroa ja työllisyydenhoidon tuet -151 tuhatta euroa. Suunniteltuja hankkeita jäi toteutumatta. Sivistyspalveluiden tuet jäivät tavoitteesta –

178 tuhatta euroa, isoimpana musiikkiopiston tuet – 141 tuhatta euroa. Musiikkiopistolla palautettiin vuonna 2020 saatua tukea 88 tuhannen euron edestä.

Valmistus omaan käyttöön -tilille kirjattiin tuloutusta 203,8 (151,3) tuhatta euroa. Tätä erää ei ollut budjetoitu.

Toimintakulut olivat 67 512,2 (68 525,6) tuhatta euroa ja ne alittivat budjetin - 654,1 tuhannella eurolla. Toimintakate oli – 62 442,9 (- 62 193,4) tuhatta euroa ja toimintakatetavoite ylittyi 355,8 tuhannella eurolla. Toimintakuluissa palvelujen hankintojen osalta alitusta budjettiin tuli – 1039,1 tuhatta euroa.

Henkilöstökulut olivat 14 947,1 (14 737,8) tuhatta euroa ja ne ylittivät budjetin 82,7 tuhannella eurolla. Kaupunkiympäristön palvelualueella ylitys oli 108 tuhatta euroa.

Palveluja hankittiin 46 792,8 (48 283,2) tuhannella eurolla. Hankinnat alittivat budjetoidun – 1 039,1 tuhannella eurolla. Sote-kulut alittivat muutetun talousarvion – 270,7 tuhannella eurolla. Vetovoimaisuuden palvelualueen osalta palvelut alittuivat -303,3 tuhannella eurolla ja työllisyydenhoidon palvelualueella – 52,7 tuhannella eurolla, kun hankkeita jäi toteutumatta. Keskushallinnon palveluhankinnat alittuivat – 98 tuhannella eurolla. Kasvun ja oppimisen palvelualueen palveluhankinnat alittivat budjetin – 145 tuhannella eurolla ja kaupunkiympäristön palvelualueen palveluhankinnat – 145 tuhannella eurolla. Kasvun ja oppimisen palvelualueella kansalaisopiston kulut alittuivat – 62 tuhannella eurolla, kuljetuspalvelut – 52 tuhannella eurolla ja perusopetuksen muut palvelut – 39 tuhannella eurolla. Kaupunkiympäristön palvelualueella kunnossapidon palvelumaksut alittuivat 187,7 tuhannella eurolla, josta tilapalveluiden osuus 144 tuhatta euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat olivat 2 746,6 (2 636,7) tuhatta euroa ja ylittivät budjetoidun 197,0 tuhannella eurolla. Sähkön ostot ylittyivät 149, lämmön ostot 62 siivousaineiden ostot 31 ja kaluston hankinnat 34 tuhannella eurolla. Toimisto- ja koulutarvikkeita hankittiin – 60, elintarvikkeita – 23 ja ICT-laitteistoja -56 tuhatta euroa budjetoitua pienemmällä summalla.

Avustuskulut olivat 1 956,7(1 805,3) tuhatta euroa ja ylittivät budjetin 63,0 tuhannella eurolla. Lasten kotihoidon tuet ja kuntalisät alittuivat 51,6 tuhannella eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi 35,3 tuhannella eurolla. Elinvoimapalveluiden tuet ylittyivät 42,6 tuhannella eurolla ja töllistämistuet 32,3 tuhannella eurolla.

Muut toimintakulut olivat 1 069,0 (1 062,5) tuhatta euroa ja ylittivät budjetin 42,3 tuhannella eurolla. Ylitystä tuli tilavuokrista ja muista toimintakuluista.

Verotuloja saatiin 31 809,5 (28 987,2) tuhatta euroa ja tilitykset ylittivät budjetoidun 1 379,3 tuhatta euroa. Kunnan tuloverot olivat 24 521,8 (23 643,4) tuhatta euroa ja ylittivät budjetoidun 405,6 tuhatta euroa. Kiinteistöverot olivat 2 217,9 (1 987,8) tuhatta euroa ja alittuivat – 39,1 tuhannella eurolla. Yhteisöveroja saatiin 5 069,80 (3 356,0) tuhatta euroa, siellä ylitystä 1 012,8 tuhatta euroa. Koronan vuoksi korotettiin kuntien jako-osuutta yhteisöveroista.

Valtionosuuksia saatiin 35 788,1 (35 024,9) tuhatta euroa ja siellä budjetin ylitys 1 287,8 tuhatta euroa. Kuhmo haki 2,0 miljoonan euron harkinnanvaraista valtionosuutta ja sai sitä 1,45 miljoonaa euroa.

Nettomääräiset rahoitustuotot ja –kulut olivat 2 834,5 (523,9) tuhatta euroa ja ylittivät budjetoidun1 972,5 tuhatta euroa. Korkokulut olivat 165,9 (180,2) tuhatta euroa ja alittivat budjetin – 32,1 tuhannella eurolla. Kaupungin lainojen keskikorko vuonna 2021 oli 0,45 %. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 2 942,7 (642,9) tuhatta euroa ja ylittivät budjetoidun1 942,7 tuhannella eurolla. Vuoden rahoitusarvopaperituottoihin oli budjetoitu 4,5 %:n tuotto. Tuotto toteutui 13,5 %:n suuruisena.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 2 338,1 (3 244,9) tuhatta euroa ja alittivat talousarvion -65,9 tuhannella eurolla. Suunnitelman mukaiset poistot alittuivat -86,8 tuhannella eurolla. Arvonalentumisia toteutui 20,9 tuhannella eurolla ja niitä ei oltu budjetoitu.

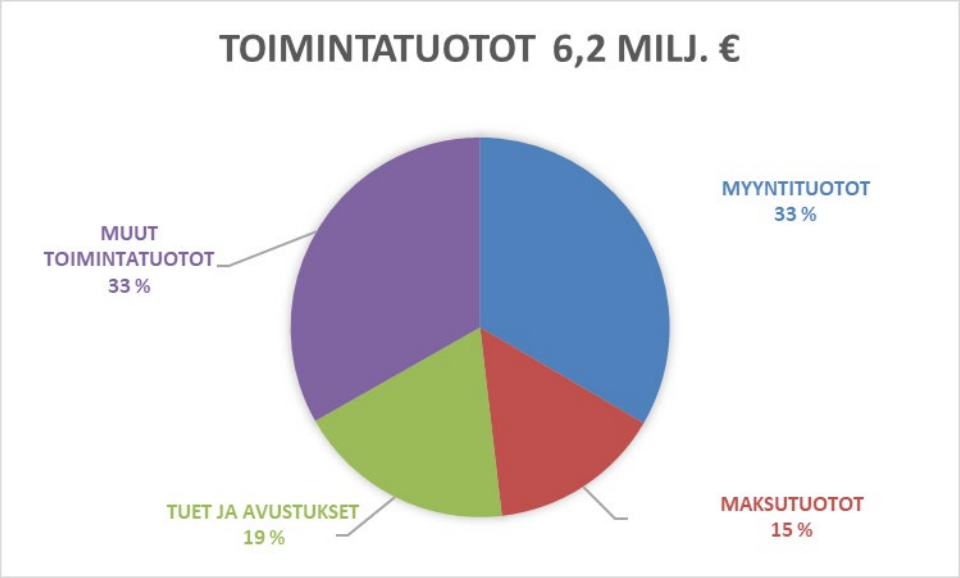

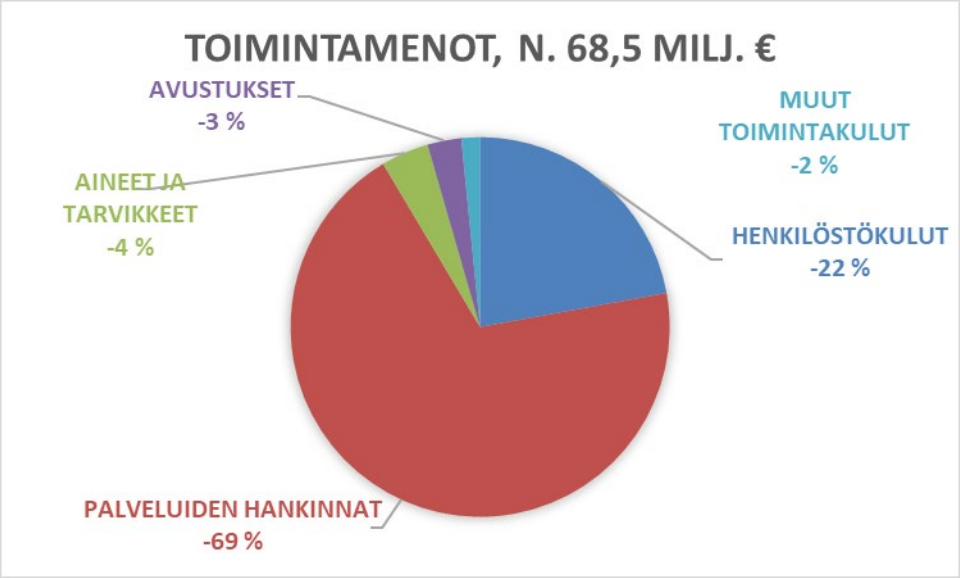

5.5 Investointien toteutuminen

Taulukko: Investointien toteutuminen kohderyhmittäin

KOHDE	TA muutosten jälkeen 2021	TOTEUMA 2021	ERO
Talonrakennus	-3 489 600	-2 423 524	-1 066 076
Kaavatiet	-391 000	-304 701	-86 299
Puistot ja yleiset alueet	-207 400	-199 259	-8 141
Irtain omaisuus	-207 740	-77 879	-129 861
Aineeton omaisuus	-170 000	-82 005	-87 995
Kiinteistö- ja osakejärjestelyt	0	-18 121	18 121
Yhteensä, brutto	**-4 465 740**	**-3 105 489**	**-1 360 251**
Rahoituserät	334 100	40 845	293 255
Myynnit		2 568	-2 568
Yhteensä, netto	**-4 131 640**	**-3 062 076**	**-1 069 564**

Investoinnit kokonaisuutena toteutuivat noin 1,2 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä.

Talonrakennuksessa merkittävimmät poikkeamat olivat:

- Terveysaseman suunnittelu -474 t€
- Kuusenkuiskeen päiväkoti -331 t€
- Louhelan remontti -273 t€
- Satumetsän päiväkoti -247 t€

Tuupalan yläkoulun saneerauskulut olivat yhteensä 1,6 M€, ja ylitystä syntyi 97 t€.

Investoinnit, toteuma 2021

		TA 2021	TOT 2021	Tot. 2021/ Ta 2020 %	Ta-Tot, Ero, €
KUHMO, INVESTOINNIT		4 131 640	3 062 076		1 069 564
	Osakkeet ja osuudet				
1100	Maa- ja vesialueiden hankinta		18 121		-18 121
1100	Maa- ja vesialueiden myynti		-2 568		2 568
	KIINTEISTÖ- JA OSAKEJÄRJESTELYT	0	15 553	0	-15 553
8004	Pitoa ja vetoa kalusteet, Rahoitusosuus		-720		720
8007	**Terveysasema**		521		-521
8055	Puinen terveysasema, hankesuunnittelu	298 000	74 205	0,25	223 795
	YM:n rahoitus	-119 200	-10 125	0,08	-109 075
8061	Terveysasema, rakenne-, sähkö, LVIA -suunnittelu	250 000			250 000
8008	**Tuupalan ruokalarakennus**, vesikaton maalaus, ulkoseinän rappauksen paikkaus ja maalaus	70 000			70 000
8010	**Tuupalan yläkoulu**n saneeraus 2-3 krs.		725 835		-725 835
8059	Tuupalan yläkoulun saneerauksen suunnittelu		53 908		-53 908
8063	Vesikatto (saliosa), kattorännit ja ulkoverhous 80 000 €	80 000			80 000
8064	Saneerauksen korjaushinta	917 000	825 105	0,90	91 895
8065	Vuosikorjaukset	223 000			223 000
8066	FyKe ja Ma-Biol-luokkien kalusteet	225 000	7 379	0,03	217 621
8068	**Tuupalan puukoulu**, henkilökunnan kahvion muutostyöt, A-osan TK:n kenkätelineet, B-osan sisäänkäynnin lattiamuutos (eskari), opaste-taulut, luokkien pöytätasot	67 000	10 460	0,16	56 540
8069	**Louhela**, ikkunoiden vaihto + ikkunaseinien korjaus	200 000	915		199 085
8070	**Louhela**, Sisäilmakorjaukset	79 000	4 614	0,06	74 386
8013	**Kirjaston** muutostyö	242 000	117 358	0,48	124 642
8071	Kirjasto, itsepalvelukirjaston vaatimat muutostyöt		10 411		-10 411
8072	Kirjasto, valaistus 50.000 (2021) 60.000 (2022)		195 900		-195 900
8073	Kirjasto, julkisivun ulkopuoliset korjaukset 20.000 € (2021)		24 209		-24 209
8112	Kirjasto, lukioon tarvittavat muutostyöt, suunnittelu ja toteutus		149 629		-149 629
8014	**Kuusenkuiske**, leikkiväl.siirto Mäkikadulta ja Kissan-kellolta, turva-alustojen teko em.välineille	45 000			45 000
8015	Kuusenkuiske, alueen kuivatusjärjestelmä	20 000			20 000
8074	Kuusenkuiske, sisäilmakorjaukset	300 000	33 452	0,11	266 548
8075	**Satumetsän päiväkoti**, muutostyö	286 000	44 437	0,16	241 563
8076	Satumetsän päiväkoti, sisäilmakorjaukset	10 500	4 614	0,44	5 886
8016	**Oppimiskeskus**, IV-koneen vaihto 5 kpl = 300000 €	50 000	7 733	0,15	42 267
8018	Oppimiskeskus, tiivistystyöt hallirakennuksessa	12 000			12 000
8019	**Uimahallin** peruskorj. suunnittelu 170.000 e	70 000	3 779	0,05	66 221
8020	**Kaupungintalo**, kellarin käytävien lattia korjaukset ja 1. krs. tiivistystyöt	16 000	2 496	0,16	13 504
8022	**Rakennusautomaatio, säätölaitteet, lämpö-pumput** (hiihtokeskus, Hietaperän koulu, talvisotamuseo)	35 000	29 500	0,84	5 500
8077	**Kuntokadun** toimintakeskus pk.suun. (890 m2 x 1380 e/m2	45 000			45 000
8079	**Tuupalan museo**, Rakennusten kattojen uusinta (huopa/päre), kengitys, ym.korj.	52 600			52 600

	Valtion avustus (8000 € + 50%)	-34 300			-34 300
8113	Grosslam tontin parannus		50 773		-50 773
8114	Työkeskus, päivätoimintatilojen remontti		46 292		-46 292
8024	Tilapalvelujen kiinteistöjen saneeraussuunnittelu ja korj., äkillisiin suunnitteluin ja korjaustöihin varautuminen	50 000			50 000
	TALONRAKENNUS, netto	**3 489 600**	**2 412 679**		**1 076 921**
8030	Valimon tien ja Pennitien välisen yhteyden rakentam.	20 000	16 122	0,81	3 878
8081	Nurmestien ja raviradan teollisuusal. Tiestön rakentaminen (1,3 km)	60 000			60 000
8032	Liikenneturvallisuutta parantavat rakenteet	10 000	8 850	0,89	1 150
8038	Kevyen liikenteen väylät		50 836		-50 836
8082	Urheilukatu välillä Vienantie -Tivontie	82 000	65 302	0,80	16 698
8083	Evakkotie	59 000	37 418	0,63	21 582
8036	Kainuuntie-Koulukatu risteysalue	50 000	40 183	0,80	9 817
8037	Kainuuntie-Koulukatu jyrsintä ja päällystäminen	50 000	44 322	0,89	5 678
8090	Vienantie, Markkulankujan jatke, Ahmatie-Sudenpolku-Koulukatu kvl.	50 000	4 609	0,09	45 391
8115	Saharannantie uusi liikenneyhteys		25 062		-25 062
8040	Kunnallistekninen suunnittelu	10 000	11 996	1,20	-1 996
	KAAVATIET, netto	**391 000**	**304 701**		**86 299**
8041	Kontion ja Pajakan alueen aluesuunnittelu+ asemakaav.	32 000	29 395	0,92	2 605
8072	Kontion ja Pajakan alueen aluesuunnittelu kilpailutus	48 000			48 000
	Kilpailutuksen hankeavustus	-33 600			-33 600
8042	Yritysalueen asemakaavan laadinta Nurmestien liittymän ja ravitallin välialueelle	10 000	9 383	0,94	617
8091	Hyryntien kaavamuutos ja tiesuunnittelu	78 000	70 363	0,90	7 637
8092	Laiturin kunnostus Ruukinrantaan	10 000	7 209	0,72	2 791
8044	Yleisten alueiden suunnittelu (mm. Jaurakon maankaatopaikka, venesatama, teollisuustontit, retkeilyreitit)	10 000	11 996	1,20	-1 996
8094	Pajakkajoen alueen, Mammankaivon reitit ja Rantaraitin penkit	60 000	70 112	1,17	-10 112
	Avustus	-30 000	-30 000	1,00	0
8043	Kantolan alueen sprinklaus		800		-800
8045	Venesatamien ja viitoitusten rakentaminen ja koskireittien kunnostus	10 000			10 000
8098	Luulajajoen kalataloudellinen kunnostus	130 000			130 000
	Valtion osuus	-117 000			-117 000
	PUISTOT JA YLEISET ALUEET, netto	**207 400**	**169 259**		**38 141**
8047	Kamore-hanke		3 999		-3 999
	Rahoitusosuus		-2 799		2 799
8048	Omatoimikirjastohanke		2 152		-2 152
8102	Kivikoulun ja kirjaston remontti/irtaimisto/lukio	41 000	21 103	0,51	19 897
8103	Kivikoulun remontti/irtaimisto/perusopetus	28 900		0,00	28 900
8104	Kyläkoulujen irtaimisto	15 300	16 231	1,06	-931
8105	H-luokka, irtaimisto	2 340	835	0,36	1 505
8106	Satumetsän päiväkoti, irtaimisto	20 200			20 200
8107	FyKe-luokan mittalaitteet (lukio 5.000 e+ yläkoulu 30.000 e)	35 000			35 000
8108	Liikuntapalvelujen pakettiauto	20 000	20 637	1,03	-637
8052	Suunnistuskartat	20 000	2 553	0,13	17 447
8109	Keräävä harjalaite	10 000			10 000
8120	Induktioliesi		3 211		-3 211
8110	Dieettiuuni	15 000	9 956	0,66	5 044
	IRTAIN OMAISUUS, netto	**207 740**	**77 879**		**129 861**
8099	Sähköiset lomakkeet ja sähköinen allekirjoitus	15 000			15 000
8046	Dynasty-asianhallinta		753		-753
8101	Ict-käyttöönotto	155 000	81 252	0,52	73 748
	AINEETON OMAISUUS, netto	**170 000**	**82 005**		**87 995**

5.6 Rahoituksen toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN				
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Budjetti 2021	Ero Tot/Budj
Vuosikate	2 342 493	7 989 190	2 993 759	4 995 431
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	403 810	-439 550		-439 550
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**2 746 303**	**7 549 640**	**2 993 759**	**4 555 881**
Investointimenot	-1 354 143	-3 106 135	-4 465 740	1 359 605
Rahoitusosuudet investointimenoiihin	39 325	41 492	334 100	-292 608
Pysyvien vastaavien luovutustulot	143 845	55 150		55 150
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-1 170 973**	**-3 009 493**	**-4 131 640**	**1 122 147**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**1 575 330**	**4 540 147**	**-1 137 881**	**5 678 027**
Antolainauksen muutokset		50 000		50 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 000 000	4 300 000	-1 300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 639 826	-3 432 666	-3 415 000	-17 666
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000 000	-2 000 000		-2 000 000
Oman pääoman muutokset				
Toimeksiantojen varojen muutokset	25 151	364		364
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-676 828	919 030		919 030
Korottomien velkojen muutos	1 693 995	-670 319	715 000	-1 385 319
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**402 492**	**-2 133 591**	**1 600 000**	**-3 733 591**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**1 977 823**	**2 406 556**	**462 119**	**1 944 437**

Lukuja verrataan avatun/muutetun talousarvion mukaisiin lukuihin.

Rahavarojen muutos oli 2021 vuonna 2 406,6 tuhatta eroa ja toteutui 1 944,4 tuhatta euroa budjetoitua suurempana. Vuosikate oli 7 549,6 tuhatta euroa ja toteutui 4 995,4 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Investointien rahavirta oli – 3 009,5 tuhatta euroa ja toteutui 1 122,1 tuhatta euroa budjetoitua pienempänä. Pitkäaikaisia lainoja oli budjetoitu nostettavan 4 300 tuhatta euroa ja lainoja nostettiin 3 000 miljoonaa euroa eli -1 300 tuhatta euroa ennakoitua vähemmän. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3 433 tuhatta euroa, joka ylitti budjetin – 17,7 tuhannella eurolla. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli – 2 000 tuhatta euroa ja kokonaisuudessaan ylitti budjetoidun. Saamisten ja korottomien velkojen muutos oli 248,7 tuhatta euro ja tältä osin rahaa sitoutui – 466,3 tuhatta euroa budjetoitua enemmän. Korottomiin velkoihin sisältyy Kainuun sote-kuntayhtymän vuoden lisäveloitukset, jotka kirjataan tulokseen joulukuussa ja laitetaan maksuun seuraavassa elokuussa.

5.7 Palvelualueiden tavoitteiden toteutuminen

5.7.1 Keskusvaalilautakunta

Toiminta

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kaupungissa. Vuonna 2021 toteutettiin kunta-vaalit.

Talous

Ajettu: 15.03.2022 13.18.44	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	9 693,60		9 693,60			9 693,60	
MAKSUTUOTOT			0,00			0,00	
TUET JA AVUSTUKSET			0,00			0,00	
MUUT TOIMINTATUOTOT			0,00			0,00	
TOIMINTATUOTOT	**9 693,60**	**0,00**	**9 693,60**		**0,00**	**9 693,60**	
Valmistus omaankäyttöön			0,00			0,00	
HENKILÖSTÖKULUT	-15 817,85		-15 817,85			-15 817,85	
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			0,00			0,00	
Muut palvelut	-5 596,42		-5 596,42		-15 000,00	9 403,58	-62,69 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-5 596,42	0,00	-5 596,42		-15 000,00	9 403,58	-62,69 %
AINEET JA TARVIKKEET	-4 642,43		-4 642,43			-4 642,43	
AVUSTUKSET			0,00			0,00	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 992,90		-1 992,90			-1 992,90	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-28 049,60**	**0,00**	**-28 049,60**		**-15 000,00**	**-13 049,60**	87,00 %
TOIMINTAKATE	**-18 356,00**	**0,00**	**-18 356,00**		**-15 000,00**	**-3 356,00**	22,37 %

5.7.2 Tarkastuslautakunta

Toiminta

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättämät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta kokoontui kahdeksan kertaa.

Talous

Ajettu: 15.03.2022 13.18.44	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT							
MAKSUTUOTOT							
TUET JA AVUSTUKSET							
MUUT TOIMINTATUOTOT							
TOIMINTATUOTOT							
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-1 277,38	-819,94	-457,44	55,79 %	-4 763,45	3 486,07	-73,18 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)							
Muut palvelut	-16 650,79	-15 614,83	-1 035,96	6,63 %	-14 617,00	-2 033,79	13,91 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-16 650,79	-15 614,83	-1 035,96	6,63 %	-14 617,00	-2 033,79	13,91 %
AINEET JA TARVIKKEET	-57,58	-85,53	27,95	-32,68 %		-57,58	
AVUSTUKSET							
MUUT TOIMINTAKULUT							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-17 985,75**	**-16 520,30**	**-1 465,45**	8,87 %	**-19 380,45**	**1 394,70**	-7,20 %
TOIMINTAKATE	**-17 985,75**	**-16 520,30**	**-1 465,45**	8,87 %	**-19 380,45**	**1 394,70**	-7,20 %

5.7.3 Kaupunginvaltuusto

Toiminta

Valtuusto on kaupungin ylin päättävä elin. Kaupunginvaltuusto kokoontui 10 kertaa.

Talous

Ajettu: 15.03.2022 13.18.44	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT		24,00	-24,00	-100,00 %		0,00	
MAKSUTUOTOT							
TUET JA AVUSTUKSET							
MUUT TOIMINTATUOTOT							
TOIMINTATUOTOT	**0,00**	**24,00**	**-24,00**	-100,00 %	**0,00**	**0,00**	
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-25 969,20	-18 605,04	-7 364,16	39,58 %	-36 486,00	10 516,80	-28,82 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)							
Muut palvelut	-16 306,34	-8 944,67	-7 361,67	82,30 %	-5 170,00	-11 136,34	215,40 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-16 306,34	-8 944,67	-7 361,67	82,30 %	-5 170,00	-11 136,34	215,40 %
AINEET JA TARVIKKEET	-1 438,00	-16,31	-1 421,69	8716,68 %	-400,00	-1 038,00	259,50 %
AVUSTUKSET							
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 817,64	-5 895,84	2 078,20	-35,25 %		-3 817,64	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-47 531,18**	**-33 461,86**	**-14 069,32**	42,05 %	**-42 056,00**	**-5 475,18**	13,02 %
TOIMINTAKATE	**-47 531,18**	**-33 437,86**	**-14 093,32**	42,15 %	**-42 056,00**	**-5 475,18**	13,02 %

5.7.4 Kaupunginhallitus

Toiminta

Kaupunginhallitus luo edellytyksiä kaupunkilaisten hyvinvoinnille johtamalla ja kehittämällä strategista suunnittelua ja kaupungin hallintoa sekä ohjaamalla ja yhteensovittamalla organisaation toimintaa kaupunkistrategian ja valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin taloudesta.

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 26 kertaa ja vetovoima- ja tulevaisuusjaosto kerran.

Talous

Ajettu: 16.03.2022 05.14.01	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	57 129,01	81 867,88	-24 738,87	-30,22 %	120 870,00	-63 740,99	-52,74 %
MAKSUTUOTOT	18 046,87	20 357,03	-2 310,16	-11,35 %	35 000,00	-16 953,13	-48,44 %
TUET JA AVUSTUKSET	460 859,28	550 391,83	-89 532,55	-16,27 %	725 206,00	-264 346,72	-36,45 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	65 021,50	41 437,12	23 584,38	56,92 %	36 603,00	28 418,50	77,64 %
TOIMINTATUOTOT	**601 056,66**	**694 053,86**	**-92 997,20**	-13,40 %	**917 679,00**	**-316 622,34**	-34,50 %
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-3 106 487,00	-2 808 890,89	-297 596,11	10,59 %	-3 110 647,32	4 160,32	-0,13 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-1 378 170,85	-43 286 767,42	41 908 596,57	-96,82 %	-42 747 638,00	41 369 467,15	-96,78 %
Muut palvelut	-42 309 551,69	-1 310 059,82	-40 999 491,87	3129,59 %	-1 692 875,00	-40 616 676,69	2399,27 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-43 687 722,54	-44 596 827,24	909 104,70	-2,04 %	-44 440 513,00	752 790,46	-1,69 %
AINEET JA TARVIKKEET	-148 615,18	-134 983,21	-13 631,97	10,10 %	-116 545,00	-32 070,18	27,52 %
AVUSTUKSET	-1 106 575,93	-978 629,64	-127 946,29	13,07 %	-971 119,00	-135 456,93	13,95 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-560 407,78	-565 689,74	5 281,96	-0,93 %	-532 886,00	-27 521,78	5,16 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-48 609 808,43**	**-49 085 020,72**	**475 212,29**	-0,97 %	**-49 171 710,32**	**561 901,89**	-1,14 %
TOIMINTAKATE	**-48 008 751,77**	**-48 390 966,86**	**382 215,09**	-0,79 %	**-48 254 031,32**	**245 279,55**	-0,51 %

Kaupunginhallituksen alaiseen toimialaan kuuluu kaupunginhallituksen lisäksi vetovoimaisuuden ja työllisyydenhoidon palvelualueet sekä keskushallinnon palvelualue. Toimialan toimintakate vuonna 2021 oli – 48 008,8 (-48 391,0) tuhatta euroa ja se ylitti tavoitteen 245,3 tuhatta euroa.

Toimintatuotot olivat 601,1 (694,1) tuhatta euroa jäivät tavoitteesta – 316,6 tuhatta euroa, merkittävimpänä eränä tukien ja avustusten jäämä – 264,3 tuhatta euroa. Vetovoimaisuuden palvelualueella ja työllisyydenhoidon palvelualueella jäi toteutumatta 2 hanketta.

Keskushallinnon palvelualueen päälle oli budjetoitu työterveyshuollon kelakorvaukset, jotka kirjanpidossa on jaettu eri yksiköille. Toimintakulut olivat -48 609,8 (-49 085,0) tuhatta euroa ja jäivät alle budjetoidun tason – 561,9 tuhatta euroa. Palvelujen ostoissa alitus oli – 752,8 tuhatta euroa. Sote-kuluissa alitus – 270,7 tuhatta euroa ja asiantuntijapalveluiden alitus – 394,8 tuhatta euroa. Viimeksi mainittu johtuu siitä, että hankkeita jäi toteutumatta. Materiaaleissa isoimmat ylitykset olivat siivoustarvikkeissa sekä kaluston ja muiden materiaalien hankinnoissa. Maksetut avustukset ylittyivät 135.5 tuhannella eurolla. Henkilöstölle maksetut tyky-edut ylittyivät 18,4 tuhannella eurolla, kun henkilöstölle ladattiin koronasyin ylimääräistä e-passirahaa hyvinvoinnin edistämiseen.

Vetovoimaisuuden palvelualueella maksetut tuet ylittyivät 41,0 tuhannella eurolla yritysseteleiden sekä valtiolta tulleiden alueiden yritysten koronatueksi tarkoitettujen tukien maksun myötä.

Työllisyydenhoidon palvelualueella työllistämistuet yrityksille ja yhdistykselle ylittyivät 32,3 tuhannella eurolla ja työmarkkinatuen kuntaosuudet 35,3 tuhannella eurolla.

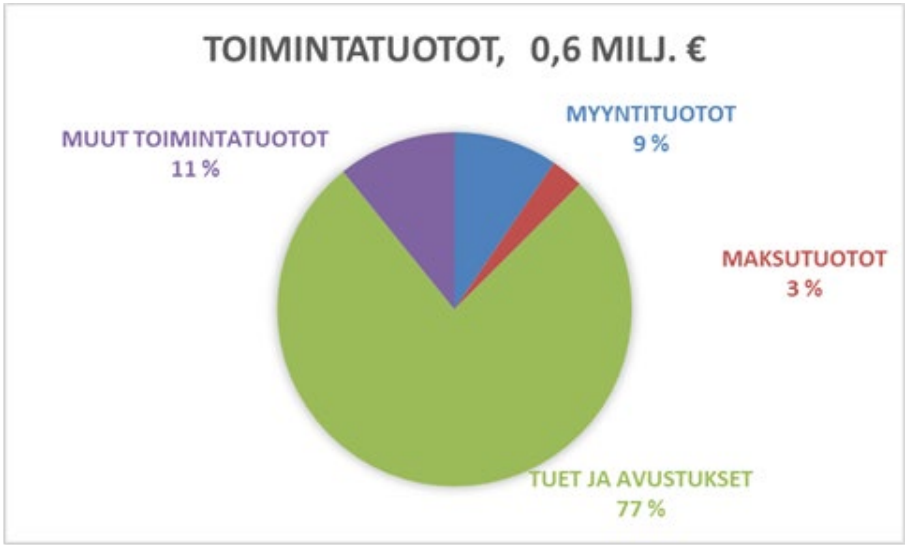

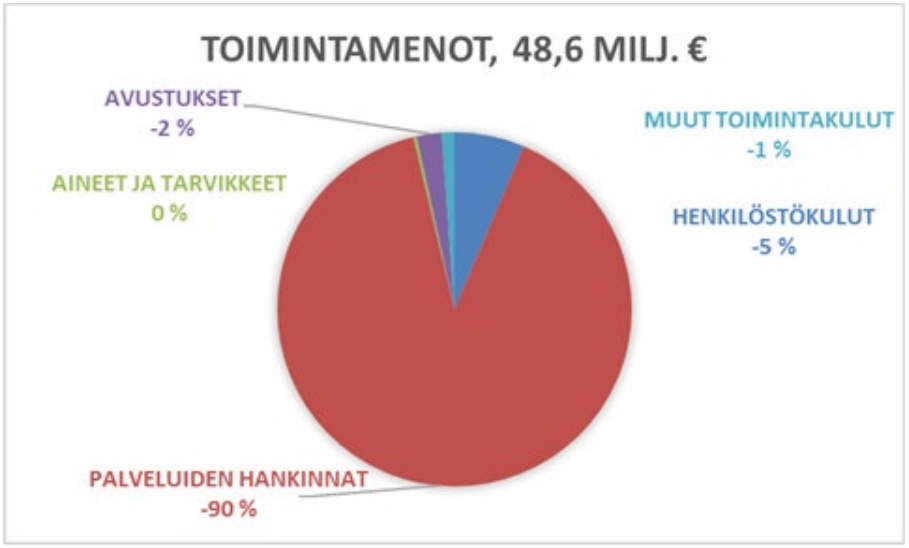

Kaupunginhallitus

Talous

Ajettu: 16.03.2022 11.33.08	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	510,12	5 301,18	-4 791,06	-90,38 %	5 000,00	-4 489,88	-89,80 %
MAKSUTUOTOT							
TUET JA AVUSTUKSET	17 406,00	29 245,00	-11 839,00	-40,48 %	5 480,00	11 926,00	217,63 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 879,37	907,28	5 972,09	658,24 %		6 879,37	
TOIMINTATUOTOT	**24 795,49**	**35 453,46**	**-10 657,97**	-30,06 %	**10 480,00**	**14 315,49**	136,60 %
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-285 520,77	-224 473,86	-61 046,91	27,20 %	-203 229,23	-82 291,54	40,49 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-19 974,85	-42 318 120,42	42 298 145,57	-99,95 %		-19 974,85	
Muut palvelut	-381 476,24	-441 109,42	59 633,18	-13,52 %	-429 980,00	48 503,76	-11,28 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-401 451,09	-42 759 229,84	42 357 778,75	-99,06 %	-429 980,00	28 528,91	-6,63 %
AINEET JA TARVIKKEET	-17 652,17	-20 089,77	2 437,60	-12,13 %	-8 200,00	-9 452,17	115,27 %
AVUSTUKSET	-254 577,30	-227 524,05	-27 053,25	11,89 %	-246 119,00	-8 458,30	3,44 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-438 054,84	-475 188,03	37 133,19	-7,81 %	-414 030,00	-24 024,84	5,80 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-1 397 256,17**	**-43 706 505,55**	**42 309 249,38**	-96,80 %	**-1 301 558,23**	**-95 697,94**	7,35 %
TOIMINTAKATE	**-1 372 460,68**	**-43 671 052,09**	**42 298 591,41**	-96,86 %	**-1 291 078,23**	**-81 382,45**	6,30 %

Kaupunginhallitus-toimintayksikön tulos oli - 1 372,5 (- 43 671,1) tuhatta euroa. Sote-kulut kirjattiin vuonna 2020 tämän yksikön päälle ja vuonna 2021 keskushallinnon päälle. Yksikön tulos jäi tavoitteesta – 81,4 tuhatta euroa.

Toimintatuottoja saatiin 24,8 (35,4) tuhatta euroa ja se oli 14,3 tuhatta euroa ennakoitua enemmän avustustuottojen ylittyessä 11,9 ja muiden tuottojen 6,9 tuhannella eurolla. Avustuksiin kirjattiin 12 tuhatta euroa valtion koronatukirahaa alueen yrityksille.

Toimintakulut olivat – 1 372,5 (43 706,5) tuhatta euroa. Sote kulut kirjattiin vuonna 2020 hallituksen kustannuspaikalle ja vuonna 2021 keskushallinnon alle. Toimintakulut ylittyivät 95,7 tuhannella eurolla. Henkilöstökulujen ylitys oli 82,3 tuhatta euroa, josta määräaikaisten palkat selittävät 21 tuhatta euroa, luottamushenkilöiden palkkiot 34 tuhatta euroa ja KUEL-maksut 7,5 tuhatta euroa. Palvelujen hankinnat alittuivat – 28,5 tuhannella eurolla, josta joukkoliikenne selittää – 14,1 tuhatta euroa. Muut toimintakulut ylittyivät 24,0 tuhatta euroa.

5.7.5 Keskushallinnon palvelualue

Toiminta

Keskushallinto muodostuu seuraavista tehtävistä:

- poliittinen ja strateginen johtaminen
- kaupunkiorganisaation operatiivinen johtaminen
- keskushallinto (hallintopalvelut, talous- ja henkilöstöpalvelut, toimistopalvelut)

Keskushallinnon palvelualueen tehtävänä on tuottaa kaupunkiorganisaation tarvitsemat arkisto-, laki- ja hallintopalvelut sekä keskitetysti kaupunginhallituksen, valtuuston ja lautakuntien kokousjärjestelyt sekä vastata niiden toimivuudesta ja päätöksenteon lainmukaisuudesta. Palvelualue vastaa tehtyjen päätösten toimeenpanosta toimielinten osalta. Keskushallinnon palvelualue tuottaa operatiiviselle johdolle ja luottamushenkilöjohdolle ajantasaista ja analysoitua raportointitietoa päätöksenteon tueksi, vastaa kaupunkikonsernin talousarvio- ja tilinpäätösprosessista, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessista sekä rahoituksesta. Palvelualue vastaa myös henkilöstösuunnitelmien laadinnasta ja raportoinnista, toimii esimiesten ja johdon tukena työsuhdeasioissa sekä henkilöstökäytänteiden ja organisaation kehittämisessä.

Talous

Ajettu: 16.03.2022 11.33.08	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	7 118,71	13 092,79	-5 974,08	-45,63 %	5 000,00	2 118,71	42,37 %
MAKSUTUOTOT							
TUET JA AVUSTUKSET	4 462,20	2 952,83	1 509,37	51,12 %	58 300,00	-53 837,80	-92,35 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 078,38	363,28	5 715,10	1573,19 %		6 078,38	
TOIMINTATUOTOT	**17 659,29**	**16 408,90**	**1 250,39**	7,62 %	**63 300,00**	**-45 640,71**	-72,10 %
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-1 527 327,93	-1 431 213,75	-96 114,18	6,72 %	-1 573 681,92	46 353,99	-2,95 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-1 358 196,00	-968 647,00	-389 549,00	40,22 %	-42 747 638,00	41 389 442,00	-96,82 %
Muut palvelut	-41 544 469,62	-350 308,33	-41 194 161,29	11759,40 %	-523 250,00	-41 021 219,62	7839,70 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-42 902 665,62	-1 318 955,33	-41 583 710,29	3152,78 %	-43 270 888,00	368 222,38	-0,85 %
AINEET JA TARVIKKEET	-20 454,82	-15 988,49	-4 466,33	27,93 %	-14 200,00	-6 254,82	44,05 %
AVUSTUKSET	-33 406,24	-5 040,81	-28 365,43	562,72 %	-15 000,00	-18 406,24	122,71 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-47 450,19	-22 729,48	-24 720,71	108,76 %	-28 650,00	-18 800,19	65,62 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-44 531 304,80**	**-2 793 927,86**	**-41 737 376,94**	1493,86 %	**-44 902 419,92**	**371 115,12**	-0,83 %
TOIMINTAKATE	**-44 513 645,51**	**-2 777 518,96**	**-41 736 126,55**	1502,64 %	**-44 839 119,92**	**325 474,41**	-0,73 %

Keskushallinnon palvelualueen toimintakate oli – 44 513,6 (- 2 77,5) tuhatta euroa. Vuonna 2020 sote-kulut kirjattiin kaupunginhallituksen kustannuspaikalle ja vuonna 2021 keskushallinnon päälle. Palvelualueen toimintakate ylitti tavoitteen 325,5 tuhannella eurolla.

Toimintatuotot olivat 17,7 (16,4) tuhatta euroa ja ylittivät budjetin -45,6 tuhannella eurolla. Työterveyshuollon Kela-tuet budjetoitiin keskushallinnon päälle ja toteumat on kirjattu yksiköiden päälle. Toimintakulut olivat – 44 531,3 (-2 793,9 tuhatta euroa; huom. sote-kulujen erilainen kirjaustapa. Toimintakulut alittivat budjetin – 371,1 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnoissa alitus – 368.2 tuhatta euroa, josta sote-kulujen alitus selittää – 270,7 tuhatta euroa. Asiantuntijapalveluita hankittiin – 205 tuhatta euroa ennakoitua vähemmän.

Sopimuksen mukaan Kajaanin kaupunki vastaa Kainuun pelastuslaitoksen toiminnasta. Kuhmon maksuosuus palvelusta vuonna 2021 oli 1.080 (800,5) tuhatta euroa. Hankinta toteutui budjetoidun mukaisena.

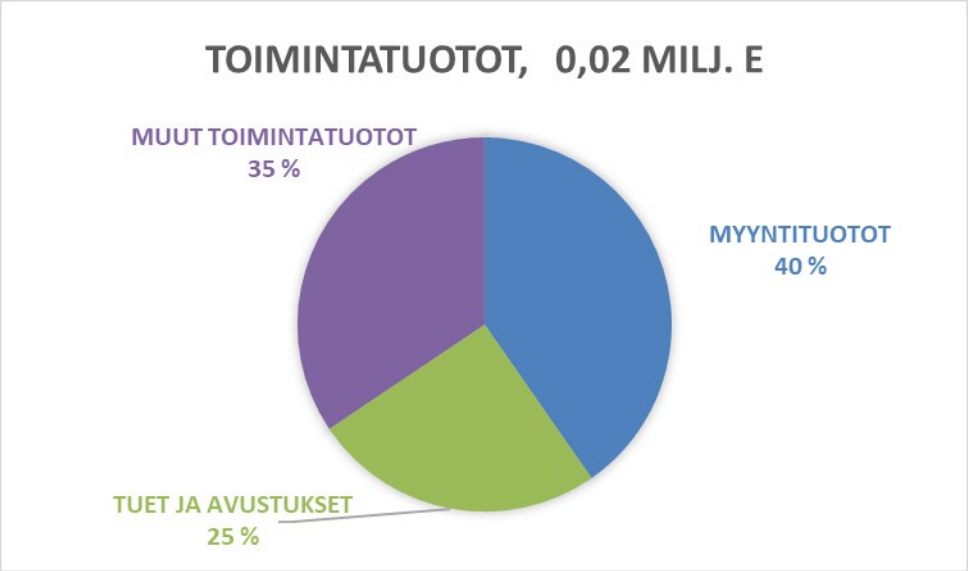

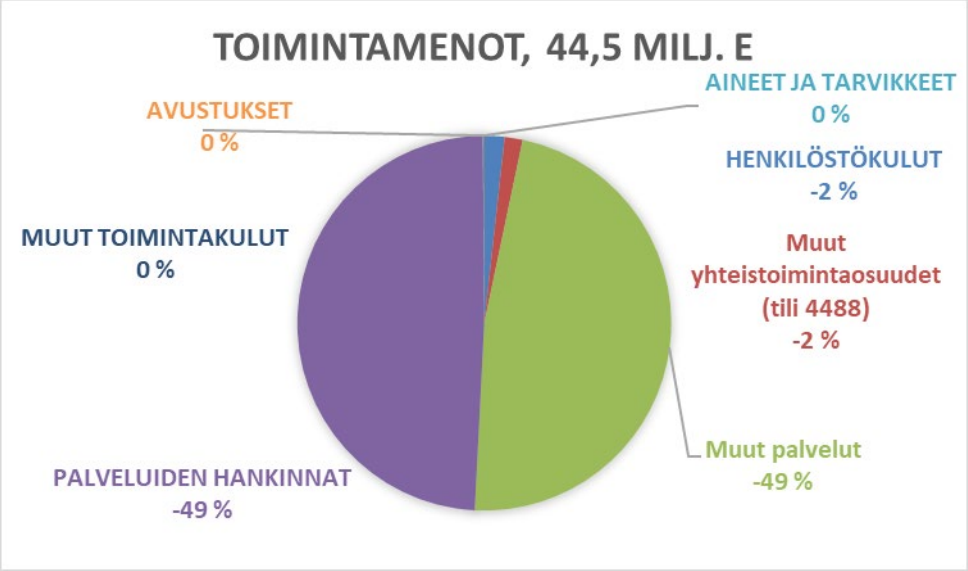

Tuloskortti/keskushallinto

Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Saavutettavuus Matkailutoimen kehittyminen	Viestinnän kattavuus Keskushallinnon palveluvuus, kysely	 Toteutettu, tulokset analysoitu ja toimenpiteet suunniteltu	 Sisäinen kysely 2022 keväällä toteutettu
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digiyhteistyön onnistuminen	Digitaalisten palvelujen	Huomattava kasvu	Edistymistä tapahtunut

Kuhmo-hengen nostattaminen Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus	kattavuus ja ajantasaisuus Hallinnon uudistamisesta päätös www-sivut kaikille kuntalaisille	 Hallintomalli valittu ja uudistettu Uudet intra-sivut, palvelevuus	 Uudistettu Uudistettu
Talous			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Talouden tasapaino Parhaimmat palveluiden järjestämistavat Kehittyvät aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntarajojen	Tulos Taseen ali-/ylijäämä Vuosikate %/ poistot (Lainakanta + leas.vastuut)/ as Lainanhoitokate	>368 teur >+33 teur >109,6 % yksikkökohtaiset toimenpidesuunnitelmat	> 5,7 milj eur 3,0 milj eur 341,7 %
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan Aito kunnioittava vuorovaikutus	Esimiestaidot Keskushallinnon prosessikuvaukset ja ohjeistukset Osaamiskeskustelut Työilmapiiri	Mitattu Tehty	ei mitattu aloitettu prosessikuvauksia; ohjeistukset tehty

Palvelualueen strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

- Kuhmon kaupungin hallinto uudistettiin valiokuntamalliin.
- Kuhmon kaupungin strategia laadittiin osallistavaa menetelmää käyttäen.
- Lähdettiin mukaan USO-verkostoon.
- Digitaalisia palveluja on lähdetty edistämään; sähköiset lomakkeet, Chat-palvelu ja verkkokauppatoiminta.
- Osallistuttiin Sitran demokratiakokeiluun.
- Talousarviokirjan (2022) sisältö uudistettiin tukemaan uutta strategiaa.
- Taloushallinnon prosesseja on tehostettu laatimalla toiminnan vuosikelloja ja päivittämällä toimintaohjeita. Prosessien kuvaaminen on aloitettu.
- Uusi intranet otettiin käyttöön.
- Työhyvinvointimittauksen tulokset käytiin läpi palvelualueittain/toimintayksiköittäin ja laadittiin toimenpidesuunnitelma.
- Otettiin käyttöön e-passi.
- Toteutettiin tuotekehityksen erikoisammattitutkinnon oppisopimuskoulutuksen toinen aalto.

5.7.6 Vetovoimaisuuden palvelualue

Toiminta

Vetovoimaisuuden palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- kulttuuripalvelut
- kirjastopalvelut
- museopalvelut
- viestintä
- elinvoiman kehittäminen
- elinkeinopalvelut
- maaseutuelinkeinojen palvelut
- Woodpolis

Kuhmon kaupungin vetovoimaisuuden palvelualueen tehtävänä on pitää yllä ja lisätä Kuhmon vetovoimaisuutta sekä paikkakunnalla asuvien että sinne muuttoa harkitsevien ihmisten ja yritysten näkökulmasta. Vetovoimaisuuden palvelualue järjestää ja tuottaa Kuhmon strategian mukaisia matkailu-, elinkeino-, kulttuuri- ja tapahtumapalveluja yhteistyössä yritysten, asukkaiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Vetovoimaisuuden palvelualueeseen kuuluvat yrityspalvelut, Woodpolis, maaseutupalvelut, kirjasto- ja museopalvelut sekä kulttuuri- ja tapahtumapalvelut. Lisäksi palvelualue koordinoi kaupungin viestintää ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämistä. Vetovoimaisuuden palvelualueen toiminnan luonne on erityisen poikkisektoraalinen.

Talous

Ajettu: 16.03.2022 11.33.08	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	9 670,67	25 187,91	-15 517,24	-61,61 %	2 000,00	7 670,67	383,53 %
MAKSUTUOTOT	18 046,87	20 357,03	-2 310,16	-11,35 %	35 000,00	-16 953,13	-48,44 %
TUET JA AVUSTUKSET	304 385,07	316 754,97	-12 369,90	-3,91 %	375 437,00	-71 051,93	-18,93 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	52 063,75	40 166,56	11 897,19	29,62 %	36 603,00	15 460,75	42,24 %
TOIMINTATUOTOT	**384 166,36**	**402 466,47**	**-18 300,11**	-4,55 %	**449 040,00**	**-64 873,64**	-14,45 %
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-841 912,18	-780 667,66	-61 244,52	7,85 %	-804 126,65	-37 785,53	4,70 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)							
Muut palvelut	-321 272,20	-456 028,89	134 756,69	-29,55 %	-624 615,00	303 342,80	-48,56 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-321 272,20	-456 028,89	134 756,69	-29,55 %	-624 615,00	303 342,80	-48,56 %
AINEET JA TARVIKKEET	-84 196,62	-94 621,44	10 424,82	-11,02 %	-87 500,00	3 303,38	-3,78 %
AVUSTUKSET	-66 056,17	-41 708,02	-24 348,15	58,38 %	-25 000,00	-41 056,17	164,22 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-47 109,86	-35 286,87	-11 822,99	33,51 %	-53 961,00	6 851,14	-12,70 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-1 360 547,03**	**-1 408 312,88**	**47 765,85**	-3,39 %	**-1 595 202,65**	**234 655,62**	-14,71 %
TOIMINTAKATE	**-976 380,67**	**-1 005 846,41**	**29 465,74**	-2,93 %	**-1 146 162,65**	**169 781,98**	-14,81 %

Vetovoimaisuuden palvelualueen toimintakate oli – 976,4 (- 1 005,8) tuhatta euroa ja ylitti budjetoidun tason 169,8 tuhannella eurolla.

Palvelualueen toimintatuotot olivat 384,2 (402,5) tuhatta euroa ja alittivat tavoitteen -64,9 tuhannella eurolla. Saadut avustukset alittuivat -71,1 tuhannella eurolla, kun budjetoitu hanke jäi toteutumatta. Projektien myyntituotot ylittyivät 6,6 tuhannella ja Woodpolis-koulutehtaan muut toimintatuotot + 19 tuhannella eurolla. Kulttuuripalveluiden maksutuotot alittuivat – 12,5 tuhannella eurolla.

Toimintakulut olivat – 1 360,5 (- 1 408,3) tuhatta euroa ja alittuivat – 234,7 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluihin tuli ylitystä 37,8 tuhatta euroa, josta määräaikaisten henkilöiden palkat 32,6 tuhatta euroa. Palveluiden hankinnat alittuivat – 303,3 tuhannella eurolla, josta elinvoimapalveluiden hankkeiden palvelut – 168,4 tuhatta ja elinkeinojen kehittämiseen varatut määrärahat – 133,6 tuhatta euroa. Maksetut avustukset ylittyivät 41,1 tuhannella eurolla. Yrityspalveluseteleitä maksettiin 18,2 tuhatta euroa ennakoitua enemmän. Muita yritystoiminnan tukia maksettiin 23,9 tuhatta euroa ennakoitua enemmän.

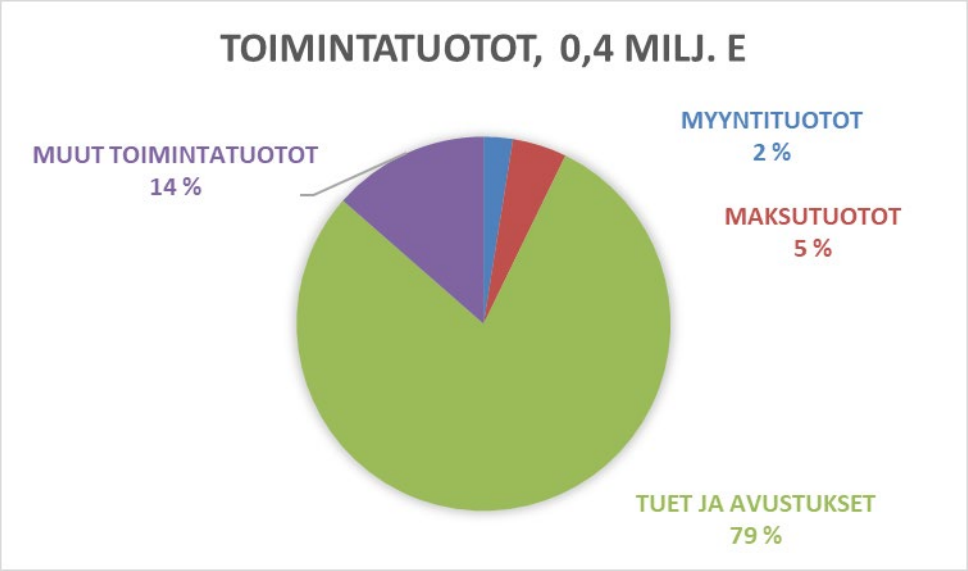

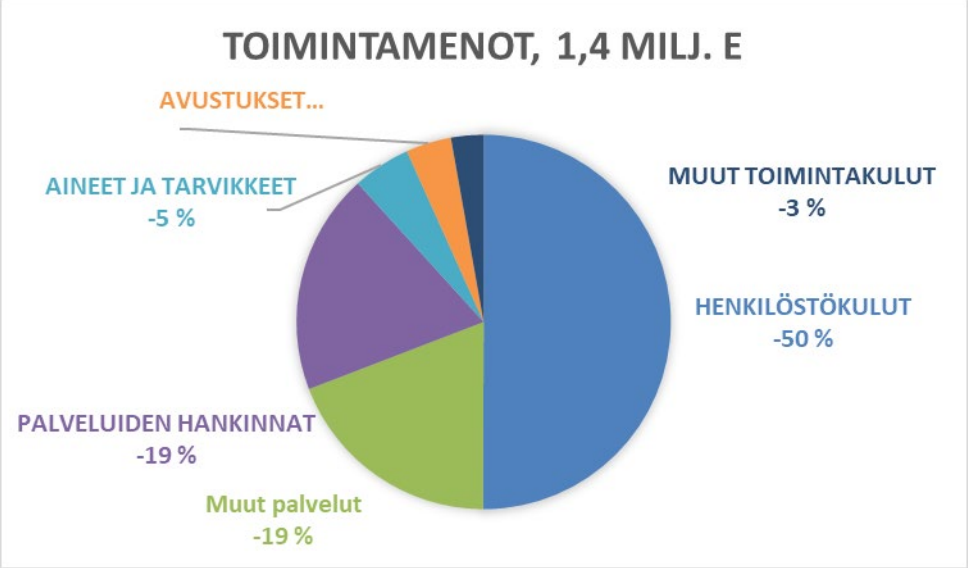

Tuloskortti/Vetovoimaisuudenpalvelualue/kaupunginjohtaja

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Väestörakenne, työikäisten määrä Nettomuutto	Tulomuutto suurempaa kuin lähtömuutto	Toteutui
Onnistunut viestintä	Sosiaalisen median kattavuus	Laajempi tavoitettavuus, seuraajien määrän kasvu	Toteutui
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa	ELPO-selvitys, kuntabarometri	Kainuun paras 2022	2022 tulossa kysely, tulokset selviävät toukokuussa
Matkailutoimialan kehittyminen	ELPO-selvitys	Matkailutulon kasvu, matkailijoiden määrän kasvu, 1-2 kunnostettua MH-reittiä/vuosi	Haasteita toteutumisessa. Reittihankkeet toteutuneet

Kuhmossa yrittämisen mahdollistava infra (toimitilat, tontit, kaavoitus)	ELPO-selvitys	Nurmestien kaavoitus on hyvällä mallilla, jotta alueesta voidaan viestiä. Kunnallistekniseen rakentamiseen on varattu investointisuunnitelmassa resursseja.	Nurmestien kaavoitus onnistunut. Kontion aloitus kaavaprosessi hyvässä mallissa. Hyryn tien siirto viivästyi, mutta menossa eteenpäin.
Kaupungilla ja yhteistyökumppaneilla tarjolla sijoittuville ja laajentuville yrityksille kaavoitettuja tontteja ja tiloja	ELPO-selvitys, kuntabarometri, parempi löydettävyys tiloille		
Onnistuminen ammatillisen koulutuksen murroksessa		Taitotehdas hankkeen onnistuminen	Onnistui
Paikallisuus hankinnoissa	ELPO-selvitys	Kainuun paras 2022	2022 tulossa kysely, tulokset selviävät toukokuussa
Saavutettavuus	Edunvalvontatoimenpiteiden määrä, käynnistyneiden hankkeiden määrä, nopean laajakaistan kattavuus	Vähintään yksi laajakaistarakentamisen hanke käynnistyy.	Ei edennyt
		Kuhmon lentokenttähanke etenee	Lentokenttähankkeelle investointisuunnitelmassa varaus. Haasteita ulkopuolisessa rahoituksessa.
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennalta-ehkäisevät toimenpiteet	Hyvinvointisuunnitelman jalkauttaminen ja mittarit, koulukyselyiden tulos, ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja mittarit	Toteutus aloitettu, seurannassa, myönteinen kehitys	Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ja ennaltaehkäisevä päihdesuunnitelma valmisteltu moniammatillisena yhteistyönä ja kuntalaisia kuullen. Hyväksytty kvalt 20.12.2021.
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet, elinikäinen oppiminen	Asiakkaiden näkökulmasta monipuolinen nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelutarjonta. Hyvinvointikertomuksessa on tarkasteltu poikkisektoraalisesti ja yhteistyökumppaneiden kanssa. yhteinen suunta on valittu	Kaupungin etätyötilat ovat aktiivisessa käytössä. Koulutuksen palauttaminen paikkakunnalle.	Kaupungin etätyötilojen käyttö on aktivoitunut merkittävästi. Järjestetty 34 kpl kulttuuritailsuutta, joissa osallistujia 7342 henkeä
	Vetovoimaisuuden palvelualueen johtoryhmä toimii	Maanmittausinsinööri mukana vetovoimaisuuden joryssä	Taitotehdas hanke onnistui On. Johtoryhmätyöskentely toimii.
	Hyvinvointikertomuksen/suunnitelman mittarit		Toteutunut

Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Kuhmossa tarjottavien palvelujen saavutettavuus Kotimaisuusaste Edunvalvontatoimenpiteiden määrä, käynnistyneiden hankkeiden määrä, valtion määrärahat	Parempi opastus. Ympäristöministeriön hakehausta rahoitus. Terveyspalvelujen saavutettavuus ja saatavuus paranee Nousee Valtion budjettirahoituksen kohdentuminen Kuhmoon toteutuu	Viikonloppu-päivystys on jatkunut Kuhmossa Vuonna 2021 kotimaisuus aste on 89 % Toteutui osin. Työ kesken.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittinen menestystekijät	Mittari	Tavoite-arvo 2021	Toteuma
Digikehitystien onnistuminen	Digitaalisten palvelujen kattavuus, nopean laajakaistan kattavuus	Kuhmossa käynnistyy uusi laajakaistahanke. Salien varausjärjestelyt digitaaliseksi.	Ei ole käynnistynyt.
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus. Kuhmohengen nostattaminen	Myönteinen julkisuus, Brändin sisäisessä lanseeraamisessa onnistuminen	Hyvä medianäkyvyys jatkuu. Sosiaalisen median suunnitelma päivitetty ja jalkautettu koulutuksin.	Toteutunut Toteutunut, brändin jalkauttamista tulee jatkaa. Viestintätiimiä koulutettu. Jatkuu 2022.
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Hyvinvointikertomus/suunnitelma. Järjestöpalaveri, Pito- ja vetovoimahankkeen tuloksia hyödynnetään strategian valmistelussa. Yrittäjien kuuleminen tarvittavissa tilanteissa. Vapaat Verkostot -hankkeen aineistot hyötykäytössä	Toteutus aloitettu, yhteistyökumppaneiden määrä toteutuksessa, 1-2 krt/vuosi. Sitran demokratiakokeilu onnistuu.	Toteutunut. Täyttä elämää Kuhmossa -hankkeelle saatiin rahoitus. Alkaa 1.4.2022.
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Matala kynnys ottaa yhteyttä sosiaalisen median kautta ja tilaisuuksissa	Kaupunginjohtajan ja luottamushenkilöiden läsnäolo	Kuhmon raati toimintamallin lanseeraaminen onnistui.
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Puheenjohtajiston aktiivinen työskentely johtoryhmän kanssa. Valtuustotyön itsearvioinnin hyödyntäminen kehittämisessä	4 kokoontumista/ vuosi. Uusi hallintomalli aloittanut	Uusi hallintomalli aloitti. Uuden mallin ja päättäjien myötä muutoksia toimintatavoissa. Syksyn työapajatyöskentely onnistunutta.

Talous			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Tulomuuttopalvelut käytössä	Otettu käyttöön	On otettu
Yhteistyö yli kuntarajojen	Yhteistyö Suomussalmen kanssa toimii	Onnistunut matkailuhankkeen käynnistäminen Suomussalmen kansa	Käynnistyi
		Onnistunut kulttuurihanke Suomuusalmen kanssa	Toteutunut
Konsernijohtamista tukeva omistajaohjaus	Konsernijohtoryhmätyöskentely kehittyy	3 krt/vuosi	Tiivistettävä entisestään yhteistyötä
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Aito, kunnioittava vuorovaikutus. Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteuttamista	Kehityskeskustelut, työn vaativuuden arviointi	Käyty, aktiivisessa käytössä	Käyty
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Osaaminen hyödynnetään, tehtäväkuvat kunnossa	Tehtäväkuvien päivittäminen tehty	Tehty päällikkötasolla
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Työtyytyväisyyskysely, viestintäosaaminen organisaatiossa kasvaa	Myönteinen kehitys, viestintäkoulutukset 3 krt/vuosi	On toteutettu
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Johtoryhmän esihenkilöiden ammattitaito	Koulutus ja ryhmäyttäminen toteutettu	Toteutettu
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoon johtava koulutus käynnissä	Jatkokoulutus käynnistynyt, osallistujien määrä	Toteutui, 3 kpl (kirjasto ja kulttuuri)

Palvelualueen strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

- Jatkuva perustason toiminta, jossa tehdään yhteistyötä yritysten ja yhdistysten kanssa
- Yritysten neuvontapalvelut
- Yrityspalvelusetelikokeilun käynnistäminen
- Hyvinvointityön hyvä koordinointi ja yhteistyö
- Ennakkovaikutusten arvioinnin (EVA) käyttöön ottaminen
- Hankevalmistelu ja hankkeiden hakeminen yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa
- Hankkeiden toimenpiteet
- Pitoa ja vetoa hankkeen toimenpiteet viestintämateriaalin tuottamiseksi ja viestintäteot
- Brändistrategian saattaminen valmiiksi ja lanseeraamisen aloittaminen
-

- Edunvalvontatoimenpiteet ja toiminta verkostoissa
- Maakunnallisten ja alueellisten toimijoiden strategiatyöhön osallistuminen

Tuloskortti/Viestintä- ja kulttuuripalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Kaupunki palvelee tulomuuttoasiakkaita ja tieto on helposti saatavilla netissä suomi/englanti/venäjä.	Tulomuuttopalvelut otettu käyttöön	Ei täysin valmis vielä
Onnistunut viestintä	"Viestintäsuunnitelman toteuttaminen. Matkailuinfon asiakaskäynnit."	Kaikki yksiköt ymmärtävät viestintäsuunnitelman tavoitteet ja viestintätiimi toimii. Matkailuinfo, 1000 asiakaskontaktia."	Toteutunut Koronan takia ei saavutettu
Yhteistyö	Yhteiset tapahtumat ja messuosastot.	Kuopion erämessut yhteistyössä. Wild Taigan ja Kaupungin viestintä kulkee samaan suuntaan	Toteutunut
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Viestinnän onnistuminen Taitotehdas -hankkeessa.	Riittävä määrä oppilaita ja yrityksiä mukana.	Toteutunut
Paikallisuus hankinnoissa	Kulttuuri- ja viestintäosaajien ammattitaito hyödynnetty	Jatkuvaa	Toteutunut, nettisivut valmiina 5/22
Saavutettavuus	Digitaaliset palvelut saavutettavissa	Nettisivut ovat esteettömät ja niitä on tarjolla eri kielillä	
Matkailutoimialan kehittyminen			
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Kirjasto kuntalaisten olohuone	Kirjasto 60 kpl tilaisuuksia, 20 kpl näyttelyitä, 5 kpl kirjallisuuspiirejä	Kirjaston järjestämiä tilaisuuksia 97 kpl, näyttelyitä kirjaston tiloissa 13 kpl, 4 kpl kirjallisuuspiirejä.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Kirjaston toiminta ylittää yhä enemmän sektorirajoja.	Kirjasto, kulttuuri, museon tapahtumat ja viestintä. Oma palvelumuotoilun työpaja.	Viestintä toteutunut, työpaja ei toteutunut
	Kirjaston lainat (laina/as)	18 lainaa/as	16 lainaa/as

	Kaikukortti	käytössä Kainuussa	Totetunut
	Kulttuuritapahtuminen kävijäkunta monipuolistuu	4000 kävijää	7342 kävijää
	Museoiden kävijämäärä kasvaa	5000 kävijää	5857 kävijää
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Hyvinvointisuunnitelma, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, Kirjasto kuntalaisten olohuone	päivitys vuosittain	Totetutunut
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet" "Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet"	Kainet-finna verkkokirjasto, Kuhmolaisten hyvät digitaidot kirjaston aukioloajat, kirjastoauto	avoinna 24 h/vrk 80 h/viikko sis. omatoimiajan, 110 kpl k-autopysäkkejä	Toteutunut Omatoimikirjasto käynnistyy v. 2022 Kirjastoautopysäkkejä 108 kpl Kirjastoauton pysäkeillä toteutettu soitto+tanssiesityksiä 40 kpl Kirjastoautossa käynnistynyt lääkkeiden toimitus asiakkaille
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Pohjois-Suomen e-kirjasto, Chat-palvelu käytössä	e-kirjaston aineisto 0,78 €/asukas, Chat-palvelun käyttöönotto	Toteutunut 0,96 €/asukas
Kuhmo-hengen nostattaminen Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Viestintäsuunnitelman toteuttaminen Erilaiset tapahtumat ja näyttelyt	Jalkautettu "Kuhmon Talvi, Römppäviikko, Taiteiden yö yms."	Toteutunut ja lisäksi Kainuun kirjamessut 19. - 20.11.2021 Kuhmossa
	Kainuun lasten ja nuorten kulttuurikeskus Kultturan toiminta	Osallistujien määrä	300 osallistujaa
"Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus"	Kulttuuriavustuskiintiö kylille	2 000 €	Kesämuusikojen esitys livantiiran kylätapahtumassa
	Matalan kynnyksen tapahtumat	Osallistujien määrä	7342 osallistujaa

Talous			
Kriittiset menestys-tekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toiminta-tavat ja muotoillut palvelut	Yhteistyö koulujen ja nuorisotoimen	toteutunut	Kirjasto järjestänyt 32 kpl kirjastonkäyttö - ja kirja-vinkkaus- tilaisuuksia
Yhteistyö yli kuntara-jojen	Kainet-finna verkko-kirjasto	maksuton kunnalle	toteutunut
Talouden tasapaino	kirjaston kulut/lainat	3,8 €/laina	4,0 €/laina
Parhaimmat palvelui-den järjestämistavat			
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestys-tekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimies-työskentely ja vies-tintä tukevat strate-gian toteutumista	Kehityskeskustelut ja työpajat	käyty 100 %	Toteutunut osittain
Osaaminen, luotta-mus, asenne ja moti-vaatio kohdallaan	työpaikkapalaverit työhyvinvointikysely	2 kpl/kuukausi myönteinen kehitys	Toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	alan koulutukset, ke-hittävä henkilökunta kirjastopalveluissa	5 päivää/työntekijä, 3 hlö suorittaa tuote-keh.ammattitutk.	Toteutuneet
Laadukkaat henkilös-tökäytännöt	sijaistaminen-työpa-rit	toimii koko vuoden	Toteutunut
Uudistuminen ja ke-hittyvät toimintatavat	matkailuinfon neu-vontatyö	markkinoinnin lis. toteutunut	Totetunut
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	hyvät yhteistyötaidot		
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			

- Kirjastoon hankittu monipuolista kirjastoaineistoa (paperi- ja e-aineisto) Kainuun kuntien asiakkaiden käyttöön
- Kirjasto on kuntalaisten olohuone toteutunut (kirjastotoimi, kansalaisopiston kurssit, tapahtumat, kirjallisuuspiirit)
- Kirjastoauton palveluja monipuolistettu (kulttuuriesityksiä pysäkeillä ja apteekin lääkkeiden toimitusta asiakkaille).
- Kirjallisuuteen liittyviä tapahtumia lisätty mm. Kainuun kirjamessut 19. - 20.11. Kuhmossa
- Kirjavinkkaustoimintaa peruskoulussa ja lukiossa lisätty
- Kulttuuritoimen järjestämät yhteisölliset tapahtumat ja teokset: kevätpuiden koristelut, oppilaiden lauluesitykset (Kuhmo-talolla, hoivakodissa).
- Kaikukorttitoiminnan jatkuminen.
- Suomussalmi-Kuhmo kulttuuriprojektin toteuttaminen (työllistetty 4 kuhmolaista taiteilijaa ja viety kulttuuria perukkaan, hoivakotiin ja Syväjärven virkistysalueelle).
- Kulttuurikasvatussuunnitelman teko on aloitettu.
- Talvisota- ja Tuupalan museon sosiaalista viestintää lisätty
- Kirjaston kesäpiste uutena kokeilutoimintana

- Kotimaan matkailun kasvaessa myös museokäynnit ovat lisääntyneet ja kiinnostus hyvin hoidettua Kuhmon Talvisotamuseota kohtaan on lisääntynyt.
- Kirjasto suljettu 4 viikkoa vuonna 2021 kirjastotilojen remontoinnin yhteydessä lukion opetustiloja varten.

Tuloskortti/Elinkeinopalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Koulutetun työvoiman saatavuus	Työnhakijoiden määrä suhteessa avoimiin työpaikkoihin yrityksissä	paranee	Parantunut (muuttajia)
Kaupungin imagoviestinnän onnistuminen	Viestintäsuunnitelman toteuttaminen	1 postaus/ 2 viikossa kaikissa kaupungin kanavissa, Brandbook valmis ja jalkautettu	Toteutunut, postauksia ajoittain enempi kuin /2 vkoa
Woodpolis alueen tahtotila on selkeä	Woodpolisalueen tahtotila on määritetty ja strategia valittu Viestintäsuunnitelman toteuttaminen/WP	Valmis	Toteuttamisvaihe menossa
Olemassa olevien yritysten kehitys ja kasvu	Liikevaihto ja kehittämishankkeet (myös Invest in), toteutuneet sukupolven/ omistajavaihdokset, alueelliset mittaristot, sukupolvenvaihdoshankkeeseen osall.	3 %, yksi kiinnostunut uusi investori	Investoinnit korkealla (WP), muilla yrityspal.seteli auttanut kehittämistoimenpiteitä ja yritysryhmäh.
Matkailutoimialan kehittyminen	Matkailun aluevaikuttavuusselvityksen tulokset Nettolisäys 10 kpl	Kuhmo Kuhmona tunnetumpi, brändi-tietämys kasvaa. visitkuhmo.fi sivusto valmistumassa	Visitkuhmo.fi valmistuu 5/22 Matkailun aluevaik.selvitystä ei tehty – rahoitusta ei tarjolla – vasta 9/22
Uusien yritysten syntyminen	Kehittämishankkeet ympäristöministeriön osarahoittamana	plus 10 kpl, yrityspalveluseteli	Toteutunut
Kuhmo mahdollistaja ekologisuuden edistämisessä ja yrittämisen uusien mahdollisuuksien luonnissa	ELPO-selvitys, kuntabarometri. Muiden Kuhmon kaupungin yksiköiden toimenpiteet, jotka edistävät yrittäjyyttä.	2 hanketta kahden vuoden ajalle Yrittäjien aamukahvit 4 krt/vuosi, osallistuminen yrittäjäjärjestöjen hallitusten kokouksiin, yrittäjien ilta	Toteutunut Toteutunut

Kuhmon kaupungin yrittäjyyden ilmapiiri Yhteistyö kaupungin ja yrittäjien välillä sekä yrittäjien kesken	Tapaamiset sidosryhmien kanssa	Tapaamisia n. 10 kpl/ vuosi	
Onnistuminen ammatillisen koulutuksen murroksessa	Taitotehdas-hankkeen tavoitteet	Hanke pilotoi onnistuneesti uuden toimintamallin ammatillisessa koulutuksessa	Toteutunut
Paikallisuuden huomioiminen hankinnoissa	Hankintaillat ja aamiaiset ja muut tapaamiset yrittäjien kanssa 2 kpl	2 tapaamista/vuosi	Toteutunut
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ydintoiminnot omana tuotantona	ELPO-selvitys, kuntabarometri	Kainuun ykkönen 2021	Ei toteutunut
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palvelutuottajia hyödyntäen	ELPO-selvitys, kuntabarometri	Yrityspalvelusetelikokeilu käytössä	Onnistunut kokeilu – jatkoa
Onnistunut kaavoitus Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	ELPO-selvitys, kuntabarometri	Kainuun ykkönen 2021	Kaavoitus parantunut
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa	Kotimaisuusaste	Yrittäjien kokemus henkisen tuen palvelusta on hyvä. Toivohankkeen kokemukset käytössä.	Toteutunut
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Hyvinvointisuunnitelman mittarit	Nousee	Toteutunut
Saavutettavuus	Toimivat matkaketjut	SY ja MTK mukana toteuttamassa suunnitelmaa. Demokratiakokeilun tulokset. Päivittäiset yhteydet kyetään turvaamaan ja etsimään vaihtoehtoisia ketjuja	Toteutunut

Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Kuhmolaisten yritysten palvelut ovat saatavilla netissä. Yritysten sosiaalisen median osaaminen on kasvanut.	Kaupungin toteuttaman sähköinen palvelu- ja yritysrekisteri on aktiivisessa käytössä. Yhteistyö Digitie-hankkeen kanssa yritysten koulutukseen toteutunut.	
Kuhmo-hengen nostattaminen	Pitoa- ja vetohankkeen videomateriaali onnistuneesti toteutettu. Brändin lanseeraus onnistunut.	Brändin jalkauttaminen. Päivitetty viestintäsuunnitelma täysimääräisesti jalkautettu. Videomateriaali aktiivisessa markkinointikäytössä.	
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Talouden tasapaino	Toiminta vastaa elinkeino-ohjelmaa	Budjetin mukainen toiminta ja kehittämisrahoituksen kotiuttaminen yhteistyöalueelle ja Kuhmoon.	Toteutui
Yhteistyö yli kuntarajojen	Tapaamiset sidosryhmien kanssa, maakunnallisten hankkeiden ja Leader-hankkeiden kohdentuminen kuhmolaisille yrityksille	Jatkuvaa työtä. Matkailuhanke Suomussalmen kanssa toimii hyvin.	Toteutui
Parhaimmat palvelujen järjestämistavat	Aktiivisesti johdettu elinkeinotiimi	Yhteiset tavoitteet ja yhteinen tekeminen, tavoitteena lisää työpaikkoja ja verotuloja Yhteiset tavoitteet ja yhteinen tekeminen, tavoitteena lisää työpaikkoja ja verotuloja	Toteutui
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaiseduksi	Konsernijohtoryhmätyöskentely systemaattista myös elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.		Toteutunut osittain

Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Kaupunkistrategian ja elinkeino-ohjelman mukainen toiminta	Tavoitteet saavutettu	Toteutunut
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Positiivinen kehitys ja hyvä pöhinä	Henkilöstökyselyssä tulokset hyvät	Toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Viestintäosaaminen kasvaa	Viestintäkoulutukseen osallistuttu	Toteutunut
Laadukkaat henkilöstökäytänteet	Henkilöstöpolitiikan mukaisesti		
Aito, kunnioittava vuorovaikutus, Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Kainuun paras (ELPO -22)	Aito, kunnioittava vuorovaikutus	Toteutunut

Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

Vuoden 2021 loppuun päättyneet hankkeet:

- Pitoa ja vetoa -hanke (2019-2021)
- Taitotehdas (1.1.2019-31.12.2021)
- Vesien luonnonvarat liiketoiminnaksi (1.1.-31.12.2021)

Vuodelle 2022 jatkuvat hankkeet:

- UPWood-hanke (1.10.2019-31.3.2022)
- Wildlife Destination Lentiira – Kuhmo – Viiksimo (1.5.2019-30.4.2022)
- Puurakentamisen terveysvaikutukset -hanke (1.7.2019-31.5.2021),
- Kuhmon kaupungin kyläverkon aktivointihanke (1.4.2020-31.12.2022),
- An ordinary man in a great war (2020-2022)
- Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi -hanke (1.5.2021-31.12.2022) sekä
- Kaasua Kuhmoon -esiselvityshake, jossa Kuhmo osatoteuttajana (1.10.2021-31.12.2022)
- Elinvoimaa matkailusta Kuhmo-Suomussalmi (1.1.2021-30.6.2023)
- uusia hankeideoita viety eteenpäin – osa Kamk:n kanssa yhteistyössä koko Kainuun tasolla (tuulivoima – hyöty Kuhmon yrityksille)
- Lisäksi mukana omarahoitusosuudella yksittäisissä kehittämishankkeissa.

Muu toiminta:

- Brändikuvaus valmistunut ja sitä on lähdetty viestimään.
- Yrityspalveluseteli otettiin käyttöön.
- Uuden teollisuusalueen kaavoitus valmistui Nurmestien varteen.
- Etätyötilat valistuivat valtuustosalin yhteyteen ja livantiiraan.
- Yhteistyö Yrityssampo Oy:n kanssa sekä etätapaamisia yrittäjien kanssa.
- Paikallisten hankintojen edistäminen ja hankinnat paikallisilta yrityksiltä (laaja palvelutarjonta on osa infraa)
- Kuhmo on mahdollistaja ekologisuuden edistämisessä ja yrittämisen uusien mahdollisuuksien luonnissa

Tuloskortti/Maaseutupalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Pätevien lomittajien määrä (Sotkamon kunta)	Yhteistyö lomituspalveluiden kanssa rekryilmoittelussa toimii	Aktiivinen palvelu toteutunut, sähköpostilistat, kirjepostit, puhelin
Onnistunut viestintä	Sosiaalisen median kattavuus, monikanavainen viestintä myös perinteisiä kanavia hyödyntäen	1 postaus/kk maaseutupalveluista, aktiivinen palvelu"	Toteutunut
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa	Asiakastyytyväisyys neuvontaan, Tukihakemusten seuranta	Tyytyväiset asiakkaat arvolla 4/5, Ei myöhästymispäiviä	Tarjottu rahoittajille, suunnittelu jatkuu
Matkailutoimialan kehittyminen			
Paikallisuus hankinnoissa	Lähiruuan käyttö paikallisten yritysten palveluissa kasvaa.	Lähiruokateemainen kehittämishanke käynnistyy.	Toteutunut
	Lähiruuan tarjoaminen	Lisääntyy	
Saavutettavuus	Toimihenkilöt saavutettavissa	Lähes päivittäin	
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Maanviljelijöiden hyvinvointiin (Pro Agria, Mela --> mittari) Kyläavustuksien aktiivinen hakeminen. Kylien omien hankkeiden määrä.	Laadukkaat hakemukset kyliltä	Kylät hakivat avustuksia aktiivisesti, rahoitusmahdollisuuksista on tiedotettu
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Sähköinen haku käytössä	123 tilaa hakee	110 tilaa haki
Ydintoiminnat omana tuotantona	Asukastyytyväisyys	Maataloustoimisto Kuhmossa	Toteutunut
Onnistunut kaavoitus	Lupakäytänteet (asiakaspalaute)		
Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa	Kotimaisuusaste julkisessa ruokapalvelussa	%	89 %

Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Hyvinvointikertomus/suunnitelma	Kylät mukana toteuttajina	
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Sähköinen haku käytössä	123 tilaa hakee	110 tilaa haki sähköisesti
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet		livantiiran etätyötila aktiivisessa käytössä. Kokemusten perusteella mahdollinen toinen etätyötila kylille. Tuottajien ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen.	livantiiran etätyötila käyttöönotettu. Etätyötilojen vakiinnuttaminen tarvitsee jatkoa.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Digitaalisten palvelujen kattavuus, nopean laajakaistan kattavuus	Kuhmossa käynnistyy uusi laajakaistahanke	Aktivointihanke käynnissä
Kuhmo-hengen nostattaminen	Laajentavien ja spv:n tekevien tilojen muistaminen, kylien tilasuuksiin osallistuminen	Jokainen laajentava tila huomioidaan, kylien tilaisuuksissa kaupungin edustus	Korona-aikana ei ole ollut mahdollista, jatketaan kun mahdollista
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Maaseudun neuvottelukunta Kylien puurobaari	2-3 kokousta/vuosi, vuosittain	Toteutunut Puurobaari ei ole toteutunut korona-aikana
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Yhteydenpito ilman ajanvarausta	Päivittäin	Toteutunut
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty		2-3 kokousta/vuosi, vuosittain	Maaseudun neuvottelukunnan rooli täsmennetty
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus		2-3 kokousta/vuosi, vuosittain, etäkokouksien mahdollistaminen. Vapaat verkosto- hankkeen tulosten vieminen osaksi toimintaa päätösten mukaan. Uusi hallintomalli ja kylien rooli siinä määritelty.	

Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Yhteistoiminta-alueen lync-palaverit, Kuhmossa tehtävän työn myyminen yhteistoiminta-alueen muille kunnille	viikoittain/ sopimuksen mukaan tuloja	Toteutunut
Johtaminen	Talousarvio	Pysytään talousarviossa	Toteutunut
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Kehityskeskustelut, osaaminen hyödynnetään, tehtäväkuvat kunnossa	Käyty, selkeät työnjaot	Toteutunut
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset	Positiivinen kehitys	Toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Ammattitaito	Ruokaviraston koulutukset käyty	Toteutunut
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Henkilöstöpolitiikka		
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus			
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Opinnäytetyö Reko-ringin perustamiseksi ja lähiruoan käytön edistämiseksi oli työn alla • Kyläverkon aktivointihanke oli käynnissä, aktivointitilaisuudet siirtyivät koronan vuoksi vuodelle 2022 • Maaseudun neuvottelukunta kokoontui hybridimallina (osaksi Teams-yhteydellä) • Sotkamon YTA-alueen kanssa toteutetun maatilojen varautumisharjoituksen tulokset valmistuivat • Sotkamon YTA-alueen puitteissa tehty myyntipalveluna Kajaanin kaupungin maaseutupalveluille mm. maksatuksia ja sitoumuskäsittelyä • Sotkamon ja Puolangan YTA-alueiden kanssa toteutettu asiakastyytyväisyyskysely viljelijöille			

5.7.7 Työllisyydenhoidon palvelualue

Toiminta

Työllisyydenhoidon palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- kuntouttava työtoiminta
- työllisyydenhoidon kuntakokeilu
- työllistämishankkeet ja -projektit

Kuhmon kaupungin työllisyydenhoidon palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa palveluja, joiden tarkoituksena on tukea työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai muutoin tukea työttömien elämäntilanteen hallinnan kehittymistä, parantaa omalla työllään ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Kuhmon työllisyyden kehitystä ja pienentää kaupungin maksamien työmarkkinatukien määrää. Työllisyydenhoidon palvelualue tukee toimenpiteillään asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn säilymistä ja kehittymistä suotuisaan suuntaan.

Talous

Ajettu: 16.03.2022 11.33.08	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	39 829,51	38 286,00	1 543,51	4,03 %	108 870,00	-69 040,49	-63,42 %
MAKSUTUOTOT							
TUET JA AVUSTUKSET	134 606,01	201 439,03	-66 833,02	-33,18 %	285 989,00	-151 382,99	-52,93 %
MUUT TOIMINTATUOTOT							
TOIMINTATUOTOT	**174 435,52**	**239 725,03**	**-65 289,51**	-27,24 %	**394 859,00**	**-220 423,48**	-55,82 %
Valmistus omaankäyttöön							
HENKILÖSTÖKULUT	-451 726,12	-372 535,62	-79 190,50	21,26 %	-529 609,52	77 883,40	-14,71 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)							
Muut palvelut	-62 333,63	-62 613,18	279,55	-0,45 %	-115 030,00	52 696,37	-45,81 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-62 333,63	-62 613,18	279,55	-0,45 %	-115 030,00	52 696,37	-45,81 %
AINEET JA TARVIKKEET	-26 311,57	-4 283,51	-22 028,06	514,25 %	-6 645,00	-19 666,57	295,96 %
AVUSTUKSET	-752 536,22	-704 356,76	-48 179,46	6,84 %	-685 000,00	-67 536,22	9,86 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-27 792,89	-32 485,36	4 692,47	-14,44 %	-36 245,00	8 452,11	-23,32 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-1 320 700,43**	**-1 176 274,43**	**-144 426,00**	12,28 %	**-1 372 529,52**	**51 829,09**	-3,78 %
TOIMINTAKATE	**-1 146 264,91**	**-936 549,40**	**-209 715,51**	22,39 %	**-977 670,52**	**-168 594,39**	17,24 %

Työllisyydenhoidon palvelualueen toimintakate oli – 1 146,3 (-936,5) tuhatta euroa ja toteutui – 168,6 tuhatta budjetoitua huonompana.

Palvelualueen toimintatuotot olivat 174,4 (239,7) tuhatta euroa ja jäivät tavoitteesta – 220,4 tuhatta euroa. Hankkeiden palkkatuet jäivät tavoitteesta – 76 tuhatta euroa. Tukia ja avustuksia saatiin – 151 tuhatta euroa ennakoitua vähemmän työllistämisen hankeavustusten jäädessä – 178,6 tuhatta euroa budjetista, kun Green Care -hanke ei saanut rahoitusta ja hanke jäi toteuttamatta.

Toimintakulut olivat – 1 320,7 (- 1 176,3) tuhatta euroa ja jäivät budjetoidun alle 51,8 tuhannella eurolla. Henkilöstökulut alittuivat – 77,9 tuhannella eurolla. Työllistämisen hankkeiden palkkakulut alittuivat 106,3 tuhannella eurolla. Tahkohallille työllistettyjen palkat ylittivät budjetin 19,7 tuhannella eurolla ja työllisyydenhoidon hallinnon palkat 13,7 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnat alittuivat – 52,7 tuhannella eurolla, kun budjetoitu hanke jäi toteutumatta. Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat ylittyivät 20,0 tuhannella eurolla, josta Tahkohallin toiminta selittää 19,0 tuhatta euroa. Maksetut avustukset ylittyivät 67,5 tuhannella eurolla, josta työmarkkinatuen kuntaosuudet 35,3 tuhatta ja työllistämistuet 32,3 tuhatta euroa.

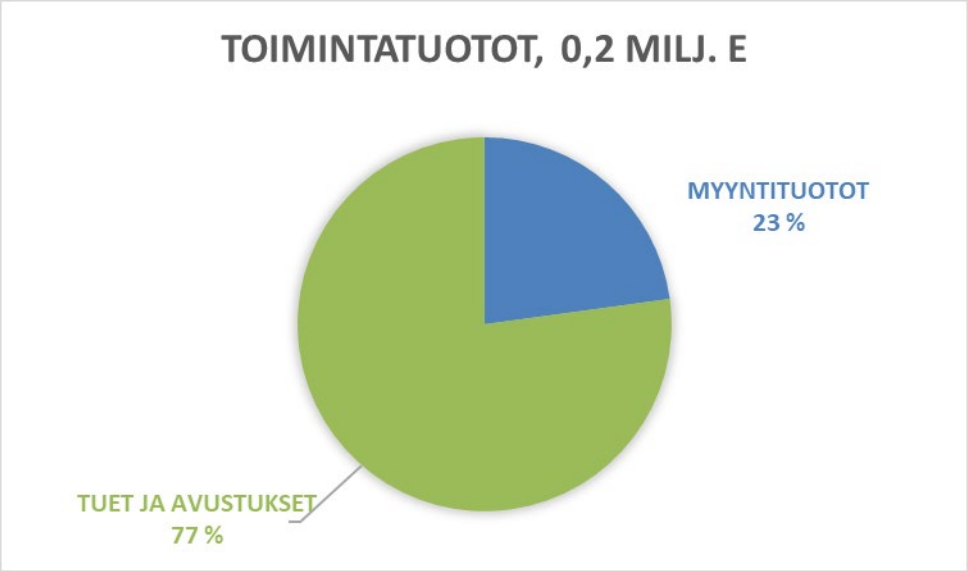

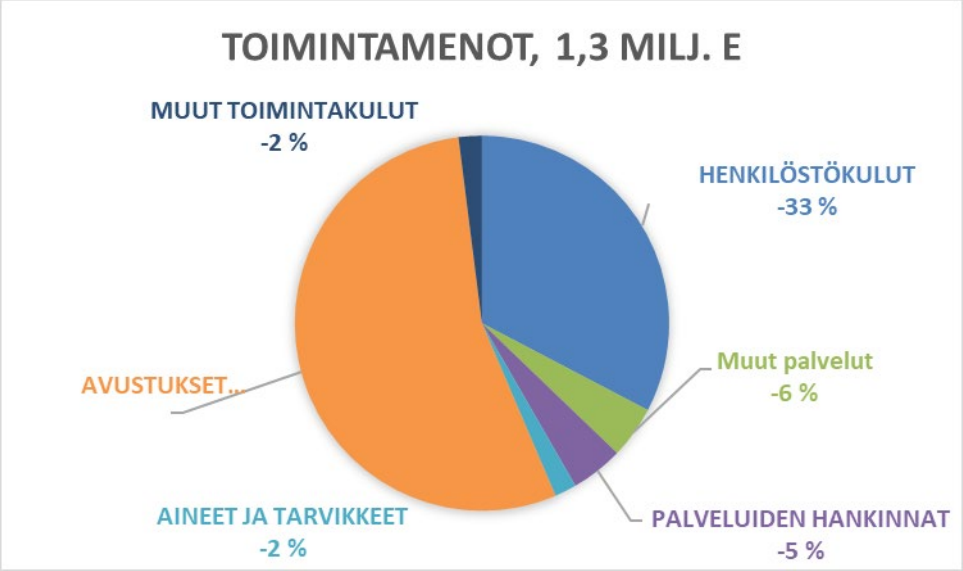

Tuloskortti/Työllisyydenhoidon palvelualue

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yritysten oppimisympäristöjen tunnistaminen	yhteensä 13	Toteutui. Yhteensä 32 tunnistettua oppimisympäristöä 16 eri yrityksessä.
Onnistunut viestintä	ELSA yrittäjien ja kuntalaisten positiivisessa tietoisuudessa; madaltaa työttömien siirtymistä yrityksien palvelukseen	Elsasta rekryjä yrityksiin niiden tarpeiden mukaisesti	Toteutui suunnitelulla tavalla.
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa Yhteistyö	Hankkeiden yhteistyö yritysten kanssa	Yli 10 kontaktia	Toteutui suunnitelulla tavalla.

Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Opinnollistamisen onnistuminen ja yhteistyö TaitoTehtaan kanssa sekä juurruttaminen	Tutkinnon osat ja ammatilliseen koulutukseen siirtyneiden määrä. Juurtuminen.	Maakunnallisessa opinnollistamishankkeessa jatkokehitetään opinnollistamista.
Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus	Paikallisten hankintojen osuus hankkeissa.	Suurimmalta osin paikallisesti	Yhteistyö toteutui TaitoTehtaan kanssa. Maakunnallisen OK-hankkeen henkilö oli aikaisemmin ELSA-hankkeen palveluksessa. Hankinnat toteutui paikallisesti.
Matkailutoimialan kehittyminen	Matkailualaa tukevan osaamisen kehittäminen hankeosallistujilla	4 henkilöä	9 henkilön matkailun osaamista kehitettiin.
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen Ydintoiminnat omana tuotantona Onnistunut kaavoitus Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa	Eläke- ja terveysselvitysten tuloksellisuus	Eläkeselvittelyyn ohjataan 10 asiakasta	Toteutui 27 (Kuhmon ja Kainuun SOTE:n selvittelyt yhteensä).
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Työllisyyden kuntakokeilun toteutuminen. Greencare II -hanke käynnistyy	Lähtee liikkeelle 10 hankeosallistujaa	GreenCare II –hanke ei toteutunut. Tahko-hallin työllistämistoiminta alkoi syyskuussa 2021. Kesäisin toteutetaan Tahko-hallin puitteissa greencare –toimintaa.
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Digiosaamisen koulutukset hankeosallistujille tarpeen mukaan		Sotkamon kansalaisopiston puitteissa toteutui digiosaamisen koulutukset.

Saavutettavuus ja toimivat liikenne-yhteydet Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastus-mahdollisuudet			
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestys-tekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digikehitystyön on-nistuminen Kuhmo-hengen nos-tattaminen Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistu-mis- ja vaikuttamis-mahdollisuuksia Epävirallisten kon-taktien mahdollista-minen Luottamushenkilöi-den työpanos hyödynnetty Kaupungin asukkai-den yhteisöllisyys ja osallisuus	GreenCare II -hank-keen "punaisena lan-kana" yhteisöllisyys Kuhmossa	40 hankeosallistujaa	GreenCare II –hanke ei to-teutunut. Tahko-hallin työl-listämistoiminta alkoi syys-kuussa 2021. Kesäisin to-teutetaan Tahko-hallin puit-teissa greencare –toimin-taa.
Talous			
Kriittiset menestys-tekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toiminta-tavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntara-jojen Sopeutuminen SOTE-maakunta-uudistukseen" Johtaminen Yhtiökokousedusta-jien ja yhtiöiden hal-litusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toi-minta	Kehitetään ja muo-toillaan kaupungin työllisyystoimintaan uusi palvelumalli Työllisyyden kunta-kokeilussa mukana kaikki Kainuun kun-nat pl. Puolanka	Työllisyysasiantunti-joiden viikottaiset palaverit	Toteutui suunnitelulla ta-valla. Toteutui suunnitelulla ta-valla.

kaupunkikonsernin kokonaiseduksi Talouden tasapaino	KELA:n työmarkkinatuen kuntaosuuden maksut eivät nouse merkittävästi Siirrytään opinnollistamisessa PAIKKO -järjestelmään, jota myös yrityksen voivat käyttää (aikaisemmin VAT)		Paikko järjestelmään on siirrytty. KELA:n maksut nousivat n. 16 T euroa ed. Vuoteen nähden, marras-joulukuulla merkittävää pienentymistä.
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan. Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Työtyytyväisyys hyvällä tasolla. Palvelualueen henkilöstön osaaminen		Toteutui. Erikoisammattitutkintoja 3 kpl.
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Tahkohallin työllisyysprojekti käynnistyi syyskuulla kohderyhmänä henkilöt, joiden työttömyys on pitkittynyt. Tavoitteena mm. opinnollistamiseen perustuvan osaamisen kehittäminen ja yrityssiirrot. • Osa-aikaiseen työllisyysohjaajaresurssiin (0,5 htv) liittyvä suunnittelu kasvavan asiakasmäärän ja 5/2022 voimaan tulevan uuden työvoiman palvelumallin asettamien vaatimusten täyttämiseksi. • Opinnollistamishankkeen suunnittelu kainuulaisen opinnollistamismallin jatkokehittämistä varten. Mallin avulla tavoitteena luoda lisää tunnistettuja oppimisympäristöjä yrityksiin ja yhdistyksiin. • Kainuun seudun kuntakokeilun sisäiset koulutukset, mm. URA-järjestelmän käyttö ja tekninen hallinta.			

5.7.8 Kasvun ja oppimisen palvelualue

Toiminta

Kasvun ja oppimisen palvelualue muodostuu seuraavista yksiköistä:

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- nuorisopalvelut
- kuljetussuunnittelu
- musiikkiopisto, jonka toimintaa myydään ostopalveluna Sotkamon kunnalle
- kansalaisopistotoiminta ostopalveluna Sotkamon kunnalta

Kasvun ja oppimisen palvelualueen tehtävänä on luoda hyvän elämisen laadun takaamiseksi edellytykset kuhmolaisten henkiselle kasvulle, elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä viihtyvyydelle Kuhmossa tuottamalla laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus-, nuoriso- ja koulukuljetuspalveluja sekä taiteen perusopetusta musiikissa ja tanssissa.

Talous

Ajettu: 16.03.2022 05.14.01	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	113 970,07	217 602,39	-103 632,32	-47,62 %	133 378,00	-19 407,93	-14,55 %
MAKSUTUOTOT	354 530,40	326 575,04	27 955,36	8,56 %	378 050,00	-23 519,60	-6,22 %
TUET JA AVUSTUKSET	402 246,21	473 480,17	-71 233,96	-15,04 %	581 228,00	-178 981,79	-30,79 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 986,90	3 985,40	-998,50	-25,05 %	1 610,00	1 376,90	85,52 %
TOIMINTATUOTOT	**873 733,58**	**1 021 643,00**	**-147 909,42**	-14,48 %	**1 094 266,00**	**-220 532,42**	-20,15 %
Valmistus omaankäyttöön	-56,25		-56,25			-56,25	
HENKILÖSTÖKULUT	-8 527 228,01	-8 177 180,52	-350 047,49	4,28 %	-8 550 069,81	22 841,80	-0,27 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)						0,00	
Muut palvelut	-1 868 590,45	-1 574 900,47	-293 689,98	18,65 %	-2 013 228,00	144 637,55	-7,18 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-1 868 590,45	-1 574 900,47	-293 689,98	18,65 %	-2 013 228,00	144 637,55	-7,18 %
AINEET JA TARVIKKEET	-298 762,98	-237 335,00	-61 427,98	25,88 %	-367 020,37	68 257,39	-18,60 %
AVUSTUKSET	-253 423,51	-312 196,03	58 772,52	-18,83 %	-321 410,00	67 986,49	-21,15 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-258 792,20	-294 521,97	35 729,77	-12,13 %	-315 921,00	57 128,80	-18,08 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-11 206 797,15**	**-10 596 133,99**	**-610 663,16**	5,76 %	**-11 567 649,18**	**360 852,03**	-3,12 %
TOIMINTAKATE	**-10 333 119,82**	**-9 574 490,99**	**-758 628,83**	7,92 %	**-10 473 383,18**	**140 263,36**	-1,34 %

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana 8 (12) kertaa ja hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta neljä kertaa.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakate oli – 10 333,1 (- 9 574,5) tuhatta euroa ja toteutui 140,3 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Musiikkiopisto jäi toimintakatetavoitteesta – 220,3 tuhatta euroa. Toimintakatetavoitteen ylittivät merkittävimmin perusopetus 158,8 tuhannella, lukio 64,5 tuhannella, kansalaisopisto 63,0 tuhannella ja nuorisotoiminta 59 tuhannella eurolla. Toimintatuotot alittuivat – 220,5 tuhannella eurolla, josta avustustuottojen alittuminen oli – 179,0 tuhatta euroa, josta musiikkiopiston osuus -140,8 tuhatta euroa. Toimintakulut alittuivat – 360,9 tuhannella, jossa isoimpina palvelujen hankinnat – 144,6 tuhatta euroa . Palvelujen hankinnoissa maksetut kotikuntakorvaukset alittuivat – 58,6 tuhannella eurolla, matkustus- ja kuljetuspalvelut – 51,5 tuhannella eurolla ja muut palvelut – 44,2 tuhannella eurolla. Aine- ja tarvikeostot alittuivat -68,2 tuhatta euroa. Selkeät alitukset tulivat toimisto ja koulutarvikeostoissa – 38,1 tuhatta ja IT-laiteostoissa -65,2 tuhatta euroa. Isoimmat ylitykset olivat kirjallisuuden hankinnoissa 8,7 tuhatta ja kalustohankinnoissa 23,1 tuhatta euroa. Muut toimintakulut alittuivat – 57,1 tuhatta euroa. IT- laitteistojen ja ohjelmistojen vuokrat alittuivat – 93,4 tuhatta euroa.

Sivistystoimen hallinnon toimintakate oli – 145,5 (-134,9) tuhatta euroa ja ylitti budjetoidun 4,5 tuhannella eurolla.

Varhaiskasvatuksen toimintakate oli – 2 473,7 (-2 385,9) tuhatta euroa ja se toteutui 10,4 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Toimintatuotot olivat 273,1 (297,6) tuhatta euroa ja alittivat budjetoidun 22,0

tuhannella eurolla maksutuottojen alittuessa. Toimintakulut olivat – 2 746,9 (- 2 683,9) tuhatta euroa ja alittivat budjetoidun -32,4 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluihin tuli ylitystä 53,3 tuhatta euroa. Varhaiskasvatuksen sihteeri budjetoitiin keskushallinnon päälle ja kulu vyörytettiin tilinpäätöksessä varhaiskasvatuksen päälle. Palvelujen hankinnat alittuivat – 31,7 tuhannella ja maksetut perhepäivähoidon tuet ja kuntalisät – 51,6 tuhannella eurolla. Palveluissa matkustus ja kuljetuspalvelujen alitus oli merkittävin noin – 25 tuhannella eurolla.

Perusopetuksen toimintakate oli – 6 008,7 (-5 685,2) tuhatta euroa ja se oli 158,8 tuhatta euroa budjetoitua parempi. Toimintatuotot olivat 257,9 (232,4) tuhatta euroa. Toimintakulut alittuivat – 32,1 tuhatta euroa avustustuottojen alittuessa – 20,2 tuhannella eurolla ja myyntituottojen -16,6 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 6 266,6 (-5 917,6) tuhatta euroa ja ne alittivat budjetoidun – 190,9 tuhannella eurolla. Henkilöstökulujen alitus oli -116,1 tuhatta euroa. Palveluhankinnat alittuivat – 25,3 tuhatta euroa ja muut toimintakulut – 48,4 tuhatta euroa. Palveluissa matkustus- ja kuljetuspalveluiden alitus oli – 29,7 tuhatta euroa.

Lukiokoulutuksen toimintakate oli – 694,7 (- 651,6) tuhatta euroa ja tulos toteutui 64,5 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Toimintatuottoja saatiin 22,2 (37,1) tuhatta euroa, joka oli – 18,5 tuhatta euroa budjetoitua vähemmän avustustuottojen jäädessä tavoitteesta – 18,4 tuhatta euroa. Toimintakulut olivat – 716,9 (-688,7) tuhatta euroa ja alittivat budjetoidun – 83,0 tuhannella eurolla. Henkilöstökulut jäivät budjetoidusta – 25,9 tuhatta euroa. Palveluja hankittiin – 18,5 tuhatta ja aineita ja tarvikkeita – 13,9 tuhatta euroa budjetoitua pienemmällä summalla. Muut toimintakulut alittuivat -25,6 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnoissa isoimmat säästöt asiantuntijapalveluista – 4,4 tuhatta ja matkustus- ja kuljetuspalveluista – 6,1 tuhatta euroa. Muissa toimintakuluissa isoin erä oli IT- laitteiden vuokrien osuus – 20,3 tuhatta euroa.

Kansalaisopistotoiminta ostetaan palveluna Sotkamon kunnalta. Toiminnan toimintakate oli – 51,4 (-42,9) tuhatta euroa. Budjettiin verrattuna tulos oli 63,0 tuhatta euroa parempi. Koronalla oli edelleen vaikutusta kurssien toteutumiseen.

Musiikkiopiston toimintakate oli – 754,9 (- 486,4) tuhatta euroa ja tulos jäi tavoitteesta – 220,3 tuhatta euroa. Toimintatuotot olivat 151,2 (323,0) tuhatta euroa ja jäivät tavoitteesta – 155,7 tuhatta euroa. Jäämä myyntituotoissa – 9,3 ja maksutuotoissa – 7,6 tuhatta euroa. Isoin jäämä tuli avustustuotoista – 140,8 tuhatta euroa. Musiikkiopisto joutui palauttamaan vuonna 2020 saatuja avustustuottoja – 86,8 tuhannen euron edestä. Toimintakulut olivat – 906,0 (- 809,4) tuhatta euroa ja ylittivät budjetoidun 64,5 tuhannella eurolla. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 65,4 tuhatta euroa (9,8 %) ja ylittivät budjetoidun tason 87,9 tuhannella eurolla. Aineet ja tarvikkeet alittuivat – 40,4 tuhannella eurolla, joka koostui pääasiassa kalusto- ja IT-laiteostoista.

Nuorisopalveluiden toimintakate oli – 204,1 (- 184,8) tuhatta euroa ja toteutui 59,4 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Toimintatuotot olivat 169,3 (131,5) tuhatta euroa ja olivat 7,8 tuhatta euroa budjetoitua suuremmat avustustuottojen ylittyessä 7,9 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 373,4 (-316,6) tuhatta euroa ja alittuivat – 51,6 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluissa alitus oli – 23,4 tuhatta euroa. Palveluita hankittiin 8,1 tuhatta ja aineita ja tarvikkeita – 8,5 tuhatta euroa budjetoitua pienemmällä summalla. Maksettavat avustukset jäivät budjetoidusta tasosta – 11,1 tuhatta euroa.

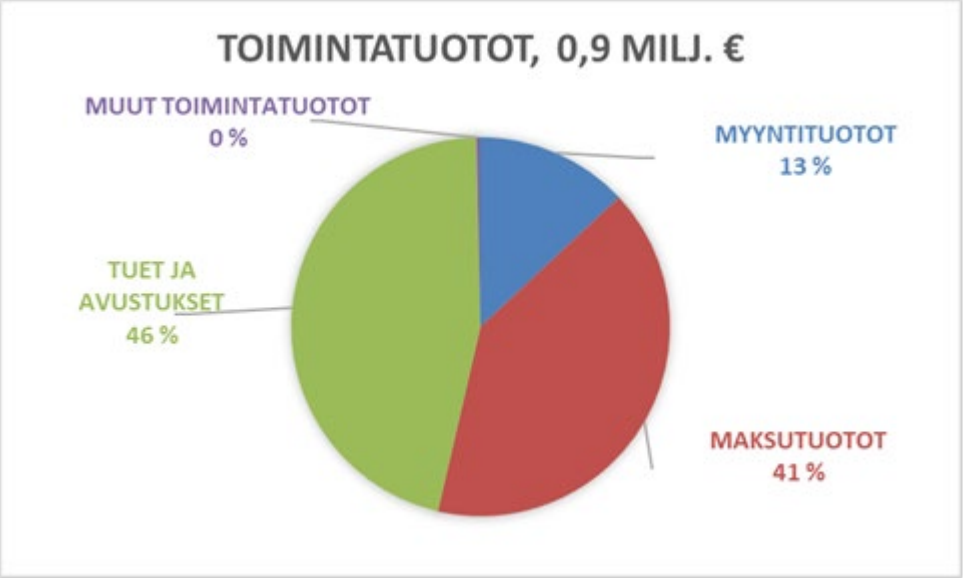

Tuloskortti/Varhaiskasvatus

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestys-tekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	pätevä henkilöstö	100 %	Toteutunut osittain
	laadukkaan varhais-kasvatuksen näky-vyys	säännölliset julkaisut päiväkodeissa sään-nöllisesti	Toteutunut
	opiskelijoiden työelä-mään tutustumi-nen(tet-jaksot)		Toteutunut osittain Covid-19 pandemian vuoksi
	lähihoitaja- ja var-haiskasvatuksen opettajaopiskelijoi-den harjoittelujaksot	tarpeen mukaisesti vähintään 1 opiske-lija/päiväkoti	Toteutunut

	lukion rekry-messuille osallistuminen	kerran vuodessa	Toteutunut
Onnistunut viestintä	Varhaiskasvatuksen näkyvyys eri viestintäkanavissa	some-kanavat ja lehdistö	Toteutunut
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa			
Yhteistyö			
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa"			
Paikallisuus hankinnoissa			
Saavutettavuus			
Matkailutoimialan kehittyminen			
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennalta-ehkäisevät toimenpiteet	Monialainen yhteistyö; perheneuvola, neuvola, lastensuojelu	säännölliset tapaamiset 100 % kaikki 5-vuotiaat lapset varhaiskasvatuksessa	Toteutunut osittain
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Asiakasperheiden toiveen mukainen varhaiskasvatuspaikka	Päiväkoti Satumetsään 1-5-vuotiaita lapsia. Alle esiopetusikäiset sisarukset samassa varhaiskasvatuspaikassa.	Ei toteutunut, Remonttiaikataulu viivästyi.
	Digitaalisaation hyödyntäminen palveluissa, sähköinen asiointi; esim. hoitoaikojen varaus, sähköinen kirjautuminen päivähoitopaikkoihin. Sähköinen päätös varhaiskasvatuspaikasta ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista.	Ohjelmat häiriöttömässä, tehokkaassa käytössä.	Toteutui osittain. Ohjelmien toimimattomuus hidastaa työntekoa.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Varhaiskasvatuksen laatu; asiakaskyselyn tulos	Kysely parittomina vuosina	Toteutunut

Kuhmo-hengen nostattaminen	Yhteiset tapahtumat lapsille mm. musiikkiopiston, kulttuuritoimen ja Aikopan kanssa.	4 toimintoa/vuosi	Toteutunut
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Lasten töiden näyttelyt esim. kirjastossa sekä vierailut hoivayksiköissä(koronavaraus).		
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Perheen kanssa tehtävä lapsikohtainen varhaiskasvatussuunnitelma(vasu). Perheiden osallistaminen laadun arvioinnissa yksikkökohtaisesti.	100%	Toteutunut
	Yksikkökohtaiset tapahtumat ja perheiden osallistuminen tapahtumien ideoinnissa.	2 toimintoa/ vuosi	Toteutunut osittain
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty			
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus			
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Läsnäolopäivän hinta päiväkodissa: Brutto= toimintakulut jaettuna läsnäolopv. määrällä, Netto= toimintakate jaettuna läsnäolopv.määrällä		
	Päiväkoti Satumetsä	85 €/pv. brutto	83 €/pv. brutto
	Tuupalan päiväkoti, päivähoito	60 €/pv. brutto	54 €/pv. brutto
	Vuoropäiväkoti Kuusenkuiske	90 €/pv. brutto	95 €/ pv. brutto
	Läsnäolopäivän hinta perhepäiväkotihoidossa	75 €/pv. brutto	90 €/pv. brutto
	Yhteisiä koulutuksia	1-2krt.vuodessa	Ei toteutunut

Yhteistyö yli kuntarajojen		tarpeen mukaan riittävä määrä hoitopaikkoja	
Talouden tasapaino	Päivähoidon osto- ja myynti naapurikuntiin		Toteutunut
	Varhaiskasvatuspaikkojen ja henkilöstömäärän sopeuttaminen lapsimäärään.		Toteutunut
Parhaimmat palveluiden järjestämistavat	Asiakasperheen toiveen mukainen varhaiskasvatuspaikka, jossa lapsi saa tarvitsemansa tuen.	Asiakastyytyväisyys kysely	Toteutunut
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Työhyvinvointimittaus	positiivinen tulos	Toteutunut
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Kehityskeskustelut	100 %	Toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	pätevä henkilöstö	kelpoisuusehdot täyttyvät	Toteutunut osittain
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	täydennyskoulutus	tarpeen mukaan	Toteutunut
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	yksikkökohtaiset työyhteisön arvioinnit	1xvuosi	Toteutunut
	varhaiskasvatuksen pedagogiikan vuosikello	käytössä kaikissa yksiköissä	Ei toteutunut
	varhaiskasvatussuunnitelmaa(vasu) ja esiopetussuunnitelmaa toteutetaan ja arvioidaan säännöllisesti	arviointi vuosikellon mukaisesti	Toteutunut osittain
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	Perheiden sensitiivinen kohtaaminen. Taito kuunnella ja tulla kuulluksi.	Myönteiset palautteet Myönteiset arviointitulokset	Toteutunut osittain. Asiakastyytyväisyys kyselyn tulokset mittarina.
	Varhaiskasvatuksen tiimi- ja yksikkökohtaiset palaverit.	Säännölliset tiimi- ja yksikkökohtaiset palaverit.	Säännölliset tiimi- ja yksikkökohtaiset palaverit toteutuneet.

	Yhteisesti sovitut toimintaohjeet ja sopimukset.		

Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

- Päiväkoti Satumetsän uuden ryhmän perustaminen viivästyi remonttiaikatauluviiveen myötä.
- Varhaiskasvatuksen digiosaamista on kehitetty Digitoukka –hankkeen avulla
- Varhaiskasvatuksen hallintomallista 1.8.2022 alkaen tehtiin päätös
- Varhaiskasvatuksen kolmiportainen tuki, varhainen puuttuminen ja oppilashuoltotyö on kehitetty yhteistyössä Hellä hankkeen, Varhaisen tuen tiimin projektiryhmässä.

Tuloskortti/Perusopetus

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yrityskyläyhteistyö	Kaikki 6. ja 9. lk osallistuvat yrityskylätoimintaan	Vierailut toteutettiin koronaturvallisesti keväällä 2021. Yrityskylään pääsivät myös 7. luokkalaiset, joilta keväällä 2020 vierailu jäi väliin koronan vuoksi.
	Pätevä henkilöstö, varsinkin erityisopetuksessa	Koko henkilöstö koulutuksellisesti pätevää, oikea-aikainen rekrytointi	Erityisopetukseen kelpoisten henkilöiden saaminen ollut haastavaa eikä toteutunut.
	Ryhmäkoot, päättötodistuksen saajat, toisen asteen koulutukseen hakeutuminen	Laadukas perusopetus vetovoimatekijänä	Muutamassa ikäryhmässä ryhmäkoot kasvaneet. Päättötodistus kaikille. Ensimmäinen ikäryhmä 9. luokkalaisia keväällä 2021, joita koski oppivelvollisiän pidentyminen.
		Uuden koulun näkyvyys	Vierailuja toteutui vähemmän koronan vuoksi ja koulupäivän aikaan ei ollenkaan.
Onnistunut viestintä		Yhtenäiskoululla omat some-sivut, kodin ja koulun välinen toimiva viestintä, hyvä yhteistyö lehdistön kanssa	Some-sivuille kouluntapahtumista kuvia. Lehdistön kanssa yhteistyötä.
	Ulkopuoliset tapahtumat Yhteydenotot, vierailut	Rekrymessuille osallistuminen, TET -yhteistyö, 7-9 luokkien oppilaat laativat nettiin työpaikkakuvauksia	Rekrymessut toteutui. TET-jaksoja piti toteuttaa soveltuvin osin.
	Oppilaitosten näkyvyys lehdistössä ja somessa,	Tiedottaminen asiasta ja	Toteutunut.

	huoltajatapaamisten toteutuminen.	kannustaminen hakeutumaan opiskelijaksi.	
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa	Yritysyhteistyön monimuotoisuus		
Yhteistyö	Syventyvän yritysyhteistyön toimintamuodot		
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Yhteistyö Taitotehtaan kanssa	Taitotehdas-vierailut ja vierailijat sieltä.	
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Henkilöstön riittävyys	Laadukas oppilashuolto	Toteutunut.
	Asioiden onnistunut hoitaminen	Toimiva yhteistyö eri toimijoiden välillä	Lyhytaikaisten sijaisten saannissa haasteita.
	Tea-viisarin, koululterveyskyselyn ja kiva-koulun kyselyjen yhteenvedot	Oppilaiden hyvinvointi	Yhteenvedot käyty läpi oppilashuollon kokouksissa ja mietitty toimenpiteitä. Tunne- ja vuorovaikutustuntien pitäminen kaikille ikäryhmille aloitettiin syksyllä 2021.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Yhteistyön muodot ja saatavuus	Nuorisopalvelujen, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan ja koulun yhteistyö	Toteutunut.
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa"	Toteuma	Psykologi- ja terv. hoitajan, lääkärin ja psyk. sairaanhoitajan palvelujen saatavuus"	Terveydenhoitajat vähemmän tavoitettavissa koronaan liittyneiden muiden töiden vuoksi.
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Kyselyt oppilailta	Harrastus- ja kerhotoiminnan lisääminen koulupäivän yhteyteen	Kerhotoimintaa ollut ja siihen on saatu rahoitusta.
Digitalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Oppilaiden ja henkilöstön osaamistason seuranta ja kehittäminen	Digitutortoiminnan jatkaminen ja kehittäminen, oppilaiden vertaistuki, osallistuminen kaupungin digihankkeeseen	Kokoaikainen digi-tutor opettaja aloitti hankerahalla 1.8.2022 vuoden määräaikaisena. Henkilöstö osallistunut koulutukseen, josta välineitä sähköisten oppimateriaalien käyttöön.

Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Koulumatkojen pituus	Lain mukaiset kuljetusajat	Toteutunut.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Hankerahan saaminen ja sen mahdollistama runsaampi toiminta. Laitteiden määrä / oppilaat	Digitutortoiminnan turvaaminen, välineistön lisääminen. Tavoitteena joka lukuvuosi läppäri/chromebook vähintään joka toiselle 4. luokan oppilaalle."	Toteutunut.
Kuhmo-hengen nostattaminen	Yhteistyön toteutuminen. Yleisen palautteen seuraaminen.	Osallistuminen kaupungin tapahtumiin. Uuden koulun markkinointi.	Yhteisiä tapahtumia ei ole voinut toteuttaa. Puukoulu oli mukana videosarjassa “Kymmenen tarinaa puusta”.
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Opetussuunnitelman toteutuminen	Toiminta optimoidaan oppilasmäärä ja talouden reunaehdot huomioiden	
Yhteistyö yli kuntarajojen	Toteutuneet hankkeet, koulutukset, tapaamiset	Kainuun kuntien yhteishankkeet, Aikopa -yhteistyö	Toteutunut.
Talouden tasapaino	Toiminta toteutetaan talousarvion antamissa raameissa.	Talousarvion mukaisesti.	
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Työajan riittävyys, työtehtävien oikea määrällinen mitoitus	Oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö, työtehtävien tasainen jakaantuminen henkilöstölle	Korona on lisännyt työmäärää koko henkilöstöllä.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Kehityskeskustelu	Oikein mitoitetut tehtävänkuvat, riittävä täydennyskoulutus	Kehityskeskustelut toteutettu yksilökeskusteluina.
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu		Työtehtävien ja henkilöstön vastaavuus	Toteutunut.
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Poissaoloseuranta	Työhyvinvointi kunnossa, korona-aikaankin.	Toteutunut osittain. Työnohjausaikoja ei toimijoilta saanut enää loppuvuodesta.

Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	Teamsin käyttö	Sujuva käyttö henkilöstöllä ja oppilailla.	Työhyvinvointikyselyn tulosten läpikäynti 2021 keväällä henkilöstön kanssa. Tapaamiset olleet Teamsillä.

Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

- Oppilaiden hyvinvoinnin tukemisessa oli lasten ja nuorten hyvinvointiohjaaja kevätlukukauden 2021, koulunuorisotyöntekijä oli mukana koulun arjessa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamista syyslukukaudesta 2021 alkaen.
- Tuupalan kivikoulun remontti.
- Yhteistyötä eri tahojen kanssa.
- Oppilaiden ja henkilöstön digitaitojen vahvistaminen jatkui digitutorin ja koulutuksen tuella (opetuksen digitalisaatio-ohjelman työstäminen).
- Yrittäjyys ja työelämä TET-viikkojen, rekrymessujen ja Yrityskylä-toiminnan kautta.
- Kirjallisuuskaupunki mm. kirjaston kirjavinkkausten ja kirjastovierailujen myötä.
- Kuntien välistä yhteistyötä täydennyskoulutusten ja yhteishankkeiden kautta.

Tuloskortti/Lukiokoulutus

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	2. asteen koulutuksessa opiskelevien määrä Kuhmossa	1. Kaikki peruskoulun päättäneet jatkavat opintoja toisella asteella, lukion aloittaa Kuhmossa väh. 25 opiskelijaa. Lukio sekä muut kaupungin yksiköt ja yrittäjät tekevät yhteistyötä. TaitoTehdas mahdollistaa opiskelun myös lukiolaisille ja ylioppilaille. Lukion tarjoamia turvallisuusopintoja valitaan.	Kaikki peruskoulun päättäneet saivat koulutuspaikan, lukion aloitti Kuhmossa 27 nuorta. Yhteistyö toteutunut, TaitoTehtaalla kaksoistutkinnon suorittaja, turvallisuusopinnot kiinnostivat nuoria ennakoitua enemmän.
Onnistunut viestintä	Avoimista työpaikoista on tieto ja niihin saadaan työntekijöitä.	Somessa on nuorten tekemiä yritysesittelyitä, avoimet työpaikat ja työnhakijat kohtaavat.	Somessa ei toistaiseksi nuorten laatimia yritysesittelyitä.
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa	Taitotehtaan opiskelijoiden määrä.	Opiskelijoiden määrässä on kasvava trendi.	Opiskelijoiden määrä ei ole kasvanut.
Yhteistyö	Yhteistyön vaikuttavuus	Lukio sekä muut kaupungin yksiköt ja yrittäjät tekevät yhteistyötä. Lukiolaisia on töissä yrityksissä. Työpaikkoja	Yrittäjiin on pidetty. Yhteyttä esim. RYLA-kurssilla, osa lukiolaisista työskentelee opintojen ohessa. Rekrymessut pidettiin suunnitellusti ja seuraavien

		esitellään vuosittain rekrymessuilla.	messujen ajankohdasta on sovittu.
	Taitotehdas on houkutteleva vaihtoehto ammatillisia opintoja valitseville.	Taitotehtaan toiminta on aktiivista ja kattaa useita aloja.	Taitotehtaassa opiskellaan useille aloille.
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Mahdollisuus suorittaa lukio-opintoja vaihtelevin tavoin.	Lukio-opintoja voi suorittaa myös itsenäisesti etäyhteyksiä hyödyntäen.	Lukiolaiset opiskelevat etäyhteyksin ort.uskontoa, espanjaa, italiaa, kiinaa, japania ja saksaa. Koronaan liittyen eri aineita on opiskeltu hybridimallilla lukion omien opettajien ohjauksessa.
Paikallisuus hankinnoissa	Lukion panostus kaupungin matkailuun liittyvissä asioissa	Lukion kv-hankkeessa (Unescon kirjallisuuskaupunki-status näkyväksi) suunnitellaan kirjallisuuteen ja musiikkiin liittyvän pakohuoneen prototyyppi.	Kv-hanke on edennyt, mutta pakohuoneen prototyyppi ei ole vielä valmistunut.
Saavutettavuus			
Matkailutoimialan kehittyminen			
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	opiskeluhuollon toimivuus, opiskelijoiden ja henkilöstön vointi ja oireettomuus käytössä olevissa tiloissa	Opiskeluhuolto pystyy vastaamaan tarpeeseen, koulutyö toteutuu terveissä tiloissa, jotka ovat lähellä toisiaan.	Lukion opetus kirjastolla alkoi 8/22 ja kivikoulun 4. krs valmistui 12/22. Terveydenhoitajan työaikaa kului koronarokotuksiin, muutoin opiskeluhuolto toimi hyvin.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Lukiokurssien erilaiset suoritusmahdollisuudet	Kursseja suoritetaan myös lukion ulkopuolella mm. musiikkiopistossa ja Tutorhousen organisoimana. Tenttiminen on yksi vaihtoehto kurssien suorittamiselle. Yhteistyö Kuhmossa toimivien viranomaisten kanssa laajenee ja nuoret ymmärtävät, että Kuhmossa voi työllistyä mielenkiintoisilla aloilla.	ML-opiskelijat ovat myös mus.opiston opiskelijoita, Tutorhousen kielitarjontaa hyödynnetään hyvin. Tenttimistä on tavanomaista enemmän. Yhteydet turvallisuusviranomaisiin ovat vahvistuneet.

Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa	Sopiva henkilöstön määrä suhteessa asiakkaisiin ja tarpeeseen	Opiskelijoiden tarpeeseen vastataan lain määrittämässä ajassa.	Lukion opiskeluhuolto toimii hyvin.
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Toimenpiteet, jotka mahdollistavat lukio-opiskelun siitä kiinnostuneille	Liikenneyhteydet mahdollistavat lukio-opiskelun myös ulkopaikkakuntalaisille, vuokralla asuvia opiskelijoita voidaan tukea.	Kaikki lukiolaiset asuvat Kuhmossa, liikenneyhteydet eivät ole riittävät.
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastumahdollisuudet		Sekä lukion henkilöstö että opiskelijat pystyvät toiminaan etäyhteyksin. Lukio tekee yhteistyötä eri harrastusten tarjoajien kanssa (esim. musiikkiopisto, kansalaisopisto, urheiluseurat) ja ohjatuista harrastuksista voi saada lukion kursseja.	Etäyhteydet ovat hyvin käytössä. Yhteistyö lukion ulkopuolisten toimijoiden kanssa sujuu hyvin.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Virtuaalinen osallistuminen koulutuksiin/tapahtumiin, toiminnan sujuvuus digitalisuutta hyödyntäen.	ICT-osaamisen taso mahdollistaa monipuoliset toimintatavat.	Toteutunut
Kuhmo-hengen nostattaminen	Asenneilmapiirin havainnointi eri menetelmin	Kaikki ovat tietoisia Kuhmon hyvistä puolista ja mahdollisuuksista ja toimivat Kuhmon kehittämiseksi.	Toteutunut
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus	Yhteistyöryhmien toimivuus.	Lukion opiskelijat toimivat opiskelijakunnassa, lukion johtoryhmässä, opiskeluhuoltoryhmässä ja kriisiryhmässä. Lisäksi lukiolaisia on nuorisvaltuuston edustajina kaupungin päättämiselimissä.	Toteutunut
		Myös henkilöstöllä on aito vaikutusmahdollisuus omaa työtänsä koskevissa asioissa.	Toteutunut

Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Etäyhteyksien ja tietotekniikan hyödyntäminen työskentelyssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Suoritettujen etäkurssien määrä kasvaa, uusia digitaalisia mahdollisuuksia otetaan haltuun.	Etäopintoja suoritettu enemmän kuin aiemmin, uusia sovelluksia käytetään tarvittaessa.
Yhteistyö yli kuntarajojen	Yhteistyön määrä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa	LOPS2021-hankkeessa kaikkia osapuolia hyödyttävä toiminta, haasteisiin paneutuminen yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Lukio toimii Suomen lähilukioyhdistyksessä ja Kainuun korkeakouluyhdistyksessä tavoitteenaan parantaa pienten lukioiden opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia.	Kainuun lukioiden rehtorit ovat yhteydessä toisiinsa, haasteita ratkotaan yhdessä.
Johtaminen Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaiseduksi			Lukion toiminta lähilukioyhdistyksessä ja Kainuun KK-yhdistyksessä on jatkunut.
		Lukio toimii tehokkaasti mm. tarjoamalla kursseja vuorovuosin.	Suunnitellusti
Talouden tasapaino	Lukion toiminta toteutetaan talousarvion asettamissa raameissa.	Lukio tarjoaa opiskelijoille erilaisia tapoja opiskella, TaitoTehdas ottaa huomioon opiskelijoiden erilaiset tarpeet ja tavoitteet. Opetustarjonnassa otetaan entistä paremmin huomioon lukion toimintaympäristö, mm. eri viranomaistahojen tarjoamat mahdollisuudet.	Taitotehdas ei toistaiseksi ole kiinnostanut lukiolaisia kovin paljon, mutta lukion toimintaympäristö on hyvin esillä lukion opetustarjonnassa.
Parhaimmat palveluiden järjestämistavat	Kokeillaan uusia toimintamalleja ja etsitään uusia yhteistyökumppaneita lukio-opintojen toteuttamiseksi.		
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	työhyvinvointimittaus	väh. edellisen mittauksen taso	Tyhy-mittaus tehtiin vuonna 2020 ja lukion tulokset ovat edelleen hyvät.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	kehityskeskustelut	100 %, jatkuva oman työn kehittämisen halu	toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Yhteistyön sujuvuus ja aktiivisuuden taso.	Opiskelijat ja henkilöstö suunnittelevat yhdessä lukion	Toteutunut, vaikkakin toiminta on jouduttu koronan vuoksi siirtämään tai

Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat Aito ja kunnioittava vuorovaikutus		toimintaa. Erilaisten kyselyiden tulokset huomioidaan arjessa.	toteuttamaan eri tavalla kuin yleensä.

Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

- Lukion opetus kirjastolla aloitettiin elokuussa ja Tuupalan kivikoulun remontti valmistui joulukuussa.
- Uusi opetussuunnitelma valmistui ja otettiin käyttöön elokuussa. Siihen sisältyvä turvallisuusopintokokonaisuus käynnistyi myös elokuussa, yhteistyö turvallisuustoimijoiden kanssa on tiivistynyt.
- Rekrymessut pidettiin marraskuussa, yrittäjyyttä ja johtajuutta koskevan RYLA-kurssin sisältö uudistettiin.
- Unescon kirjallisuuskaupunkistatus näkyväksi -hankkeessa työstetty kirjallisuuteen liittyvää pakohuoneprototyyppiä.
- Lukiolaisten hyvinvoinnin tukemiseksi otettiin käyttöön uusia toimintatapoja.

Tuloskortti/Musiikkiopisto

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Hakijoiden määrä avoinna oleviin paikkoihin.	Musiikkiopiston opettajilla on kelpoisuus.	Toteutunut
Onnistunut viestintä	Musiikkiopiston henkilökunta julkaisee somessa vähintään kerran viikossa.	Koko musiikkiopiston henkilökunta osallistuu viestintään.	Toteutunut. Musiikkiopiston Facebook-sivustolla viikoittain julkaisuja.
Yhteistyö	Yhteistyön sujuvuus	Tyytyväiset yhteistyökumppanit	Toteutunut
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Musiikkiopistosta saa valmiudet jatko-opintoihin		Jatko-opinto valmiudet hyvät.
Saavutettavuus	Taiteen perusopetus on saavutettavaa kaikille.	Opetus tavoittaa erilaisia oppijoita.	Toteutunut
Matkailutoimialan kehittyminen	Tarjotaan palveluita matkailuyrittäjille	Tuo lisäarvoa matkailutuotteille	Toteutunut. Kesämuusikkotoiminta.
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Opetustyön laatu ja kannustavuus	Keskeyttäneiden lukumäärä laskee.	

Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Yhteistyö kolmansien tahojen kanssa Opetustyö huomioi oppilaiden yksilölliset oppimistavoitteet.	Hyvä yhteistyö osapuolten välillä. Asiakkaat ovat tyytyväisiä opetukseen.	Toteutunut Toteutunut
Ydintoiminnat omana tuotantona	Kuhmon musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen mukaista opetusta ylläpitoluvan mukaisesti sekä musiikissa että tanssissa.	Opetus toteutuu uuden opetussuunnitelman mukaisesti.	Toteutunut. Tanssin opetus aloitettu 2021
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Kuhmon musiikkiopisto on mukana kaupungin hyvinvointiryhmässä	Musiikki on hyvinvoinnin ylläpitäjä kuhmolaisille.	Toteutunut. Säännölliset oppilaskonsertit ja esiintymiset eri tilaisuuksissa.
Digitalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Koulutusta ja tukea tarjotaan säännöllisesti.	Henkilökunta osaa käyttää digiä pedagogisesti mielekkäästi.	Toteutunut. Esim. Sibelius-nuotinnos ohjelma, Ultimate guitar..
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Pedagoginen, taloudellinen ja alueellinen saavutettavuus toteutuu.	Yksilöllistetyt opetussuunnitelmat käytössä. Vapaaoppilaspaikat ja sisaralennukset mahdollisia.	Toteutunut
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet	Etätyövälineistöä on, sen käyttöön koulutetaan.	Etäopetus on osa musiikkiopiston toimintaa.	Toteutunut. Koronan aikana usein käytössä. Myös sijaistuksessa.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Digiosaaminen	Kaikki opettajat digiosaavia.	Toteutunut
Kuhmo-hengen nostattaminen	Kuhmo-henki henkilöstön ja oppilaiden parissa	Opettajat asuvat toiminta-alueella.	Toteutunut
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Henkilökunta on helposti lähestyttävää ja kuuntelevaa.	Työyhteisön ilmapiiri herättää asiakkaiden luottamuksen.	Toteutunut
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus	Musiikki on osa kaupungin asukkaiden elämää.	Palvelujamme käytetään	Toteutunut Konsertit
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat	Taiteen perusopetuksen saavutettavuuden toteutuminen	Opetusmenetelmät ovat monipuolisia.	Toteutunut

toimintatavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntarajojen	Olemassa olevien yhteistyösopimusten toimivuus, mahdolliset uudet yhteistyökuviot	Uusi yhteistyökokeilu aloitetaan.	
Talouden tasapaino	Toiminta toteutuu budjetin mukaisesti	Toiminta toteutuu vähintään nykyisessä laajuudessa.	Toteutunut
Parhaimmat palveluiden järjestämistavat	Musiikin opetuksen saatavuus toteutuu	Opetusta annetaan myös toiminta-alueen ulkopuolella	
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Työhyvinvointi Työskentelymahdollisuudet ovat sellaiset, että työn tekeminen laadukkaasti onnistuu.	Hyvinvoiva työyhteisö, joka keskustelee, ideoi ja viestii.	Toteutunut Kuukausittaiset opettajien kokoukset
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Ammattitaito, tehtävänkuvat, diversiteetin hallinta	Henkilökunnan kyvykkyydet on tunnistettu ja otettu käyttöön.	Toteutunut
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Kehityskeskustelut, avoin toimintakulttuuri	Yhteistoiminnallinen malli, joka on tiedossa.	Toteutunut
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	Noudatamme yhdessä sovittua toimintatapaa	Hyvinvoiva työyhteisö	Toteutunut
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Tanssin opettaja palkattu 1.8.2021 alkaen. • Digikoulutusta järjestetty henkilökunnalle. • Opettajien vahvuuksia hyödynnetään musiikkiopiston toiminnassa. • Viestintätaitoja kehitetty ja viestintävastuuta jaettu henkilökunnalle. • Työyhteisötaitoja kehitetty henkilökuntakokouksissa.			

Tuloskortti/Nuorisopalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Osaamistodistukset	8-12 kpl	Toteutui osittain
Onnistunut viestintä	Nuorisopalvelut Kainuun alueen yhteisessä viestintätyöryhmässä, jonka		Toteutui

	tavoitteena tuoda näkyviin työpajoilla hankittavaa osaamista		
Yhteistyö	Palkkatukityöllistettyjen siirto yrityksiin	5 henkilöä	Toteutui osittain
Matkailutoimialan kehittyminen	Nuorten osaamisen kerryttäminen: 1) tarjoamalla kesätöitä 2) Ankkuri-valmennuksen työvalmennus	Osaamistodistukset, 10-15 kesätyöntekijää	Toteutui
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Liikkuvan nuorisotyön tekeminen yhteistyössä 4H:n ja ev.lut. srk:n kanssa	Tule luo -hankkeen autossa mukana keskimäärin kerran viikossa	Toteutui
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kehittäminen	Uusia toimintamalleja syntyy	Toteutui
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Koulunuorisotyön kehittäminen ja liikkuvan nuorisotyön vieminen myös kyläkoulujen oppilaille	Nuoret sekä keskustassa että perukoissa käyttävät nuorisotyön palveluita.	Toteutui
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet	Palvelun laadun mittaaminen (Ankkuri ja etsivä n-työ), Sovarikyselyllä	Nuorten sosiaalinen vahvistuminen ja palautteen keskiarvo kohonnut ed. kyselystä	Toteutui osittain, yksi keskiarvo jäi puuttumaan vähäisen vastaajamäärän vuoksi
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Ankkuri-valmennukseen TVT-suunnitelma	Suunnitelma viedään käytäntöön vuoden 2021 aikana	Toteutui osittain
Kuhmo-hengen nostattaminen	Viestitään positiivisesti ja aktiivisesti		Toteutui
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus	Nuorisopalvelujen ja kirjaston yhteistyö	väh. 1 yhteinen tapahtuma	Toteutui

Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	VAT-järjestelmästä Paikko-järjestelmään siirtyminen	Tammi-helmikuussa 2021	Toteutui
Yhteistyö yli kuntarajojen	Osallistutaan nuorisotyön alueelliseen toimintaan	Vähintään 4 kertaa vuodessa	Toteutui
Parhaimmat palveluiden järjestämistavat	1) Digituki nuorille 2) Hyvä Päivä -ryhmä verkkopalveluna	väh. 1 ryhmä verkossa	Toteutui
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Kehityskeskustelut	100 %	Toteutui osittain.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Työnohjauspalvelu	Työnohjaus 6-12 kertaa vuodessa	Toteutui osittain
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Koko henkilöstö osallistuu toimintasuunnitelmien tekoon sekä tuloskortin tavoitteiden laatimiseen	Kolme toimintasuunnitelmaa 15.12. mennessä	Toteutui
Laadukkaat henkilöstökäytännöt			
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat			
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus			
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyön -hankkeen toteutuminen • Kainuun kuntien yhteistyössä valmistui Kainuun alueen nuorisotyön perussuunnitelma, KaNups			

5.7.9 Kaupunkiympäristön palvelualue

Toiminta

Kaupunkiympäristön palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- kunnallistekniikka
- yksityistiepalvelut
- tilapalvelut (ateria- ja siivouspalvelut sekä tilapalvelut)
- maankäyttö ja mittaus

Kaupunkiympäristön palvelualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää taloudellisesti kaupungin tarvitsemat toimitilat sekä turvalliset ja viihtyisät yhdyskuntatekniset palvelut sekä edistää ympäristön viihtyisyyttä, Kuhmon luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja kaikkien maankäyttömuotojen sopeuttamista ympäristöön.

Talous

Ajettu: 16.03.2022 05.14.01	Toteuma 2021	Toteuma 2020	Ero, euroa	Ero-%	Budjetti 2021	Ero, euroa	Ero-%
MYYNTITUOTOT	1 445 210,96	2 604 696,35	-1 159 485,39	-44,52 %	1 479 617,00	-34 406,04	-2,33 %
MAKSUTUOTOT	344 682,13	228 692,72	115 989,41	50,72 %	277 600,00	67 082,13	24,17 %
TUET JA AVUSTUKSET	43 201,57	122 320,89	-79 119,32	-64,68 %	46 100,00	-2 898,43	-6,29 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 547 849,22	1 509 441,54	38 407,68	2,54 %	1 552 282,00	-4 432,78	-0,29 %
TOIMINTATUOTOT	**3 380 943,88**	**4 465 151,50**	**-1 084 207,62**	-24,28 %	**3 355 599,00**	**25 344,88**	0,76 %
Valmistus omaankäyttöön	203 842,36	151 252,93	52 589,43	34,77 %		203 842,36	
HENKILÖSTÖKULUT	-3 270 293,00	-3 732 155,22	461 862,22	-12,38 %	-3 162 395,93	-107 897,07	3,41 %
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)							
Muut palvelut	-1 197 918,68	-2 086 937,45	889 018,77	-42,60 %	-1 343 407,00	145 488,32	-10,83 %
PALVELUIDEN HANKINNAT	-1 197 918,68	-2 086 937,45	889 018,77	-42,60 %	-1 343 407,00	145 488,32	-10,83 %
AINEET JA TARVIKKEET	-2 293 059,02	-2 264 210,77	-28 848,25	1,27 %	-2 065 565,90	-227 493,12	11,01 %
AVUSTUKSET	-596 734,36	-514 503,98	-82 230,38	15,98 %	-601 205,00	4 470,64	-0,74 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-243 978,50	-196 447,07	-47 531,43	24,20 %	-177 912,00	-66 066,50	37,13 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-7 601 983,56**	**-8 794 254,49**	**1 192 270,93**	-13,56 %	**-7 350 485,83**	**-251 497,73**	3,42 %
TOIMINTAKATE	**-4 017 197,32**	**-4 177 850,06**	**160 652,74**	-3,85 %	**-3 994 886,83**	**-22 310,49**	0,56 %

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana seitsemän (9) kertaa ja elinvoimavaliokunta neljä kertaa.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintakate oli – 4 017,2 (- 4 177,9) tuhatta euroa ja toteutui – 22,3 tuhatta euroa budjetoitua huonompana. Alitusta tuli teknisten palveluiden hallinnossa – 51,2 tuhatta euroa ja kunnallistekniikassa – 231,4 tuhatta euroa. Sen sijaan rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun katetavoite ylittyi 43,5 tuhannella, yksityistiepalveluiden 85,9 tuhannella, tilapalveluiden 38,1 tuhannella sekä maankäytön ja mittauksen 92,8 tuhannelle eurolla.

Palvelualueen toimintatuotot olivat 3 380,9 (4 465,1) tuhatta euroa ja ylittivät tavoitteen 25 ,3 tuhannella eurolla . Myyntituotot alittuivat – 34,4 tuhannella eurolla. Maksutuotot ylittyivät 67,1 tuhannella eurolla, kun rakennusvalvonnan maksutuotot ylittyivät 40,2 tuhannella ja yksityistiepalveluiden 24,4 tuhannella eurolla. Yhteenlasketut valmistus omaan käyttöön ja toimintakulut olivat – 7 602,0 (- 8 794,3) tuhatta euroa ja ylittyivät 47,7 tuhannella eurolla. Yhteenlasketut valmistus omaan käyttöön ja henkilöstökulut alittuivat – 95,9 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnat alittuivat – 145,5 tuhannella eurolla isoimpana eränä rakennusten kunnossapitopalvelut – 187,7 tuhatta euroa. Aineet ja tarvikkeet ylittyivät 227,5 tuhannella eurolla isoimpina erinä lämmityskulut 62,2 tuhatta sähkö 145,5 tuhatta ja muut materiaalit 58,9 tuhatta euroa. Muut toimintakulut ylittyivät 66,1 tuhannella eurolla. Ylitykset tulivat rakennusten, koneiden ja sovellusvuokrista.

Teknisten palveluiden hallinnon toimintakate oli – 187,1 (-625,9) tuhatta euroa ja alitti tavoitteen – 51,2 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 189,1 (- 626,2) tuhatta euroa ja ylittivät budjetoidun 52,2 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluissa ylitys oli 35,5 tuhatta euroa ja johtuu osin palkkojen vyörytyksestä. Luottamushenkilöiden palkat ylittyivät 8 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnan ylitys oli 7,9 tuhatta

euroa ja muiden toimintakulujen 12,3 tuhatta euroa. Palveluissa ylitytä IT-palveluissa ja sovellusten sovellusostoissa. Muissa toimintakuluissa kirjattiin myyntitappioita 9,1 tuhannen euron verran.

Rakennusvalvonnan toimintakate oli 51,0 (- 53,0) tuhatta euroa ja se ylitti budjetoidun 43,5 tuhannella eurolla. Toimintatuotot olivat 155,6 (78,7) tuhatta euroa ja ylittivät tavoitteet 39,1 tuhannella eurolla maksutuottojen ylittyessä 40,2 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 104,6 (- 131,7) tuhatta euroa ja alittuivat – 4,4 tuhatta euroa henkilöstökulujen alittuessa – 6,7 tuhatta euroa.

Kunnallistekniikan toimintakate oli – 1 515,6 (- 1 078,6) tuhatta euroa. Vertailtavuuteen vuoteen 2020 verrattuna vaikuttaa vesiliiketoiminnan yhtiöittäminen 1.1.2021 alkaen. Katetavoite alittui – 231,4 tuhatta euroa. Toimintatuotot olivat 111,8 (1 298,2) tuhatta euroa ja jäivät tavoitteesta – 113,6 tuhatta euroa. Myyntituottojen jäämä oli – 20,2 tuhatta, avustustuottojen – 25,8 tuhatta ja muiden toimintatuottojen – 63,2 tuhatta euroa. Teknisen varikon myyntituotot jäivät – 17,9 tuhatta euroa. Liikuntapaikkojen avustustuotot jäivät tavoitteesta – 27,0 tuhatta euroa. Muissa tuotoissa varikon tuotot jäivät – 34,8 tuhatta euroa, jätehuollon – 12,0 tuhatta euroa ja puistojen ja yleisten alueiden tuotot – 15,1 tuhatta euroa. Toimintakulut olivat – 1 678,6 (2 460,3) tuhatta euroa ja ylittyivät 168,9 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnoissa ylitys oli 38,4 tuhatta euroa, aineissa ja tarvikkeissa 41,5 tuhatta euroa, avustuksissa 21,9 tuhatta euroa ja muissa kuluissa 23,3 tuhatta euroa. Palvelujen hankinnoissa ylitystä tuli alueiden kunnossapidossa 53,9 tuhatta euroa ja koneiden kunnossapidossa 31,5 tuhatta euroa. Sähköstä maksettiin 37 tuhatta euroa budjetoitua enemmän. Liikuntapaikka-avustuksia maksettiin budjetoitua enemmän. Muissa kuluissa koneiden ja laitteiden vuokria maksettiin 20 tuhatta euroa budjetoitua enemmän.

Yksityistiepalveluiden toimintakate oli – 496,0 (- 523,3) tuhatta euroa. Toimintakate toteutui 85,9 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Toimintatuotot olivat – 130,2 (172,8) tuhatta euroa ja toteutuivat 22,4 tuhatta euroa ennakoitua suurempina, kun maksutuottoja saatiin 24,4 tuhatta euroa ennakoitua enemmän. Toimintakulut olivat – 626,2 (, 696,2) tuhatta euroa ja toteutuivat – 63,5 tuhatta euroa budjetoitua pienempinä. Henkilöstökulut jäivät budjetista -8,6 tuhatta ja palvelujen hankinnat -32,6 tuhatta euroa. Tieavustuksia maksettiin – 22,8 tuhatta euroa budjetoitua vähemmän.

Tilapalvelut kokonaisuuden toimintakate oli – 2 069,8 (- 1 932,4) tuhatta euroa ja toteutui 38,1 tuhatta euroa budjetoitua parempana. Toimintatuotot olivat 2 615,8 (2 634) tuhatta euroa ja olivat budjetissa. Yhteenlasketut valmistus omaan käyttöön ja toimintakulut olivat – 4 685,6 (- 40566,5) tuhatta euroa ja toteutuivat - 38,2 tuhatta euroa pienempinä. Yhteenlasketut valmistus omaan käyttöön ja henkilöstökulut toteutuivat – 107,2 tuhatta euroa budjetoitua pienempinä. Palveluja hankittiin – 140,8 tuhatta euroa ennakoitua vähemmän. Aineista ja tarvikkeista maksettiin 187,4 tuhatta euroa ja muista toimintakuluista 22,4 tuhatta euroa budjetoitua enemmän. Vastuualueen sisällä Tilapalvelut yksikön toimintakate toteutui 22,9 tuhatta euroa budjetoitua parempana, ruokapalveluiden toimintakate jäi tavoitteesta – 6,0 tuhatta euroa ja ruokapalvelut ylitti tavoitteen 21,1 tuhannella eurolla. Vastuualueen palveluissa isoimmat säästöt tulivat alueiden kunnossapidosta – 33,5 tuhatta, rakennusten kunnossapidosta - 143,7 tuhatta , sovellushankinnoista – 51,4 tuhatta sekä matkustus- ja kuljetuspalveluista – 24,9 tuhatta euroa. Aineissa ja tarvikkeissa lämmityksestä maksettiin 62,2 tuhatta euroa, sähköstä 109,3 tuhatta euroa ja muista materiaaleista 45,9 tuhatta euroa budjetoitua enemmän. Elintarvikkeiden hankinnoista tuli säästöä – 27,7 tuhatta euroa.

Maankäyttö- ja mittauspalveluiden toimintakate oli 200,3 (35,4) tuhatta euroa ja toteutui 92,8 tuhatta euroa budjetoitua suurempana. Toimintatuotot olivat 365,5 (280,9) tuhatta euroa ja toteutuivat 76,5 tuhatta euroa budjetoitua suurempina. Myyntituotot ylittyivät 33,9 tuhatta, maksutuotot 6,3 tuhatta ja muut toimintatuotot 35,9 tuhatta euroa. Muissa tuotoissa tonttien vuokratuotot jäivät tavoitteesta – 15,7 tuhatta euroa. Myyntivoittoja saatiin 51,8 tuhatta euroa ennakoitua enemmän. Toimintakulut olivat – 165,2 (- 245,5) tuhatta euroa ja jäivät – 16,2 tuhatta euroa budjetoitua pienemmäksi. Palveluita hankittiin – 19,1 tuhatta euroa ennakoitua vähemmän.

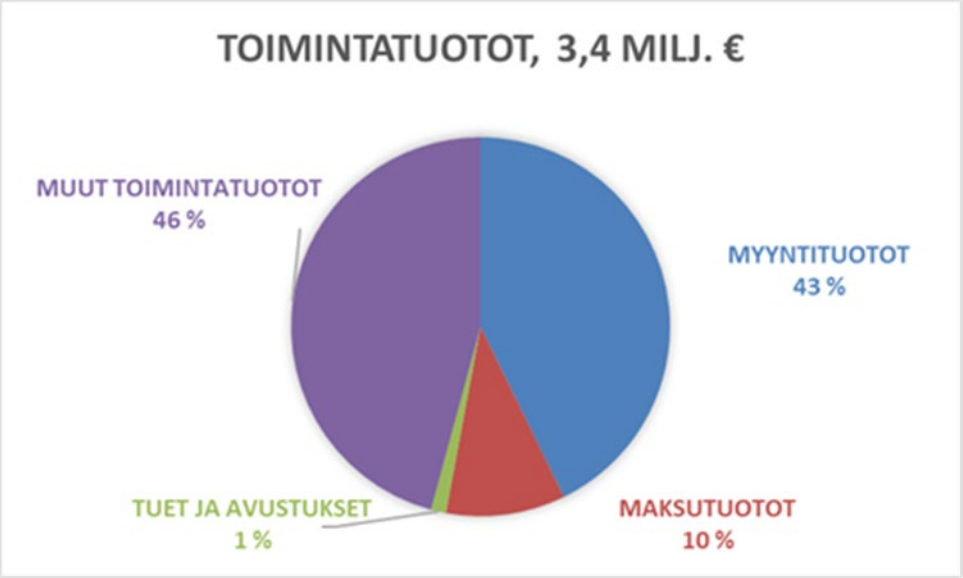

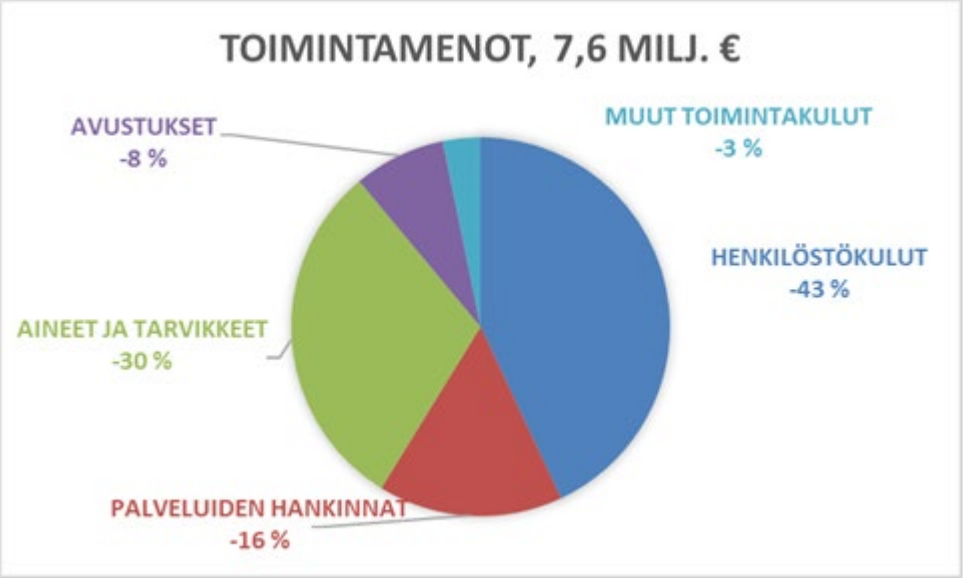

Tuloskortti/Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Lupahakemusten nopea käsittely ja tarvittavien katselmusten oikea-aikainen suorittaminen.	Lupapisteen kautta hakijoilla tieto esim. hakemusten puutteista 3 vkon kuluessa täydellisestä hakemuksesta	Luvan hakjoille laitettu tieto sähköpostilla Lupapistejärjestelmän kautta mahdollisista puutteista.
Onnistunut viestintä	Toimiva nopea viestintä	Hyväksytyt lupapäätökset	Luvat myönnetty tavoitteen mukaisesti.
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa	Rakennuslupien nopea käsittely	Kaikki hakevat sähköisesti	53 rakennuslupaa myönnetty
	Yrittäjien tietämys rakennuslupa ja ympäristölupa asioissa		Luvat haetaan sähköisesti lukuunottamatta ympäristölupia, jotka

Yhteistyö kaupungin ja yritysten välillä sekä yrittäjien välillä Saavutettavuus	 Sähköiset lupahaku-järjestelmät		haetaan paperiversiolla. Lupapisteen y-lupapuoli liian kallis lupamääriin nähden.
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestys-tekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palve-luntuottajia hyödyn-täen Saavutettavuus ja toimivat liikenneyh-teydet Hyvät etätyö-, opis-kelu- ja harrastus-mahdollisuudet	Rakentajien tietämys lupa-asioissa Poikkeuslupapäätök-set ja vahvistetut kaavat Sähköiset lupahaku-järjestelmät	Myönnetyt rakennus-luvat tavoite-ajassa Kaikki hakevat säh-köisesti	Luvat myönnetty tavoi-teajassa, kun hakemukset ovat täydellisiä. Poikkeusluvat haetaan sähköisesti.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestys-tekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Digikehitystyön on-nistuminen Kuhmo-hengen nos-tattaminen Kaupungin asukkai-den yhteisöllisyys ja osallisuus	Hakemusten säh-köisyysaste Puurakentamisen osuus Naapurien kuulemi-set	kaikki luvat sähköi-sesti Kasvaa Myönteiset lupapää-tökset	Tavoitteen mukaisesti. Uusia omakotitaloja 4 ja laajennuksia 5, uusia vapaa-ajanrakennuksia 34 ja 9 laajennusta. Myönnetty 52 rakennus-lupaa
Talous			
Kriittiset menestys-tekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toiminta-tavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntara-jojen Talouden tasapaino	 Yhteiset koulutusti-laisuudet, samankaltaiset ra-kennusjärjestykset, hinnoittelut Keskeneräiset raken-nushankkeet Kiinteistöveroselvitys Sähköiset rakennus-lupakuvat	 "Vähintään kerran vuodessa koulutus ajankohtai-sista lakiasioista" Loppuun saatettu min 100 kpl Vähintään 200 kpl Enintään 10 v vanhat sähköisenä	 Osallistuttu Kainuun ELYn järjestämään tilaisuuteen. Valmistuneita lupia 43 kpl. Toteutunut n. 250 kpl. Toteutunut.

	Kiinteistöveroselvitys	Verotuloja lisää kaupungille	n.30-40 kpl uusia rakennuslupia kiinteistöveroselvityksen perusteella
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	Työhyvinvointi, motivaatio Kehityskeskustelut Esimiestyöskentelyn kehittyminen Ammattitaito Työyhteisöosaaminen	 Kaikki käyvät kehityskeskustelut. Yhteistyö kaavoituksen kanssa	 Ei toteutunut Jatkuvaa yhteistyötä, yhteiset ohjelmat
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Kiinteistöstrategiaselvitystä jatkettu, työ hidastunut vähentyneen henkilöstöresurssin myötä. • Uusia rakennuksia kiinteistöveron piiriin n. 30-40 kpl. • Rakennuslupia myönnetty 143 kpl ja valmistuneita hankkeita 43 kpl. • Neuvontatyö jatkuvaa toimintaa. • Maa-aines ja ympäristölupia myönnetty 5 kpl.			

Tuloskortti/Kunnallistekniikka

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmyönteisyys päätöksenteossa Yhteistyö kaupungin ja yritysten välillä sekä yrittäjien välillä	Toimiva infra Kotiin jaettava liikuntapalveluopas. Nettinäkyvyys Liikuntatilat käytettävissä myös yrittäjille. Uimahallipalvelut työnantajille sopimushinnalla. Yhteiset hankkeet Koululaisten uintiopetus muille kunnille. Liikuntapalveluja matkailijoille. Hankintatapaamiset	Infra ei estä yritystoiminnan kasvua. Häiriötiedotteet. Näkyvät hankkeet. Positiivinen kuva. Liikuntavuoroja ja -palveluja tarjolla kohtuullisella hinnalla. Tapaaminen laaja-alaisesti kuhmolaisten liikuntatoimijoiden kanssa. Yhteistyö muiden kuntien kanssa.	Toteutunut Toteutunut Toteutunut – palvelutarjontaa laajennettu Toteutunut Toteutunut 3 kpl

Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus	 Liikenneväylien toimivuus Näkyvyys. Liikuntamerkkiopasteet liikuntapaikoille."	Järjestetään väh. 3 kpl Yritysliikenne toimii. Mahdollisuus yhteismarkkinointiin. Liikuntamerkkiopasteet saadaan tienvarsiin."	 Toteutunut
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Koululaisten uinnin opetus. Liikuntaryhmien määrä. Yksilöllinen liikuntaneuvonta. Vertaisohjaajakoulutuksen järjestäminen.	Palvelutarjonta v. 2019 tasolla. 6. lk uimataito 85 %. Yksilöllinen liikuntaneuvontapalvelu ja vertais-ohjaajakoulutus käynnistynyt.	Uimataito 92 %, liikuntaneuvonnan markkinointi ei tuottanut tulosta, vertaisohjaajakoulutus ei toteutunut koronarajoitteista johtuen, tapahtumat toteutuivat rajoitteiden puitteissa, kesäleiritoiminta toteutui, Seuraliikkujan Seteli tavoitti 121 lasta ja nuorta, 86 perheestä, 17 liikuntaryhmässä, 6 liikuntaseurassa.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Liikuntatapahtumat Ladut, polut, reitistöt, liikenneväylät	>4 tapahtumaa/vuosi. Kesäleiritoiminnan järjestämiseen osallistuminen. Seuraliikkujan Setelin käyttöön jatkoaikaa PSAVilta. Reitit ovat kausittain käytettävässä kunnossa.	
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto	Pajakkajoen, Koirisärkän sekä Hepokankaan reitit kunnostetaan	Kunnostettu	Toteutunut Pajakkajoen osalta.
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Kuntalaisten osallistaminen suunnitteluvaiheessa.	>2 osallisuus-mahdollisuutta/vuosi. Osallistujia yhdistyksistä, yrittäjistä, yksittäisistä kuntalaisista, päättäjistä, hallintokunnista, yhteistyötoimijoista. Liikuntapalvelut osana Hyvinvointi- ja Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa.	Toteutui
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Verkossa tarjottavat liikuntapalvelut.	Liikunnanohjaus verkossa on käynnistynyt. Liikuntasalivuorotarjonta ja varausjärjestelmä on siirtynyt digitaalisiksi.	Liikunnanohjaus verkossa toteutui
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Liikenneväylät turvallisesti liikennöitävässä kunnossa.	Ei onnettomuuksia liikenneväylillä.	Kuhmossa v.2021 liikenteessä kuolemaan johtaneita onnettomuuksia 1 kpl ja loukkaantumisiin

			johtaneita onnettomuuksia 4kpl
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet	Liikuntapalveluihin osallistujien määrä	Uimahallin käyntimäärä 20000, terveysliikunnan palveluissa 300 osallistujaa. Ikääntyneiden liikuntapasseja lunastettu 170 kpl.	Uimahallin käynnit 17 479, terveysliikuntakäynnit 4702, senioripassit 193 kpl, junioripassit 7 kpl, liikuntasalivaraukset 175 h/vko
	Monipuolinen palvelutarjonta.	Liikuntapalveluja tarjolla saman verran kuin vuonna 2019. Liikuntapalvelutarjonta vastaa sisällöllisesti kuntalaisten tarpeita.	Koronapandemia rajoitti tarjottavia palveluja
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Asiakkaiden asiointi verkossa		
Kuhmo-hengen nostattaminen	Urheilijoiden ja liikuntatoimijoiden muistaminen.	Muistamiset toteutetaan Kainuun Liikunnan Urheilugaalassa.	Toteutui virtuaalitapahtumana
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Kaupungin palautejärjestelmä.	Kuntalaispalautteet läpikäydään työyksikköpalavereissa	toteutui
Kaupungin asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus	Kaikille avoimet tapahtumat. Liikuntapalvelutarjonta kaikkina vuodenaikoina.	Avoimia tapahtumia ja toimintoja järjestetään kaikkina vuodenaikoina. Tapahtumia suunnataan yhteisesti kaikille ikäryhmille.	toteutui koronarajoitteiden puitteissa
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Kunnan talouden tasapaino ja kehittyvät toimintatavat	Henkilöstön joustava ja tehokas yhteiskäyttö eri palveluyksiköissä	Toteutui
Talouden tasapaino Parhaimmat palveluiden järjestämistavat	Hankintojen taloudellisuus ja tehokkuus, hankintarengas, Hansel Liikuntapalvelujen, Kansalaisopiston, Kainuun Liikunnan sekä Kainuun ja	Talousarvion pitävyys. Toimiva yhteistyö ja aktiivinen yhteydenpito. Vähintään 1 liikunnanopiskelija työharjoittelussa.	toteutui

	naapurikuntien kanssa tehtävä liikuntayhteistyö. Opiskelijayhteistyö KAMKin ja Vuokatin urheiluopiston liikuntakoulutuksen kanssa."		
	Investointien porrastaminen pidemmälle ajalle	5-vuotissuunnitelman mukaan	toteutui
	Kaupungin omat liikuntapalvelut sekä yhteistyö urheiluseurojen, kansanterveysjärjestöjen, kyläyhdistysten, kansalaisopiston ja muiden sidosryhmien kanssa sekä moniammatillisesti organisaatiossa.	Kohtuuhintaiset liikuntapalvelut. Liikunta-avustusten jakaminen yhdistyksille ja kylätoimijoille 2020 tasolla: 29 200 €. Edullinen liikuntatilojen vuokra.	
		Hankerahoitusmahdollisuudet kartoitettu ja mahdollisesti hankkeisiin osallistuttu mm. Harrastamisen Suomen malli.	hankkeita ei ollut
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Kehityskeskustelut , säännölliset työyksikköpalaverit.	Kaikki käyvät.	toteutui
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Työhyvinvointi	Tuetaan osaamisen lisäystä. TYKY-edut	2x/vko maksuton liikuntasalivuoro
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Tukesin vaatimat alakohtaiset koulutukset. Ammattitaitoa syventävä koulutus. Palvelumuotoilua edistävä koulutus.	Trimmi-kurssi suoritettuna kaikilla allastyöskentelyn ammattilaisilla ja EA-koulutus kaikille. Kaksi oppisopimusopiskelijaa palvelumuotoilun ammattitutkintoon johtavassa koulutuksessa.	toteutui
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Johtoryhmätyön ja esimiestyöskentelyn toimivuus	Kokoukset vähintään kerran kuukaudessa	Toteutui
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	Yhteistyö konserniyhtiöiden kanssa	Rakentamiset ja palvelut toteutetaan yhteisen tavoitteen mukaisesti	Yhteisiä hankkeita Woodpolis-alueella.

Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021
• Katu- ja reittirakentamiset toteutuivat suunnitelmien mukaisesti muuten, paitsi Mäntymäen yrityspuiston katujen rakentaminen siirtyi vuodella asemakaavan myöhäisen valmistumisen takia. • Liikuntaa pyritty järjestämään koronan takia rajoitetuin menettelytavoin.

Tuloskortti/Tilapalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Taitotehdas / oppisopimus	Taitotehdas / oppisopimus	Ei ole toteutunut
Onnistunut viestintä	Palveleva, vaikuttava viestintä	Oikea tieto, oikeassa paikassa tilojen käyttöön liittyen	Toteutunut
Paikallisuus hankinnoissa	Hankintatapaamiset Urakoiden sopeuttaminen paikalliseen tarjontaan peilaten	3 kpl	Toteutunut 3 kpl
Saavutettavuus	Paikallisten hankintojen mahdollistuminen	Aina kansallisen kynnysarvon alittavissa hankkeissa, jos paikallista tarjontaa	Mahdollisuuksien mukaan toteutunut
Matkailutoimialan kehittyminen	Kiinteistöjen pihojen toimivuus	Liikennöinti ja kunnossapito mahdollista	Toteutunut
	Kalevalan alueen kehittäminen	Tilat vuokrattu tai myyty Kalevalassa.	Kesken.
Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennalta-ehkäisevät toimenpiteet	Varhaiskasvatuksen ruokailusuositus, Kouluruokasuositus ja Ravitsemushoito (suositus sairaaloihin, terveyskeskuksiin, palvelu- ja hoitokoteihin)	Jatkuu 2020, noudatetaan.	Toteutui
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Tyytyväiset tilojen käyttäjät	Palautteiden määrä	Muutamia yksittäisiä palautteita.
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa	Yhteistyö SOTE:n tilojen käytössä ja uuden terveysaseman suunnittelussa"	Hanke puurakenteisen hyvinvointiaseman toteuttamismallista edistynyt	Etenee

Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa	5 %	7 %	Ei toteutunut vain leipomotuotteet ja kananmunat lähiruokaa
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Kiinteistöjen pihojen toimivat liikennerat-kaisut, esteetön liikkuminen kaupungin kiinteistöihin	Asiointi ilman apuvoimia kaupungin kiinteistöissä	Kesken
Hyvät etätyö-, opiskelu- ja harrastusmahdollisuudet	Kaupungin kokous- ja etätyötilojen vuokraus		
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Digikehitystyön onnistuminen	Tilojen sähköiset varauspalvelut sähköisen kalenterin avulla	Hankintaan 2021.	Hankittu 2022 alussa, työn alla.
Kuhmo-hengen nostattaminen	Positiivinen näkyvyys some-kanavissa	Viestitty aktiivisesti	Viestintää lisätty
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Kiinteistöstrategian laatiminen	Strategia hyväksytty	Kiinteistöstrategia työn alla.
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Kaupungin ja Soten toimintojen tiivistäminen pienempään kiinteistökantaan.	Kiinteistöstrategia hyväksytty, valittujen tilojen käyttöasteen kasvu	Kesken
Digitaalisaation hyödyntäminen	Kiinteistöautomaation lisäys	Uusia kiinteistöjä automaation piiriin	Päivitetty olemassaolevia. Osa kiinteistöautomaatiojärjestelmistä on pilvipalvelussa
Yhteistyö yli kuntarajojen ja konsernissa	Elintarvikkeiden turvallisuus ja edullinen hinta Konserniyhteistyön tehostuminen		
Talouden tasapaino	Onnistuminen hankinnoissa, vastuulliset urakoitsijat	Talousarvion pitävyys Aikataulujen ja kustannusarvioiden pito	Käyttötalous toteutui suunnitellusti. Kirjaston muutostöissä sähkötöiden muutokset arvioitua kalliimmat.
Parhaimmat palveluiden järjestämistavat	Kiinteistöstrategiassa määritellään säilytettävät kiinteistöt. Mitoitusten tarkistaminen tarpeiden ja kiinteistöjen muutoksissa €/m2	Strategia hyväksytty. Oikein mitoitettu henkilöstö.	Kesken

Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Töiden toimivuus, tiedonkulku	Yksiköiden viikkopalaverit	Pidetty
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Kehityskeskustelu	Kaikki käyvät.	Kesken
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Esimiestyöskentelyn kehittäminen Ammattitaito	Hankkeet toteutuvat	Pääosin toteutunut
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Työyhteisöosaaminen		
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Toimenkuvat		
	Lupa-asiat kunnossa		
Aito ja kunnioittava vuorovaikutus			
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Kirjaston ja Tuupalan kivikoulun peruskorjaukset • Satumetsän muutostöiden suunnittelu ja töiden aloitus • Toimintakeskuksen muutostyöt • Puu-Sote –hanke toteutunut suunnitellusti, monipuolista viestintää puurakentamisesta			

Tuloskortti/Alueiden käyttöpalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yrityskäyttöön soveltuvat teollisuustontteja kaavoitetaan	Nurmestien Ja Sotkamontien välisen yritysalueen asemakaava hyväksytty	Toteutunut
Onnistunut viestintä	Monikanavaisuus ja vaikuttavuus	Uudet kaavat	Kontion asemakaavamuutos käynnistyi. Huomioidaan kaavoitustyössä.
Yritysmyönteisyys päätöksenteossa	Yritystoimintaa tukevat kaavahankkeet	Riittävät liikennealueet kaavoissa.	Otetaan huomioon ELY:n vaatimukset.
Saavutettavuus	Alueiden logistinen toimivuus	Maankäytön ratkaisut tukevat matkailua	Huomioidaan kaavoitustyössä.
Matkailutoimialan kehittyminen			

Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet		Asemakaava vireillä	Kontion ja Hyryntien asemakaavamuutokset
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Ketterä, laadukas asiakaspalvelu	Käsittelyaika mahd. lyhyt neuvonnassa ja kaupanvahvistuksissa	Toteutunut suunnitellusti.
Onnistunut kaavoitus	Keskustan asemakaava tukee alueen elinvoimaisuutta Uuden terveysaseman rakentaminen mahdollistettu	Kaavahankkeet noin 1 vuodessa läpi. Uuden terveysaseman rakentaminen mahdollistettu, kaavamuutos vireille heti tontin varmistuttua	Hyryntien kaavahanke hiukan hidastunut tien eri sijaintivaihtoehtojen takia, muuten aikataulussa. Terv.aseman kaavamuutos liikkeelle sijainnin varmistuttua.
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto		Reittien sopimukset päivitetään tarpeellisin osin	Sopimuksia päivitetty, työ jatkuu.
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Kaavaan varattavat linja-autoliikenteen pysäkit, P-alueet, kevyen liikenteen ja katualueet.	Riittävät liikennealueet kaavoissa.	Liikennealueet huomioidaan viranomaisneuvottelujen pohjalta.
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Kuhmo-hengen nostattaminen	Kuhmon kaupunkikuva	Kontio-Pajakka-alueen aluesuunnitelman valmistuminen.	Suunnittelu hoidetaan asemakaavamuutostöiden yhteydessä.
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Digitaalinen maaomaisuuden kirjanpito	CGI-sovellus käyttöön otettu	Kesken
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitus-jäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaiseduksi	Luottamushenkilöiden asiantuntemus	Kaavoitusasiat hallitaan	Annetaan uusille luottamushenkilöille kaavoituskoulutusta v. 2022 aikana.
Talouden tasapaino		Taksojen tarkistus.	Tarkistettu.

Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat Aito ja kunnioittava vuorovaikutus	Työhyvinvointi Työn tehokkuus Ammattitaito	Kehityskeskustelut käyty Osuva koulutus	Toteutui Osallistuttu ELY:n järjestämään koulutustilaisuuteen, lakikoulutusta.
Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021			
• Mäntymäen yrityspuiston asemakaava vahvistettu. • Hyryntien ja Kontion alueen asemakaavamuutokset etenevät. • Poikkeamisluvat. • Etuosto-oikeusasiat ja kaupanvahvistustyöt.			

Tuloskortti/Yksityistiepalvelut

Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmyönteisyys päätöksenteossa Yhteistyö kaupungin ja yritysten välillä sekä yrittäjien välillä Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus Matkailutoimen kehittyminen	Ammattitaitoiset urakoitsijat Tiedottamisen ajantasaisuus Paikalliset hankinnat Yksityisteiden liikennöitävyys	Urakat etenevät aikatauluissaan. Muutoksista tiedotetaan eri viestimissä oikea-aikaisesti Kaikki kansallisen kynnysarvon alittavat urakat, jos tarjontaa Kuhmossa Liikenne toimii ympäri vuoden.	Toteutui Tiedotettu Tulisalmen jäätietilanteesta Toteutui. Toteutui.

Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Teiden liikennöitävyys ja turvallisuus	Ei liikennehäiriöitä.	Liikenne toiminut normaalisti
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Tienkäyttäjien ympärivuotinen, esteetön liikkuminen kaupungin hoidossa olevilla yksityisteillä	Ei liikennehäiriöitä.	Liikenne toiminut normaalisti
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Toimivat koulukuljetukset ja henkilöliikenne	Ympärivuotisesti mahdollista.	Toteutui
Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Onnistunut viestintä	Merkittävissä asioissa viesti tavoittaa kohderyhmän oikeaaikaisesti	Viestitty Tulisalmen jäätien liikennöitävyydestä.
Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Hankinnat sähköisellä kilpailutuksella Prosessin tehokkuus	Kaikki hankinnat.	Toteutui
Yhteistyö yli kuntarajojen	Koulutukset, neuvottelut	5. luokan avustukset maksuun ilman hakemusta	Toteutui
Talouden tasapaino			
Parhaimmat palveluiden järjestämistavat		Tarpeen mukaan	Ei tilaisuuksia.
Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittinen menestystekijä	Mittari	Tavoitearvo 2021	Toteuma
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Kehityskeskustelut Uudistunut organisaatio	Kaikki käyvät. Toimivuus ja tehtävien sujuminen	Toteutui Toimii suunnitellusti.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Työtyytyväisyyden parantuminen	Positiivinen kehitys	Ei mitattu v. 2021. Ei negatiivista palautetta.
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu			
Laadukkaat henkilöstökäytännöt			

Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat Aito ja kunnioittava vuorovaikutus			

Strategiaa tukevat toimenpiteet vuonna 2021

- Avustustoiminta ennallaan.
- Kunnossapitotyöt kaupunginhoidossa olevilla teillä jatkunut.
- Petäjäahon yksityistien sillankorjaus saatettu loppuun ja valtionavustus saatu.

6 Tilinpäätöslaskelmat

6.1 Tuloslaskelma

Ulkoiset erät

	1.1. - 31.12.2021	*1.1. - 31.12.2020*
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 626 003,64	2 904 190,62
Maksutuotot	717 259,40	575 624,79
Tuet ja avustukset	906 307,06	1 146 192,89
Muut toimintatuotot	1 615 857,62	1 554 864,06
Valmistus omaan käyttöön	203 842,36	151 252,93
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 188 950,79	-11 033 742,78
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 324 070,71	-3 348 494,10
Muut henkilösivukulut	-434 050,94	-355 429,71
Palvelujen ostot	-46 792 785,22	-48 283 224,66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 746 575,19	-2 636 701,45
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-56,25	0,00
Avustukset	-1 956 733,80	-1 805 329,65
Muut toimintakulut	-1 068 989,02	-1 062 644,90
Toimintakate	**-62 442 941,84**	**-62 193 441,96**
Verotulot	31 809 543,74	28 987 161,22
Valtionosuudet	35 788 082,30	35 024 903,03
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	57 709,66	61 177,14
Muut rahoitustuotot	3 112 202,62	1 571 853,40
Korkokulut	-165 897,22	-180 167,61
Muut rahoituskulut	-169 509,30	-928 991,99
Vuosikate	**7 989 189,96**	**2 342 493,23**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 317 181,54	-2 608 961,23
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset	-20 939,40	-635 893,55
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	**5 651 069,02**	**-902 361,55**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	42 448,14	42 448,14
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**5 693 517,16**	**-859 913,41**

6.2 Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	*1.1. - 31.12.2020*
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	7 989 189,96	2 342 493,23
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-439 550,09	403 810,29
Toiminnan rahavirta	7 549 639,87	2 746 303,52
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 106 135,45	-1 354 142,90
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41 492,31	39 325,44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	55 149,92	143 844,10
Toiminnan ja investointien rahavirta	**4 540 146,65**	**1 575 330,16**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainauksen lisäykset		-71 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	50 000,00	71 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 432 666,04	-3 639 826,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000,00	3 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	364,00	25 151,30
Vaihto-omaisuuden muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	919 029,78	-676 828,21
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos		
Korottomien velkojen muutos	-670 318,64	1 693 995,37
Rahoituksen rahavirta	**-2 133 590,90**	**402 492,46**
Rahavarojen muutos	**2 406 555,75**	**1 977 822,62**
Rahavarat 31.12.	26 759 839,53	24 353 283,78
Rahavarat 1.1.	24 353 283,78	22 375 461,16

6.3 Tase

VASTAAVAA	2021 €	2020 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	52 501 884,57	53 402 850,28
I Aineettomat hyödykkeet	534 920,31	673 925,22
1 Aineettomat oikeudet	534 920,31	673 925,22
II Aineelliset hyödykkeet	38 734 099,30	42 943 266,52
1 Maa- ja vesialueet	4 245 494,49	4 414 417,95
2 Rakennukset	25 170 006,63	26 777 011,51
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 603 007,43	9 972 148,47
4 Koneet ja kalusto	857 523,20	1 209 724,67
5 Muut aineelliset hyödykkeet	220 595,28	220 595,28
6 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 637 472,27	349 368,64
III Sijoitukset	13 232 864,96	9 785 658,54
1 Osakkeet ja osuudet	13 196 132,72	9 698 926,30
2 Muut lainasaamiset	0,00	50 000,00
3 Muut saamiset muilta	36 732,24	36 732,24
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11 126,91	11 331,27
1 Valtion toimeksiannot		
II Lahjitusrahastojen erityiskatteet	11 126,91	11 331,27
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 668 831,38	28 181 305,41
Vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
I Saamiset	2 908 991,85	3 828 021,63
Pitkäaikaiset saamiset	1 575 789,44	1 605 739,10
I Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	1 200 000,00	1 200 000,00
2 Lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	375 789,44	400 842,08
3 Lainasaamiset muilta	0,00	4 897,02
Lyhytaikaiset saamiset	1 333 202,41	2 222 282,53
1 Myyntisaamiset	604 438,08	1 065 600,62
2 Lainasaamiset muilta	25 052,68	72 205,28
2 Muut saamiset	517 232,79	442 764,59
3 Siirtosaamiset	186 478,86	641 712,04
II Rahoitusarvopaperit	24 412 042,43	21 552 236,67
1 Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	24 412 042,43	21 552 236,67
	0,00	
III Rahat ja pankkisaamiset	2 347 797,10	2 801 047,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**82 181 842,86**	**81 595 486,96**

VASTATTAVAA	2021 €	2020 €
A OMA PÄÄOMA	36 420 164,35	31 025 997,31
I Peruspääoma	23 580 369,60	23 580 369,60
II Arvonkorotusrahasto	0,00	299 350,12
III Muut omat rahastot	9 771 155,36	9 771 155,36
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 624 877,77	-1 764 964,36
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 693 517,16	-859 913,41
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	241 392,42	283 840,56
1 Poistoero	241 392,42	283 840,56
C PAKOLLISET VARAUKSET	733 559,71	1 022 895,15
I Muut pakolliset varaukset	733 559,71	1 022 895,15
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	273 212,34	273 052,70
1 Valtion toimeksiannot		
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	273 212,34	273 052,70
E VIERAS PÄÄOMA	44 513 514,04	48 989 701,24
I Pitkäaikainen	33 338 502,43	35 400 351,96
1 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 525 002,00	33 241 668,04
2 Lainat julkisyhteisöiltä	80 000,00	96 000,00
3 Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	733 500,43	2 062 683,92
II Lyhytaikainen	11 175 011,61	13 589 349,28
1 Joukkovelkakirjalainat	1 000 000,00	3 000 000,00
2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 566 666,00	3 266 666,00
3 Lainat julkisyhteisöiltä	16 000,00	16 000,00
4 Saadut ennakot	46 045,57	91 159,90
5 Ostovelat	1 361 897,10	894 354,69
6 Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	261 464,67	273 028,93
7 Siirtovelat	4 922 938,27	6 048 139,76
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**82 181 842,86**	**81 595 486,96**

6.4 Konsernituloslaskelma

	2021 *€*	*2020* *€*
Toimintatuotot	56 593 585	54 750 092
Toimintakulut	-113 112 046	-112 147 516
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-2 484	47
Toimintakate	**-56 520 945**	**-57 397 376**
Verotulot	31 698 818	28 885 929
Valtionosuudet	35 788 082	35 024 903
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	40 475	37 364
Muut rahoitustuotot	3 059 655	1 291 015
Korkokulut	-265 118	-278 915
Muut rahoituskulut	-455 631	-1 258 468
Vuosikate	**13 345 337**	**6 304 452**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-5 621 836	-5 838 160
Arvonalentumiset	-21 261	-635 894
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	**7 702 240**	**-169 602**
Rahaston muutokset	3 706	1 867
Vähemmistöosuudet	-505 069	-150 285
Tilikauden verot	-164 552	-59 487
Laskennalliset verot	-256 532	-415 626
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**6 779 794**	**-793 133**

6.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2021 *€*	*2020* *€*
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 345 337	6 304 452
Tilikauden verot	-164 552	-59 487
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-506 165	286 051
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 966 549	-5 621 103
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41 492	40 965
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	85 732	232 348
Toiminnan ja investointien rahavirta	**6 835 296**	**1 183 226**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Antolainauksen muutokset	0	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 640 010	2 942 684
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 463 336	-4 668 510
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 975 718	2 997 608
Oman pääoman muutokset	-504	
Muutokset vähemmistön osuudessa	504	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	34 205	-68 918
Vaihto-omaisuuden muutos	31 365	-2 369
Saamisten muutokset	168 394	-1 288 414
Korottomien velkojen muutokset	-660 287	1 535 158
Rahoituksen rahavirta	**-2 225 367**	**1 447 240**
Rahavarojen muutos	**4 609 929**	**2 630 466**
Rahavarat 31.12.	40 125 886	35 515 957
Rahavarat 1.1.	35 515 957	32 885 491

6.6 Konsernitase

VASTAAVAA	*2021* €	*2020* €
PYSYVÄT VASTAAVAT	84 539 489	84 484 849
Aineettomat hyödykkeet	1 036 032	1 169 981
Aineettomat oikeudet	159 934	173 709
Muut pitkävaikutteiset menot	871 237	963 484
Ennakkomaksut	4 861	32 789
Aineelliset hyödykkeet	82 740 873	82 528 880
Maa- ja vesialueet	5 201 525	5 333 281
Rakennukset	48 333 921	49 102 303
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 040 806	13 309 487
Koneet ja kalusto	11 065 201	11 867 863
Muut aineelliset hyödykkeet	2 189 403	1 732 729
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanł	2 910 016	1 183 216
Sijoitukset	762 585	785 988
Muut osakkeet ja osuudet	721 256	744 659
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	41 328	41 328
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	453 187	497 497
Valtion toimeksiannot	283 985	
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	24 971	25 194
Muut toimeksiantojen varat	144 231	472 302
VAIHTUVAT VASTAAVAT	48 631 900	44 221 730
Vaihto-omaisuus	352 170	383 535
Aineet ja tarvikkeet	352 170	383 535
Keskeneräiset tuotteet		
Ennakkomaksut		
Saamiset	8 153 845	8 322 239
Pitkäaikaiset saamiset	1 040 902	1 165 066
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	456 631	492 045
Muut saamiset	584 271	673 021
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	7 112 942	7 157 173
Myyntisaamiset	3 558 019	2 633 773
Lainasaamiset	30 338	79 900
Muut saamiset	958 183	980 547
Siirtosaamiset	2 566 402	3 462 953
Rahoitusarvopaperit	28 584 011	25 562 940
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	28 584 011	25 562 940
Rahat ja pankkisaamiset	11 541 874	9 953 016
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**133 624 576**	**129 204 076**

VASTATTAVAA	*2021* €	*2020* €
OMA PÄÄOMA	47 295 891	40 819 658
Peruspääoma	23 580 370	23 580 370
Arvonkorotusrahasto	2 610	301 960
Muut omat rahastot	12 087 252	12 091 462
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 845 865	5 638 998
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 779 794	-793 133
VÄHEMMISTÖOSUUS	3 998 446	3 492 873
PAKOLLISET VARAUKSET	1 393 873	1 738 872
Muut toimeksiantojen pääomat		
Muut pakolliset varaukset	1 393 873	1 738 872
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	921 328	931 432
Valtion toimeksiannot	411 317	494 113
Lahjoitusrahastojen pääomat	309 974	311 080
Muut toimeksiantojen pääomat	200 037	126 240
VIERAS PÄÄOMA	80 015 038	82 221 241
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	55 591 573	56 225 261
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 446 224	56 057 377
Lainat julkisyhteisöiltä	145 349	167 884
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 262 470	2 899 687
Muut velat	2 350 775	2 237 717
Laskennalliset verovelat	911 695	661 970
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	6 210 337	7 375 694
Joukkovelkakirjalainat	1000000	3 000 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 187 802	4 353 159
Lainat julkisyhteisöiltä	22 535	22 535
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	14 950 657	15 720 599
Saadut ennakot	89 645	127 182
Ostovelat	4 149 999	3 464 286
Muut velat	1 324 576	1 025 846
Siirtovelat	9 386 438	11 103 285
Laskennalliset verovelat		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**133 624 576**	**129 204 076**

7 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

7.1 Jaksotus- ja arvostusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet
Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat
Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus
Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintahintaisina tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus
Vaihto-omaisuus on merkitty hankintamenon mukaisena.

Rahoitusomaisuus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

7.2 Tuloslaskelman liitetiedot

7.2.1 Toimintatuotot (ulkoiset)

	2021	*2020*
Keskusvaalilautakunta	9 694	
Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja		
Kaupunginvaltuusto		
Kaupunginhallitus	601 057	694 078
Sivistyslautakunta	873 734	1 021 643
Tekninen lautakunta	3 380 944	4 465 152
Yhteensä	**4 865 428**	**6 180 873**

7.2.2 Verotulot

	2021	*2020*
Kunnan tulovero	24 521 824	23 643 367
Osuus yhteisöveron tuotoista	5 069 809	3 355 990
Kiinteistövero	2 217 911	1 987 804
Muut verotulot		
Yhteensä	**31 809 544**	**28 987 161**

7.2.3 Valtionosuudet

	2021	*2020*
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	31 572 655	30 788 026
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	6 548 986	6 265 234
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	1 450 000	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-707 002	-655 716
Verotulomenetysten korvaus	4 922 429	4 892 593
Yhteensä	**35 788 082**	**35 024 903**

7.2.4 Palvelujen ostojen erittely

	2021	*2020*
Asiakaspalvelujen ostot *)	41 326 094	42 334 402
Muiden palvelujen ostot	5 466 691	5 948 823
Yhteensä	**46 792 785**	**48 283 225**

* v. 2020 vertailutiedoissa Kainuun soten maksuosuudet korjattu asiakaspalveluiden ostoihin

7.2.5 Valtuustoryhmille annetut tuet

Kuhmon kaupunki ei ole antanut valtuustoryhmille tukea.

7.2.6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Uudishankinnat	Uudistaminen
Aineettomat hyödykkeet	**Tasapoisto**	**Tasapoisto**
Kehittämismenot	5 vuotta	
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	
Liikearvo	2 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	
Muut	5 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	10-30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	10-20 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta	10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta	10-20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta	10-20 vuotta
Muut rakennukset	25 vuotta	10-20 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit	20 vuotta	5-10 vuotta
Puistot, viheralueet	15 vuotta	
Sillat, laiturit ja uimalat	15 vuotta	5-10 vuotta
Muut maa- ja vesialueet	20 vuotta	
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	
Viemäriverkosto	30 vuotta	
Kaukolämpöverkko	30 vuotta	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaisinlaitteet	20 vuotta	
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 vuotta	
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	
Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta	
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	7 vuotta	
Liikkuvat työkoneet	7 vuotta	
Muut raskaat koneet	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	7 vuotta	
Vesimittarit	10 vuotta	
Jätevesimittarit	5 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

7.2.7 Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Suunnitelman mukaiset poistot	2 541 222,02	2 607 511,97	2 608 961,23	2 317 181,54
Investointien omahankintameno	3 369 574,99	1 837 328,32	1 314 817,46	3 064 643,14
Poikkeama, euroa				
Poikkeama, %				

ERITTELY POISTOEROSTA

	2021	2020
Investontivaraukseen liittyvä poistoero	241 392,42	283 840,56
EVL-poistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	**241 392,42**	**283 840,56**

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	2021	2020
Poistoeron lisäys (-) ja vähennys (+)		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	42 448,14	42 447,14
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistoerojen erotus		
Poistoerojen muutokset yhteensä	**42 448,14**	**42 447,14**

7.2.8 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Varautuminen rakennusten purkukuluihin 1.1.	1 022 895	606 607	1 022 896	606 607
Lisäykset tilikaudella		470 000		470 000
Vähennykset tilikaudella	-289 335	-53 711	-289 335	-53 711
Varautuminen rakennusten purkukuluihin 31.12.	733 560	1 022 895	733 560	1 022 896
Sote-kuntayhtymän potilasvahinkovakuutus 1.1.	597 064	667 267		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-82 083	-70 203		
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	514 981	597 064		
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä ennallistamis- ja loppukäsittelyvaraus	118 913	151 589		
Lisäykset tilikaudella	5 027	5 026		
Vähennykset tilikaudella	-21 364	-37 702		
Ennallistamisvaraus 31.12.	102 576	118 913		
Sote-kuntayhtymän muut pakolliset varaukset 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	42 757			
Vähennykset tilikaudella				
Sote-kuntayhtymän muut pakolliset varaukset 31.12.	42 757	0		
Yhteensä	1 393 873	1 738 872		

7.2.9 Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot

	2021	2020
Muut toimintatulot		
Myyntivoitot		
Määräalojen/kiinteistöjen myynnit	52 581,99	16 215,84
Rakennusten myynti		
Koneiden ja laitteiden myynti		
Yhteensä	**52 581,99**	**16 215,84**
Muut toimintamenot		
Myyntitappiot		
Määräalojen/kiinteistöjen myynti	4 147,82	3 737,59
Osakkeiden myynti		
Rakennusten myynti		
Koneiden ja laitteiden myynti		
Yhteensä	**4 147,82**	**3 737,59**

7.2.10 Rahoitustuotot ja -kulut

	2021	2020
Muut rahoitustuotot saman konsernin yhteisöiltä	**99 973,20**	**118 206,31**

7.2.11 Satunnaiset erät

Satunnaisia eriä ei ollut tilivuoden eikä vertailuvuoden aikana.

7.2.12 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		200 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	11 500,00	5 100,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	2 928,00	2 941,83
Yhteensä	**14 428,00**	**208 041,83**

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7.3.1.1 Käyttöomaisuus

	Aineettomat oikeudet			Aineelliset hyödykkeet						
	oikeudet	vaikutteiset	**Yhteensä**	vesialueet	Rakennukset	rakenteet	kalusto	esineet	hankinnat	**Yhteensä**
Poistamaton hankintamenot 1.1.	73 391,17	600 534,05	530 311,08	4 414 417,95	26 777 011,51	9 972 148,47	1 209 724,67	220 595,28	349 368,64	45 148 283,83
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	18 120,56					3 088 014,89	3 106 135,45
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00						-41 492,94	-41 492,94
Vähennykset tilikauden aikana	-9 882,39		-9 882,39	-41 035,67	-585 769,62	-4 141 307,73	-115 920,86			-4 884 033,88
Siirrot erien välillä		45 638,51	45 638,51	153 341,77	247 614,33	367 672,61	41 784,39		-758 418,32	51 994,78
Tilikauden poisto	-34 058,42	-140 702,61	-174 761,03		-1 268 849,59	-595 505,92	-278 065,00			-2 142 420,51
Arvonalennukset				-299 350,12						-299 350,12
POISTAMATON HANKINTAMENO/KIRJANPITOARVO 31.12.	**29 450,36**	**505 469,95**	**534 920,31**	**4 245 494,49**	**25 170 006,63**	**5 603 007,43**	**857 523,20**	**220 595,28**	**2 637 472,27**	**38 734 099,30**

Maa- ja vesialueet erittely	**Konserni**	**Kaupunki**
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	758 037,59	40 302,42
Muut maa- ja vesialueet	4 443 487,44	4 205 192,07
MAA- JA VESIALUEET YHTEENSÄ	**5 201 525,03**	**4 245 494,49**

7.3.1.2 Kaupungin saamiset tytäryhtiöltä, kuntayhtymiltä ja osakkuusyhteisöiltä

Saamisten erittely	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhtiöiltä				
Myyntisaamiset		110 361,57		214 865,24
Pääomalainasaamiset	0,00	0,00	50 000,00	
Lainasaamiset	1 200 000,00		1 200 000,00	
Muut saamiset	0,00		36 732,24	
Siirtosaamiset				32 666,67
Yhteensä	**1 200 000,00**	**110 361,57**	**1 286 732,24**	**247 531,91**
Saamiset osakkuusyhtiöiltä				
Myyntisaamiset				33 970,65
Pääomalainasaamiset				
Lainasaamiset	375 789,44	25 052,68	400 842,08	50 105,28
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	**375 789,44**	**25 052,68**	**400 842,08**	**84 075,93**
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		157 652,20		217 267,09
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		2 811,83		2 811,83
Yhteensä	**0,00**	**160 464,03**	**0,00**	**220 078,92**
Saamiset yhteensä	**1 575 789,44**	**295 878,28**	**1 687 574,32**	**551 686,76**

7.3.1.3 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kainuun sote -kuntayhtymä, alijäämä	1 661 408,66	2 545 136,63		
Kela, ensihoito sairaankuljetus	24 545,62	22 319,17		
Kainuun pelastuslaitos, maksuosuuden palautus	31 955,00	31 955,00	31 955,00	31 955,00
Koulutuskorvaukset	48 844,35	23 390,29		
Kansaneläkelaitos, työterveyshuolto	142 090,00	174 803,10	0,00	76 402,50
Sotkamon kunta, eläkemenoperusteinen maksu	6 417,49	81 563,68	6 417,49	81 563,68
Sotkamon kunta, kansalaisopiston palautus	58 129,93	69 014,51	58 129,93	69 014,51
Sotkamon kunta, musiikkiopiston kustannusten tasaus	18 011,95	35 132,00	18 011,95	35 132,00
OP Vakuutus Oy	0,00	18 514,24	0,00	18 514,24
Projektisaamiset	13 750,86	142 697,89	16 234,46	64 959,18
Ely-keskus, pakolaiset	24 426,60			
Ely-Keskus, palkkatuki	3 622,59	12 423,22	3 622,59	10 882,74
Muut siirtosaamiset	533 199,14	287 626,49	52 107,44	253 288,19
	2 566 402,20	**3 444 576,22**	**186 478,86**	**641 712,04**

7.3.1.4 Rahoitusarvopaperit

Kuhmon rahoitusarvopaperit ovat kahden varainhoitoyhtiön hoidossa, OP Varinhoito Oy ja Evli Oyj. Sijoitusten positiot alla esitettynä molemmilta erikseen.

Kuhmon kaupunki			Positiot				
			OP				
Pvm: 31.12.21			Raportoinnin valuutta: EUR				
Arvopaperi	**Kpl**	**Hinta/kpl**	**Hankinta-arvo**	**Kurssi**		**Markkina-arvo**	**Muutos**
Rahasto							
OP-Amerikka Indeksi II A (kasvu)	1 483,5691	378,99	562 258,90	387,85		575 402,28	13 143,38
OP-Amerikka Kasvu A (kasvu)	1 198,4681	302,34	362 346,05	335,30		401 846,35	39 500,30
OP-Amerikka Laatu III A	2 825,8239	137,12	387 471,81	154,70		437 154,96	49 683,15
OP-EMD Hard Currency Corporate IG	776,0385	119,16	92 470,67	123,67		95 972,68	3 502,01
OP-EMD Hard Currency Sovereign A	1 057,1012	186,55	197 201,29	194,78		205 902,17	8 700,88
OP-EMD Local Currency A (kasvu)	546,8074	139,91	76 501,80	139,65		76 361,65	-140,15
OP-Eurooppa Arvo -sijoitusrahasto	2 669,1	123,82	330 486,10	135,23		360 942,39	30 456,29
OP-High Yield A (kasvu)	1 018,1513	198,02	201 613,37	218,00		221 956,98	20 343,61
OP-Japanin Tähdet A (kasvu)	1 114,2735	148,09	165 012,78	137,24		152 922,90	-12 089,88
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat A	3 035,1029	147,12	446 539,23	164,35		498 819,16	52 279,93
OP-Metsänomistaja B (tuotto)	6 438,7408	126,55	814 804,62	136,02		875 797,52	60 992,90
OP-Obligaatio Prima A (kasvu)	517,1053	198,52	102 657,80	196,96		101 849,06	-808,74
OP-Pohjoismaat Indeksi II	784,7706	337,41	264 789,46	354,09		277 879,42	13 089,96
OP-Suomi A (kasvu)	139,4612	365,35	50 952,51	476,41		66 440,71	15 488,20
OP-Suomi Indeksi II A (kasvu)	1 149,7602	101,45	116 642,15	144,25		165 852,91	49 210,76
OP-Suomi Pienyhtiöt A (kasvu)	124,7983	774,66	96 676,19	772,42		96 396,70	-279,49
OP-Vuokratuotto II B (tuotto)	3 201,5423	112,27	359 441,14	134,66		431 119,69	71 678,55
OP-Yrityslaina A (kasvu)	9 564,5071	208,96	1 998 622,14	213,90		2 045 848,07	47 225,93
Standard Life Inv. Global SICAV Eur	4 773,488	49,64	236 948,96	57,00		272 074,50	35 125,54
			6 863 436,97			7 360 540,10	497 103,13
Sijoitusvakuutus							
OPVH Kapitalisaatiosopimus 68-	2 008 000	1	2 008 000,00	1,14	(31/10/21)	2 280 712,56	272 712,56
			2 008 000,00			2 280 712,56	272 712,56
Arvopaperit yhteensä			8 871 436,97			9 641 252,66	769 815,69
Siirtyvät korot							
Sijoitukset yhteensä			**8 871 436,97**			**9 641 252,66**	**769 815,69**

Kuhmon kaupunki			Positiot			
.52			Evli			
Pvm: 31.12.21			Raportoinnin valuutta: EUR			
Arvopaperi	**Kpl**	**Hinta/kpl**	**Hankinta-arvo**	**Kurssi**	**Markkina-arvo**	**Muutos**
Rahasto						
BGF European High Yield Bond Fund	26 562,59	10,73	284 999,99	10,89	289 266,61	4 266,62
Db X-Trackers Dj Euro Stoxx50	2 292	67,13	153 871,13	66,76	153 013,92	-857,21
Evli Euro Likvidi B	15 620,6158	25,48	398 056,23	25,48	398 013,29	-42,94
Evli Eurooppa B	2 028,4967	157,21	318 909,81	184,18	373 608,52	54 698,71
Evli European Investment Grade	4 348,2717	104,56	454 644,30	101,52	441 427,85	-13 216,45
Evli Green Corporate Bond A	3 218,8817	99,83	321 330,46	97,14	312 682,17	-8 648,29
Evli Healthcare I voitonjakolaina D	5 000 000	1	5 000 000,00	1,01 (31/10/21)	5 035 900,00	35 900,00
Evli High Yield Yrityslaina A	5 775,8457	128,05	739 590,95	140,98	814 255,62	74 664,67
Evli kehittyvät markkinat yrityslaina	4 610,6416	119	548 662,78	122,94	566 855,33	18 192,55
Evli Leveraged Loan Fund	2 800	100	280 000,00	99,56	278 776,40	-1 223,60
Evli Lyhyt Yrityslaina B	1 962,9941	30,13	59 144,36	30,10	59 092,01	-52,35
Evli Nordic Corporate Bond B	2 038,0909	143,65	292 771,73	145,63	296 817,37	4 045,64
Evli Osakefaktori Eurooppa B	1 653,6878	129,06	213 420,88	158,19	261 593,57	48 172,69
Evli Osakefaktori Maailma B	3 174,1902	100,7	319 645,87	131,25	416 609,29	96 963,42
Evli Osakefaktori USA B	3 578,8732	165,19	591 177,64	190,18	680 640,84	89 463,20
Evli Pohjois-Amerikka B	1 245,205	411,73	512 688,92	456,97	569 017,59	56 328,67
Evli Suomi Pienyhtiöt B	1 061,8894	572,49	607 917,36	724,65	769 493,91	161 576,55
Evli Suomi Select B	12 262,1075	59,71	732 195,44	63,26	775 639,61	43 444,17
Ishares Em. Mark. Gov Bond Hdg	5 354,4208	113,57	608 114,37	115,04	615 972,57	7 858,20
iShares Euro Investment Grade	7 152,6273	10,89	77 884,56	10,84	77 555,94	-328,62
iShares MSCI EM ESG Enhanced U	47 464	5,67	268 883,73	5,53	262 475,92	-6 407,81
iShares MSCI Europe ESG Enhanced	43 559	6,46	281 376,82	6,81	296 593,23	15 216,41
iShares MSCI Japan ESG Enhanced	52 963	5,63	298 334,67	5,81	307 715,03	9 380,36
iShares MSCI USA ESG Enhanced	315 785	6,74	2 128 256,22	7,79	2 460 596,72	332 340,50
JPM Emerging Markets Opportunities	729,601	171,22	124 919,50	175,79	128 256,56	3 337,06
			15 616 797,72		**16 641 869,87**	1 025 072,15
Rahasaldo tilillä					6101,95	
			15 616 797,72		**16 647 971,82**	**1 031 174,10**

7.3.1.5 Arvopaperit 2021

Osakkeet	2021 €	2020 €
Tytäryhteisöosakkeet		
Kuhmon Lämpö Oy	841 233,96	841 233,96
Kuhmon Yrityssampo Oy	3 464 930,05	3 464 930,05
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo	39 524,16	39 524,16
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot	1 660 694,32	1 660 694,32
Kuhmon VesiEnergia Oy	5 320 645,82	1 802 500,00
	11 327 028,31	**7 808 882,49**
Osakkuusyhteisöosakkeet		
Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	73 500,00	73 500,00
	73 500,00	**73 500,00**
Muut osakkeet ja osuudet		
Neo Industrial Oyj B	4 080,00	4 080,00
Nordic Option Oy (Teknoventure)	126 140,94	126 140,94
Kuhmon Jäähalli Oy	84,09	84,09
Kainuun Etu Oy	0,00	20 939,40
Kuntarahoitus Oyj	30 000,00	30 000,00
Kainuun Meren Työterveys Oy	56 200,00	56 200,00
Monetra Oulu Oy	720,00	720,00
Kuntien Tiera Oy	1 666,00	1 666,00
	218 891,03	**239 830,43**
Kuntayhtymäosuudet		
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon Ky	1 405 916,90	1 405 916,90
Kainuun Liitto	58 124,48	58 124,48
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	112 672,00	112 672,00
	1 576 713,38	**1 576 713,38**
Yhteensä	**13 196 132,72**	**9 698 926,30**

Tytäryhteisöjen SVOP-sijoitukset sisältyvät tytäryhteisöosakkeisiin.

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

7.3.2.1 Oma pääoma

	2021	*2020*
Peruspääoma 1.1.	23 580 369,60	23 580 369,60
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	**23 580 369,60**	**23 580 369,60**
Arvonkorotusrahaston pääoma 1.1.	299 350,12	299 350,12
Siirrot rahastoon tilikaudella		
Siirrot rahastosta tilikaudella	-299 350,12	
Arvonkorotusrahaston pääoma 31.12.	**0,00**	**299 350,12**
Muut omat rahastot		
Kehittämisrahaston pääoma 1.1.	9 770 000,00	9 770 000,00
Siirrot rahastosta tilikaudella		
Siirrot rahastoon tilikaudella		
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	9 770 000,00	9 770 000,00
Tutkimusrahaston pääoma 1.1.	1 155,36	1 155,36
Siirrot rahastoon tilikaudella		
Siirrot rahastosta tilikaudella		
Tutkimusrahaston pääoma 31.12.	1 155,36	1 155,36
Muut omat rahastot yhteensä	**9 771 155,36**	**9 771 155,36**
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-2 624 877,77	-1 764 964,36
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	5 693 517,16	-859 913,41
Oma pääoma yhteensä	**36 420 164,35**	**31 025 997,31**

7.3.2.2 Keskeiset liitetiedot

Kaupunki

	2021	*2020*
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Takuuvaraukset		
Vahingonkorvausvaraus		
Muut toimeksiantajan pääomat		
Purkuvaraus	733 559,71	1 022 895,15
Yhteensä	**733 559,71**	**1 022 895,15**
Vastuusitoumukset		
Lainatakaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	5 350 184,00	6 432 762,00
Lainatakaukset muiden puolesta	396 000,00	432 000,00
Yhteensä	**5 746 184,00**	**6 864 762,00**

7.3.2.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

VIIDEN VUODEN KULUESSA TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄ PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, TILINPÄÄTÖS 2021

	2022-2026	2027-
Kuhmon Osuuspankki	750 000	
Kuntarahoitus Oyj	14 658 330	20 683 338
Kuntarahoitus Oyj, kuntatodistus	1 000 000	
KEVA	80 000	16 000
Yhteensä	**16 488 330**	**20 699 338**

PITKÄAIKAINEN JA LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA 31.12.2021

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	31.12.2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			
Kuhmon Osuuspankki	500 000	250 000	750 000
Kuntarahoitus Oyj	32 025 002	3 316 666	35 341 668
Kuntarahoitus Oyj, kuntatodistus		1 000 000	1 000 000
Yhteensä	32 525 002	4 566 666	37 091 668
Lainat julkisyhteisöiltä			
KEVA	80 000	16 000	96 000
Yhteensä	80 000	16 000	96 000
Yhteensä	**32 605 002**	**4 582 666**	**37 187 668**

7.3.2.4 Velkojen erittely

	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		108 328,87		83 006,48
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	**0,00**	**108 328,87**	**0,00**	**83 006,48**
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		8 012,83		5 425,38
Muut velat				
Siirtovelat		2 473 675,55		3 454 332,60
Yhteensä	**0,00**	**2 481 688,38**	**0,00**	**3 459 757,98**
Velat osakkuus-, sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Yhteensä	**0,00**	**2 590 017,25**	**0,00**	**3 542 764,46**

7.3.2.5 Erittely siirtoveloista

	2021	*2020*
Lyhytaikaiset siirtovelat jäsenkuntayhtymälle	2 473 675,55	3 454 332,56
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 490 401,38	1 496 217,65
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	330 839,67	469 811,76
Valtionosuusennakot	267 865,64	280 101,31
Lyhytaikaiset siirtovelat valtiolle	159 622,00	131 042,00
Korkojaksotukset	0,00	38 918,27
Lyhytaikainen siirtovelka tytäryhteisölle	0,00	30 068,16
Muut siirtovelat	166 021,01	147 648,05
Siirtovelat yhteensä	**4 888 425,25**	**6 048 139,76**

7.3.2.6 Käytettävissä oleva shekkilimiitti ja kuntatodistusohjelma

	2021	*2020*
Nordea Pankki Suomi Oyj	1 700 000,00	1 700 000,00
Kuhmon Osuuspankki	1 700 000,00	1 700 000,00
	3 400 000,00	3 400 000,00

Kuhmon kaupunginvaltuustolta on voimassa oleva päätös, jonka mukaan Kuhmon kaupungilla voi olla kerrallaan maksimissaan 7.000.000,00 euron edestä kuntatodistusohjelman mukaista rahoitusta käytössä. Sopimukset on tehty Kuntarahoitus Oyj:n ja Pohjola Pankki Oyj:n kanssa.

7.4 Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

7.4.1 Vastuusitoumukset

	2021	*2020*
	€	*€*
Lainavakuudet		
Kiinteistö Oy Kuhmon kulttuuritalo	93 334,00	100 000,00
Kuhmon Lämpö Oy	3 219 850,00	4 042 262,00
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot	2 037 000,00	2 190 500,00
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö	396 000,00	432 000,00
Yhteensä	**5 746 184,00**	**6 764 762,00**
Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12., e	56 858 704,00	54 632 367,00
Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takaus-vastuista 31.12., e		
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastosta 31.12., e	37 246,00	34 041,00
	56 895 950,00	**54 666 408,00**
Nordea Rahoitus Suomi Oy (sis. alv)		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	0,00	10 249,48
Leasingvuokravastuut 1-5 v	0,00	
	0,00	**10 249,48**
Tukirahoitus Oy		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	1 781,88	2 852,79
Leasingvuokravastuut 1-5 v	445,47	2 227,35
	2 227,35	**5 080,14**
Siemens		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	109 643,38	134 029,32
Leasingvuokravastuut 1-5 v	251 131,67	71 898,49
	360 775,05	**205 927,81**
Op Yrityspankki Oyj		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	128 748,80	69 010,19
Leasingvuokravastuut 1-5 v	228 956,01	79 230,15
	357 704,81	**148 240,34**
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 125,36	512,97
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	61 786,92	0,00
	83 912,28	**512,97**
Kuhmon VesiEnergia Oy		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 110,30	0,00
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	4 724,93	0,00
	7 835,23	**0,00**
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 577,16	300,80
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	13 824,86	225,60
Muut sopimusvastuut	3 790,85	2 911,81
	23 192,87	**3 438,20**

	2021	*2020*
	€	*€*
Kainuun Liitto		
Vuokravastuut seur. 12 kk	807,56	807,56
Vuokravastuut, 1-5 v	959,81	1 767,37
	1 767,37	**2 574,92**
Kainuun Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	812 418,47	1 059 285,90
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	301 870,88	353 319,13
Sopimusvastuut hankkeisiin	59 670,45	59 670,45
Uusi sairaala-allianssisopimus	1 119 033,49	1 119 033,49
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt - Koronvaihtosopimus		
Erääntyy 6.11.2047. Koron määrä	97 811,27	107 823,03
Markkina-arvo	-1 848 595,47	-1 848 595,47
	1 173 959,81	**2 591 308,97**
Kuhmon Lämpö Oy		
Velat, joiden vakuutena yritys- tai kiinteistökiinnitys		
Lainat rahoituslaitokselta	3 219 850,00	4 042 262,00
Annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitys	925 025,96	925 025,96
Yrityskiinnitys	6 213 758,52	6 213 758,52
Annetut kiinnitykset yhteensä	**7 138 784,48**	**7 138 784,48**

Hankkeiden omarahoitusosuus

Kuhmon kaupunki on sitoutunut osallistumaan hanketoiminnan rahoittamiseen tulevina tilikausia omarahoitusosuuksin. Omarahoitusosuuksina maksettavat euromäärät täsmentyvät tilikausittain käynnissä olevien hankkeiden, hankkeiden kustannusten ja hankkeiden rahoituspäätöksissä määriteltyjen omarahoitusosuuksien perusteella.

Muiden kuin konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö	396 000,00	432 000,00

Tiedot ilmoitettu konsernin omistussuhteen mukaisesti.

7.4.2 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2021	*2020*
Henkilöstön lukumäärä		
Kaupunginhallitus	1	1
Keskushallinnon palvelualue	13	10
Vetovoimaisuuden palvelut	21	21
Työllisyydenhoidon palvelualue	20	7
Kasvun ja oppimisen palvelulue	190	194
Kaupunkiympäristön palvelualue	81	91
Yhteensä	**326**	**324**
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	11 355 657	11 195 910
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 324 071	3 348 494
Muut henkilösivukulut	434 051	355 430
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-166 740	-162 044
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	**14 947 038**	**14 737 667**
Henkilöstön määrä toteutuneina henkilötyövuosina		
Toistaiseksi palkattu	213,00	224,13
Määräaikaisesti palkatut	74,29	65,52
Työllistämisvaroin palkatut	10,04	6,44
Yhteensä	**297,33**	**296,09**

Henkilötyövuosi kuvaa koko vuoden aikana palvelussuhteessa olleen henkilöstön tekemää työpanosta. Henkilötyövuosi lasketaan siten, että kunkin palvelussuhteessa olevan henkilön työaika muutetaan täyttä työaikaa tekevän vuoden työpanokseksi ja kaikki vuoden aikana tehdyt työpanokset lasketaan yhteen.

	2021	*2020*
Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	14 947 072	14 737 667
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-203 842	-151 253
Henkilöstökulut yhteensä	**14 743 230**	**14 586 414**
Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
Kansallinen Kokoomus, Kuhmo	718	334
Keskusta, Kuhmo	5 765	5 626
Vasemmistoliitto, Kuhmo	481	254
Kuhmon Perussuomalaiset	1 161	1 450
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue, Kuhmo	1 425	1 006
Kuhmon Vihreät ry	995	1 035
Suomen Kristillisdemokraatit, Kuhmo	619	540
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**11 163**	**10 244**
Tilintarkastajan palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus (KPMG OY)	14 540	14 390
Tilintarkastajien lausunnot	0	5 730
Muut palkkiot	1 350	1 125
Yhteensä	**15 890**	**21 245**

7.4.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat erittelyt

Konserni

	2021	*2020*
Kuhmon Yrityssampo Oy		
Saadut vakuudet		
Vuokralaiset		
Rahavakuudet	11 024	5 797
Säästökirjavakuudet		
Panttaussitoumukset	1 512	1 512
Urakoitsijat		
Rahavakuudet	1 920	1 920
Panttaussitoumukset		
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot *)		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pantatut kiinnitykset		
Valtiokonttori		
Maanvuokrasopimusten panttioikeudet	27 163	27 163
Vapaat kiinnitykset		
Antajat: vuokralaiset, rahavakuudet	83 500	83 500
Vakuussitoumukset	12 217	12 217
Urakoitsijat, pankkitalletukset	740	740
Urakoitsijat, pankkitakaukset	2 170	2 169
Yhtiön hallussa	16 075 226	16 075 226
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 491 800	1 491 800
(kiinnitykset Nordea Pankilla)		
Kuhmon Lämpö Oy *)		
Kiinteistökiinnitykset	925 026	925 026
Lainat rahoituslaitoksilta		
Lainat, joiden vakuutena yritys- tai kiinteistökiinnitys	3 219 850	4 042 262
Yrityskiinnitykset		
Lainojen vakuutena, Kuhmon kaupunki	6 213	6 213 759
Sarvelan kaatopaikan sulkemisen jälkeinen vakuutus		
Velvoitetarkkailukustanukset	48 462	0
Kainuun Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä		
Potilasvakuutusvaraus	514 981	597 064
Sitoumukset hankkeiden rahoitukseen		
Kaupungin rahoitusosuus hankkeisiin		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		
Myöhemmin maksettavat		

***)** Kuhmon Lämpö Oy:n ja Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen lainat ovat konsernitaseessa, mutta siitä huolimatta ne ovat myös taulukossa 7.4.3

7.4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Yhteensä	2017	*2016*	*2008*
Leasingvastuut				
erittely taulukossa 7.4.1 Vastuusitoumukset				
Ei sopimusvastuita				
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
Kuhmon kaupunki				
Tuupalan koulun peruskorjaus	0			
Piilolan koulun peruskorjaus	858 150			858 150
Hoivakoti, laajennusosa (v. 2016-2017)	1 168 192	70 092	1 098 100	
Yhteensä	**2026342**	**70 092**	**1 098 100**	**858 150**

Perustamishankkeeseen saatua valtionosuutta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Valtionosuuden palautusaika on **15 vuotta** valtionosuuden myöntämisestä. Nämä tiedot esitetään liitetietoina, vaikka vastuun toteutuminen on epätodennäköistä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan perustuen.

7.4.5 Arvonlisäveron palautusvastuu

Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.

Ei arvonlisäveron palautusvastuita, kunta
Ei arvonlisäveron palautusvastuita, konserni

Nämä tiedot esitetään liitetietoina, vaikka vastuun toteutuminen on epätodennäköistä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan perustuen. Arvonlisäverotuksessa tuli 1.1.2008 voimaan uudet kiinteistöinvestointia koskevat säännökset, jotka koskevat kiinteistöjen uudisrakentamista tai perusparantamisesta tehtyjen arvonlisäverovähennysten tai -palautusten oikaisuja kymmenen vuoden pituisen tarkistuskauden aikana. Uudet säännökset koskevat myös kuntia ja kuntayhtymien kiinteistöinvestointeja. 1.1.2008 jälkeen valmistuneissa kohteissa arvonlisäveron palautusvastuu on **10 vuotta**.

7.4.6 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän maksuosuus

TALOUSARVIO 2021

Kunta	Asukasluku 2019	Verotulot 2019 = t-2	Valtionosuudet - STM	Verorahoitus yhteensä	%-osuus laskennallisesta perusteesta	50 % %-osuus vero-rahoituksesta	50 % Euro-osuus	Maksusosuus sotelle	€/asukas	Muutos 2020-2021
Hyrynsalmi	2 271	7 616 600	4 696 929	12 313 529	5 357 823	3 400 476	3 107 876	11 866 175	5 225	137 096
Kajaani	36 709	140 891 540	33 524 611	174 416 151	41 142 274	48 166 363	50 236 476	139 545 113	3 801	283 683
Kuhmo	**8 190**	**27 939 813**	**15 454 184**	**43 393 997**	**15 453 404**	**11 983 586**	**11 208 062**	**38 645 052**	4 719	**111 869**
Paltamo	3 273	10 691 254	5 257 779	15 949 033	6 414 358	4 404 448	4 479 119	15 297 926	4 674	-181 021
Ristijärvi	1 272	4 599 725	2 053 669	6 653 394	3 672 193	1 837 386	1 740 739	7 250 318	5 700	-123 385
Sotkamo	10 336	40 557 147	11 198 371	51 755 518	12 287 531	14 292 685	14 144 875	40 725 091	3 940	-396 365
Suomussalmi	7 727	26 659 456	14 645 377	41 304 833	15 489 235	11 406 648	10 574 444	37 470 326	4 849	168 122
	69 778	258 955 535	86 830 921	345 786 456	99 816 817	95 491 591	95 491 591	290 800 001	4 168	0

TOTEUMA 2020

Kunta	Asukasluku 2019	Verotulot 2019 = t-2 Kiinteistövero 2020 = t-1	€/asukas	Valtionosuudet 2021 -STM	Verorahoitus yhteensä	STM-vos sotelle, %-osuus laskennallisesta perusteesta	€/asukas	%-osuus vero-rahoituksesta	Euro-osuus	Maksusosuus sotelle	Alkuperäinen maksuosuus sotelle	€/asukas	Soten alijäämäv. 2021	Lopullien maksuosuus v. 2021	Lopullinen maksuosuus 2021 €/as.
Hyrynsalmi	2 271	7 616 600	3 354	4 571 392	12 187 992	5 357 236	2 359	3 766 246	3 439 270	12 562 752	11 866 175	5 225	696 577	12 562 752	5 532
Kajaani	36 709	140 891 540	3 838	32 983 049	173 874 589	41 133 961	1 121	53 292 223	55 593 199	150 019 384	139 545 113	3 801	10 474 271	150 019 384	4 087
Kuhmo	**8 190**	**27 939 813**	**3 411**	**15 336 667**	**43 276 480**	**15 451 391**	**1 887**	**13 264 157**	**12 403 179**	**41 118 727**	**38 645 052**	**4 719**	**2 473 676**	**41 118 727**	**5 021**
Paltamo	3 273	10 691 254	3 266	5 212 436	15 903 691	6 413 576	1 960	4 874 450	4 956 728	16 244 755	15 297 926	4 674	946 829	16 244 755	4 963
Ristijärvi	1 272	4 599 725	3 616	2 035 682	6 635 407	3 671 861	2 887	2 033 739	1 926 355	7 631 955	7 250 318	5 700	381 637	7 631 955	6 000
Sotkamo	10 336	40 557 147	3 924	11 063 348	51 620 495	12 285 212	1 189	15 821 581	15 653 145	43 759 938	40 725 091	3 940	3 034 848	43 759 938	4 234
Suomussalmi	7 727	26 659 456	3 450	14 520 178	41 179 634	15 487 294	2 004	12 621 478	11 701 998	39 810 770	37 470 326	4 849	2 340 444	39 810 770	5 152
	69 778	258 955 535	3 711	85 722 753	344 678 288	99 800 531	1 430	105 673 874	105 673 874	311 148 281	290 800 000	4 168	20 348 282	311 148 280	4 459

8 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhtiöt ja kuntayhtymät.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet
Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä taseisiin merkityt keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset
Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi
Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet
Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu
Suunnitelmapoistot on oikaistu suunnitelmaan merkityiksi ja jäännösarvojen ero on korjattu tytäryhteisön oman pääoman erää edellisten tilikausien yli-/alijäämä tai tilikauden yli-/alijäämää vastaan.

Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen ja Kiinteistö Oy Kuhmon Yrityssammon rakennusten suunnitelmapoistot on oikaistu yhtiöiden antamien tietojen perusteella.

Osakkuusyhteisöt
Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat tilikaudet
Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy:n tiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 30.11.2021 laaditun tilinpäätöksen perusteella.

Edellisten vuosien vertailtavuus
Taseen esitystapaa on muutettu edellisistä vuosista siten, että aiemmin erässä lyhytaikainen koroton vieras pääoma esitetyt laskennalliset verovelat esitetään nyt pitkäaikaisen korottoman vieraan pääoman erässä.

Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut esitetään tase-erässä Maa- ja vesialueet.

8.2 Konsernin oma pääoma

	2021	*2020*
Peruspääoma 1.1.	23 580 369,60	23 580 369,60
Lisäys tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	**23 580 369,60**	**23 580 369,60**
Liittymismaksurahasto 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Liittymismaksurahasto 31.12.	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	301 960,32	301 960,32
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	-299 350,12	0,00
Arvonkorotusrahaston purku		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	**2 610,20**	**301 960,32**
Muut rahastot		
Muiden rahastojen pääoma 1.1.	12 091 462,33	12 093 329,54
Kehittämisrahaston lisäykset tilikaudella		
Siirrot rahastoon tilikaudella	4 320,74	
Siirrot rahastosta tilikaudella	-8 531,18	-1 867,21
Muiden rahastojen pääoma 31.12.	**12 087 251,89**	**12 091 462,33**
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä 31.12.	4 845 865,33	5 638 998,48
Tilikauden yli-/alijäämä	6 779 793,70	-793 133,15
Oma pääoma yhteensä	**47 295 890,72**	**40 819 657,58**

8.3 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Valtionosuusennakot	272 531,57	280 101,31	267 865,64	280 101,31
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 739 036,00	4 642 262,59	1 490 401,38	1 496 217,65
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 458 020,89	1 315 535,09	330 839,67	469 811,76
Korkojaksotus	3 076,62	43 522,80		38 918,27
Kainuun Sote, alijäämä			2 473 675,55	3 209 026,80
Palkkaharmonisointi ja viivästyskorot, SOTE		1 322 821,01		
Muut tasausmaksut, SOTE				245 305,76
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus, palautus	159 622,00	131 042,00	159 622,00	131 042,00
Verovelat	28 063,01			
Konsernin sisäiset siirtovelat	2 203 218,71	3 076 656,56		
Muut siirtovelat tytäryhtiöille (lyhytaikaiset)				30 068,16
Muut siirtovelat	488 356,26	291 343,46	166 021,01	147 648,05
Yhteensä	**9 351 925,06**	**11 103 284,82**	**4 888 425,25**	**6 048 139,76**

Kuntayhtymien siirtoveloista on konserniin laskettu kaupungin peruspääomaosuuden mukainen euromäärä.

8.4 Konsernin toimintatuotot (ulkoiset)

	2021	2020
	€	€
Kuhmon kaupunki	4 865 428	6 180 872
Muut palvelut	51 728 158	48 569 220
Yhteensä	**56 593 585**	**54 750 092**
Yleishallinto	605 525	689 868
Sosiaali- ja terveyspalvelut	37 639 292	36 284 070
Sivistyslautakunta	871 212	1 021 440
Yhdyskuntapalvelut	9 879 518	9 534 728
Muut palvelut	7 598 039	7 219 986
Yhteensä	**56 593 585**	**54 750 092**

8.5 Konernin satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei satunnaisia tuottoja tai kuluja tilikaudella tai vertailukaudella.

8.6 Konsernin henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2021	*2020*
Henkilöstön lukumäärä		
Kuhmon kaupunki	326	324
Henkilöstökulut, kaupunki		
Palkat ja palkkiot	14 947 072	14 737 667
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	-203 842	-151 253
Yhteensä	**14 743 230**	**14 586 414**
Henkilöstön lukumäärä		
Kuhmon Yrityssampo Oy	0	0
Kiinteistö Oy Terva-asunnot	11	11
Kuhmon Lämpö Oy	16	16
Kuhmon VesiEnergia Oy	10	0,1
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo	5	5
Yhteensä	**42**	**32**
Henkilöstökulut, muu konserni		
Palkat ja palkkiot	25 501 464	23 675 975
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	-84 485	-92 033
Yhteensä	**25 416 980**	**23 583 942**
Henkilöstön lukumäärä, yhteensä	**368,0**	**356,1**
Henkilöstökulut, yhteensä		
Palkat ja palkkiot	40 448 537	38 413 642
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	-288 327	-243 286
Yhteensä	**40 160 210**	**38 170 357**
Kainuun jätehuollon kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.	14	14
Kainuun maakunta -kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.	3 807	3 802

9 Eräitä käsitteitä

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Omavaraisuus-% mittaa kunnan/konsernin omavaraisuutta ja kunnan/konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Konsernin tunnusluvun laskennassa otetaan mukaan oman pääoman lisäksi vähemmistöosuus ja konsernireservi. Koko pääoma edellä olevassa kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa.

Rahoitusvarallisuus €/asukas osoittaa, kattavatko rahoitusomaisuus ja pitkäaikaiset sijoitukset vieraan pääoman.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmak-suun.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot, % toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate, % poistoista
= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Vuosikate, e/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

LAINANHOITO

Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikauden aikana

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista
= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä

Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

10 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 31.12.2021

Päiväkirja	sähköinen Canon-arkisto
Pääkirja	atk-tulosteina kansiossa ja sähköinen Canon-arkisto
Tilikohtainen tase	atk-tuloste ja sähköinen Canon-arkisto
Palkkakortisto	atk-tuloste ja sähköinen Canon-arkisto
Palkkalistat ja tapahtumaluettelo	atk-tuloste ja sähköinen Canon-arkisto
Ostolaskupäiväkirja	sähköinen Canon-arkisto
Ostolaskut ja –reskontralistat	paperilaskut ja sähköinen Canon-arkisto
Myyntireskontralistat	atk-tuloste ja sähköinen Canon-arkisto
Tase-erittelyt	erikseen sidottuna

Kaupunkikonserniin liittyen yhteisöjen tilinpäätökset ja toimintakertomukset.

11 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kuhmossa 29.3.2022

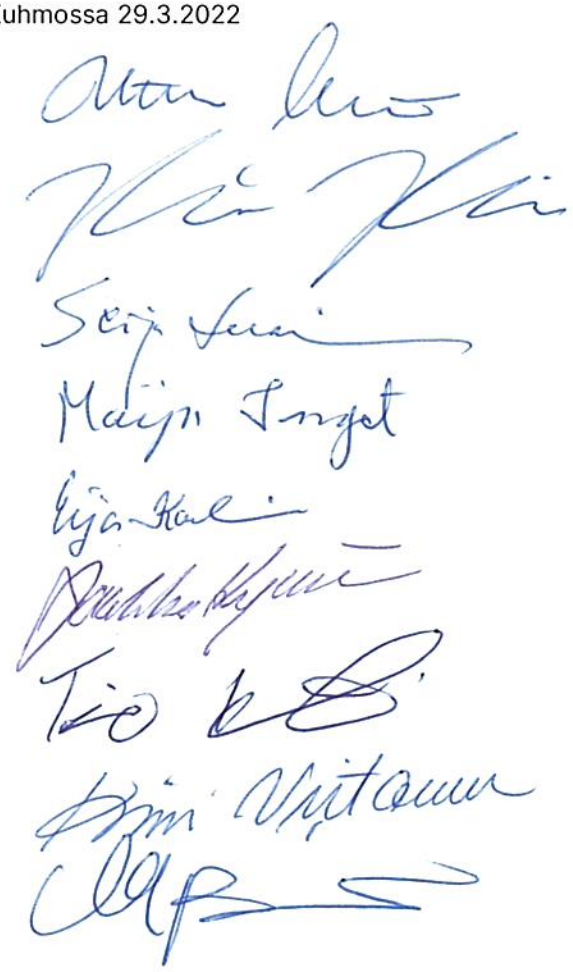

12 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuhmossa 26. huhtikuuta 2022

KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
JHT, KHT